

HRVATSKI ZAVOD
ZA JAVNO ZDRAVSTVO

SLUŽBA ZA MEDICINU RADA

GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZA 2023. GODINU

Zagreb, veljača 2024.

SADRŽAJ

1.	Registar profesionalnih bolesti	1
1.1.	Definicije	
1.2.	Metodologija prikupljanja i analize podataka	
1.3.	Učestalost profesionalnih bolesti	
1.4.	Karakteristike oboljelih od profesionalnih bolesti	
1.5.	Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – uzroci profesionalnih bolesti	
1.6.	Vrste profesionalnih bolesti	
1.7.	Privremena radna nesposobnost kao posljedica profesionalnih bolesti	
1.8.	Zaključak	
2.	Registar radnika oboljelih od bolesti izazvanih azbestom	34
2.1.	Izvori podataka za registar profesionalnih bolesti izazvanih azbestom	
2.2.	Karakteristike oboljelih	
2.3.	Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – najčešći uzroci profesionalnih bolesti izazvanih azbestom	
2.4.	Vrste profesionalnih bolesti izazvanih azbestom	
2.5.	Zaključak	
3.	Evidencija ozljeda na radu	43
3.1.	Evidencija i statistička analiza ozljeda na radu	
3.1.1.	Analiza ozljeda na radu za 2023. godinu	
3.1.2.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti Q – Zdravstvena zaštita i socijalna skrb	
3.1.3.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti C – Prerađivačka industrija	
3.1.4.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	
3.1.5.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti H - Prijevoz i skladištenje	
3.1.6.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	
3.1.7.	Analiza ozljeda na radu u djelatnosti A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	
3.1.8.	Analiza ozljeda na radu – medicinski pokazatelji	
3.1.9.	Zaključak analize ozljeda na radu	
4.	Evidencija ozljeda oštrim predmetima u djelatnosti zdravstva	161
4.1.	Evidencija i statistička analiza ubodnih incidenata	
5.	Zdravstveni nadzor i praćenje izloženosti specifičnih grupacija radnika RH	170
5.1.	Zdravstveni nadzor radnika članova posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe	
5.2.	Evidencija i statistička analiza podataka o radnicima koji rade kao čuvari ili zaštitari u privatnoj zaštiti	
5.3.	Praćenje izloženosti KMR kemikalijama	
5.4.	Evidencija podataka o radnicima pod velikim rizikom zbog izloženosti elektromagnetskim poljima na radu	

6.	Koordiniranje i stručni nadzor ordinacija medicine rada	183
7.	Informiranje i edukacija stručne i opće javnosti	185
7.1.	Pružanje informacija putem internetske stranice	
7.2.	Izrada e- novina	
7.3.	Odgovori na e- upite stručne i opće javnosti	
7.4.	Komunikacija s medijima	
7.5.	Edukacija stručne i opće javnosti	
7.5.1.	Edukativne aktivnosti u organizaciji Službe za medicinu rada HZJZ-a	
7.5.2.	Sudjelovanje u edukaciji u području medicine rada i sporta	
7.6.	Aktivno sudjelovanje u edukativnim aktivnostima u organizaciji drugih subjekata	
7.6.1.	Aktivno sudjelovanje na stručnim i znanstvenim skupovima	
8.	Programske aktivnosti i istraživanja u svrhu zaštite zdravlja radnika i očuvanja radne sposobnosti	198
8.1.	Izobrazbom do poboljšane zaštite zdravlja i sigurnosti na radu	
8.2.	Upravljanje stresom na radnom mjestu	
8.3.	Radni uvjeti i zdravlje – MAPA ŠTETNOSTI	
9.	Pružanje stručne pomoći u izradi strateških i zakonskih dokumenata te stručnih mišljenja u području zdravstvene zaštite radnika	276
10.	Suradnja s međunarodnim i nacionalnim ustanovama i provođenje projekata	281
11.	Aktivnosti vezane uz suzbijanje epidemije COVID-19	283

1.

REGISTAR PROFESIONALNIH BOLESTI

Pri Službi za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) vodi se Registar profesionalnih bolesti kao jedna od važnih aktivnosti od javnog interesa koju HZJZ kontinuirano provodi za potrebe Ministarstva zdravlja. Registar prati priznate profesionalne bolesti na razini države i tako daje temelj za preventivne akcije u području zaštite zdravlja radno aktivne populacije.

U Registru profesionalnih bolesti analiziraju se broj i kretanje profesionalnih bolesti u Hrvatskoj, karakteristike oboljelih radnika (dob, spol, radni staž, ekspozicijski staž, stručna sprema), gospodarstvene djelatnosti i zanimanja u kojima se pronalaze profesionalne bolesti te se provodi analiza štetnih uvjeta odnosno vrsta štetnosti koje su uzrokovale profesionalnu bolest. Analiza je učinjena prema hrvatskim propisima i prema europskoj statistici za profesionalne bolesti. U Registru je provedena i analiza trajanja privremene radne nesposobnosti radnika oboljelih od profesionalnih bolesti.

1.1. Definicije

Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13, 98/19) definiraju se profesionalne bolesti kao bolesti izazvane dužim neposrednim utjecajem procesa rada i uvjeta rada na određenim poslovima.

Zakon o Listi profesionalnih bolesti (NN 162/98) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) definiraju profesionalnu bolest kao onu bolest za koju se dokaže da je posljedica djelovanja štetnosti u procesu rada i/ili radnom okolišu, odnosno bolest za koju je poznato da može biti posljedica djelovanja štetnosti koje su u svezi s procesom rada i/ili radnim okolišem, a intenzitet štetnosti i duljina trajanja izloženosti toj štetnosti je na razini za koju je poznato da uzrokuje oštećenje zdravlja. Lista profesionalnih bolesti i poslova na kojima se te bolesti javljaju i uvjeti pod kojima se smatraju profesionalnim je obvezujuća i sastavni je dio Zakona (NN 107/07).

Profesionalne se bolesti dokazuju pomoću, u medicini rada prihvaćenih, programa obrade (algoritama). Dijagnostički postupak obuhvaća:

- 1) radnu anamnezu i dokazivanje povezanosti bolesti i izloženosti pri radu;
- 2) kliničku sliku s pojavom oštećenja funkcije i/ili morfologije organa ili organskih sustava za koje je poznato da je određena radna štetnost može uzrokovati;
- 3) pozitivne nalaze dijagnostičkih metoda koje mogu objektivizirati to oštećenje.

Prisutnost štetnosti utvrđuje se:

- 1) procjenom opasnosti ili na drugi način koji omogućava da se sa sigurnošću utvrdi prisutnost štetnosti,
- 2) određivanjem intenziteta (mjenjem, neposrednim uvidom u uvjete rada ili na drugi način koji omogućava da se sa sigurnošću utvrdi intenzitet štetnosti) i trajanja izloženosti toj štetnosti.

1.2. Metodologija prikupljanja i analize podataka

1.2.1. Izvori podataka za Registar profesionalnih bolesti

Postupak utvrđivanja i priznavanja profesionalnih bolesti provodi se na temelju Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 162/98) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) te na temelju Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13, 98/19, 33/23) i Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (NN 75/14, 154/14, 79/15, 139/15, 105/16, 40/17, 66/17, 109/17, 132/17, 119/18, 41/19, 22/20 i 39/20, 2/22).

Prema odredbama navedenih zakonskih propisa, u slučaju sumnje na profesionalnu bolest ispunjava se Prijava o profesionalnoj bolesti koja se podnosi područnom uredu Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje prema mjestu prebivališta, odnosno boravka osigurane osobe, a može i područnom uredu Zavoda na području kojeg je sjedište poslodavca. U postupku utvrđivanja činjenica radi priznavanja profesionalne bolesti obvezno se pribavlja mišljenje nadležnog doktora specijaliste medicine rada i Službe za medicinu rada, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Zadatak je doktora specijaliste medicine rada Službe za medicinu rada, Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo potvrditi ili otkloniti profesionalnu etiologiju bolesti. Ukoliko se profesionalni uzrok bolesti potvrdi, u Registar profesionalnih bolesti HZJZ-a upisuju se svi podaci relevantni za bolest i radnu izloženost, usklađeni s hrvatskim zakonodavstvom i preporukama EU u području statističkog praćenja parametara vezanih uz zdravlje i sigurnost na radu.

Administrativni podaci o broju zaposlenih osoba temelje se na podacima statističkih analiza, koje provodi Državni zavod za statistiku prema vlastitoj metodologiji, objavljenim u okviru godišnjeg Statističkog ljetopisa.

Podaci o privremenoj nesposobnosti za rad koja je nastala uslijed profesionalne bolesti dobiveni su od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

1.2.2. Metodologija analize podataka Registra profesionalnih bolesti

Analiza podataka prikupljenih u Registru profesionalnih bolesti obuhvaća praćenje, analizu i usporedbu slijedećih varijabli:

- dob,
- spol,
- stručna sprema,
- radni staž
- ekspozicijski staž, odnosno trajanje rada u radnim procesima i štetnim radnim uvjetima koji su izazvati profesionalnu bolest,
- gospodarstvena djelatnost poslodavca čiji je radni proces uzrokovao profesionalnu bolest,
- zanimanje oboljelog radnika, odnosno skup poslova koji su uzrokovali bolest,
- štetni uvjeti radnog procesa koji su izazvali profesionalnu bolest, sukladno klasifikaciji Zakona o listi profesionalnih bolesti,
- vrsta profesionalnih bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti i prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih stanja, MKB-10,
- privremena radna nesposobnost.

Prema europskoj statistici za profesionalne bolesti (European Occupational Diseases Statistics – EODS) obvezno je pratiti slijedeće podatke:

- dob u vrijeme dijagnosticiranja profesionalne bolesti,
- spol,
- zanimanje oboljelog radnika, klasificirano prema ISCO (International standard classification of occupations),

- gospodarstvena djelatnost poslodavca čiji je radni proces uzrokovao profesionalnu bolest, klasificirana prema NACE 2007 (*Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne*) Rev.2,
- oznaka profesionalne bolesti prema Europskom popisu profesionalnih bolesti (*European schedule of occupational diseases*, 2003.),
- oznaka profesionalne bolesti prema 10. Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema (MKB-10),
- težina bolesti prema EODS klasifikaciji,
- izloženost prema EODS klasifikaciji (*Classification of the causal agents of the occupational diseases*), koja klasificira radnu izloženost koja je uzrokovala profesionalnu bolest u šest kategorija: kemijske tvari, fizikalne štetnosti, biološke štetnosti, biomehaničke opasnosti, psihosocijalni faktori i industrijski faktori, materijali i produkti,
- produkt ili gotov proizvod koji sadrži štetnost koja je uzrok profesionalne bolesti, klasificiran prema EODS klasifikaciji (*Classification of the causal agents of the occupational diseases*).

Klasifikacije korištene za potrebe pisanja ovog izvješća su:

- Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007 (NN 58/07) usporediva sa drugom revizijom Međunarodne klasifikacije djelatnosti, NACE 2007 (*Nomenclature statistique des activités économiques dans la Communauté européenne*) Rev.2,
- Nacionalna klasifikacija zanimanja (NN 147/10, NN 14/11) (*International standard classification of occupations*),
- *Classification of the causal agents of the occupational diseases*, EODS,
- *European Occupational Disease Statistics – EODS*, European Commission, 2000.
- Međunarodna klasifikacija bolesti i srodnih zdravstvenih problema – deseta revizija, MKB-10.
- Lista profesionalnih bolesti (Zakon, NN 162/98, 107/07).
- Commission Recommendation 2003/670/EC of 19 September 2003 concerning the European schedule of occupational diseases.

1.3. Učestalost profesionalnih bolesti

Registar profesionalnih bolesti za 2023. godinu obuhvaća ukupno 1033 profesionalnih bolesti plus 37 bolesti uzrokovanih azbestom.

1.3.1. Dinamika učestalosti profesionalnih bolesti u proteklom razdoblju

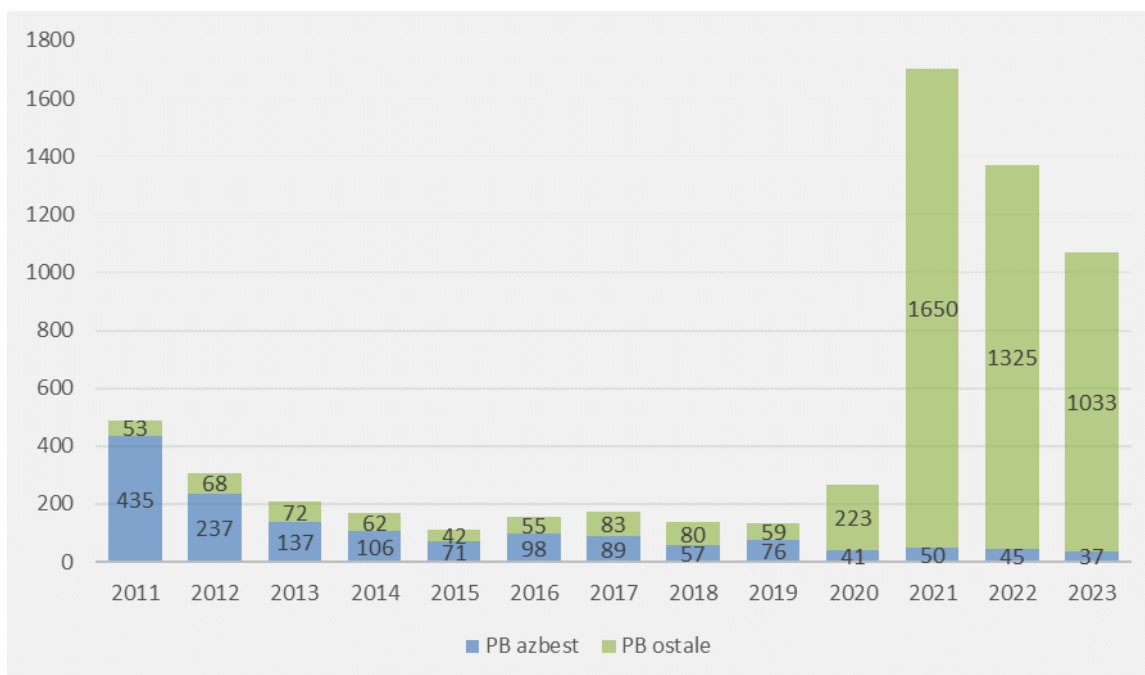
Slika 1.1. pokazuje broj profesionalnih bolesti u posljednjih trinaest godina. Na slici 1.2. je prikazan udio profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom i ostalih profesionalnih bolesti u posljednjih trinaest godina.

Tijekom 2011. i 2012. godine bilježi se visok broj zahtjeva za utvrđivanjem profesionalne etiologije bolesti uzrokovane izloženosti azbestnim vlaknima, što je nastavno uzrokovalo veliki rast ukupnog broja profesionalnih bolesti, daleko veći nego je to bio slučaj u ostalim kalendarskim razdobljima.

Razloge za takvu dinamiku ponajprije treba tražiti u strukturi registriranih dijagnoza kojima je utvrđena profesionalna etiologija. Naime, navedeni broj obuhvaća sve profesionalne bolesti koje su priznate u sustavu zdravstvenog osiguranja, što znači da su uključene i profesionalne bolesti koje su nastale kao posljedica izloženosti azbestnim vlaknima. Prema posebnom propisu ta se skupina bolesti prati u Registru radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom, ali zbog svoje profesionalne etiologije te bolesti se registriraju i u Registru profesionalnih bolesti, pa tako značajno utječu na ukupan broj profesionalnih bolesti u pojedinoj kalendarskoj godini. Postupak priznavanja profesionalne bolesti uzrokovane azbestom su pokretali pretežno umirovljenici zbog ostvarivanja prava iz posebnog zakona. Međutim, otada se može pratiti postupni pad broja profesionalnih bolesti izazvanih azbestom što ima direktne implikacije na ukupni pad broja profesionalnih bolesti. Pandemija COVID-19, koja je zaslužna za porast broja profesionalnih bolesti u 2020. godini je dovela do iznimnog porasta u 2021. godini sa 1700 slučajeva profesionalnih bolesti. Isti se trend nastavio i u 2022. godini kada je ukupno bilo 1370 slučajeva profesionalnih bolesti te u 2023. godini kada je ukupno bilo 1070 slučajeva profesionalne bolesti.

Slika 1.1. Broj profesionalnih bolesti u posljednjih dvanaest godina

Slika 1.2. Udio profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom i ostalih profesionalnih bolesti u posljednjih dvanaest godina

Ukoliko bi se promatrala profesionalne bolesti bez onih uzrokovanih azbestom tada je razvidno da je njihov broj znatno manji i da su u ukupnom broju profesionalnih bolesti zastupljene u ispod polovičnom broju u razdoblju od 2011.-2017. godine, a 2018. godine su profesionalne bolesti bez onih uzrokovanih azbestom u ukupnom broju profesionalnih bolesti zastupljene u iznad polovičnom broju. (slika 1.2.). U 2020. godini dolazi do značajnog porasta udjela bolesti koje nisu izazvane azbestom. Razlog tome je veliki broj zaraznih profesionalnih bolesti, prvenstveno bolesti COVID-19. U 2023. godini profesionalne bolesti uzrokovane azbestom činile su 3 % svih profesionalnih bolesti, a sve ostale profesionalne bolesti su činile 97 % svih profesionalnih bolesti.

1.3.2. Geografska distribucija profesionalnih bolesti u Republici Hrvatskoj

Geografska distribucija vrste i broja profesionalnih bolesti analizira se praćenjem broja oboljelih po pojedinim gradovima odnosno županijama iz kojih pristižu prijave u Registar profesionalnih bolesti.

Prijave o profesionalnoj bolesti zaprimljene su iz gotovo svih dijelova RH, a u tablici 1.1. prikazana je raspodjela prispijelih podataka. Razlike koje postoje u broju profesionalnih bolesti po pojedinoj županiji mogu biti posljedica različite zastupljenosti pojedinih gospodarstvenih djelatnosti, koje s obzirom na radne procese nose i različite profesionalne rizike.

U ukupnom broju profesionalnih bolesti u 2023. godini (izuzevši profesionalne bolesti uzrokovane azbestom) bitno odstupaju Grad Zagreb, Primorsko-goranska županija te Osječko-baranjska županija s ukupno 530 priznatih profesionalnih bolesti. U svim navedenim županijama je uzrok velikog broja profesionalnih bolesti veliki broj COVID-19 profesionalnih bolesti. Velik broj profesionalnih bolesti u Gradu Zagrebu je očekivan je s obzirom na veliki broj zaposlenih i činjenicu da je grad Zagreb administrativno središte države.

U 2023. godini je broj priznatih zaraznih ili parazitskih bolesti iznosio 988, a uzrok tome je veliki broj oboljelih radnika od COVID-19 bolesti, a time i veliki broj prijava te posljedično i veliki broj priznatih profesionalnih bolesti.

Tablica 1.1. Raspodjela profesionalnih bolesti u 2022. godini prema županijama

Županija	Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti*															Ukupno
	27.1	36	37.1	37.2	38	41	43	44	45	47	48	49.1*	49.2*	54	55	
Zagrebačka									2							2
Krapinsko-zagorska						1			20							21
Sisačko-moslavačka			2			1			12							15
Karlovačka									54							54
Varaždinska			1						82	1						84
Koprivničko-križevačka		1				3			30							34
Bjelovarsko-bilogorska			2						66							68
Primorsko-goranska	1					1		1	272	1						276
Ličko-senjska			3					1								4
Virovitičko-podravska			2			1			25							28
Požeško-slavonska			1			1			3	1						6
Brodsko-posavska						1			21							22
Zadarska									10							10
Osječko-baranjska			2			1			146							149
Šibensko-kninska									36							36
Vukovarsko-srijemska			1			2			16							19
Splitsko-dalmatinska						3			71							74
Istarska			1			1			18							20
Dubrovačko-neretvanska																0
Međimurska						1			5							6
Grad Zagreb		1	1			5			97	1						105
UKUPNO	1	2	16	0	0	22	0	2	986	4	0	0*	0*	0	0	1033

*	Profesionalna bolest
27.1	Benzen i njegovi homolozi
36	Naglušost i gluhoća uzrokovana bukom

37.1	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (oštećenja perifernih žila i živaca, kostiju, zglobova, tetiva i okolozglobnih tkiva)
37.2	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na cijelo tijelo (oštećenja intervertebralnog diska slabinske kralježnice)
38	Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjem
41	Sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom (ponavljajući pokreti, primjena sile, nefiziološki položaj, vibracije, pritisak)
43	Čvorići glasnica uzrokovani kontinuiranim naporom glasnica na radu
44	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka
45	Zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze
47	Bolesti kože uzrokovane tvarima kojima je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje nespomenutim u drugim zaglavljima
48	Silikoza i druge bolesti dišnog sustava uzrokovane silicijevim dioksidom
54	Astma uzrokovana udisanjem tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje
55	Alergijski rinitis uzrokovan udisanjem tvari koje su priznate kao uzročnici alergije i koje su karakteristične za radni proces

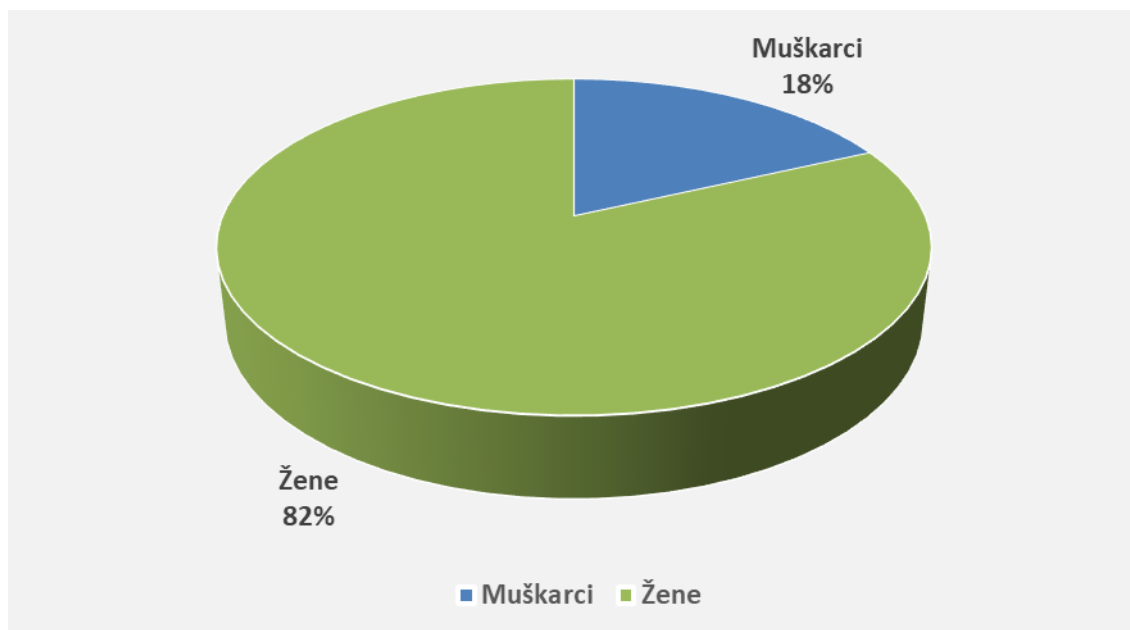
* = Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti

** = Profesionalne bolesti uzrokovane azbestom zasebno su analizirane u Registru profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

1.4. Karakteristike oboljelih od profesionalnih bolesti

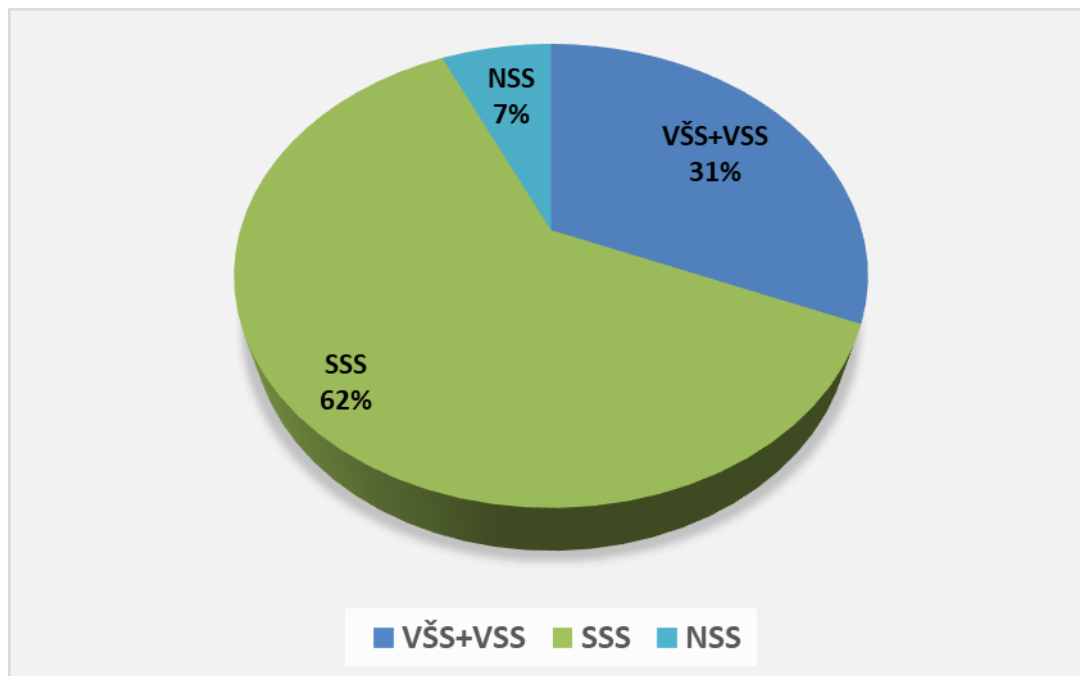
1.4.1. Dob i spol oboljelih od profesionalnih bolesti

U Registru profesionalnih bolesti za 2023. godinu upisane su 1033 profesionalnih bolesti (kad se izuzmu profesionalne bolesti uzrokovane azbestom). Distribuciju oboljelih od profesionalnih bolesti prema spolu prikazuje slika 1.3. U ukupnom broju oboljelih od profesionalnih bolesti ukupno ima 846 (82%) žena i 187 (18%) muškaraca. Veći udio žena oboljelih od profesionalnih bolesti od muškaraca posljedica je činjenice da je u radnoj populaciji veći udio žena u uslužnim djelatnostima, njegovateljica u Domovima za starije, medicinskih sestara, liječnica. Žene su u velikoj mjeri zaposlene upravo u onim djelatnostima gdje je u 2023. godini bio povećan rizik za nastanka zaraznih profesionalnih bolesti, prvenstveno bolesti COVID-19.

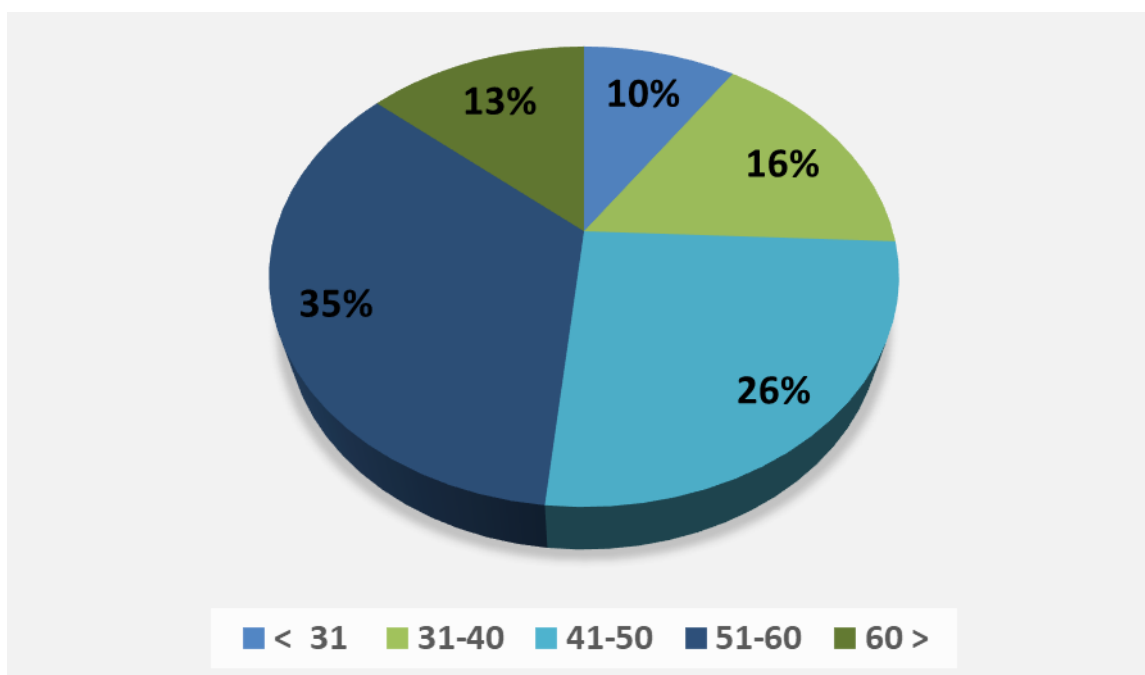
Slika 1.3. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u 2023. godini prema spolu

Od ukupnog broja radnika oboljelih od profesionalnih bolesti, s visokom i višom stručnom spremom bilo je 324 (31%) oboljelih radnika, sa srednjom stručnom spremom 639 (62%) i s niskom ili bez stručne spreme 70 (7%) oboljelih radnika (slika 1.4.). S time u svezi, vidljivo je iz slike 1.4. da su opasni radni uvjeti generirali najviše profesionalnih bolesti upravo u poslovima srednje stručne spreme koja je i najzastupljenija među zaposlenima u RH.

Slika 1.4. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u 2023. godini prema izobrazbi

Za potrebe Registra oboljelih od profesionalnih bolesti analiziraju se i podaci o dobnoj strukturi oboljelih, odnosno prosječna dob u trenutku dijagnosticiranja profesionalne bolesti.

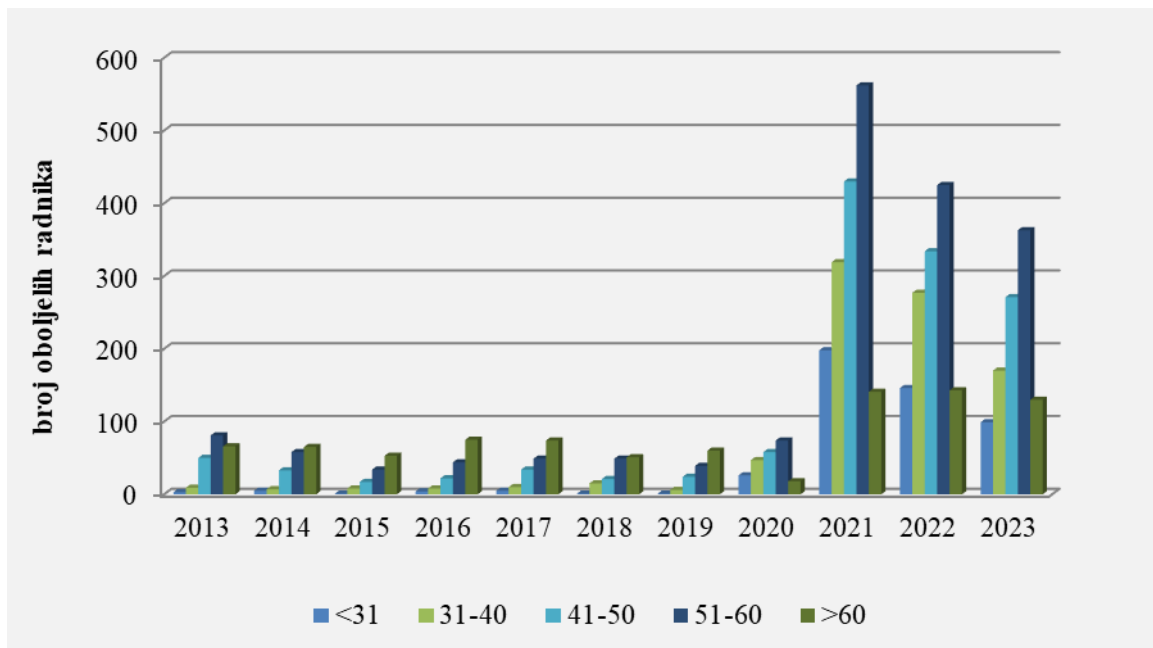

Slika 1.5. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti (bez bolesti uzrokovanih azbestom) u 2023. godini prema životnoj dobi

Na slici 1.5. prikazana je raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti prema dobi. Uočava se da je čak 35% radnika upravo u skupini čija je životna dob između 51-60 godina života, odnosno u onoj dobi kada u postupku priznavanja profesionalne bolesti nije teško zadovoljiti kriterij duljine izloženosti određenoj štetnosti ili naporu. Slijedi skupina u dobi između 41. i 50. godine života (26%). Sljedeća po broju profesionalnih bolesti je skupina radnika dobi od 31 do 40 godina s postotkom od 16 %. Najmanji postotak oboljelih od profesionalne bolesti se nalaze u skupini mlađoj od 31 godinu (10%) te u skupini iznad 60 godina (13%).

U 2023. godini srednja dob oboljelih s potvrđenim profesionalnim bolestima odnosno onima zavedenim u Registar profesionalnih bolesti (dakle, bez azbesta) iznosi 47,87 godina.

Dobnu strukturu oboljelih od profesionalnih bolesti u posljednjih deset godina prikazuje slika 1.6. Vidljivo je kako je od 2013. do 2019. godine prosječna dob u trenutku dijagnosticiranja i priznavanja profesionalne bolesti visoka. Iako bi se uzrok tome mogao tražiti u sve boljim radnim uvjetima u kojima sve kasnije nastaju oštećenja zdravlja, na jednaki ga način treba potražiti u potrebi za održanjem egzistencije te sve težom mogućnošću zapošljavanja s preostalom radnom sposobnošću iz čega proizlazi potreba za zadržavanjem radnog odnosa pod svaku cijenu, čak i u slučaju bolesti. Još jedan bitni uzrok ovakve situacije nalazi se u činjenici da liječnici obiteljske medicine kao i liječnici drugih specijalnosti često ne pomišljaju da je riječ o promjenama zdravlja uzrokovanim radom na pojedinom radnom mjestu. Isto tako, ovoj situaciji doprinosi i teža dostupnost specijaliste medicine rada. Naime, osobe koje rade na radnim mjestima koja prema procjeni rizika nisu svrstana u poslove s posebnim uvjetima rada ne idu na periodičke preglede kod specijaliste medicine rada, a sam specijalist medicine rada nije u sustavu zdravstva prepoznat kao sudionik u specijalističko-konzilijarnoj zdravstvenoj zaštiti. Takvi slučajevi specijalističko-konzilijarnog rada u medicini rada su toliko sporadični da nemaju utjecaj na otkrivanje novih slučajeva profesionalnih bolesti.

Slika 1.6. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti prema životnoj dobi u posljednjih deset godina - uključujući profesionalne bolesti uzrokovane azbestom

Nadalje, s obzirom na mogućnost uvida u kompletnu medicinsku i ostalu dokumentaciju temeljem koje se provodi priznavanje profesionalne etiologije bolesti, nameće se zaključak da se radnici javljaju sve kasnije od početka tegoba, tj. tek onda kada je bolest potrebno liječiti dulje, a dijagnostiku provoditi kompliciranijim, financijski i stručno zahtjevnijim metodama.

U 2016. godini čak je 49 % radnika s priznatom profesionalnom bolesti bilo starije od 60 godina, uz napomenu da se u velikoj mjeri radilo o umirovljenicima koji svoja prava na temelju priznavanja profesionalne bolesti uzrokovane azbestom potražuju po posebnim propisima, a uz to poznato je da se učinci izloženosti vlaknima azbesta ispoljavaju najčešće tek nakon višegodišnje latencije.

U razdoblju od 2020.-2023. godine prosječna dob u trenutku dijagnosticiranja i priznavanja profesionalne bolesti se mijenja te je u rasponu radno sposobne populacije. Razloge takve dinamike je povećan broj zaraznih bolesti (COVID-19) koje prijavljuje radno sposobna populacija najvećim djelom u svrhu kompenzacije troškova bolovanja.

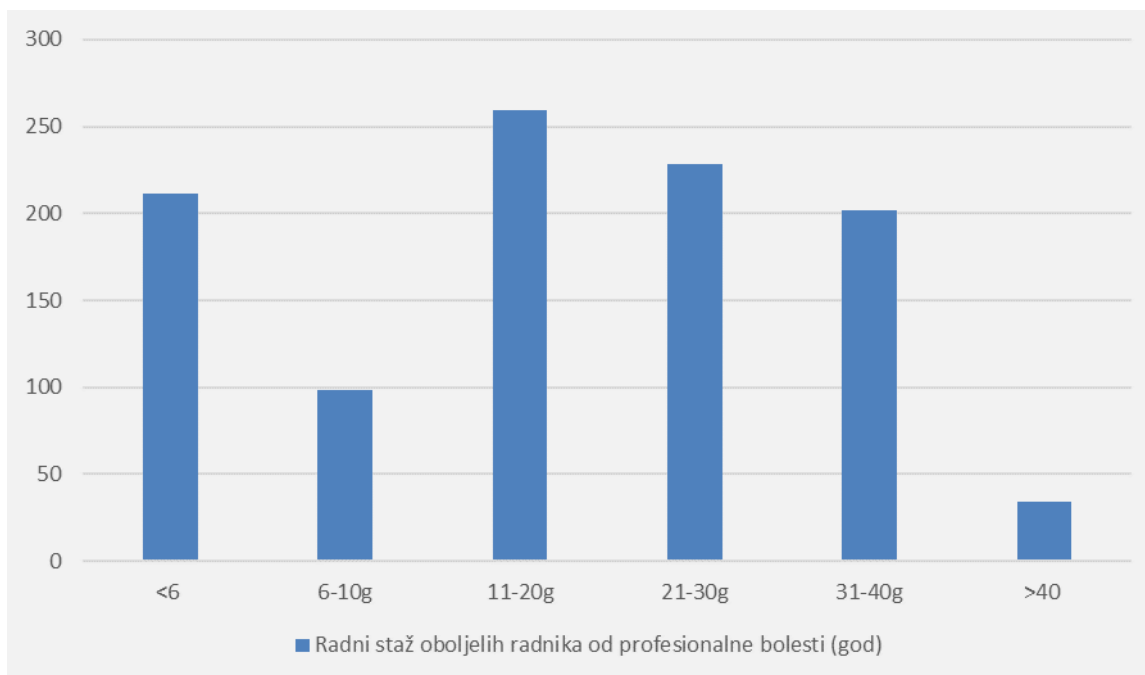
1.4.2. Radni staž oboljelih od profesionalnih bolesti

Raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti prema duljini radnog staža prikazana je slikom 1.7., a u tablici 1.2.a), usporedno s NKD i duljinom trajanja radnog staža, prikazan je broj profesionalnih bolesti te vrsta štetnosti i napora koja se nalazi u podlozi pojedinog slučaja nastale profesionalne bolesti.

U tablici 1.2 b) prikazana je raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti u 2023. godini prema trajanju štetne izloženosti (ekspozicijskom stažu), djelatnosti i vrsti štetnosti i napora (bez bolesti uzrokovanih azbestom, bez zaraznih bolesti).

Prosječni radni staž radnika oboljelih od profesionalnih bolesti iznosi 19,15 godina. Najveći broj profesionalnih bolesti zabilježen je u skupini radnika s radnim stažem od 11-20 godina te 21-30 godina staža, a slijede ih radnici s radnim stažem manjim od 6 godina te radnici sa stažem 31-40 godina. Najmanje je oboljelih od profesionalnih bolesti s dugim radnim stažem, većim od 40 godina.

Veliki broj COVID-19 profesionalnih bolesti je doveo do činjenice da je raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u 2023. godini bila učestala među svim radnicima bez obzira na duljinu radnog staža. Uočava se također da je manje oboljelih među populacijom s više od 40 godina radnog staža budući da je više mlađih i zdravijih ljudi bilo mobilizirano za rad s oboljelim od COVID-19.

Slika 1.7. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti u 2023. godini prema duljini radnog staža (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

Tablica 1.2.a) Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti u 2023. godini prema duljini radnog staža, djelatnosti i vrsti štetnosti i napora (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

Trajanje štetne izloženosti (god.)	Djelatnost-NKD 2007.*	Vrsta štetnosti i napora	Točka čl. 3. Zakona (NN 107/07)	Oboljeli po vrsti štetnosti u NKD	Ukupan broj oboljelih radnika
<6	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	209	211
	Prerađivačka industrija	Alergeni	47	1	
	Ostale uslužne djelatnosti	Alergeni	47	1	
6-10	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	90	98
		Alergeni	47	1	
	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Vibracije-ruke	37.1	2	
		Mikroorganizmi	44	2	
	Javna uprava i obrana	Mikroorganizmi	45	1	
	Poslovanje nekretninama	Mikroorganizmi	45	1	
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Mikroorganizmi	45	1		
11-20	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	238	259
	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Vibracije-ruke	37.1	9	
		Kumulativna trauma	41	3	
	Prerađivačka industrija	Kumulativna trauma	41	2	
		Vibracije-ruke	37.1	1	
	Obrazovanje	Kumulativna trauma	41	2	
	Javna uprava i obrana	Mikroorganizmi	45	2	
Trgovina na veliko i na malo	Mikroorganizmi	45	1		
	Kumulativna trauma	41	1		
21-30	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	218	228
	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Vibracije-ruke	37.1	3	
		Kumulativna trauma	41	3	
	Javna uprava i obrana	Mikroorganizmi	45	1	
		Kumulativna trauma	41	1	
	Prerađivačka industrija	Kumulativna trauma	41	1	
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	Kumulativna trauma	41	1		
31-40	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	187	202
		Kumulativna trauma	41	1	
		Alergeni	47	1	
	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Kumulativna trauma	41	2	
		Vibracije-ruke	37.1	1	
		Buka	36	1	
	Umjetnost, zabava i rekreacija	Kumulativna trauma	41	2	
		Buka	36	1	
	Prerađivačka industrija	Benzen, homolozi b.	27.1	1	
		Kumulativna trauma	41	1	
	Javna uprava i obrana	Kumulativna trauma	41	1	
Obrazovanje	Mikroorganizmi	45	1		
Informacije i komunikacije	Kumulativna trauma	41	1		
Opskrba vodom; uklanjanje otp. voda	Mikroorganizmi	45	1		
40>	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Mikroorganizmi	45	35	35
					1033

Tablica 1.2 b) Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti u 2023. godini prema trajanju štetne izloženosti (ekspozicijski staž), djelatnosti i vrsti štetnosti i napora (bez bolesti uzrokovanih azbestom, bez zaraznih bolesti)

Trajanje štetne izloženosti (god.)	Djelatnost-NKD 2007.*	Vrsta štetnosti i napora	Točka čl. 3. Zakona (NN 107/07)	Broj oboljelih radnika po vrsti štetnosti u NKD	Ukupan broj oboljelih radnika
<6				0	0
6-10	Prerađivačka industrija	Kumulativna trauma	41	1	1
	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Vibracije- ruke	37.1	6	9
	Prerađivačka industrija	Kumulativna trauma	41	2	
	Javna uprava i obrana			1	
21-30	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Vibracije- ruke	37.1	8	17
	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Kumulativna trauma	41	2	
	Umjetnost, zabava i rekreacija			3	
	Ostale uslužne djelatnosti			2	
	Prerađivačka industrija			1	
31-40	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Kumulativna trauma	41	3	18
		Vibracije- ruke	37.1	2	
	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	Ionizirajuće zračenje	38	2	
		Alergeni	47	1	
	Prerađivačka industrija	Alergeni	47	1	
	Obrazovanje	Kumulativna trauma	41	1	
	Trgovina na veliko i na malo			2	
	Javna uprava i obrana			1	
	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija			1	
	Informacije i komunikacije			1	
Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otp.	Buka	36	1		
Ostale uslužne djelatnosti	Alergeni	47	1		
40>	Trgovina na veliko i na malo	Kumulativna trauma	41	1	2
	Umjetnost, zabava i rekreacija			1	
					47

Tablica 1.2 b) pokazuje vezu između duljine ekspozicijskog staža i pojave profesionalne bolesti isključivši zarazne bolesti te bolesti uzrokovane azbestom. Najviše je oboljelih od profesionalnih bolesti u skupini od 11-20 te 31-40 godina ekspozicijskog staža, a zatim slijedi skupina s ekspozicijskim stažem od 21-30 godina. Svi ti radnici su u najvećem postotku oboljeli od sindroma prenaprezanja te od vibracijske bolesti. Podaci su očekivani budući da je za pojavu tih bolesti bila potrebna dulja izloženost. Obično u tim skupinama radnika nalazimo oštećenja zdravlja koja bitno narušavaju kvalitetu života radnu sposobnost pa radnik naprosto nema izbora već pokrenuti postupak utvrđivanja profesionalne etiologije bolesti i često ocjenu radne sposobnosti u sklopu mirovinskog osiguranja.

1.5. Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – uzroci profesionalnih bolesti

1.5.1. Gospodarstvene djelatnosti

Broj profesionalnih bolesti u 2023. godini bitno se razlikovao po pojedinim gospodarstvenim djelatnostima koje su klasificirane prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, a prikazane su u tablici 1.3. Broj profesionalnih bolesti na 100 000 zaposlenih (stopa na 100 000 zaposlenih) u pojedinoj djelatnosti kretala se od 0,85 do 832,05 (tablica 1.3.). U izračun nisu uključene profesionalne bolesti uzrokovane izloženosti azbestnim vlaknima. Vidljiva je vrlo visoka stopa u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi što je razumljivo obzirom na veliki broj profesionalnih COVID-19 bolesti.

Tablica 1.3. Broj profesionalnih bolesti u 2023. godini prema gospodarstvenim djelatnostima i stopa na 100 000 zaposlenih u djelatnosti (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

	Djelatnost – NKD 2007*	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u djelatnosti
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	26	47,12
B	Rudarstvo i vađenje	0	0
C	Prerađivačka industrija	7	2,70
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	1	6,86
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0	0
F	Građevinarstvo	0	0
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	2	0,85
H	Prijevoz i skladištenje	0	0
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	2	1,74
J	Informacije i komunikacije	1	1,73
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	0
L	Poslovanje nekretninama	1	9,83
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	0	0
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0	0
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	6	5,21
P	Obrazovanje	3	2,42
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	980	832,05
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	3	9,80
S	Ostale uslužne djelatnosti	1	2,64
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	0	0
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela	0	0
	Ukupno	1033	63,77

*	Naziv djelatnosti-NKD 2007
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
B	Rudarstvo i vađenje
C	Prerađivačka industrija
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom
F	Građevinarstvo
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
H	Prijevoz i skladištenje
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
J	Informacije i komunikacije
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
L	Poslovanje nekretninama
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje
P	Obrazovanje
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
R	Umjetnost, zabava i rekreacija
S	Ostale uslužne djelatnosti
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
Ne...	Nema podataka

Tablica 1.4. Broj profesionalnih bolesti u 2023. godini prema gospodarstvenim djelatnostima, prosječnom trajanju radnog staža i stopi na 100 000 zaposlenih u djelatnosti (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

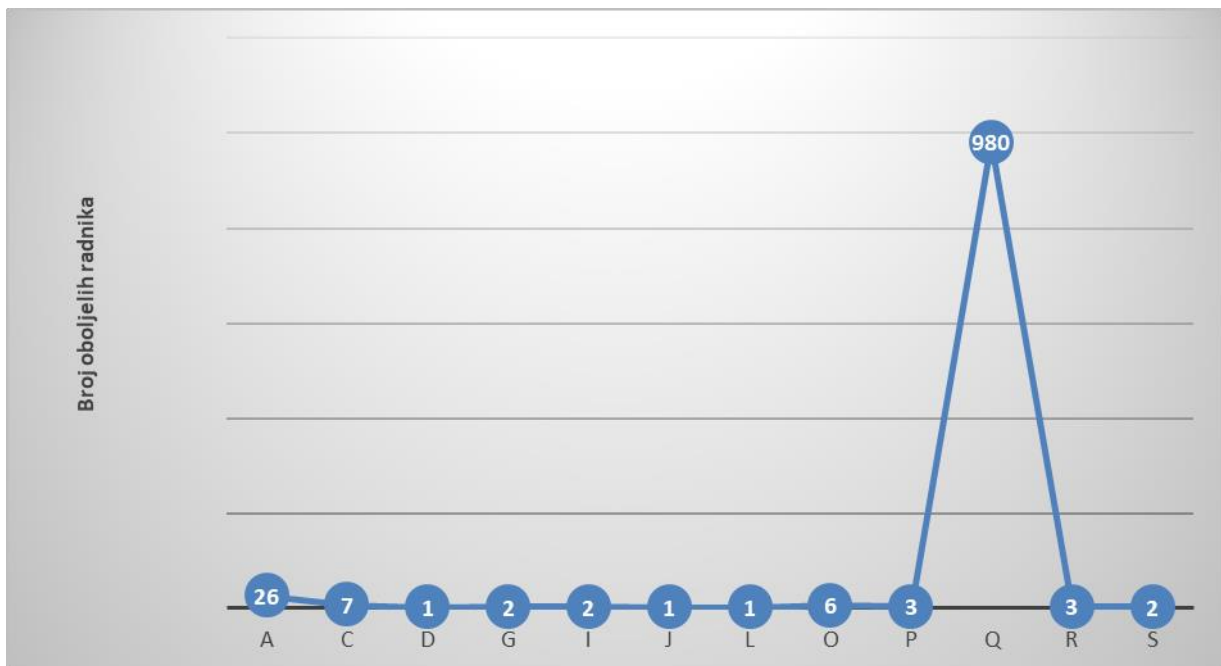
NKD	Djelatnost –NKD 2007*	Prosječno trajanje ekspozicijskog staža	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u djelatnosti
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	19,04	26	47,12
C	Prerađivačka industrija	20,57	7	2,70
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	35	1	6,86
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	16	2	0,85
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	19,5	2	1,74
J	Informacije i komunikacije	35	1	1,73
L	Poslovanje nekretninama	6	1	9,83
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	21,33	6	5,21
P	Obrazovanje	24,33	3	2,42
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	19,08	980	832,05
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	32,33	3	9,80
S	Ostale uslužne djelatnosti	1	1	2,64
	Ukupno	19,15	1033	63,77

* Gospodarstvene djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti

U tablici 1.3. i 1.4. izračunate su stope profesionalnih bolesti na 100 000 zaposlenika u djelatnosti. Profesionalne bolesti i stopa na 100 000 radnika u prerađivačkoj djelatnosti su prikazane bez profesionalnih bolesti uzrokovanih izloženošću azbestnim vlaknima.

Najveći broj profesionalnih bolesti proizlazi iz djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (980) a i najveća stopa pronalazi se upravo u toj djelatnosti (832,05). U ukupnom broju profesionalnih bolesti zatim slijedi poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo, broj profesionalnih bolesti je 26, a stopa na 100 000 zaposlenika u toj djelatnosti je 47,12. Na trećem mjestu, prema stopi na 100 000 zaposlenih u djelatnosti, je poslovanje nekretninama sa stopom 9,83, a u toj djelatnosti je bila samo 1 profesionalna bolest.

Slika 1.8. prikazuje raspodjelu oboljelih od profesionalnih bolesti u Hrvatskoj prema granama djelatnosti, izuzevši iz prikaza bolesti uzrokovane izloženošću azbestnim vlaknima, iz koje izlazi na najveći udio profesionalnih bolesti u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (980), poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu (26) te u prerađivačkoj industriji (7).

Slika 1.8. Raspodjela profesionalnih bolesti prema gospodarstvenim djelatnostima u 2022. godini (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

1.5.2. Zanimanja

U tablicama 1.5. i 1.6. prikazana je raspodjela profesionalnih bolesti u pojedinim zanimanjima klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NN 147/10).

Po broju profesionalnih bolesti kao i po stopi na 100 000 zaposlenih, najzastupljenija zanimanja su u skupini tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice, znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručni suradnici/stručne suradnice te u skupini uslužnih i trgovačkih zanimanja. U svim navedenim zanimanjima radilo se u najvećem broju slučajeva o zaraznim profesionalnim bolestima.

Tablica 1.5. Broj profesionalnih bolesti u 2023. godini prema zanimanjima (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

Rod	Zanimanje - NKZ	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u zanimanju
1	Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice, i direktori/direktorice	2	2,63
2	Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	159	57,74
3	Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	660	280,98
4	Administrativni službenici/administrativne službenice	19	11,73
5	Uslužna i trgovačka zanimanja	79	25,94
6	Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke i ribari/ribarke, lovci/lovkinje	13	16,05
7	Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	6	3,14
8	Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice strojeva	23	14,06
9	Jednostavna zanimanja	72	60,06
0	Vojna zanimanja	0	0
	Ukupno	1033	63,77

Tablica 1.6. Broj profesionalnih bolesti u 2023. godini prema zanimanjima i vrstama štetnosti (bez bolesti uzrokovanih azbestom)

Rod	Zanimanje - NKZ	Vrsta štetnosti i napora	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u zanimanju
1	Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice, i direktori/direktorice	Mikroorganizmi	2	2,63
2	Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	Mikroorganizmi	157	57
		Kumulativna trauma	1	0,37
		Benzen ili homolozi benzena	1	0,37
3	Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	Mikroorganizmi	655	278,85
		Alergeni	2	0,85
		Kumulativna trauma	2	0,85
		Buka	1	0,43
4	Administrativni službenici/administrativne službenice	Mikroorganizmi	15	9,26
		Kumulativna trauma	4	2,47
5	Uslužna i trgovačka zanimanja	Mikroorganizmi	76	24,95
		Kumulativna trauma	2	0,66
		Alergeni	1	0,33
6	Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke i ribari/ribarke, lovci/lovkinje	Vibracije koje se prenose na ruke	7	8,64
		Kumulativna trauma	4	4,94
		Buka	1	1,23
		Mikroorganizmi (sa životinja ili životinjskih ostataka)	1	1,23

7	Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	Kumulativna trauma	4	2,10
		Vibracije koje se prenose na ruke	1	0,52
		Mikroorganizmi	1	0,52
8	Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice strojeva	Mikroorganizmi	13	7,95
		Vibracije koje se prenose na ruke	7	4,28
		Kumulativna trauma	2	1,22
		Mikroorganizmi (sa životinja ili životinjskih ostataka)	1	0,61
9	Jednostavna zanimanja	Mikroorganizmi	67	55,90
		Kumulativna trauma	3	2,50
		Vibracije koje se prenose na ruke	1	0,83
		Alergeni	1	0,83
0	Vojna zanimanja		0	0
	Ukupno		1033	63,77

1.5.3. Uzroci profesionalnih bolesti prema europskoj statistici

Štetni radni uvjeti i naponi koji su uzrokovali profesionalne bolesti navedeni su u tablici 1.7. Uzimajući u obzir kriterije Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) to su na prvom mjestu mikroorganizmi kao uzročnici bolesti zatim statodinamička opterećenja u vidu kumulativne traume te vibracije.

Tablica 1.7. Vrste štetnosti u 2023. godini koje su uzrokovale profesionalne bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti (bez profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom)

Vrsta štetnosti i napora	Točka čl. 3. Zakona (NN 107/07)	Broj profesionalnih bolesti
Benzen ili homolozi benzena	27.1	1
Buka	36	2
Vibracije koje se prenose na ruke	37.1	16
Kumulativna trauma	41	22
Mikroorganizmi (sa životinja ili životinjskih ostataka)	44	2
Mikroorganizmi	45	986
Alergeni i nadražljivci kože	47	4
UKUPNO		1033

1.5.4. Uzroci profesionalnih bolesti prema europskoj statistici

Europska statistika za profesionalne bolesti (European Occupational Diseases Statistics – EODS) prati niz parametara koji se prate i u našoj nacionalnoj statistici (dob, spol, zanimanje oboljelog radnika, gospodarstvena djelatnost poslodavca, oznaka profesionalne bolesti prema 10. Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema). Međutim, europska statistika zahtijeva praćenje radnih uvjeta koji su doveli do profesionalne bolesti pomoću posebnih klasifikacija. Tako se izloženost štetnim radnim uvjetima izražava u šest kategorija koje obuhvaćaju kemijske tvari, fizikalne štetnosti, biološke štetnosti, biomehaničke opasnosti, psihosocijalne faktore i industrijske faktore, materijale i

produkte. Analiza štetnih radnih uvjeta uključuje i podatke o produktu ili gotovom proizvodu koji sadrži štetnost koja je uzrok profesionalne bolesti. U tablici 1.8. i 1.9. prikazani su izloženost štetnostima koji su uzrokovali profesionalnu bolest i produkt koji sadrži navedenu štetnost.

Tablica 1.8. Štetna izloženost i produkt koji su uzrokovali profesionalnu bolest u 2023. godini, prema EODS statistici (bez profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom)

Izloženost		Produkt		Broj prof. bolesti
1205010001	Benzen	D59	Boje i lakovi	1
2001010001	Buka	X99	Ostale kategorije	2
2002000000	Mehaničke vibracije	X99	Ostale kategorije	16
3100920000	Legionela	X99	Ostale kategorije	2
3200000000	Virusi	E66	Pacijent	848
		X99	Ostale kategorije	128
		E63	Produkti za biološke i bakteriološke laboratorije	6
3200040100	Hantavirus	E57	Produkti životinjskog porijekla	2
3300000000	Paraziti	E66	Pacijent	2
4000020000	Ponavljjanje kretnje kod rada	X99	Ostale kategorije	21
4000040000	Različiti pokreti	X99	Ostale kategorije	1
6006159999	Ostala sredstva za čišćenje	C09	Sredstva za pranje i čišćenje	2
6006160100	Šamponi i proizvodi za njegu kose	B15	Kozmetika	1
6010019999	Ostale otopine	X99	Ostale kategorije	1
				1033

Tablica 1.9. Analiza izloženosti s obzirom na produkt koji je uzrokovao profesionalnu bolest u 2023. godini, prema EODS statistici (bez profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom)

Produkt		Izloženost		Broj prof. bolesti
B15	Kozmetika	6006160100	Šamponi i proizvodi za njegu kose	1
C09	Sredstva za pranje i čišćenje	6006159999	Ostala sredstva za čišćenje	2
D59	Boje i lakovi	1205010001	Benzen	1
E 57	Produkti životinjskog porijekla	3200040100	Hantavirus	2
E63	Produkti za biološke i bakteriološke laboratorije	3200000000	Virusi	6
E66	Pacijent	3200000000	Virusi	850
		3300000000	Paraziti	
X99	Ostale kategorije	2001010001	Buka	171
		2002000000	Mehanička vibracije	
		3100920000	Legionela	
		3200000000	Virusi	
		4000020000	Ponavljjanje kretnje kod rada	
		4000040000	Različiti pokreti	
		6010019999	Ostale otopine	
				1033

** = Profesionalne bolesti uzrokovane azbestom zasebno su analizirane u Registru profesionalnih bolesti izazvanih azbes

1.6. Vrste profesionalnih bolesti

Učestalost i vrsta profesionalnih bolesti prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o Listi profesionalnih bolesti prikazana je u tablici 1.10. Predočena je učestalost u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima, klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti.

Tablica 1.10. Broj i vrsta profesionalnih bolesti u 2023. godini prema oznakama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti i gospodarstvene djelatnosti (bez profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom)

Djelatnost - NKD	Oznaka prema Zakonu (NN 107/07)														Ukupno	
	27.1	36	37.1	37.2	38	41	43	44	45	47	48	49.1*	49.2*	54		55
A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo		1	15			8		2								26
B Rudarstvo i vađenje																0
C Prerađivačka industrija	1		1			4				1						7
D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija									1							1
E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša																0
F Građevinarstvo																0
G Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala						1			1							2
H Prijevoz i skladištenje																0
I Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane						1			1							2
J Informacije i komunikacija						1										1
K Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja																0
L Poslovanje nekretninama									1							1
M Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti																0
N Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti																0
O Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje						2			4							6
P Obrazovanje						2			1							3
Q Djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi						1			977	2						980
R Umjetnost, zabava i rekreacija		1				2										3
S Ostale uslužne djelatnosti										1						1
T Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djel. kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe																0
U Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela																0
UKUPNO	1	2	16	0	0	22	0	2	986	4	0	0*	0*	0	0	1033

*	Profesionalna bolest
27.1	Benzen i njegovi homolozi
36	Naglušost i gluhoća uzrokovana bukom
37.1	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke (oštećenja perifernih žila i živaca, kostiju, zglobova, tetiva i okolozglobnih tkiva)
37.2	Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na cijelo tijelo (oštećenja intervertebralnog diska slabinske kralježnice)
38	Bolesti uzrokovane ionizirajućim zračenjem
41	Sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom (ponavljajući pokreti, primjena sile, nefiziološki položaj, vibracije, pritisak)
43	Čvorići glasnica uzrokovani kontinuiranim naporom glasnica na radu
44	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka
45	Zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze
47	Bolesti kože uzrokovane tvarima kojima je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje nespomenutim u drugim zaglavljima
48	Silikoza i druge bolesti dišnog sustava uzrokovane silicijevim dioksidom
54	Astma uzrokovana udisanjem tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje
55	Alergijski rinitis uzrokovan udisanjem tvari koje su priznate kao uzročnici alergije i koje su karakteristične za radni proces

* = Točka prema Listi profesionalnih bolesti

** = Profesionalne bolesti uzrokovane azbestom zasebno su analizirane u Registru profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

Prema učestalosti u ukupnom broju profesionalnih bolesti na prvom mjestu su zarazne ili parazitske bolesti uzrokovane radom u djelatnostima gdje je dokazan povećan rizik zaraze, koje su najčešće u djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi s obzirom da je to djelatnost opterećena visokim rizikom od izloženosti biološkim štetnostima. U 2023. godini je bio veliki broj COVID-19 profesionalnih bolesti upravo u gore spomenutim djelatnostima.

Po učestalosti zatim slijede sindromi prenaprezanja uzrokovani kumulativnom traumom koji su najčešći poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu te u prerađivačkoj industriji, odnosno u onim radnim procesima gdje tijekom obavljanja poslova postoje ponavljajući pokreti, pritisak i prisilan položaj tijela.

Vibracijski sindrom uzrokovan vibracijama koje se prenose na ruke i šake je iz godine u godinu stalno prisutan kao profesionalna bolest, a gotovo u pravilu je posljedica rada motornom pilom u šumarstvu. Bolesti uzrokovane vibracijama koje se prenose na ruke su najčešće u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Nadalje, profesionalne su bolesti analizirane i prema medicinskim dijagnozama klasificiranima sukladno Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih zdravstvenih problema (MKB-10), kao i prema gospodarskim granama razvrstanim prema NKD 2007, uz istodobno praćenje karakteristika oboljelih radnika: prosječnoj dobi u kojoj je dijagnosticirana profesionalna bolest i trajanju radnog staža za zarazne bolesti te trajanju ekspozicijskog staža za sve ostale profesionalne bolesti. Naime za zarazne bolesti se vodi evidencija o ukupnom radnom staž oboljelog radnika budući da je ekspozicijski staž za ovu skupinu bolesti irelevantan. Za sve ostale profesionalne bolesti vodi se evidencija o ekspozicijskom staž (broj godina odnosno trajanje rada u radnim procesima i štetnim radnim uvjetima koji su izazvali profesionalnu bolest). Navedena analiza za 2023. godinu prikazana je u tablici 1.11.

Prosječna dob radnika u trenutku dijagnosticiranja profesionalne bolesti sindroma prenaprezanja u 2023. godini je bila 51,35 godina, a bolest se pojavila nakon prosječnog ekspozicijskog staža od 24,88 godina.

Prosječna dob radnika u trenutku dijagnosticiranja profesionalne bolesti uzrokovane vibracijama u 2023. godini je bila 48,38 godina, a bolest se pojavila nakon prosječnog ekspozicijskog staža od 16,88 godina.

Prosječna dob radnika u trenutku dijagnosticiranja profesionalne bolesti uzrokovane bukom u 2023. godini je bila 57 godina, a bolest se pojavila nakon prosječnog ekspozicijskog staža od 33,5 godine.

Sve navedene profesionalne bolesti su se javile među radno-aktivnom populacijom koja bi još do mirovine trebala raditi 10-15 godina.

Tablica 1.11. Profesionalne bolesti klasificirane prema MKB-10, NKD klasifikaciji te prema karakteristikama oboljelih radnika (prosječnoj dobi u kojoj je dijagnosticirana profesionalna bolest i trajanju radnog staža- za zaraze bolesti te trajanju ekspozicijskog staža- za sve ostale profesionalne bolesti) (bez bolesti uzrokovanih azbestom) u 2023.godini

Bolesti prema MKB-10		Prosječna životna dob u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Prosječno trajanje ekspozicijskog staža u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Djelatnost - NKD																	Ukupno					
				A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q		R	S	T	U	
Zarazne i parazitske bolesti	Legionarska bolest A 48.1	45,66	9,83							1			1												6	
	Hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom A 98.5			2																						
	Svrab B 86.0																		2							
Zloćudne novotvorine	Zloćudna novotvorina mokraćnog mjehura, nespecificirana C 67.9	63	34			1																		1		
Bolesti živčanog sustava	Sindrom karpalnog kanala G 56.0	51,35	24,88	4	3					1	1					2	2	1						17		
	Lezija radijalnog živca G 56.3							1																		
	Lezija lateralnog poplitealnog živca G 57.3																1									
	Guillain-Barrov sindrom G 61.0																		1							

Bolesti prema MKB-10		Prosječna životna dob u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Prosječno trajanje ekspozijskog staža u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Djelatnost - NKD																				Ukupno
				A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	
Bolesti uha	Posljedice djelovanja buke na unutrašnje uho <i>H 83.3</i>	57	33,5	1																1				2
Bolesti perifernih krvnih žila	Raynaud-ov sindrom <i>I 73.0</i>	48,38	16,88	15	1																			16
Bolesti donjeg dišnog sustava	Druga specificirana kronična opstruktivna plućna bolest <i>J 44.8</i>	49	9														1							1
Bolesti kože	Iritantni kontaktni dermatitis uzrokovan kozmetičkim preparatima <i>L 24.3</i>	37,25	12,25																	1				4
	Iritantni kontaktni dermatitis uzrokovan ostalim čimbenicima <i>L 24.8</i>				1														2					
Bolesti mišićno-koštanog sustava	Škljocajući prst <i>M 65.3</i>	55,14	22,71																	1				7
	Kalcificirajući tendinitis ramena <i>M 75.3</i>			2																				

Bolesti prema MKB-10		Prosječna životna dob u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Prosječno trajanje ekspozicijskog staža u trenutku dijagnosticiranja PB (god.)	Djelatnost - NKD																					Ukupno
				A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	
	Medijalni epikondilitis <i>M 77.0</i>			1															1						
	Lateralni epikondilitis <i>M 77.1</i>			1	1																				
Covid-19	Koronavirus Sars-CoV-2 <i>U 07.1</i>	47,77	19,12						1								2	1	971				979		
	Post Covid <i>U 09.9</i>					1													3						
UKUPNO				26	0	7	1	0	0	2	0	2	1	0	1	0	0	6	3	980	3	1	0	0	1033

Profesionalne bolesti analizirane su i prema zahtjevima europske statistike odnosno prema točkama Europskog popisa profesionalnih bolesti (European schedule of occupational diseases, 2003.) i prikazane su u tablici 1.12.

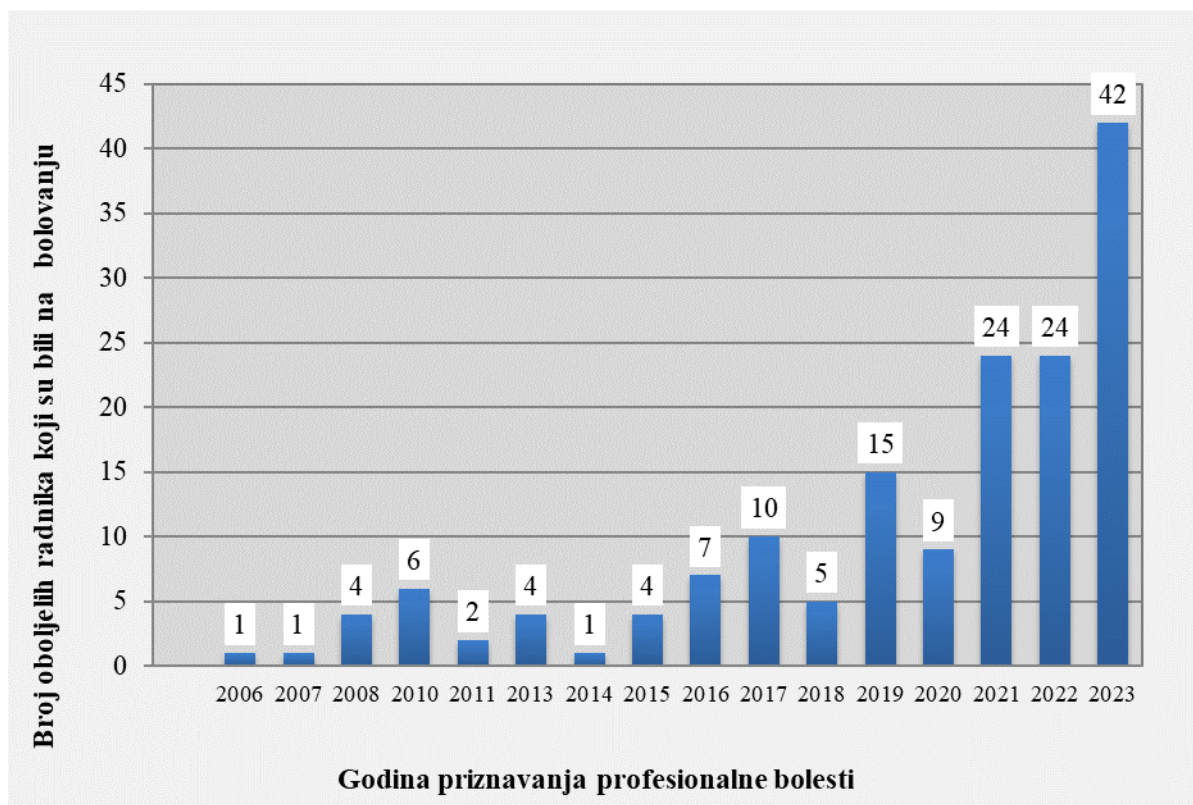
Tablica 1.12. Profesionalne bolesti klasificirane prema Europskom popisu profesionalnih bolesti (Bez profesionalnih bolesti uzrokovanih azbestom)

Šifra EU popisa	Naziv bolesti	Broj profesionalnih bolesti
126,01	Benzen i njegovi homolozi	1
202	Profesionalne bolesti kože uzrokovane tvarima za koje je znanstveno potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje	4
401	Zarazne ili parazitske bolesti prenesene na čovjeka sa životinja ili životinjskih ostataka	2
407	Ostale zarazne bolesti uzrokovane radom u prevenciji bolesti, zdravstvenoj skrbi, njezi u kući i drugim sličnim aktivnostima za koje je dokazan rizik od infekcije	986
503	Naglušost ili gluhoća uzrokovana bukom	2
505.02	Angioneurotske bolesti uzrokovane mehaničkim vibracijama	16
506.21	Bolesti zbog prenaprezanja tetivnih ovojnica	3
506.23	Bolesti zbog prenaprezanja mišićnih i tetivnih hvatišta	4
506,40	Kljenuti živaca zbog pritiska	1
506.45	Sindrom karpalnog tunela	14
Ukupno		1033

1.7. Privremena radna nesposobnost kao posljedica profesionalnih bolesti

Podaci o privremenoj radnoj nesposobnosti (bolovanju) koja je nastala uslijed profesionalne bolesti dobiveni su od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Radi se o broju dana izostanaka s posla u vremenskom razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. godine neovisno o tome kad je Prijava o profesionalnoj bolesti zaprimljena i neovisno o početku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja po istoj. U analizu su uključene sve profesionalne bolesti osim onih uzrokovanih azbestom, jer se kod bolesti uzrokovanih azbestom gotovo u pravilu radi o umirovljenicima.

U 2023. godini je ukupno bilo 159 radnika privremeno radno nesposobno zbog profesionalne bolesti. To su svi radnici koji su bili privremeno radno nesposobni zbog profesionalne bolesti, neovisno o godini priznavanja profesionalne bolesti.

Slika 1.9. Broj oboljelih od profesionalne bolesti, koji su u 2023. godini koristili bolovanje, u ovisnosti o godini priznavanja profesionalne bolesti

Iz slike 1.9. vidi se da se privremena radna nesposobnost zbog profesionalne bolesti koristi ne samo u godini kad je bolest dijagnosticirana, već i u nizu sljedećih godina.

U 2023. godini radi zdravstvenih problema privremeno radno nesposobni su najvećim dijelom bili radnici kojima je priznata profesionalna bolest u 2023. godini, zatim slijede tekuća godina 2021. i 2022. godina. U 2023. godini bilo je ukupno priznato 1033 profesionalnih bolesti izuzevši profesionalne bolesti uzrokovane azbestom. Od tog broja oboljelih privremeno radno nesposobno bilo je 159 radnika. Jasno je kako nisu svi radnici kod kojih je dijagnosticirana profesionalna bolest izbivali s radnog mjesta, a razlozi mogu biti različiti. Neki su od njih u međuvremenu postali umirovljenici, neki nisu koristili pravo na privremenu radnu nesposobnost iako imaju zdravstvene tegobe, jer se boje otkaza ugovora o radu, a neki su bili privremeno nesposobni za rad tijekom postupka priznavanja profesionalne etiologije bolesti. Također, valja imati na umu da određeni broj radnika promijeni radno mjesto na kojem su oboljeli te su nastavili s radom na novom radnom mjestu gdje ne dolazi do pogoršanja zdravlja niti ima potrebe za liječenjem po dijagnozama priznate profesionalne bolesti.

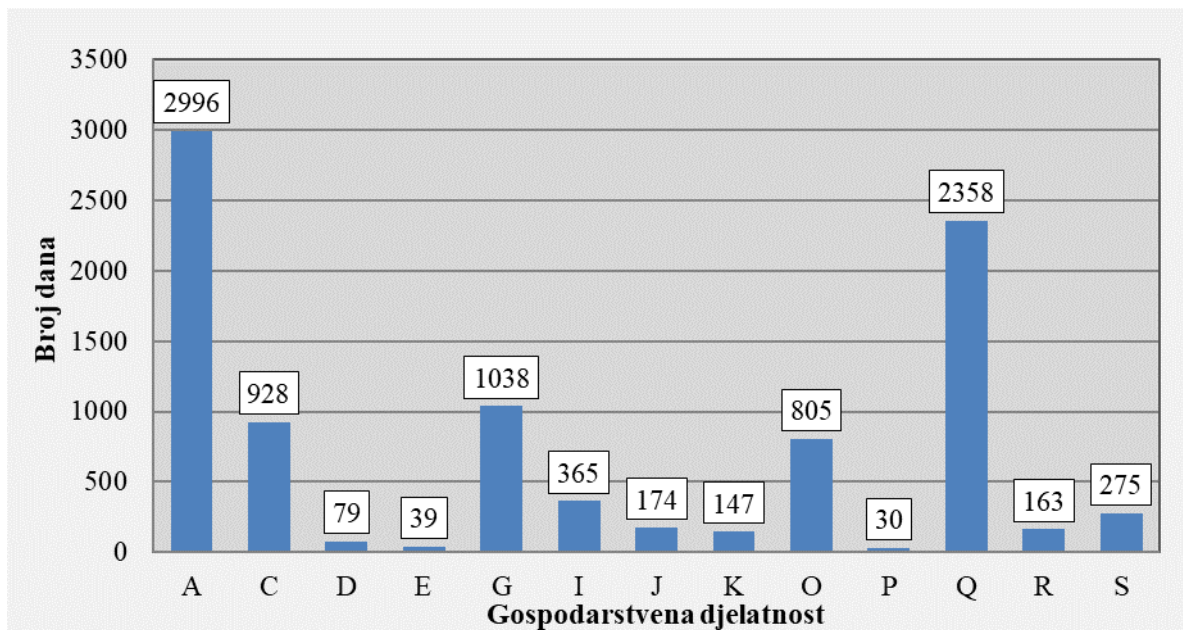
Valja napomenuti da je do 2020. godine bio velik broj onih radnika kod kojih je bolovanje završilo i prije nego li je priznata profesionalna bolest, npr. kao što je to slučaj do sada bio s profesionalnim zaraznim bolestima. Naime, kada se radilo o zaraznim bolestima pod točkom Liste 44 ili 45 često puta osoba je bila izliječena od bolesti profesionalne etiologije i nestao je razlog privremene nesposobnosti za rad po profesionalnoj bolesti u trenutku priznavanja profesionalne bolesti.

Zbog pandemije virusom SARS-CoV-2, pogotovo u zdravstvenom sektoru, došlo do velikog porasta broja bolovanja zbog profesionalnih bolesti COVID-19 te je došlo je do promjena u stavku 1. članku 11. Pravilnika o pravima, uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja u slučaju ozljede na radu i profesionalne bolesti (NN 75/14, 154/14, 79/15, 139/15, 105/16, 40/17, 66/17, 109/17, 132/17, 119/18, 41/19, 22/20 i 39/20, 2/22). te se naknada plaće uslijed privremene

nesposobnosti za rad zbog zarazne profesionalne bolesti ostvaruju na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja od datuma nastanka zarazne bolesti kao profesionalne bolesti. Za sve ostale profesionalne bolesti naknada plaće zbog privremene nesposobnosti za rad ostvaruje se na teret sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja od datuma utvrđivanja profesionalne bolesti.

Broj oboljelih koji su koristili bolovanje u 2023. godini zapravo je očekivan obzirom na veliki broj priznatih COVID-19 bolesti kao profesionalne bolesti.

Ukupan broj dana privremene radne nesposobnosti zbog profesionalne bolesti u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima prikazuje slika 1.10.

Slika 1.10. Broj dana privremene radne nesposobnosti zbog profesionalne bolesti u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima

	Naziv djelatnosti-NKD 2007
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
B	Rudarstvo i vađenje
C	Prerađivačka industrija
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom
F	Građevinarstvo
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
H	Prijevoz i skladištenje
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
J	Informacije i komunikacije
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
L	Poslovanje nekretninama
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje
P	Obrazovanje
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
R	Umjetnost, zabava i rekreacija
S	Ostale uslužne djelatnosti
T	Djelatnosti kućanstva kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe
Ne...	Nema podataka

Najveći je broj dana privremene radne nesposobnosti u 2023. godini je u djelatnost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva gdje zabilježen veliki broj dana privremene radne nesposobnosti zbog sindroma prenaprezanja, vibracijske bolesti te hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom. Nakon toga slijedi djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Radi se većinom o bolovanju zbog zarazne bolesti, zbog malignog oboljenja (zloćudna novotvorina debelog crijeva, zloćudna novotvorina štitnjače, non Hodkin limfom) te zbog sindroma prenaprezanja. Potom po broju dana bolovanja slijedi djelatnost trgovine na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala. U ovoj djelatnosti većina bolovanja je bila zbog sindroma prenaprezanja te zbog malignog oboljenja (limfatička leukemija).

Vibracijska bolest i sindromi prenaprezanja su profesionalne bolesti kod kojih su smetnje u trenutku priznavanja značajno izražene, a liječenje je dugotrajno. Vibracijska bolest i sindromi prenaprezanja spadaju u grupe poremećaja koji bitno narušavaju radnu sposobnost pa se često radnik ne može vratiti na radno mjesto na kojem je radio prije liječenja. Utjecaj na duljinu trajanja bolovanja svakako imaju i nadležno zakonodavstvo prema kojem nakon 12 mjeseci bolovanja osiguranik bude upućen na vještačenje radne sposobnosti u Zavod za vještačenje, rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i da tek po isteku 6 mjeseci privremene nesposobnosti za rad osiguratelj omogućuje rad na pola radnog vremena tijekom 6 tjedana. Uz navedene razloge, bitna je činjenica da u cijeli postupak ocjene radne sposobnosti i rehabilitacije te povratka na radno mjesto nije uključen nadležni specijalist medicine rada obzirom da u ovom dijelu nije dio sustava u zdravstvenom osiguranju na način poput ostalih specijalista uključenih u liječenje i rehabilitaciju oboljelih radnika.

Profesionalne maligne bolesti su očekivano uzrokovale veliki broj dana bolovanja u 2023. godini zbog dugotrajnog liječenja i rehabilitacije.

Na slici 1.11. prikazan je prosječan broj dana privremene radne nesposobnosti vezan uz profesionalnu bolest u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima. Prosječno najveći broj od 287 dana privremene radne nesposobnosti zabilježen je u djelatnosti trgovine. Radilo se o bolovanju zbog maligne bolesti, limfatičke leukemije, koja je priznata kao profesionalna bolest 2021. godine. Slijedi djelatnost prerađivačke industrije s prosječnim brojem od 278 dana privremene radne nesposobnosti zbog gubitka sluha uzrokovanog bukom koje je kao profesionalna bolest priznat 2016. godine. Zatim djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane s prosječnim brojem od 278 dana privremene nesposobnosti zbog sindroma karpalnog kanala koji je kao profesionalna bolest priznat 2017. godine. Veliki prosječni broj dana bolovanja, 278, je zabilježen u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi kada je privremena nesposobnost trajala toliko dana zbog posljedica COVID-19 bolesti koja je priznata kao profesionalna bolest 2022. godine.

Iz Izvješća o poslovanju Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za 2023. godinu razvidno je da prosjek trajanja privremene radne nesposobnosti iznosi 59,10 dana. Iako je broj radnika oboljelih od profesionalne bolesti mali u usporedbi s brojem radno sposobne populacije, uzevši da su dani bolovanja po profesionalnoj bolesti prikazani i u prosječnom trajanju bolovanja u 2023. godini, ne smiju se zaboraviti slijedeće činjenice:

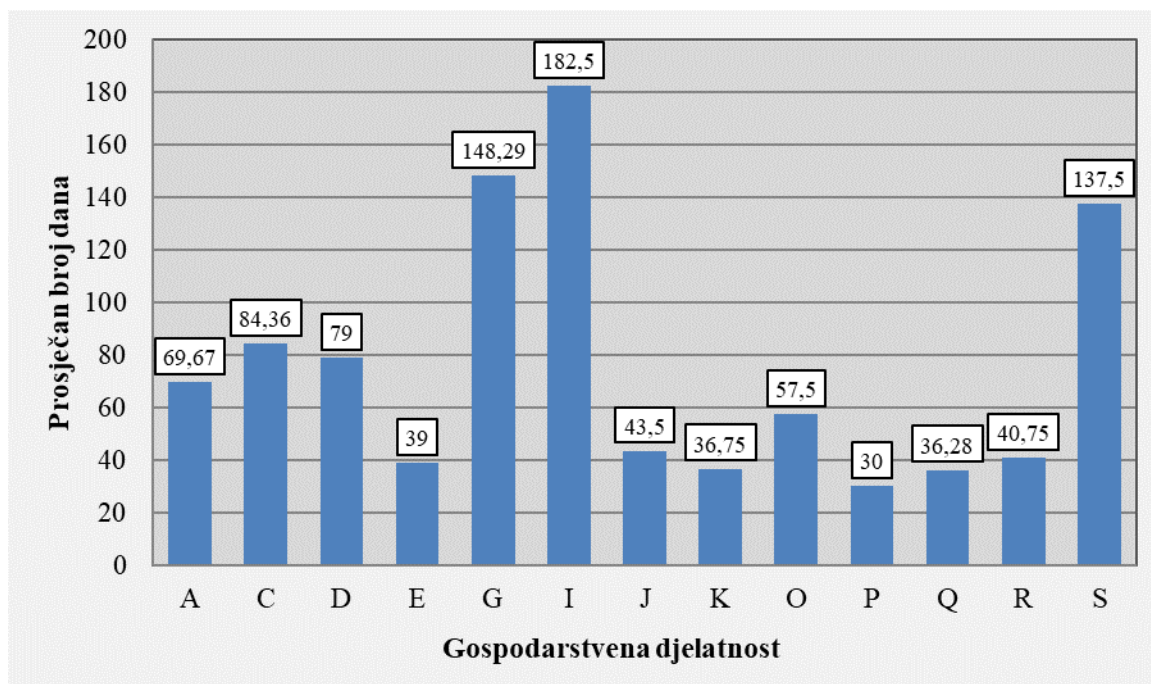
radni uvjeti u Hrvatskoj redovito generiraju poremećaje zdravlja koji bitno narušavaju ne samo radnu sposobnost već i kvalitetu života radnika i time utječu i na kvalitetu života čitave obitelji;

najlakše je „izmjeriti“ učinak radnih uvjeta u vidu profesionalnih bolesti jer je sustav utvrđivanja profesionalnih bolesti u Hrvatskoj egzaktan, lista profesionalnih bolesti je zatvorenog tipa i postoji jasno razgraničenje između promjena zdravlja uzrokovanih isključivo štetnostima i naporima iz radnog okoliša u odnosu spram bolesti u svezi s radom;

bolesti u svezi s radom teško su mjerljive, nema čvrste osnove za njihovo praćenje, a obzirom da ne pripadaju kategoriji strogo definiranih profesionalnih bolesti, njihov se učinak do danas nije izmjerio;

ipak ukupno uzevši, iz dostupnih podataka može se zaključiti da profesionalne bolesti generiraju trošak u vidu liječenja i bolovanja čak i dugo godina nakon priznavanja (profesionalna bolest priznata 2017. godine, a bolovanje u 2023. godini).

Slika 1.11. pokazuje da gotovo da nema djelatnosti „imune“ na pojavu profesionalnih bolesti.

Slika 1.11. Prosječno trajanje privremene radne nesposobnosti u svezi s profesionalnom bolešću u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima

	Naziv djelatnosti-NKD 2007
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo
C	Prerađivačka industrija
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija
E	Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom
F	Građevinarstvo
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala
H	Prijevoz i skladištenje
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane
J	Informacije i komunikacije
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja
L	Poslovanje nekretninama
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje
P	Obrazovanje
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi
R	Umjetnost, zabava i rekreacija
S	Ostale uslužne djelatnosti

*Gospodarstvene djelatnosti prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti

U tablici 1.13. prikazani su broj profesionalnih bolesti, ukupan broj dana bolovanja i prosječan broj dana bolovanja vezan za pojedinu skupinu profesionalnih bolesti klasificiranih prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i za uzrok bolesti prema Zakonu o listi profesionalnih bolesti.

Tablica 1.13. Broj dana privremene radne nesposobnosti s obzirom na uzrok (Zakon o listi profesionalnih bolesti 107/07) i klinički oblik profesionalne bolesti (MKB-10)

Vrsta štetnosti i napora	Točka čl.3. Zakona - NN 107/07	Bolesti prema MKB-10	Broj profesionalnih bolesti	Broj dana bolovanja	Prosječan broj dana bolovanja u odnosu na dijagnozu
Benzen ili homolozi benzena	27.1	C91.1	1	287	287
Buka	36	H83.3	1	278	278
Vibracije koje se prenose preko ruke i šake	37.1	I73.0 G56.0 M19.2 M19.8 M75.0 M77.0 M77.1	39	2375	60,90
Ionizirajuće zračenje	38	C18.7 C73 C82 C83.3	4	568	142
Kumulativna trauma	41	G56.0 G56.2 M19.8 M65.3 M65.4 M65.8 M75.1 M75.4 M77.0 M77.1 M77.8 M87.3	50	3925	78,50
Mikroorganizmi	45	A15.1 A48.1 A98.5 A84.1 B30.3 B86.0	7	435	62,14

Mikroorganizmi	45	U07.1 U09.9	55	1403	25,51
Alergeni i nadražljivci kože	47	L23	1	106	106
Tvari kojima je potvrđeno alergijsko ili nadražujuće djelovanje na dišni sustav	54	J45	1	20	20
UKUPNO			159	9397	59,10

Iz podataka navedenih u tablici 1.13. razvidno je da su najveći broj dana privremene radne nesposobnosti uzrokovali sindromi prenaprezanja. Uglavnom se radilo o sindromu karpalnog kanala te bolestima zglobnih sveza i tetiva. U 2023. godini su zbog ovih zdravstvenih problema radnici bili privremeno radno nesposobni 3925 dana, a prosječno trajanje privremene radne nesposobnosti je iznosilo oko 78,50 dana. Ovaj podatak je očekivan, jer se radi o bolestima koje često zahtijevaju operativno liječenje i dugi rehabilitacijski postupak. Budući da je broj sindroma prenaprezanja iz godine u godinu sve veći, uz dugotrajno liječenje i dugu privremenu radnu nesposobnost, ova skupina profesionalnih bolesti sigurno zahtijeva veću pozornost i primjenu učinkovitijih preventivnih mjera.

Sljedeći po redu su bolesti uzrokovane vibracijama koje se šire preko ruke i šake s ukupnim brojem od 2375 dana bolovanja s prosječnim trajanjem od 60,90 dana. Na trećem mjestu je bolest COVID-19 zbog koje su radnici bili 1403 dana na bolovanju, a prosječno bolovanje je trajalo 25,51 dan. Ovaj broj je razumljiv obzirom na veliki broj priznatih COVID-19 bolesti kao profesionalnih u 2023. godini i prosječno vrijeme trajanja izolacije odnosno bolovanja u slučaju bolesti COVID-19.

U kontekstu privremene radne nesposobnosti uzrokovane od strane mikroorganizama, kao najčešći uzročnik se pojavljuje virus SARS-CoV-2. Od ostalih uzročnika pojavljuju se još Mycobacterium tuberculosis-uzrokuje tuberkulozu, Legionella pneumophila-uzrokuje legionarsku bolest, Enterovirus - akutni epidemijski hemoragijski konjunktivitis, Sarcoptes scabies – svrab, Flavavirus- srednjeeuropski krpeljni encefalitis te Hantaan virus- hemoragijska groznica s bubrežnim sindromom. Navedene bolesti su bile uzrok privremene radne nesposobnosti koja je u 2023. godini trajala 435 dana, a prosječno trajanje 62,14 dana.

Najdulji broj dana bolovanja u odnosu na dijagnozu (287 dana) je bio zbog limfatičke leukemije uzrokovane izloženošću benzenu ili homolozima benzena.

Veliki broj dana privremene radne nesposobnosti zbog profesionalne bolesti koje nisu uzrokovane zaraznim uzročnicima može se objasniti činjenicom da se radnici relativno kasno javljaju radi pokretanja postupka priznavanja profesionalne bolesti kada su bolesti već u izraženoj ili uznapredovanoj fazi. Zbog toga se liječenje i trajanje privremene radne nesposobnosti produljuje, a ishod liječenja je često loš s obzirom da je bolest najčešće već dovela do organskih promjena ili težih funkcionalnih smetnji. Svakako, duga privremena radna nesposobnost opterećuju same radnike, poslodavce, zdravstveni sustav te gospodarstvo u cjelini. Nužno je provođenje mjera prevencije u svrhu sprječavanja

nastanka profesionalnih bolesti, a u slučaju oboljenja nužna je primjena potrebnih mjera u svrhu što dužeg očuvanja radne sposobnosti oboljelih radnika.

1.8. Zaključak

1. Registar priznatih profesionalnih bolesti Službe za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo obuhvaća sve priznate profesionalne bolesti zaprimljene putem područnih ureda Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Profesionalna etiologija tih bolesti je potvrđena od specijaliste medicine rada i sporta Službe za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i priznata od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Naime, prema odredbama zakonodavca, u okviru postupka dijagnosticiranja svake profesionalne bolesti, potvrđivanje i registriranje se obavlja u Službi za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo. Na taj su način sve priznate profesionalne bolesti u Republici Hrvatskoj upisane u ovaj Registar. Ovakav postupak priznavanja profesionalnih bolesti, određen Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 173/13, 98/19, 33/23), omogućuje potpuno registriranje i praćenje svih profesionalnih bolesti na nacionalnoj razini.
2. Opseg i kvaliteta podataka Registra profesionalnih bolesti u skladu je s hrvatskim zakonodavstvom (Zakon o listi profesionalnih bolesti) te s kriterijima statistike Europske unije (European Occupational Diseases Statistics - EODS).
3. Prema rezultatima analize u 2023. godini u Republici Hrvatskoj od profesionalnih bolesti (ne uključujući profesionalne bolesti izazvane azbestom) najčešće su oboljevali:
  - žene (846=82%) muškarci (187=18%)
  - radnici srednje stručne spreme (639=62%),
  - radnici s prosječnom životnom dobi 47,87 godina, i najvećim brojem oboljelih u starosnoj skupini od 51-60 godina života (363=35%),
  - radnici s prosječnim radnim stažem od 19,15 godina,
  - radnici s ekspozicijskim stažem 11-20 godina (259=25%)
  - radnici zaposleni u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva te u prerađivačkoj industriji
  - radnici izloženi mikroorganizmima (988=95%), statodinamičkim opterećenjima u vidu kumulativne traume (22=2%) te vibracijama (16=1,5%)
4. Profesionalne bolesti uzrokuju:
  - najveći broj dana privremene radne nesposobnosti (bolovanje) u radnika zaposlenih u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi te u djelatnosti trgovine na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikala
  - bolovanje u trajanju od prosječno 59,10 dana, s ukupno 9397 dana bolovanja zbog profesionalnih bolesti u 2023. godini
  - najviše dana privremene nesposobnosti za rad generirano je u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (2996 dana)
  - najveći broj dana bolovanja je nastao kao posljedica utjecaja ponajprije kumulativne traume (sindromi prenaprezanja, 3925 dana), vibracija koje se prenose preko šake i ruke (2375 dana) te mikroorganizama - zarazne bolesti (1838 dana), od toga 1403 dana zbog zaraze sa SARS-CoV-2, a 435 radi zaraze s drugim mikroorganizmima.
5. Najveći broj radnika oboljelih od profesionalnih bolesti u dobi je od 51-60 godina i najčešće dolaze iz srednje obrazovne skupine te iz djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Po broju oboljelih radnika slijedi djelatnost poljoprivrede, šumarstva i ribarstva te zatim djelatnost prerađivačke industrije.
Za prevlast broja profesionalnih bolesti u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi u 2023. godini je najvećim dijelom odgovoran SARS-CoV-2 virusa i posljedično oboljevanje

zdravstvenih radnika od bolesti COVID-19.

Djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva je druga po broju profesionalnih bolesti. One su najčešće uzrokovane vibracijama koje se šire na šake i ruke te kumulativnom traumom. Prerađivačka industrija je treća po broju profesionalnih bolesti. U toj djelatnosti je veliki broj sindroma prenaprezanja.

Radnici oboljeli od sindroma prenaprezanja i vibracijske bolesti se što zbog godina života, obrazovne strukture a i dužih bolovanja nakon priznate profesionalne bolesti, teško ponovno uključuju u svijet rada. Stoga prevencija i rano otkrivanje profesionalnih bolesti imaju osobitu važnost.

6. COVID-19 bolest u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi je ujedno i najčešća profesionalna bolest u 2023. godini. Kako je zdravstveni sektor taj koji je prvi na udaru zbog dijagnostike i liječenja oboljelih tako je i očekivano da će upravo u toj djelatnosti biti i najveći broj oboljelih. Značajno je to da se oboljeli nakon oporavka vraćaju u sustav rada no kako još ne poznajemo razmjere učinka te bolesti ne možemo znati hoće li biti naknadnih bolovanja zbog posljedica preboljele COVID-19 bolesti. Kao što je navedeno, dinamiku prate i dani bolovanja s prosječnim danima bolovanja za COVID-19 od 25,51 dana.
7. Sindromi prenaprezanja su drugi po učestalosti profesionalnih bolesti koje nastaju preopterećenjem pojedinih segmenata koštano-zglobnog sustava i svake godine su u stalnom porastu te ih se stoga ne smije zanemariti. Ove se bolesti najviše pojavljuju u zanimanjima kod kojih provođenje radnih zadataka uključuje ponavljajuće pokrete u rukama. Radi se o kroničnim bolestima koje dovode do trajnih oštećenja funkcije te uzrokuju privremenu i trajnu radnu nesposobnost. U 2023. godini je najviše oboljelih od sindroma prenaprezanja bilo u poljoprivredi, šumarstvu i ribarstvu te u prerađivačkoj industriji. U 2023. godini su zbog ovih zdravstvenih problema radnici bili privremeno radno nesposobni 3925 dana, a prosječno trajanje privremene radne nesposobnosti je iznosilo 78,50 dana odnosno oko 2,5 mjeseca. Neophodno je provoditi preventivne aktivnosti kako bi se spriječila tako visoka pojavnost sindroma prenaprezanja. U tu svrhu mogu se provoditi različite aktivnosti, kao što su edukacija i informiranje poslodavaca i radnika, smanjenje opterećenja i bolji unutarnji i vanjski nadzor primjene mjera zaštite.

2.

REGISTAR RADNIKA OBOLJELIH OD BOLESTI IZAZVANIH AZBESTOM

2.1. Izvori podataka za registar profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

Prijave o profesionalnoj bolesti su dobiveni iz svih dijelova RH, a u tablici 2.1. je prikazana raspodjela prispjelih podataka. Vidljivo je da postoje razlike u apsolutnom broju prijavljenih profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u pojedinoj županiji. Najviše profesionalnih bolesti izazvanih izlaganju azbestnim vlaknima zabilježeno je u Primorskoj-goranskoj županiji, a zatim Splitsko-dalmatinskoj i Dubrovačko-neretvanskoj.

Tablica 2.1. Raspodjela prispjelih Prijava o profesionalnoj bolesti izazvanih azbestom u 2023. godini prema županijama

Županija	Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti*			Ukupno
	49.1	49.2	49.3	
Zagrebačka				0
Krapinsko-zagorska				0
Sisačko-moslavačka				0
Karlovačka				0
Varaždinska				0
Koprivničko-križevačka				0
Bjelovarsko-bilogorska				0
Primorsko-goranska	19	2	1	22
Ličko-senjska				0
Virovitičko-podravska				0
Požeško-slavonska				0
Brodsko-posavska				0
Zadarska				0
Osječko-baranjska				0
Šibensko-kninska				0
Vukovarsko-srijemska				0
Splitsko-dalmatinska	6	2	2	10
Istarska				0
Dubrovačko-neretvanska	3	1		4
Međimurska				0
Grad Zagreb	1			1
UKUPNO	29	5	3	37

* = Oznaka prema Listi profesionalnih bolesti

*	Profesionalna bolest
49.1	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom
49.2	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom
49.3	Malignom pluća, bronha i grkljana uzrokovani azbestom

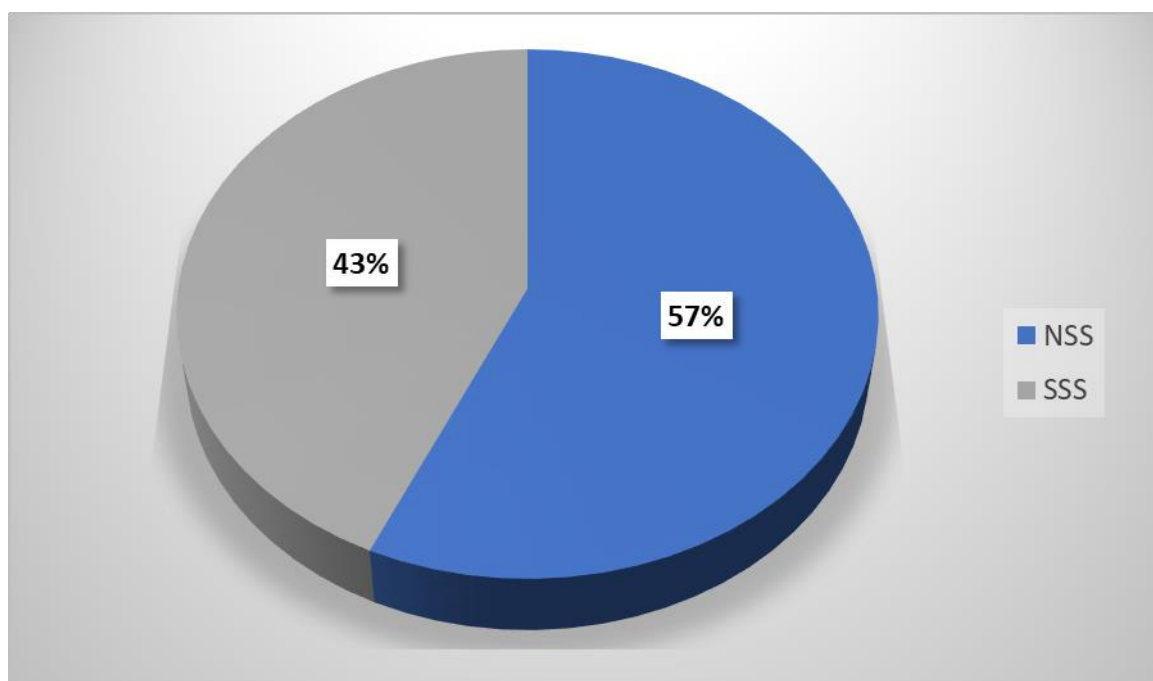
2.2. Karakteristike oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u Republici Hrvatskoj

2.2.1. Dob, spol i radni staž oboljelih od profesionalne bolesti izazvane azbestom

U Registru profesionalnih bolesti izazvanih azbestom za 2023. godinu upisano je 37 profesionalnih bolesti.

Od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom oboljelo je 34 (92 %) muškaraca i 3 (8 %) žene. Od toga je s niskom stručnom spremom 21 (57 %) i sa srednjom stručnom spremom 16 (43 %) oboljela radnika (slika 2.1.).

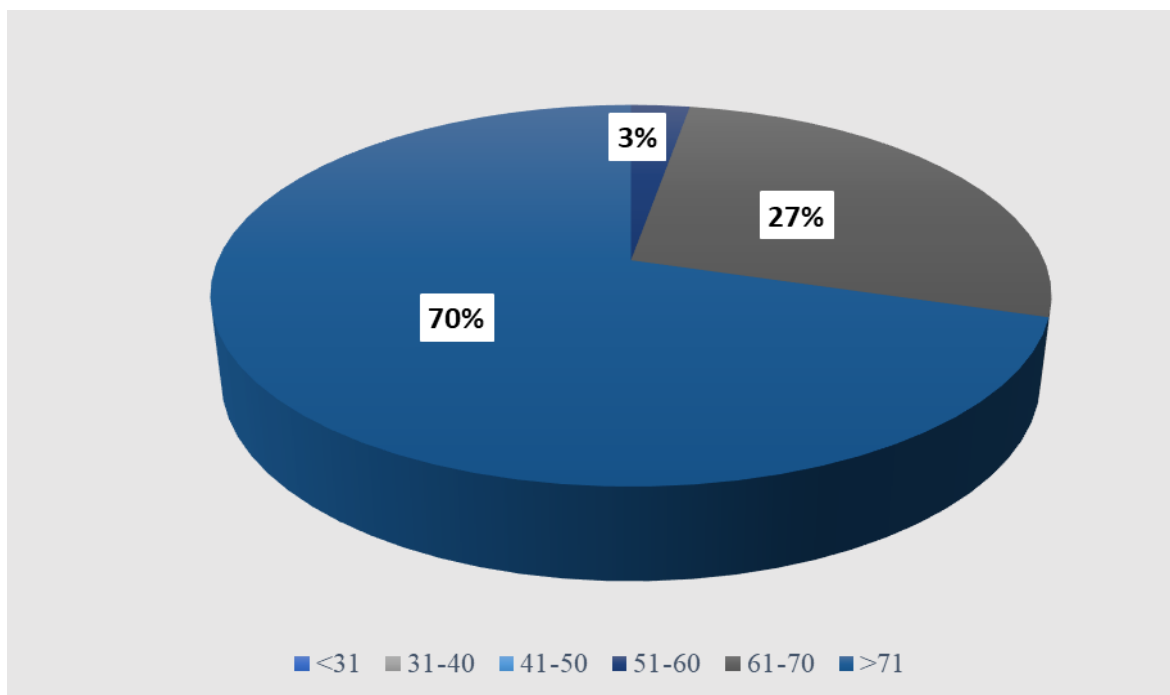
Postoji opće prihvaćeno mišljenje da su poslovi koji ne zahtijevaju stručnu izobrazbu ujedno poslovi s opasnim i štetnim radnim uvjetima. Međutim, vidljivo je da su opasni radni uvjeti prisutni i u poslovima koji zahtijevaju srednju pa i visoku stručnu izobrazbu. Među oboljelim od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom najzastupljeniji su radnici s niskom stručnom spremom.

Slika 2.1. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u 2023. godini prema izobrazbi

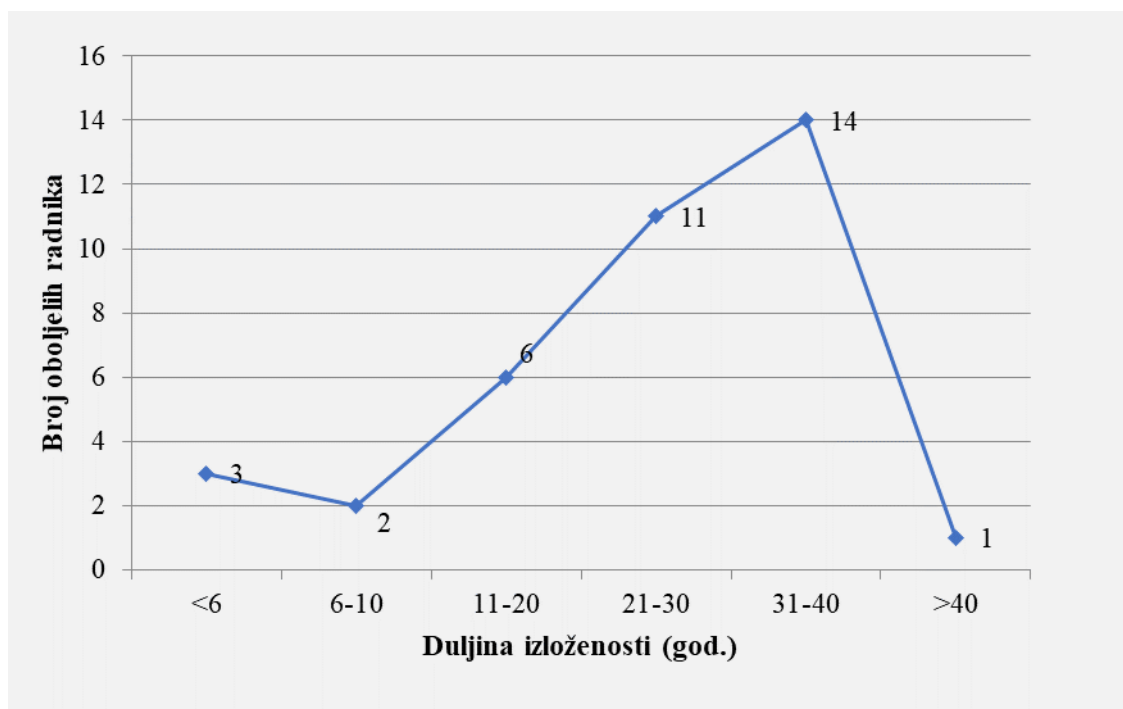
Srednja dob oboljelih od profesionalnih bolesti u 2023. godini bila je 73 godine. Na ovako visoku srednju dob oboljelih svakako ima utjecaj dugi period latencije od izlaganja azbestu do razvoja bolesti.

Na slici 2.2. prikazana je raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom prema dobi. Jasno je vidljivo da je najveći broj osoba u dobnoj skupini starijih od 70 godina (70 %), a zatim slijede osobe u dobi 61 do 70 godina (27 %) te osobe 51 do 60 godina (3 %). Profesionalne bolesti izazvane azbestom dijagnosticiraju se i priznaju u sve starijoj životnoj dobi.

Slika 2.2. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u 2023. godini prema životnoj dobi

U oboljelih radnika je prosječni radni staž na radnom mjestu koje je uzrokovalo profesionalnu bolest 26,11 godina. Na slici 2.3. prikazana je raspodjela oboljelih od profesionalnih bolesti prema duljini ekspozicijskog radnog staža, tj. radnog staža provedenog u radnom procesu koji je uzrokovao bolest. Najviše profesionalnih bolesti kod radnika izloženih azbestu je bilo kod radnika koji su bili izloženi štetnim radnim uvjetima od 31-40 godina.

Slika 2.3. Raspodjela radnika oboljelih od profesionalne bolesti izazvanih azbestom u 2023. godini prema duljini ekspozicijskog radnog staža

2.3. Gospodarstvene djelatnosti, zanimanja i štetni radni uvjeti – najčešći uzroci profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

2.3.1. Gospodarstvene djelatnosti – uzročnici profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

U 2023. godini u Registar je upisano 37 profesionalnih bolesti uzrokovana azbestom, s prosječnom stopom od 2,28 na 100 000 zaposlenika. Njihov se broj bitno razlikovao u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima (Nacionalna klasifikacija djelatnosti, NN 58/07) (tablica 2.2.), a stopa se kretala od 0,74 u građevinarstvu do 13,12 na 100 000 zaposlenika u prerađivačkoj industriji.

Tablica 2.2. Broj profesionalnih bolesti izazvanih azbestom upisanih u registar profesionalnih bolesti u 2023. godini po gospodarstvenim djelatnostima

	Djelatnost – Nacionalna klasifikacija djelatnosti	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u djelatnosti
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	0	0
B	Rudarstvo i vađenje	0	0
C	Prerađivačka industrija	34	13,12
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	0	0
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	0	0
F	Građevinarstvo	1	0,74
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikla	0	0
H	Prijevoz i skladištenje	2	2,18
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	0	0
J	Informacije i komunikacije	0	0
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	0	0
L	Poslovanje nekretninama	0	0
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	0	0
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0	0
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje	0	0
P	Obrazovanje	0	0
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	0	0
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	0	0
S	Ostale uslužne djelatnosti	0	0
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	0	0
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela	0	0
	Ukupno	37	2,28

Najviša stopa profesionalnih bolesti utvrđena je u prerađivačkoj djelatnosti i iznosi 13,12 na 100 000 zaposlenika. U manjem broju profesionalne bolesti izazvane azbestom su prisutne u sljedećim djelatnostima: prijevoz i skladištenje (stopa iznosi 2,18 na 100 000 zaposlenika), te građevinarstvu (0,74 na 100 000 zaposlenika).

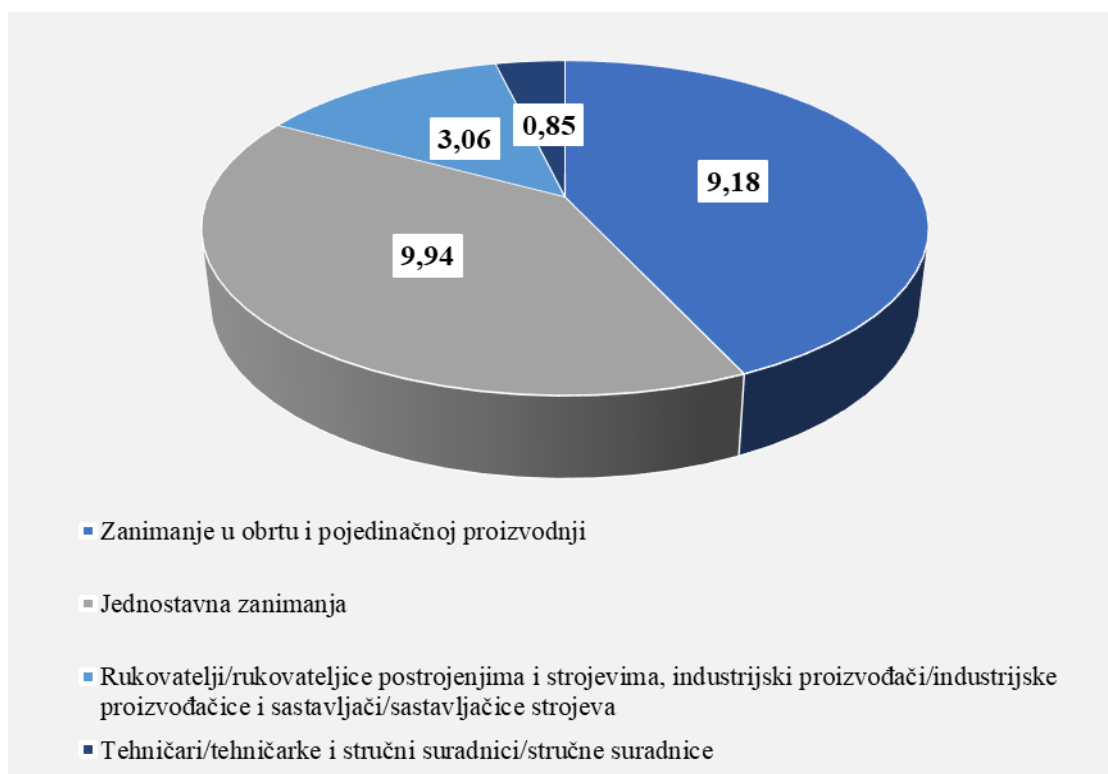
2.3.2. Zanimanja – uzročnici profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

Najviše zastupljena zanimanja u nastanku profesionalnih bolesti uzrokovane azbestom su zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji te jednostavna zanimanja, a znatno manje su bila zastupljena zanimanja rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice strojeva te tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice.

U tablici 2.3. i na slici 2.4. prikazana je raspodjela profesionalnih bolesti u pojedinim zanimanjima klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja (NN 147/10).

Tablica 2.3. Broj profesionalnih bolesti izazvanih azbestom u 2023. godini prema zanimanjima

Rod	Zanimanje	Broj profesionalnih bolesti	Stopa na 100 000 zaposlenika u zanimanju
1	Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice, i direktori/direktorice	0	0
2	Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	0	0
3	Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	2	0,85
4	Administrativni službenici/administrativne službenice	0	0
5	Uslužna i trgovačka zanimanja	0	0
6	Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke i ribari/ribarke, lovci/lovkinje	0	0
7	Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	19	9,94
8	Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice strojeva	5	3,06
9	Jednostavna zanimanja	11	9,18
0	Vojna zanimanja	0	0
	Ukupno	37	2,28

Slika 2.4. Stopa profesionalnih bolesti izazvanih azbestom na 100 000 zaposlenika prema zanimanjima u 2023. godini

2.4. Vrste profesionalnih bolesti izazvanih azbestom

U tablici 2.4. prikazana je učestalost profesionalnih bolesti izazvanih azbestom prema točkama iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 107/07) u pojedinim gospodarstvenim djelatnostima klasificiranim prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD).

U ukupnom broju su na prvom mjestu bolesti dišnog sustava uzrokovanih azbestom (Točka 49.1; N=29) i to najviše u prerađivačkoj industriji (73%), a zatim u prijevozu i skladištenju (5%). Na drugom mjestu u znatno manjem broju je mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom (Točka 49.2; N=5), koji je najzastupljeniji u prerađivačkoj industriji (11%), a zatim u građevinarstvu (3%). Od malignoma pluća, bronha i grkljana uzrokovani azbestom (Točka 49.3; N=3) najviše su oboljeli radnici koji su radili u prerađivačkoj industriji (8%). Za razliku od prethodne godine pao je broj mezotelioma seroznih membrana dok je broj prijavljenih zloćudnih bolesti pluća, bronha i ždrijela uzrokovanih azbestom u porastu.

Tablica 2.4. Broj profesionalnih bolesti u gospodarstvenim djelatnostima prema oznakama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti u 2023. godini

DJELATNOST - NKD		Oznaka prema Zakonu o izmjenama i dopunama Zakona o listi profesionalnih bolesti (NN 107/07)			
		49.1	49.2	49.3	Ukupno
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo				0
B	Rudarstvo i vađenje				0
C	Prerađivačka industrija	27	4	3	34
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija				0
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša				0
F	Građevinarstvo		1		1
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala				0
H	Prijevoz, skladištenje	2			2
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane				0
J	Informacije i komunikacije				0
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja				0
L	Poslovanje nekretninama				0
M	Stručne znanstvene i tehničke djelatnosti				0
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti				0
O	Javna uprava i obrana; obavezno socijalno osiguranje				0
P	Obrazovanje				0
Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi				0
R	Umjetnost, zabava i rekreacija				0
S	Ostale uslužne djelatnosti				0
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavca; djelatnosti kućanstva koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe				0
U	Djelatnosti izvan teritorijalnih organizacija i tijela				0
	UKUPNO	29	5	3	37

49.1	Bolesti dišnog sustava uzrokovane azbestozom
49.2	Mezoteliom seroznih membrana uzrokovan azbestom
49.3	Malignom pluća, bronha i grkljana uzrokovani azbestom

U tablici 2.5. prikazani su klinički oblici profesionalnih bolesti klasificirani prema Međunarodnoj klasifikaciji bolesti i srodnih stanja, deseta revizija, (MKB-10), karakteristike oboljelih radnika (dob, spol, stručna sprema i ekspozicijski staž) i raspodjela profesionalnih bolesti prema gospodarstvenim djelatnostima.

Od profesionalnih bolesti koje su posljedica izloženosti azbestu na radnom mjestu, u 2023. godini, su većinom obolijevali muškarci, niske ili srednje stručne spreme, u vrijeme otkrivanja bolesti su prosječno imali 73 godine te 26 godina ekspozicijskog staža.

Tablica 2.5. Profesionalne bolesti klasificirane prema MKB-10, demografske karakteristike oboljelih radnika i gospodarstvena djelatnost u 2023. godini

Bolesti prema MKB-10	Dob* Godine	ES* godine	SS	S	Djelatnost – NKD			
					C	F	H	Ukupno
Zloćudna novotvorina pluća i bronha C 34 i C 34.1	74,33 (73-76)	31 (26-39)	NSS=1 SSS=2	M=3	3			3
Mezoteliom pleure C 45, C 45.0 i C 45.1	72,80 (66-80)	23,40 (20-26)	NSS=1 SSS=4	M=5	4	1		5
Pneumokonioza uzrokovana azbestom J 61	55	1	SSS=1	M=1	1			1
Pleuralni plak uz azbestozu J 92.0	74,17 (61-87)	16,62 (2-44)	NSS=17 SSS=6	M=20 Ž=3	21		2	23
Pleuralni plak bez azbestoze J 92.9	70,60 (62-78)	28 (5-40)	NSS=2 SSS=3	M=5	5			5
UKUPNO	73 (55-87)	26,11 (1-44)	NSS=21 SSS=16	M=34 Ž=3	34	1	2	37

*Median (Raspon)

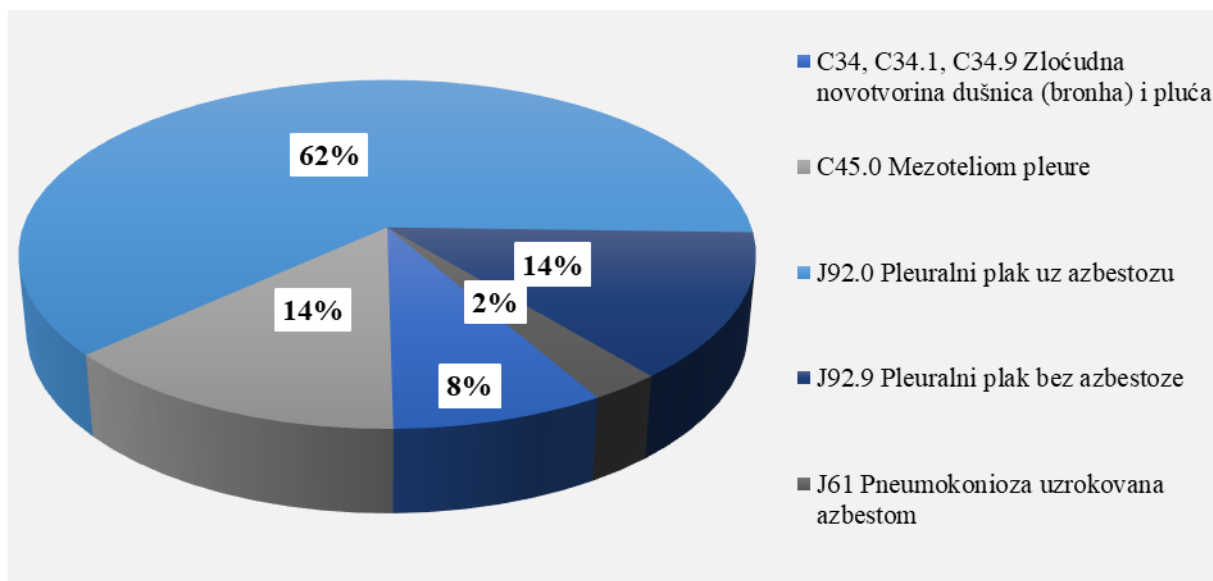
ES - ekspozicijski staž

SS - stručna sprema

S – spol

C	Prerađivačka industrija
F	Građevinarstvo
H	Prijevoz, skladištenje

U skupini oboljelih radnika najčešća dijagnoza je azbestozu s plakom poplućnice (62%), dok su pleuralni plak bez azbestoze i mezoteliom po učestalosti na drugom mjestu (14%). Od zloćudne novotvorine pluća i dušnica je oboljelo (8%) oboljelih radnika., a od pneumokonioze uzrokovane azbestom (2%) svih radnika koji su oboljeli od bolesti uzrokovanih azbestom.

Slika 2.5. Dijagnoze bolesti radnika oboljelih od profesionalne bolesti izazvane azbestozom u 2023. godini

2.5. Zaključak

- Registar radnika oboljelih od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom Službe za medicinu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo obuhvaća sve profesionalne bolesti izazvane azbestom dijagnosticirane u specijalističkim ordinacijama i zdravstvenim ustanovama od strane specijalista medicine rada, ugovornih subjekata Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Te bolesti su ujedno ocijenjene kao profesionalne bolesti u Službi za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i priznate od strane Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje. Na taj su način sve priznate profesionalne bolesti izazvane azbestom u Republici Hrvatskoj upisane u ovaj registar. Ovakav postupak priznavanja profesionalnih bolesti, određen Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju, omogućuje potpuno registriranje i praćenje profesionalnih bolesti izazvanih azbestom na nacionalnoj razini.
- Prema opsegu i kvaliteti podataka registra profesionalnih bolesti, na ispravan se način provodi praćenje svih karakteristika priznatih profesionalnih bolesti te su udovoljeni kriteriji Europske zajednice (European Occupational Diseases Statistics - EODS).
- Prema rezultatima analize u 2023. godini u Republici Hrvatskoj od profesionalnih bolesti izazvanih azbestom najčešće su obolijevali:
  - muškarci (92 %)
  - radnici s niskom ili bez stručne spreme (57%) zatim radnici sa srednjom stručnom spremom (43%)
  - u životnoj dobi starijom od 70 (70%),
  - s prosječnim radnim stažem od 26,11 godine na radnom mjestu koje je uzrokovalo bolest,
  - s ukupnom stopom od 2,28 na 100 000 radnika, radnici koji su radili u djelatnostima: prerađivačkoj industriji (stopa/100000 zaposlenih = 13,12), prijevozu i skladištenju (stopa/100000 zaposlenih = 2,18), građevinarstvu (stopa/100000 zaposlenih = 0,74),
  - radnici u zanimanjima u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji (stopa/100000 zaposlenih = 9,94) i jednostavnih zanimanja (stopa/100000 zaposlenih = 9,18)
  - od plaka poplućnice s azbestozom pluća (62%), zatim plaka bez azbestoze pluća u 14%, od zloćudne novotvorine seroznih membrana (14%), zloćudne novotvorine pluća i bronha (8%) i pneumokonioze uzrokovane azbestom u (

3.

EVIDENCIJA OZLJEDA NA RADU

3.1. Evidencija i statistička analiza ozljeda na radu

3.1.1. Analiza ozljeda na radu za 2023. godinu

Ozljedom na radu prema članku 66. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13) Ozljedom na radu prema članku 66. Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju (NN 80/13, 137/13 i 98/19) smatra se svaka:

1. ozljeda izazvana neposrednim i kratkotrajnim mehaničkim, fizikalnim ili kemijskim djelovanjem te ozljeda prouzročena naglim promjenama položaja tijela, iznenadnim opterećenjem tijela ili drugim promjenama fiziološkog stanja organizma, ako je uzročno vezana uz obavljanje poslova, odnosno djelatnosti na osnovu koje je ozlijeđena osoba osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju, kao i ozljeda nastala tijekom obveznoga kondicijskog treninga vezanog uz održavanje psihofizičke spremnosti za obavljanje određenih poslova, sukladno posebnim propisima,
2. bolest koja je nastala izravno i isključivo kao posljedica nesretnog slučaja ili više sile za vrijeme rada, odnosno obavljanja djelatnosti ili u vezi s obavljanjem te djelatnosti na osnovi koje je osigurana osoba osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju,
3. ozljeda nastala na način iz točke 1. ovoga članka koju osigurana osoba zadobije na redovitom putu od stana do mjesta rada i obratno te na putu poduzetom radi stupanja na posao koji joj je osiguran, odnosno na posao na osnovi kojeg je osigurana u obveznom zdravstvenom osiguranju,
4. ozljeda, odnosno bolest iz točaka 1. i 2. ovoga članka koja nastane kod osigurane osobe u okolnostima iz članka 16. ovoga Zakona.

Prema Zakonu o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) i drugim propisima iz područja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu poslodavac je obvezan provoditi mjere zaštite na radu kako bi rizik od ozljeda na radu doveo na prihvatljivu razinu. Kada se ozljeda na radu ipak dogodi, potrebno je analizom utvrditi propuste koji su do nje doveli te poduzeti mjere da se tako nešto ne ponovi. Iz tog razloga Hrvatski zavod za javno zdravstvo (u daljem tekstu: HZJZ) analizirati će, pored ukupnog broja ozljeda na radu, i ozljede na radu koje su se dogodile na mjestu rada po parametrima koji su sukladni metodologiji Europske statistike ozljeda na radu (u daljem tekstu: ESAW metodologija).

3.1.1.1. Izvor podataka

Izvor podataka za analizu ozljeda na radu su prijave ozljeda na radu koje su dostavljene Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (u daljem tekstu: HZZO), radi ostvarivanja prava utvrđenih Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju. Sve podatke iz prijave ozljede na radu HZZO jednom mjesečno dostavlja HZJZ-u. Do 20. listopada 2023. godine HZZO je dostavio podatke za **10 817** ozljedu na radu koje su se dogodile u 2023. godini. Za izračun stope ozljeda na radu na 1000 zaposlenih prema području djelatnosti u kojima su radili ozlijeđeni radnici te stope ozlijeđenih prema zanimanjima, korišteni su podaci Državnog statističkog zavoda (u daljnjem tekstu: DSZ) koji su dostupni na sljedećoj poveznici: https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/Pokazatelji/Zaposlenost%20i%20place/Zaposlenost%20-%20Aktivno%20stanovnistvo.xlsx, pristupljeno: 24. siječnja 2023.

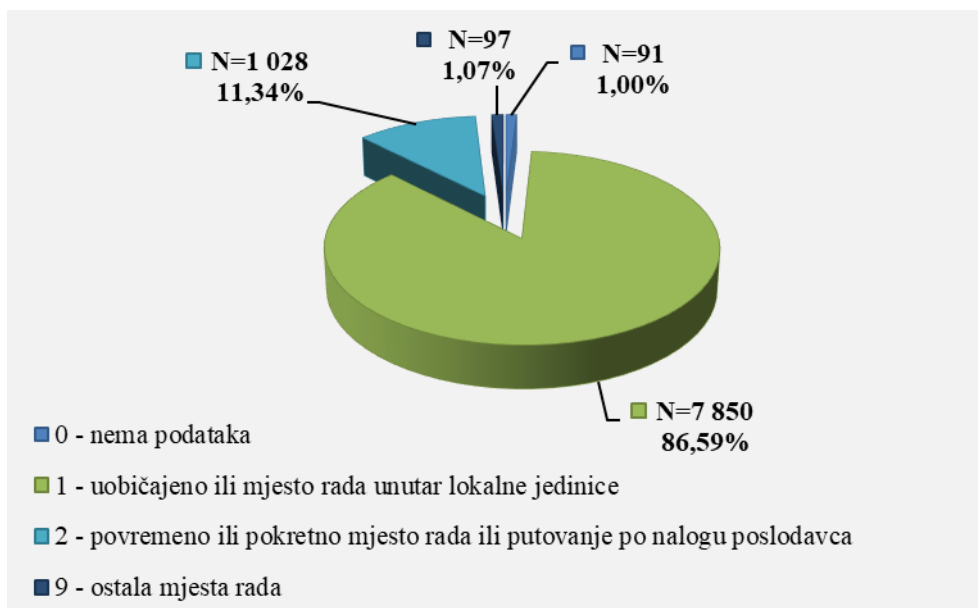
U *Tablici 3.1.* prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=10 817), **na mjestu rada** dogodilo se 9 066 (83,81%) ozljeda, a **na putu** 1 751 (16,19%) ozljede. Uspoređujući odnos ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u Gradu Zagrebu od ukupnog broja ozljeda (N=2 476), **na mjestu rada** dogodilo se 72,66%, što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. Najveći udio ozljeda **na mjestu rada** spram onih na putu je u Bjelovarsko-bilogorska županiji, gdje od ukupnog broja ozljeda u toj županiji (N=238), 97,90% čine ozljede **na mjestu rada**. Za 403 ozljeda nema podataka o županiji u kojoj se dogodila ozljeda, ali poznato je kako ih je na mjestu rada bilo 282, a na putu 121.

Tablica 3.1. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	859	742	86,38	117	13,62
HR032 Ličko-senjska županija	81	78	96,30	3	3,70
HR033 Zadarska županija	383	351	91,64	32	8,36
HR034 Šibensko-kninska županija	193	169	87,56	24	12,44
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	819	653	79,73	166	20,27
HR036 Istarska županija	651	584	89,71	67	10,29
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	200	181	90,50	19	9,50
HR041 Grad Zagreb	2 476	1 799	72,66	677	27,34
HR042 Zagrebačka županija	763	645	84,53	118	15,47
HR043 Krapinsko-zagorska županija	233	198	84,98	35	15,02
HR044 Varaždinska županija	507	442	87,18	65	12,82
HR045 Koprivničko-križevačka županija	249	218	87,55	31	12,45
HR046 Međimurska županija	340	311	91,47	29	8,53
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	238	233	97,90	5	2,10
HR048 Virovitičko-podravska županija	159	152	95,60	7	4,40
HR049 Požeško-slavonska županija	170	147	86,47	23	13,53
HR04A Brodsko-posavska županija	253	229	90,51	24	9,49
HR04B Osječko-baranjska županija	831	762	91,70	69	8,30
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	347	312	89,91	35	10,09
HR04D Karlovačka županija	263	237	90,11	26	9,89
HR04E Sisačko-moslavačka županija	399	341	85,46	58	14,54

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=9 066), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (86,59%), što je prikazano na Slici 3.1.

Slika 3.1. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.1.2. Karakteristike ozlijeđenih radnika

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika (N=10 817), ozlijeđeno je 57,43% muškaraca i 41,76% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=6 212), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 91,23%, a **na putu** 8,77%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=4 517), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 75,09%, a **na putu** 24,91% što ukazuje na to da se muškarci češće ozljeđuju na mjestu rada u odnosu na žene. Za 88 ozljeda, od čega 7 na mjestu rada, a 81 na putu nema podataka o spolu ozlijeđenih radnika.

U *Tablici 3.2.* prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka. S obzirom na ukupan broj prijavljenih ozljeda (N=10 817) najviše su se ozljeđivali radnici dobne skupine 18 – 30 godina (21,44%).

Tablica 3.2. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
< 18	52	0,48	39	0,36
18 - 30	2 661	24,60	2 319	21,44
31 - 40	2 339	21,62	1 996	18,45
41 - 50	2 633	24,34	2 197	20,31
51 - 60	2 564	23,70	2 081	19,24
60 +	568	5,25	434	4,01
Sveukupno	10 817	100,00	9 066	83,81

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu radnika (*Tablica 3.3.*), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=9 066), najviše je iz grupe *radnik* (98,35%).

Tablica 3.3. Broj ozlijeđenih radnika prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
000 - nepoznato	0	13	0	0	13	0,14	
100 - samozaposleni	1	49	16	2	68	0,75	
300 - radnik	90	7 728	1 004	94	8 916	98,35	
400 - obiteljski radnik	0	12	5	0	17	0,19	
500 - naučnik/vještbenik	0	23	1	0	24	0,26	
900 - ostalo	0	15	0	1	16	0,18	
Nema podataka	0	10	2	0	12	0,13	
Sveukupno	91	7 850	1 028	97	9 066	100,00	

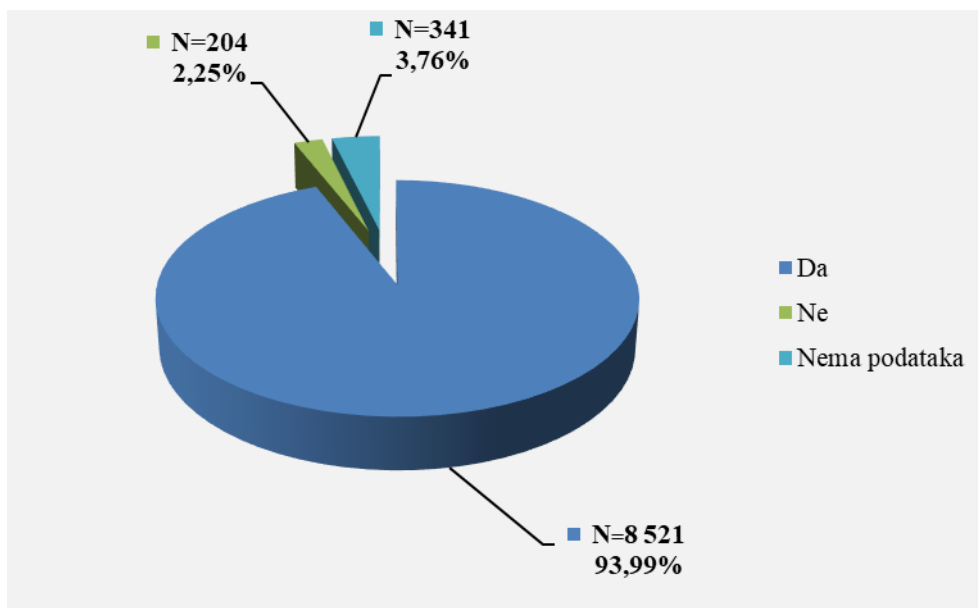
*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

Iz Tablice 3.4., prema Nacionalnoj klasifikaciji zanimanja NKZ 10 (NN 147/10 i 14/11), od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=10 124), najviša stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih je u *jednostavnim zanimanjima* (N=17,62). Podaci o zanimanju nisu poznati za 59 ozlijeđenih radnika.

Tablica 3.4. Broj i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika (sukladno NKZ 10) - Stopa ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih izračunata je temeljem statističkih izvještaja DZS-a

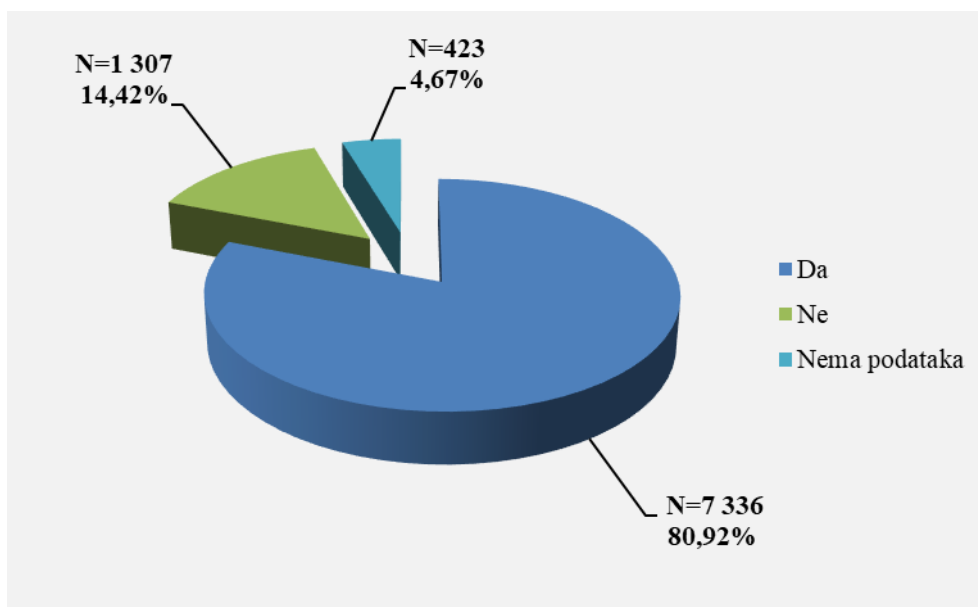
NKZ 10 - rod	Na mjestu rada (N)	Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
0 Vojna zanimanja	83	6,92
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	49	0,58
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	553	1,71
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	788	3,72
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	661	4,82
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	1 778	5,99
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	179	4,26
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	1 712	8,73
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	1 103	7,07
9 Jednostavna zanimanja	2 118	16,68

Prema Zakonu o zaštiti na radu, radnici koji samostalno obavljaju poslove moraju biti osposobljeni za rad na siguran način. Prema dobivenim podacima, od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=9 066), većina je bila osposobljena za rad na siguran način (93,99%), što je prikazano na *Slici 3.2.*

Slika 3.2. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja radnika ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=9 066), za 93,99% utvrđeno je da su u vrijeme nastanka ozljede koristili osobnu zaštitnu opremu (Slika 3.3.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozlijeđenim dijelom tijela.

Slika 3.3. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.1.3. Gospodarska djelatnost i veličina poslodavca

U Tablici 3.5. prikazan je broj ozljeda i stopa na 1000 zaposlenih prema mjestu nastanka u pojedinim područjima djelatnostima, sukladno Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti NKD 2007 (NN 58/07). Temeljem statističkih izvještaja DZS-a o prosječnom broju zaposlenih po području djelatnosti, izračunata je stopa ozljeda na radu na 1 000 zaposlenih. Stopa **ukupnog broja** ozljeda (N=10 817) na 1000 zaposlenih za sve djelatnosti iznosi 6,77 dok stopa ozljeda **na mjestu rada** (N=9 066) na 1 000 zaposlenih za sve djelatnosti iznosi 5,67.

Od **ukupnog broja** ozljeda (N=10 817), najveći broj ozljeda (N=2 392) dogodio se u *prerađivačkoj industriji* (oznaka područja: C), ali najveća stopu ozljeda na 1000 zaposlenih (u odnosu na **ukupan broj** ozljeda) je u *djelatnosti opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša* (oznaka područja: E) i iznosi 16,03. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=9 066), najveći broj ozljeda dogodio se u *prerađivačkoj industriji* (N=2 148), dok je najviša stopa ozljeda na 1000 zaposlenih **na mjestu rada** u *djelatnosti opskrbe vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša* i iznosi 14,55. Za 18 ozljeda na mjestu rada nema podataka o djelatnosti poslodavca.

Tablica 3.5. Broj i stopa ozljeda na 1000 zaposlenih prema djelatnosti poslodavca (sukladno NKD 2007)

Gospodarska djelatnost (NKD -2007)		Ukupno		Stopa ukupnih ONR na 1000 zaposlenih	Na mjestu rada u djelatnosti		Stopa ONR na mjestu rada na 1000 zaposlenih
		N	%		N	%	
A	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	467	4,32	6,14	453	5,00	5,96
B	Rudarstvo i vađenje	10	0,09	1,43	8	0,09	1,14
C	Prerađivačka industrija	2 392	22,11	8,60	2 148	23,69	7,73
D	Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	104	0,96	9,45	86	0,95	7,82
E	Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	465	4,30	16,03	422	4,65	14,55
F	Građevinarstvo	823	7,61	7,03	738	8,14	6,31
G	Trgovina na veliko i na malo; popravak motornih vozila i motocikala	1 518	14,03	6,75	1 271	14,02	5,65
H	Prijevoz i skladištenje	694	6,42	6,94	606	6,68	6,06
I	Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	703	6,50	7,56	616	6,79	6,62
J	Informacije i komunikacije	107	0,99	1,81	69	0,76	1,17
K	Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	222	2,05	7,93	149	1,64	5,32
L	Poslovanje nekretninama	32	0,30	5,33	28	0,31	4,67
M	Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	325	3,00	4,11	274	3,02	3,47
N	Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	300	2,77	7,14	230	2,54	5,48
O	Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	809	7,48	6,97	589	6,50	5,08
P	Obrazovanje	535	4,95	3,91	396	4,37	2,89

Q	Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1 044	9,65	8,85	787	8,68	6,67
R	Umjetnost, zabava i rekreacija	155	1,43	5,54	117	1,29	4,18
T	Djelatnosti kućanstava kao poslodavaca; djelatnosti kućanstava koja proizvode različitu robu i obavljaju različite usluge za vlastite potrebe	82	0,76	2,10	53	0,58	1,36
S	Ostale uslužne djelatnosti	5	0,05	0,00	5	0,06	0,00
U	Djelatnosti izvanteritorijalnih organizacija i tijela	3	0,03	0,00	3	0,03	0,00

Prema veličini poslodavca najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (42,96%), što je prikazano u *Tablici 3.6.*

Tablica 3.6. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
0 (0 zaposlenih)	0	12	4	1	17	0,19
1 (1-9 zaposlenih)	8	320	102	10	440	4,85
2 (10-49 zaposlenih)	7	928	234	25	1 194	13,17
3 (50-249 zaposlenih)	21	2 052	351	28	2 452	27,05
4 (250-499 zaposlenih)	11	966	86	5	1 068	11,78
5 (500 i više zaposlenih)	44	3 572	251	28	3 895	42,96
Sveukupno	91	7 850	1 028	97	9 066	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.1.4. Radni okoliš i radni proces

U obrascu prijave ozljede na radu, sukladno ESAW metodologiji, potrebno je unijeti podatke o radnom okolišu (mjesto rada, radni prostor ili općenito lokacija, okolina) gdje se osoba nalazila u trenutku same ozljede. Potrebno je unijeti i podatak o radnom procesu (glavna vrsta posla, radni zadatak u širem smislu) koji je ozlijeđeni provodio u periodu prije ozljede, a koji je prekinut ozljedom na radu.

Tablica 3.7. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš gdje se ozljeda dogodila. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=9 066), najviše ozljeda je u *industrijskoj zoni* (35,89%), preciznije, u *proizvodnoj zoni, tvornici i radionici* (20,58%).

Tablica 3.7. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se dogodila ozljeda (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	320	3,53
010 - Industrijska zona	3 254	35,89
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	1 866	20,58
012 - Remontni zavod, servisna radionica	197	2,17
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	1 027	11,33

019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	164	1,81
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik	605	6,67
021 - Gradilište - izgradnja objekta	367	4,05
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	140	1,54
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	37	0,41
024 - Gradilište - pod zemljom	6	0,07
025 - Gradilište - na ili iznad vode	3	0,03
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	52	0,57
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo	401	4,42
031 - Stočarsko područje	86	0,95
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	31	0,34
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	38	0,42
034 - Šumarsko područje	171	1,89
035 - Ribogojilište, ribarenje, uzgoj vodenih kultura (ne na brodovima)	15	0,17
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	56	0,62
039 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 030 nespomenute ranije	4	0,04
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno	2 026	22,35
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	357	3,94
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, dječji vrtić	238	2,63
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	672	7,41
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	608	6,71
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	151	1,67
050 - Zdravstvena ustanova	484	5,34
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	434	4,79
059 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 050 nespomenute ranije	50	0,55
060 - Javno područje	1 480	16,32
061 - Područje trajno otvoreno za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	606	6,68
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	614	6,77
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletište aviona, ivičnjaci motornih cesta)	75	0,83
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	185	2,04
070 - Kućanstvo	177	1,95
071 - Privatna kuća ili stan	81	0,89
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	88	0,97
079 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 070 nespomenute ranije	8	0,09
080 - Sportski teren	151	1,67
081 - Zatvoreni sportski teren - sportska dvorana, teretana, zatvoreni bazen	64	0,71
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	74	0,82
089 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 080 nespomenute ranije	13	0,14
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta	27	0,30

091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, ...)	12	0,13
092 - Uzvišeno - jarbol, pilon, viseća platforma	9	0,10
093 - U zraku - paluba zrakoplova	5	0,06
099 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 090 nespomenute ranije	1	0,01
100 - Podzemni radovi osim gradilišta	23	0,25
101 - Podzemlje - tunel (cestovni, željeznički, metro)	1	0,01
102 - Podzemlje - rudnik	1	0,01
103 - Podzemlje - kanalizacija	21	0,23
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta	66	0,73
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	59	0,65
112 - Jezero, rijeka, pristanište - paluba svih vrsta plovila i platformi	6	0,07
119 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 110 nespomenute ranije	1	0,01
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta	52	0,57
121 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - podvodni (npr. ronjenje)	1	0,01
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	50	0,55
129 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 120 nespomenute ranije	1	0,01

Tablica 3.8. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni provodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=9 066), najviše se ozljeda dogodilo prilikom izvršavanja *ostalih poslova povezanih sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40* (32,08%). Unutar te grupe 15,93% ozljeda dogodilo se prilikom *podešavanja, pripreme, postavljanja, rastavljanja i rasklapanja*.

Tablica 3.8. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se dogodila ozljeda (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	321	3,54
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste -nespecificirano	2 159	23,81
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	1 083	11,95
12 - Skladištenje - sve vrste	1 048	11,56
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	28	0,31
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	374	4,13
21 - Iskopavanje	26	0,29
22 - Novogradnja - visokogradnja	161	1,78
23 - Novogradnja - niskogradnja	33	0,36
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	113	1,25
25 - Rušenje - svi tipovi konstrukcija	15	0,17
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	26	0,29
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	307	3,39
31 - Poljoprivreda - obrada zemlje	7	0,08
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	89	0,98
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	66	0,73

34 - Šumarstvo	134	1,48
35 - Uzgoj ribe	10	0,11
39 - Ostale vrste radnog procesa grupe 30 nespomenute ranije	1	0,01
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	1 200	13,24
41 - Javne usluge, njega, pomoć	530	5,85
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	197	2,17
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	425	4,69
49 - Ostale vrste radnog procesa grupe 40 nespomenute ranije	48	0,53
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	2 908	32,08
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	1 444	15,93
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	352	3,88
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	691	7,62
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	254	2,80
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	144	1,59
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	23	0,25
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	1 795	19,80
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	1 662	18,33
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	111	1,22
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	22	0,24
99 - Ostale vrste radnog procesa nespomenute ranije u klasifikaciji	2	0,02

3.1.1.5. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima

Prema ESAW metodologiji za svaku ozljedu na radu, uz već navedene podatke potrebno je utvrditi:

- specifičnu radnu aktivnost odnosno točnu aktivnost koju je radnik izvodio neposredno prije ozljede na radu i materijalno sredstvo (stroj, oprema, alat, predmet, naprava ili tvar) koje je ozlijeđeni koristio kada se ozljeda dogodila (npr. dijelovi građevine kao krov ili terasa, površine na nivou tla, dijelovi stroja, opreme, različiti alati, viseći tereti, leteće čestice, štetne tvari, itd.),
- poremećaj u radnom procesu odnosno posljednji događaj koji je odstupio od normalnog stanja (uobičajenog procesa rada) i doveo do ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio ili koje je sudjelovalo u poremećaju u vrijeme ozljede,
- kontakt (način nastanka ozljede) koji je ozlijedio osobu (fizička ili psihička trauma) i materijalno sredstvo koje je uzrokovalo ozljedu.

Najčešća specifična aktivnost **na mjestu rada** (N=9 066), koju je radnik izvodio u trenutku ozljede je *kretanje* (N=3 023), a materijalno sredstvo povezano sa specifičnom aktivnosti u 1 695 slučajeva su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje* (Tablica 3.9.).

Tablica 3.9. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva povezana sa specifičnom aktivnosti	Specifična radna aktivnost*									Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	372	1	0	1	1	1	40	0	2	418
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	1	1	89	10	1695	1	0	1797
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	31	21	658	0	0	710
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	45	0	0	45
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	2	0	62	37	5	0	0	106
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	3	0	0	38	23	1	0	0	65
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	2	822	0	90	6	3	0	0	923
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	300	0	9	13	0	0	0	323
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	1	19	0	10	4	0	0	0	34
09.00 - Strojvi i oprema - prijenosni ili pokretni – nespecificirano	0	20	31	17	15	7	42	0	0	132
10.00 - Strojvi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	527	9	2	99	11	17	0	0	665
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	62	10	150	250	424	84	0	0	980
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	1	571	36	9	237	0	0	854
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	1	0	34	8	1	46	0	0	90
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	4	3	0	316	761	10	0	0	1094
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	24	1	0	0	0	25
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	1	0	10	4	1	0	0	16
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	2	2	0	203	149	125	0	1	482
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	26	109	13	3	59	210
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	34	59	0	0	0	93
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	3	0	1	0	0	4
Sveukupno	372	624	1 201	776	1 354	1 650	3 023	4	62	9 066

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana, 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji

Najčešći poremećaj (Tablica 3.10.) koji je doveo do ozljede radnika **na mjestu rada** (N=9 066) je **gubitak kontrole (djelomični ili potpuni)** (N=1 965), a materijalno sredstvo povezano s ovim poremećajem u 556 slučajeva je **ručni alat bez pogona**

Tablica 3.10. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva povezana s poremećajem u radu	Poremećaj radnog procesa*										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	389	0	0	0	2	8	32	72	4	25	532
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	40	26	835	127	750	5	1	1784
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	88	13	483	57	161	0	1	803
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	1	0	48	5	30	0	0	84
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	14	16	27	10	25	20	1	0	113
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	13	2	7	8	10	20	10	0	0	70
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	1	23	556	3	45	14	8	0	650
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	2	1	14	180	1	16	3	5	0	222
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	2	10	0	5	2	0	0	19
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	1	5	32	15	15	8	8	1	85
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	1	3	10	7	291	11	185	6	2	2	518
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	2	7	10	195	236	107	194	97	70	2	920
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	1	7	109	89	63	23	441	0	733
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	1	10	8	7	8	0	34
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	1	0	18	398	309	50	214	152	11	1	1154
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	1	15	62	13	4	30	15	8	9	2	159

16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	6	3	0	12	1	0	0	22
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu – nespecificirano	0	4	22	96	49	58	104	46	67	0	446
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	33	76	19	28	70	301	3	530
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	9	17	9	19	9	0	0	63
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	1	3	19	11	33	8	6	1	1	83
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	2	5	28	4	0	0	3	42
Sveukupno	394	45	145	981	1 965	1 857	1 201	1 495	941	42	9 066

* Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificiran, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji

Najčešći kontakt – način ozljeđivanja **na mjestu rada** (N=9 066), koji je doveo do ozljede radnika je *horizontalni ili vertikalni udar s nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu)* (N=2 189), a materijalno sredstvo povezano s kontaktom u 1 719 slučajeva su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje* (Tablica 3.11.).

Tablica 3.11. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva povezana s načinom ozljeđivanja	Kontakt - način ozljeđivanja*										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	376	3	0	10	1	12	2	1 606	1	24	2 035
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	1 719	40	62	61	18	1	0	1 901
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	272	19	27	28	4	0	0	350
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	64	0	5	1	1	0	0	71
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	3	0	6	30	36	7	0	0	0	82

05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	7	0	2	15	19	17	0	0	0	60
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	1	0	1	22	571	6	1	2	0	604
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	5	0	0	12	130	4	0	0	0	151
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	1	13	0	0	0	0	14
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	2	6	23	14	0	0	0	45
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	1	15	0	6	7	290	75	0	0	1	395
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	5	0	29	184	188	277	3	1	0	687
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	22	383	48	66	2	1	0	522
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	4	3	6	2	0	0	0	15
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	1	15	0	24	588	428	214	1	1	0	1 272
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	179	8	0	8	2	0	0	1	0	198
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	7	9	4	0	0	0	20
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	11	0	21	73	129	30	9	5	1	279
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	2	0	7	60	21	10	13	227	0	340
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	7	12	0	0	0	0	19
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	2
Sveukupno	378	250	8	2 189	1 466	2 032	818	1 658	240	27	9 066

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 20 - Utapanje, zatrpavanje, umatanje – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres –

nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nspecificirano, 99 - Ostale vrste kontakta - načina ozljede nspomenute u ovoj klasifikaciji

3.1.1.6. Težina i vrsta ozljede te ozlijeđeni dio tijela

U Tablici 3.12. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** prema težini ozljede. Podatak o težini ozljede daje osoba koja prijavljuje ozljedu (poslodavac ili ozlijeđeni radnik) putem obrasca *Prijava o ozljedi na radu* sukladno uputama za ispunjavanje obrasca. Podatak o smrtnim ozljedama prikazuje samo broj ozljeda koje su rezultirale smrću radnika do trenutka prijavljivanja ozljede na radu. Prema ESAW metodologiji ozljeda na radu sa smrtnih ishodom je ozljeda koja je dovela do smrti ozlijeđenog unutar godine dana od ozljeđivanja, dok u Republici Hrvatskoj takvi podaci, nažalost, nisu dostupni. **Na mjestu rada** dogodilo se 9 066 ozljeda, a najviše je bilo lakih ozljeda (91,98%).

Tablica 3.12. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu *Prijava o ozljedi na radu*)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 - laka	80	7 306	874	79	8 339	91,98
2 - teška	10	514	142	18	684	7,54
4 - smrtna	0	6	5	0	11	0,12
Nema podataka	1	24	7	0	32	0,35
Sveukupno	91	7 850	1 028	97	9 066	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

U obrazac prijave ozljede na radu koju, sukladno ESAW metodologiji potrebno je unijeti podatak o vrsti ozljede koja opisuje fizičke posljedice za ozlijeđenog i podatak o ozlijeđenom dijelu tijela.

U Tablici 3.13. prikazan je broj ozljeda **na mjestu rada** prema vrsti ozljede, a najčešće ozljede su *rane i površinske ozljede* (36,12%).

Tablica 3.13. Ozljede na mjestu rada prema vrsti ozljede (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ili nspecificirana ozljeda	302	3,33
010 - Rane i površinske ozljede	3 275	36,12
011 - Površinske ozljede	1 320	14,56
012 - Otvorene rane	795	8,77
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	1 160	12,80
020 - Prijelomi kostiju	1 372	15,13
021 - Zatvoreni prijelom	442	4,88

022 - Otvoreni prijelom	29	0,32
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	901	9,94
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	2 314	25,52
031 - Iščašenja	209	2,31
032 - Uganuća i nategnuća	770	8,49
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	1 335	14,73
040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	65	0,72
050 - Potres mozga i unutarnje ozljede	226	2,49
051 - Potres mozga i ozljede mozga	36	0,40
052 - Unutarnje ozljede organa	119	1,31
059 - Ostale unutarnje ozljede	71	0,78
060 - Opekline i smrzotine	190	2,10
061 - Termalne opekline	108	1,19
062 - Kemijske (korozivne) opekline	17	0,19
063 - Smrzotine	2	0,02
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	63	0,69
070 - Trovanja i infekcije	20	0,22
071 - Akutno trovanje	4	0,04
072 - Akutne infekcije	8	0,09
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	8	0,09
080 - Utapanje i gušenje	1	0,01
081 - Gušenje	1	0,01
090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	8	0,09
091 - Akutni gubitak sluha	3	0,03
092 - Djelovanje tlaka	3	0,03
099 - Ostali akutni učinci zvuka, vibracija i tlaka	2	0,02
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	7	0,08
101 - Vrućina i toplotni udar	1	0,01
102- Učinci zračenja (netoplinskog)	1	0,01
103 -Učinci snižene temperature	2	0,02
109 - Ostali učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	3	0,03
110 - Šok	169	1,86
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	110	1,21
112 - Traumatski šok	15	0,17
119 - Druge vrste šoka	44	0,49
120 - Višestruke ozljede	227	2,50
999 - Ostale specifične ozljede nespomenute u prethodnim podjelama	890	9,82

Iz Tablice 3.14. vidljivo je kako su najčešće ozljede **na mjestu rada**, ozljede *gornjih ekstremiteta* (38,03%) u čijem udjelu *prsti* čine 19,84%.

Tablica 3.14. Ozljede na mjestu rada prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	331	3,65
10 - Glava	872	9,62
11 – Glava, mozak i moždani živci i žile	170	1,88
12 - Područje lica	118	1,30
13 - Oko (oči)	217	2,39
14 - Uho (uši)	7	0,08
15 - Zubi	9	0,10
18 - Glava, ozlijeđena na više mjesta	32	0,35
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti ranije u podjeli	319	3,52
20 - Vrat, vratna kralježnica i ledna moždina	248	2,74
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	137	1,51
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti ranije u podjeli	111	1,22
30 - Leđa, kralježnica i ledna moždina osim vratnog dijela	357	3,94

31 - Leđa, uključujući kralježnicu	202	2,23
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti ranije u podjeli	155	1,71
40 - Trup i organi	279	3,08
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	118	1,30
42 - Područje prsa uključujući organe	55	0,61
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	40	0,44
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	16	0,18
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije u podjeli	50	0,55
50 - Gornji ekstremiteti	3 448	38,03
51 - Rame i nadlaktica	291	3,21
52 - Lakat i podlaktica	487	5,37
53 - Šaka	508	5,60
54 - Prst (prsti)	1 799	19,84
55 - Ručni zglob-zapešće	217	2,39
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	35	0,39
59 - Gornji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije u podjeli	111	1,22
60 - Donji ekstremiteti	2 873	31,69
61 - Kuk i natkoljenica	66	0,73
62 - Koljeno i potkoljenica	1 015	11,20
63 - Gležanj	817	9,01
64 - Stopalo	511	5,64
65 - Nožni prst (prsti)	148	1,63
68 - Donji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	75	0,83
69 - Donji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije u podjeli	241	2,66
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	441	4,86
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	54	0,60
78 - Višestruke ozljede tijela	387	4,27
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, nespomenuti ranije u podjeli	217	2,39

3.1.2. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti Q - Zdravstvena zaštita i socijalna skrb za 2022. godinu

Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti Q – Zdravstvena zaštita i socijalna skrb. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=10 817) za koje je HZJZ dobio podatke, u ovoj se djelatnosti ozlijedilo **1 044** radnika, od čega **787** (75,38%) **na mjestu rada**, a 257 (24,62%) **na putu**.

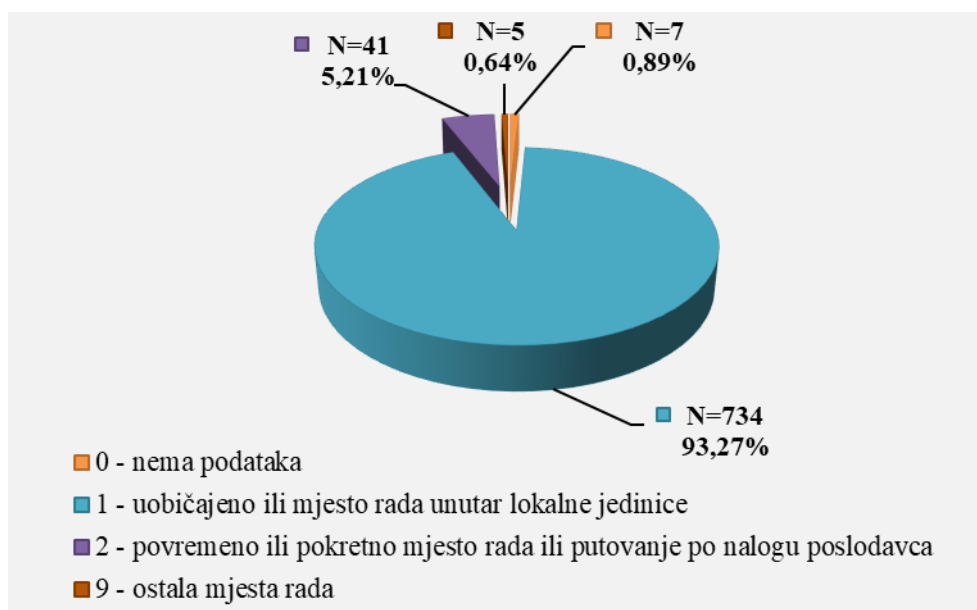
U *Tablici 3.15.* prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Uspoređujući odnos ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u Zagrebačkoj županiji, od ukupnog broja ozljeda (N=35), 54,29% ozljeda dogodilo se na mjestu rada što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. Za dvije ozljede na putu nema podataka o županiji u kojoj su se dogodile.

Tablica 3.15. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županije	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	73	51	69,86	22	30,14
HR032 Ličko-senjska županija	3	3	100,00	0	0,00
HR033 Zadarska županija	57	49	85,96	8	14,04
HR034 Šibensko-kninska županija	21	20	95,24	1	4,76
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	100	73	73,00	27	27,00
HR036 Istarska županija	48	38	79,17	10	20,83
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	12	11	91,67	1	8,33
HR041 Grad Zagreb	348	243	69,83	105	30,17

HR042 Zagrebačka županija	35	19	54,29	16	45,71
HR043 Krapinsko-zagorska županija	40	34	85,00	6	15,00
HR044 Varaždinska županija	48	41	85,42	7	14,58
HR045 Koprivničko-križevačka županija	14	13	92,86	1	7,14
HR046 Međimurska županija	8	7	87,50	1	12,50
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	14	14	100,00	0	0,00
HR048 Virovitičko-podravska županija	9	7	77,78	2	22,22
HR049 Požeško-slavonska županija	16	13	81,25	3	18,75
HR04A Brodsko-posavska županija	27	20	74,07	7	25,93
HR04B Osječko-baranjska županija	71	54	76,06	17	23,94
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	35	29	82,86	6	17,14
HR04D Karlovačka županija	21	17	80,95	4	19,05
HR04E Sisačko-moslavačka županija	42	31	73,81	11	26,19

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=787), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (93,27%), što je prikazano na Slici 3.4.

Slika 3.4. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.2.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (N=1 044), ozlijeđeno je 23,28% muškaraca i 76,63% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=243), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 76,17%, a **na putu** 23,83%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N= 800), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 72,25%, a **na putu** 27,75%. Spol ozlijeđenog radnika nije poznat za jednu ozljedu na putu.

U Tablici 3.16. prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama i mjestu nastanka. S obzirom na ukupan broj ozljeda u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (N=1 044), na mjestu rada najviše se ozljeđuju radnici starosti između 51 i 60 godina (24,33%).

Tablica 3.16. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
18 - 30	181	17,34	139	13,31
31 - 40	200	19,16	155	14,85
41 - 50	218	20,88	168	16,09
51 - 60	340	32,57	254	24,33
60 +	100	9,58	69	6,61
Nema podataka	5	0,48	2	0,19
Sveukupno	1 044	100,00	787	75,38

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu radnika (Tablica 3.17.), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=787), najviše je iz grupe *radnik* (99,49%).

Tablica 3.17. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
000 - nepoznato	0	1	0	0	1	0,13
100 - samozaposleni	0	1	0	0	1	0,13
300 - radnik	7	731	40	5	783	99,49
400 - obiteljski radnik	0	1	1	0	2	0,25
Sveukupno	7	734	41	5	787	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U tablici 3.18. prikazan je broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanjima na kojima su radili radnici ozlijeđeni u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi. Uzimajući u obzir ozljede **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=787), najviše ozlijeđenih je u zanimanjima *tehničari i stručni suradnici* (44,22%). Za tri ozljede nema podataka o zanimanju ozlijeđenih radnika.

Tablica 3.18 Broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (sukladno NKZ 10)

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	
	N	%
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	1	0,13
12 Administrativni i komercijalni direktori/administrativne i komercijalne direktorice	1	0,13
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	108	13,72
22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje	82	10,42
23 Stručnjaci/stručnjakinje za odgoj i obrazovanje	13	1,65
25 Stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju	2	0,25
26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	11	1,40

3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	348	44,22
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	13	1,65
32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	321	40,79
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	4	0,51
34 Stručni suradnici/stručne suradnice za pravna pitanja, društvene znanosti, kulturu, šport, umjetnost i srodna zanimanja	10	1,27
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	23	2,92
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	2	0,25
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	3	0,38
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	2	0,25
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	16	2,03
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	101	12,83
51 Uslužna zanimanja	44	5,59
52 Trgovačka zanimanja	1	0,13
53 Djelatnici/djelatnice za zdravstvenu i socijalnu skrb i srodna zanimanja	56	7,12
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	1	0,13
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	1	0,13
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	13	1,65
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	2	0,25
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	4	0,51
73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	2	0,25
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monter/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	4	0,51
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	1	0,13
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	27	3,43
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	1	0,13
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	26	3,30
9 Jednostavna zanimanja	162	20,58
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	85	10,80
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	1	0,13
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	1	0,13
94 Pomagači/pomagačice u pripremi hrane	25	3,18
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	50	6,35

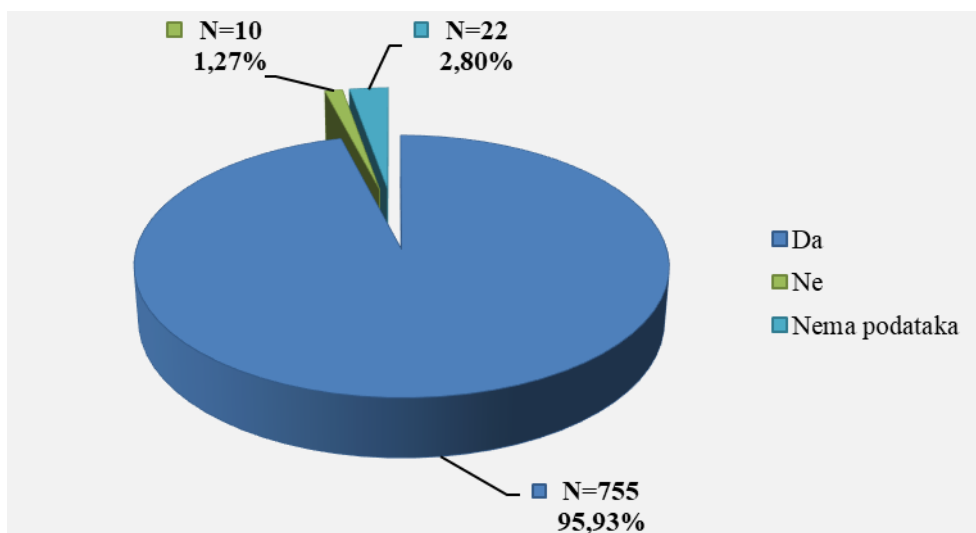
Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u tablici 3.19. Od ukupnog broja ozljeđenih radnika **na mjestu rada** (N=787) prema NKZ 10, njih 638 obuhvaćeno je analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 86 – *djelatnost zdravstvene zaštite* (N=523). Od zanimanja u ovoj djelatnosti najčešće su se ozljeđivali *tehničari i pomoćnici u zdravstvu* (N=321).

Tablica 3.19. Ozljede na radu u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)

NKD područje Q -odjeljci	NKZ 10 - zanimanja s najviše ozlijeđenih u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi*						Ukupno (N)
	22	32	51	53	91	96	
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	78	301	26	9	73	36	523
87 Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem	4	18	17	43	11	8	101
88 Djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja	0	2	1	4	1	6	14
Sveukupno	82	321	44	56	85	50	638

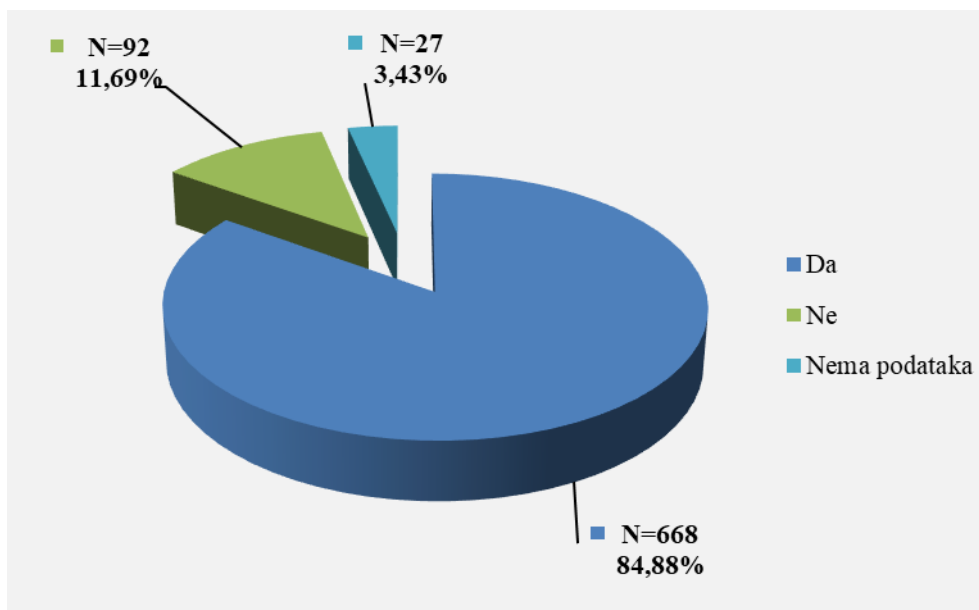
*Oznaka: 22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje, 32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu, 51 Uslužna zanimanja, 53 Djelatnici/djelatnice za zdravstvenu i socijalnu skrb i srodna zanimanja, 91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=787), njih 95,93% bilo je osposobljeno za rad na siguran način (Slika 3.5.).

Slika 3.5. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja radnika ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=787) u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, za 84,88% utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.6.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.6. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.2.2. Odjeljci i veličina poslodavca u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *Q* - zdravstvena zaštita i socijalna skrb i mjestu nastanka, prikazani su u tablici 3.20. Najviše ozljeda **na mjestu rada** bilo je u odjeljku 86 - Djelatnosti zdravstvene zaštite (N=615). Uspoređujući odnos ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedinog odjeljaka, najviše ozljeda **na mjestu rada** (86,11%) spram onih na putu dogodilo se u djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja.

Tablica 3.20. Ozljede na radu u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

Q Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi, odjeljci	Ukupno		Na mjestu rada unutar odjeljka	
	N	%	N	%
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	840	80,46	615	73,21
87 Djelatnosti socijalne skrbi sa smještajem	168	16,09	141	83,93
88 Djelatnosti socijalne skrbi bez smještaja	36	3,45	31	86,11

Prema veličini poslodavca najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (52,48%), što je prikazano u Tablici 3.21.

Tablica 3.21. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
0 (0 zaposlenih)	0	2	0	1	3	0,38	
1 (1-9 zaposlenih)	1	12	2	0	15	1,91	
2 (10-49 zaposlenih)	0	54	5	1	60	7,62	
3 (50-249 zaposlenih)	1	176	16	1	194	24,65	
4 (250-499 zaposlenih)	1	93	8	0	102	12,96	
5 (500 i više zaposlenih)	4	397	10	2	413	52,48	
Sveukupno	7	734	41	5	787	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.2.3. Radni okoliš i radni proces u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Tablica 3.22. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=787), najviše ozljeda dogodilo se u *zdravstvenim ustanovama* (55,65%), preciznije u *zdravstvenim ustanovama, privatnim bolnicama, bolnicama, ustanovama za njegu bolesnika, staračkim domovima* (50,95%).

Tablica 3.22. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	30	3,81
010 - Industrijska zona - nespecificirano	36	4,57
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	5	0,64
012 - Remontni zavod, servisna radionica	8	1,02
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	21	2,67
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010	2	0,25
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	3	0,38
034 - Šumarsko područje	1	0,13
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	2	0,25
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	108	13,72
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	42	5,34
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, dječji vrtić	11	1,40
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	7	0,89
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	37	4,70
049 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 040	11	1,40
050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	438	55,65
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	401	50,95
059 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 050	37	4,70
060 - Javni prostor - nespecificirano	117	14,87
061 - Prostor trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	45	5,72
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	60	7,62
069 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 060	12	1,52
070 - Kućanstvo nespecificirano	43	5,46
071 - Privatna kuća ili stan	32	4,07
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	11	1,40
080 - Sportski teren - nespecificirano	10	1,27
081 - Zatvoreni sportski teren - sportska dvorana, teretana, zatvoreni bazen	3	0,38
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	7	0,89

090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta - nespecificirano	1	0,13
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, ...)	1	0,13
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta - nespecificirano	1	0,13
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila (brodovi, čamci, teglenice) i platformi	1	0,13

Tablica 3.23. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u zdravstvu i socijalnoj skrbi obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=787), najviše ozljeda dogodilo se u grupi *uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost* (43,33%), preciznije *javne usluge, njega, pomoć* (38,33%).

Tablica 3.23. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	26	3,30
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste –nespecificirano	18	2,29
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	2	0,25
12 - Skladištenje - sve vrste	15	1,91
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	1	0,13
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	1	0,13
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	1	0,13
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost – nespecificirano	341	43,33
41 - Javne usluge, njega, pomoć	306	38,88
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, ured. posao, organiziranje, rukovođenje	23	2,92
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	5	0,64
49 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 40	7	0,89
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	200	25,41
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	88	11,18
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	10	1,27
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	78	9,91
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	17	2,16
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - sa ili bez opreme za nadzor	3	0,38
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	4	0,51
60 - Pokretne, sportske, umjet. aktivnosti - nespecificirano	201	25,54
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	193	24,52
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	6	0,76
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nespomenute ranije	2	0,25

3.1.2.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

Tablica 3.24. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio izvodeći tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=787) u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi, najčešća specifična aktivnost je **kretanje** (N=339), a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su **zgrade, građevine, površine - na površini zemlje** (N=223).

Tablica 3.24. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost *									Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	31	0	0	0	0	0	1	0	0	32
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	6	0	223	0	0	229
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	68	0	0	68
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	1	0	2	1	0	0	0	4
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	63	0	19	1	0	0	0	83
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
09.00 - Strojovi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2
10.00 - Strojovi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	1	0	0	2	0	0	0	0	3
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	6	13	29	6	0	0	54
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	59	1	0	15	0	0	75
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	0	5	23	0	0	0	28
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1

17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	35	31	18	0	0	84
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	9	71	7	1	18	106
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	8	4	0	0	0	12
Sveukupno	31	1	66	65	105	161	339	1	18	787

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana, 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji

Tablica 3.25. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=810) u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi, najčešći poremećaj radnog procesa je uzrokovan *pokliznućem, spoticanjem i padom osobe* (N=214), od čega je najveći broj ozljeda (N=128) povezan sa *zgradama, građevinama, površinama - na površini zemlje*.

Tablica 3.25. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada *										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	30	0	0	0	0	0	1	7	2	4	44
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	4	2	120	14	65	1	1	207
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	3	0	50	11	19	0	0	83
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	2	0	1	1	2	0	0	6
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	1	47	1	9	0	1	0	59
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	2
09.00 - Strojvi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	2

10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	1	1	0	0	0	2	0	0	0	4
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	1	6	8	5	9	4	4	0	37
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	6	3	7	1	54	0	72
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	2	2	2	4	7	1	0	18
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	6	1	1	7	0	4	8	0	27
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	4	16	10	7	22	10	6	0	75
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	2	3	4	45	73	2	129
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	1	2	7	0	0	0	10
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	0	1	2	3	0	0	0	0	6
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	2
Sveukupno	30	1	12	40	82	207	92	166	150	7	787

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prij...,50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji

Tablica 3.26. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika i povezano materijalno sredstvo. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=787) u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi, najviše ozljeda (N=231) dogodilo se pri *horizontalnom ili vertikalnom sudaru s nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu)*. Najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje* (N=185).

Tablica 3.26. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Način ozljeđivanja *									Ukupno (N)
	00	10	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	30	0	1	0	0	1	187	0	5	224
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	185	6	7	4	5	0	0	207

02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	37	2	8	0	0	0	0	47
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona – nespeci.	0	0	0	0	66	0	1	0	0	67
07.00 - Ručni alat, mehanički – nespecifi.	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	2	1	0	0	0	3
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	1	1	10	8	11	0	0	0	31
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	2	46	6	8	1	0	0	63
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	1	7	1	0	0	0	9
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	20	0	1	0	0	0	0	0	21
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	2	5	19	22	10	1	0	0	59
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	1	0	0	1	2	2	43	0	49
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Sveukupno	30	24	231	86	131	38	198	43	6	787

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni sudar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano 99 - Ostale vrste kontakta - načina ozljede nespomenute u ovoj klasifikaciji

3.1.2.5. Težina i vrsta ozljede te ozlijeđeni dio tijela u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi

U tablici 3.27. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti zdravstva i socijalne skrbi prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=787), najviše je lakih ozljeda (91,87%).

Tablica 3.27. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 - laka	6	680	35	2	723	91,87
2 - teška	1	53	5	3	62	7,88
Nema podataka	0	1	1	0	2	0,25
Sveukupno	7	734	41	5	787	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

Tablica 3.28. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda **na mjestu rada** (N=787) javljaju se iščašenja, uganuća i nategnuća (34,31%).

Tablica 3.28. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	13	1,65
010 - Rane i površinske ozljede	180	22,87
011 - Površinske ozljede	101	12,83
012 - Otvorene rane	26	3,30
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	53	6,73
020 - Prijelomi kostiju	119	15,12
021 - Zatvoreni prijelom	49	6,23
022 - Otvoreni prijelom	1	0,13
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	69	8,77
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	270	34,31
031 - Iščašenja	20	2,54
032 - Uganuća i nategnuća	78	9,91
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	172	21,86
040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	1	0,13
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	25	3,18
051 - Potres mozga i ozljede mozga	5	0,64

052 - Unutarnje ozljede	12	1,52
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	8	1,02
060 - Opekline i smrzotine	22	2,80
061 - Termalne opekline	12	1,52
062 - Kemijske (korozivne) opekline	1	0,13
069 - Ostale vrste opekline i smrzotina	9	1,14
070 - Trovanja i infekcije	1	0,13
072 - Akutne infekcije	1	0,13
110 - Šok	37	4,70
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	31	3,94
119 - Druge vrste šoka	6	0,76
120 - Višestruke ozljede	26	3,30
999 – Ostale specifične ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	93	11,82

Tablica 3.29. prikazuje najčešće ozljeđivani dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (N=787). To su *donji ekstremiteti* (35,20%) u čijem udjelu *prsti* čine 12,33%.

Tablica 3.29. *Ozljede na mjestu rada u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi prema ozljeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada*	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	23	2,92
10 - Glava	61	7,75
11 - Glava mozak i moždani živci i žile	13	1,65
12 - Područje lica	9	1,14
13 - Oko (oči)	13	1,65
18 - Glava, ozlijeđene na više mjesta	5	0,64
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti ranije	21	2,67
20 - Vrat, vratna kralježnica i ledna moždina	31	3,94
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	17	2,16
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti ranije	14	1,78
30 - Leđa, kralježnica i ledna moždina osim vratnog dijela	46	5,84
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	28	3,56
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti ranije	18	2,29
40 - Trup i organi	20	2,54
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	7	0,89
42 - Područje prsa uključujući organe	3	0,38
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	5	0,64
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	1	0,13
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije	4	0,51
50 - Gornji ekstremiteti	260	33,04
51 - Rame i nadlaktica	41	5,21
52 - Lakat i podlaktica	32	4,07
53 - Šaka	29	3,68
54 - Prst (prsti)	119	15,12

55 - Ručni zglob-zapešće	30	3,81
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	5	0,64
59 - Gornji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije	4	0,51
60 - Donji ekstremiteti	277	35,20
61 - Kuk i natkoljenica	12	1,52
62 - Koljeno i potkoljenica	97	12,33
63 - Gležanj	73	9,28
64 - Stopalo	41	5,21
65 - Nožni prst (prsti)	23	2,92
68 - Donji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	9	1,14
69 - Donji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije	22	2,80
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	43	5,46
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	8	1,02
78 - Višestruke ozljede tijela	35	4,45
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	20	2,54

3.1.3. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti C - Prerađivačka industrija za 2023. godinu

Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti C - Prerađivačka industrija. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=10 817), za koje je HZJZ dobio podatke, u ovoj se djelatnosti ozlijedilo **2 392** radnika, od čega 2 148 (89,33%) **na mjestu rada**, a 244 (10,20%) **na putu**.

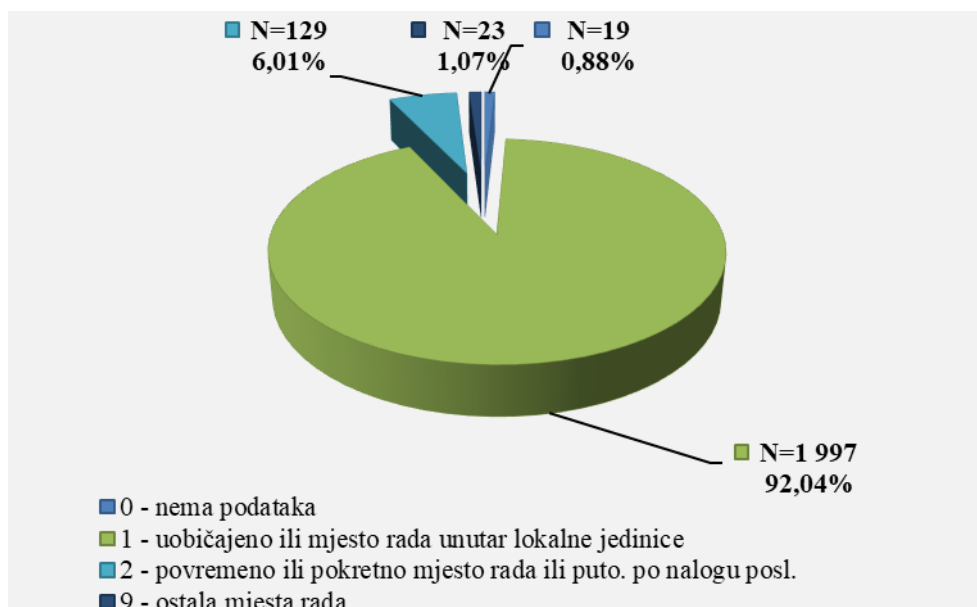
U Tablici 3.30. prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Uspoređujući odnos ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u gradu Zagrebu, od ukupnog broja ozljeda (N=287), **na mjestu rada** dogodilo se 77,29% ozljeda, što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. U dvije županije sve su se ozljede dogodile **na mjestu rada**. Za 103 ozljeda nema podataka o županiji u kojoj su se dogodile, ali poznato je kako se na mjestu rada dogodila 61, a na putu 42 ozljede.

Tablica 3.30. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županije	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	154	146	94,81	8	5,19
HR032 Ličko-senjska županija	2	2	100,00		0,00
HR033 Zadarska županija	36	33	91,67	3	8,33
HR034 Šibensko-kninska županija	53	50	94,34	3	5,66
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	81	68	83,95	13	16,05
HR036 Istarska županija	82	75	91,46	7	8,54
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	9	9	100,00	0	0,00
HR041 Grad Zagreb	287	233	81,18	54	18,82
HR042 Zagrebačka županija	186	171	91,94	15	8,06
HR043 Krapinsko-zagorska županija	69	65	94,20	4	5,80
HR044 Varaždinska županija	218	193	88,53	25	11,47
HR045 Koprivničko-križevačka županija	96	83	86,46	13	13,54
HR046 Međimurska županija	234	219	93,59	15	6,41
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	84	82	97,62	2	2,38

HR048 Virovitičko-podravska županija	55	54	98,18	1	1,82
HR049 Požeško-slavonska županija	35	31	88,57	4	11,43
HR04A Brodsko-posavska županija	81	78	96,30	3	3,70
HR04B Osječko-baranjska županija	196	194	98,98	2	1,02
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	114	106	92,98	8	7,02
HR04D Karlovačka županija	86	81	94,19	5	5,81
HR04E Sisačko-moslavačka županija	131	114	87,02	17	12,98

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=2 148), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (92,04%), što je prikazano na Slici 3.7.

Slika 3.7. Broj ozljeda na mjestu radu (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.3.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u prerađivačkoj industriji

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u prerađivačkoj industriji (N=2 392), ozlijeđeno je 69,69% muškaraca i 28,97% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=1 667), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 94,30%, a **na putu** 5,70%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=693), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 82,68%, a **na putu** 17,32%. Za 3 ozljede na mjestu rada i 29 na putu nema podataka o spolu ozlijeđenog radnika.

U Tablici 3.31. prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka. Obzirom na ukupan broj ozljeda (N=2 392) u prerađivačkoj industriji, **na mjestu rada** najviše su se ozljeđivali radnici starosne skupine 18-30 (27,17%).

Tablica 3.31. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
< 18	6	0,25	3	0,13
18 - 30	700	29,26	650	27,17
31 - 40	552	23,08	499	20,86
41 - 50	591	24,71	524	21,91
51 - 60	488	20,40	421	17,60
60 +	55	2,30	51	2,13
Sveukupno	2 392	100,00	2 148	89,80

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statutu (*tablica 3.32.*), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=2 148), najviše je iz grupe *radnik* (99,30%).

Tablica 3.32. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
000 - nepoznato	0	10	0	0	5	0,23
100 - samozaposleni	0	4	0	0	4	0,19
300 - radnik	19	1 962	129	23	2 133	99,30
400 - obiteljski radnik	0	1	0	0	1	0,05
Sveukupno	19	1 977	129	23	2 148	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U *tablici 3.33.* prikazan je broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanjima na kojima su radili ozlijeđeni radnici u prerađivačkoj industriji. Uzimajući u obzir ozljede **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=2 148), najviše ozlijeđenih je u *zanimanjima u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji* (39,85%). Podaci o zanimanju nisu poznati za 14 radnika ozlijeđenih na mjestu rada.

Tablica 3.33. Broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u prerađivačkoj industriji (sukladno NKZ 10)

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	
	N	%
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	5	0,23
11 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	2	0,09
12 Administrativni i komercijalni direktori/administrativne i komercijalne direktorice	2	0,09
13 Direktori/direktorice proizvodnje i specijaliziranih usluga	1	0,05
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	60	2,79
21 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	35	1,63
22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje	5	0,23
24 Stručnjaci/stručnjakinje za poslovanje i upravljanje	5	0,23
25 Stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju	6	0,28
26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	9	0,42

3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	124	5,77
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	99	4,61
32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	10	0,47
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	15	0,70
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	54	2,51
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	2	0,09
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	3	0,14
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	41	1,91
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	8	0,37
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	111	5,17
51 Uslužna zanimanja	43	2,00
52 Trgovačka zanimanja	65	3,03
53 Djelatnici/djelatnice za zdravstvenu i socijalnu skrb i srodna zanimanja	1	0,05
54 Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	2	0,09
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	11	0,51
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	9	0,42
62 Šumari/šumarke, ribari/ribarke i lovci/lovkinje	2	0,09
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	856	39,85
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	58	2,70
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	386	17,97
73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	42	1,96
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monter/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	53	2,47
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	317	14,76
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	424	19,74
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	336	15,64
82 Sastavljači/sastavljačice	12	0,56
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	76	3,54
9 Jednostavna zanimanja	489	22,77
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	20	0,93
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	6	0,28
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	102	4,75
94 Pomagači/pomagačice u pripremi hrane	3	0,14
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	358	16,67

Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u prerađivačkoj industriji u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u *tablici 3.34*. Od ukupnog broja ozljeđenih radnika **na mjestu rada** (N=2 148) prema NKZ 10, njih 1 598 obuhvaćeno je analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 25 *Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme* (N=358). Od zanimanja najčešće su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 72 *Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke* (N=386).

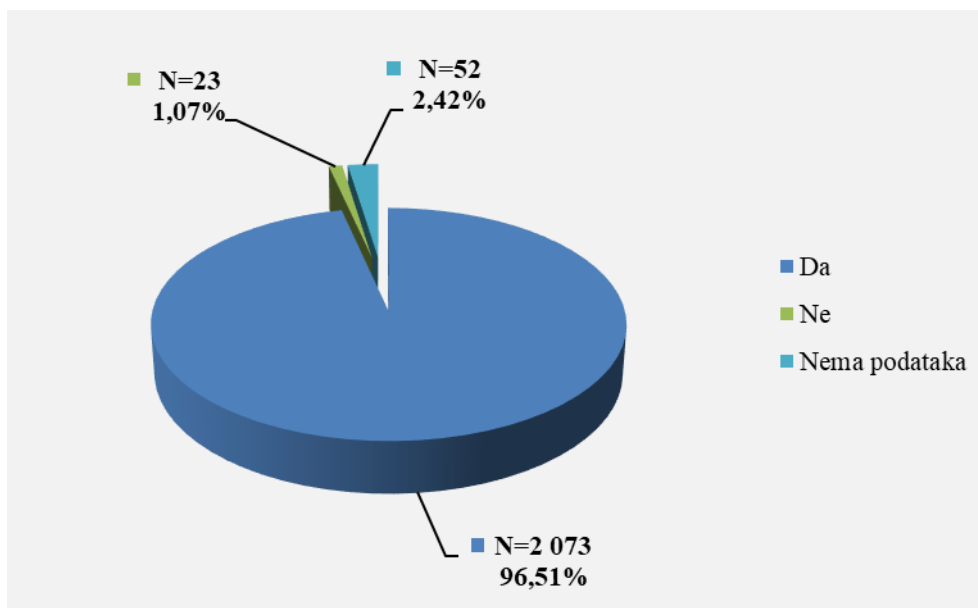

Tablica 3.34. Ozljede na radu u prerađivačkoj industriji po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)

NKD područje C - odjelci	NKZ 10 - zanimanja s najviše ozlijeđenih u prerađivačkoj industriji*						Ukupno (N)
	31	72	75	81	93	96	
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	14	9	111	55	42	85	316
11 Proizvodnja pića	0	0	1	12	1	6	20
13 Proizvodnja tekstila	1	1	3	7	2	5	19
14 Proizvodnja odjeće	0	2	15	9	0	1	27
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	2	1	21	4	1	14	43
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaj...	3	7	97	20	6	30	163
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	1	0	3	8	3	11	26
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	1	0	0	2	0	7	10
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	5	1	0	3	0	0	9
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	4	2	0	7	5	18	36
21 Proizvodnja osnovnih farm. proizvoda i farm. pripravaka	9	2	0	2	0	3	16
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	2	3	12	33	4	15	69
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	1	13	1	31	2	29	77
24 Proizvodnja metala	11	22	2	11	3	19	68
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	11	193	6	62	22	64	358
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	6	1	1	1	0	0	9
27 Proizvodnja električne opreme	13	13	1	6	2	9	44
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	6	44	0	35	3	8	96
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	2	8	1	2	1	13	27
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	4	27	1	0	0	5	37
31 Proizvodnja namještaja	0	10	38	25	2	5	80
32 Ostala prerađivačka industrija	1	0	1	0	1	4	7
33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	2	27	2	1	2	7	41
Sveukupno	99	386	317	336	102	358	1 598

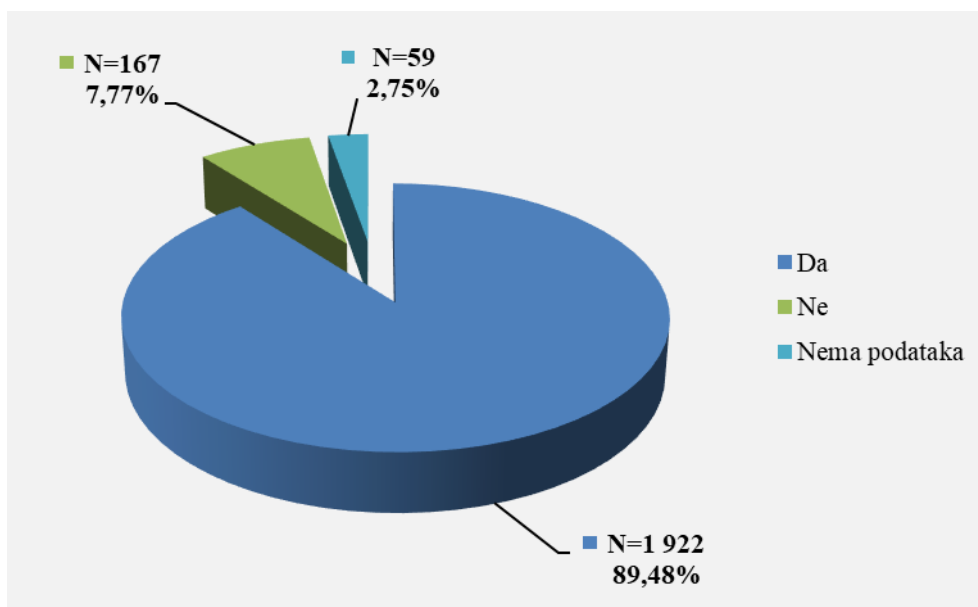
*Oznaka: 31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja, 72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja, 75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja, 81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, 93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U prerađivačkoj industriji od ukupnog broja radnika ozlijeđenih na mjestu rada (N=2 148), njih 96,51% bilo je osposobljeno za rad na siguran način (Slika 3.8.).

Slika 3.8. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=2 148) u prerađivačkoj industriji, za 89,48% utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.9.), ali nije poznato je li korištena OZO povezna s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.9. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.3.2. Odjeljci djelatnosti i veličina poslodavca u prerađivačkoj industriji

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti C - Prerađivačka industrija i mjestu nastanka, prikazani su u tablici 3.35. Najviše ozljeda **na mjestu rada** bilo je u odjeljku 10 – *Proizvodnja prehrambenih proizvoda* (N=498). Uspoređujući odnos ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedinog odjeljaka, u *Proizvodnja namještaja* dogodilo se najviše ozljeda na mjestu rada (98,97%) .

Tablica 3.35. Ozljede na radu u prerađivačkoj industriji prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

C - Prerađivačka industrija, odjeljci	Ukupno		Na mjestu rada unutar odjeljka	
	N	%	N	%
10 Proizvodnja prehrambenih proizvoda	547	22,87	498	91,04
11 Proizvodnja pića	50	2,09	46	92,00
12 Proizvodnja duhanskih proizvoda	1	0,04	0	0,00
13 Proizvodnja tekstila	28	1,17	24	85,71
14 Proizvodnja odjeće	51	2,13	34	66,67
15 Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	66	2,76	56	84,85
16 Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja proizvoda od slame i pletarskih materijala	208	8,70	193	92,79
17 Proizvodnja papira i proizvoda od papira	32	1,34	31	96,88
18 Tiskanje i umnožavanje snimljenih zapisa	18	0,75	16	88,89
19 Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	14	0,59	13	92,86
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	51	2,13	47	92,16
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	38	1,59	29	76,32
22 Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	95	3,97	90	94,74
23 Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	107	4,47	101	94,39
24 Proizvodnja metala	96	4,01	91	94,79
25 Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim strojeva i opreme	475	19,86	430	90,53
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	23	0,96	14	60,87
27 Proizvodnja električne opreme	78	3,26	68	87,18
28 Proizvodnja strojeva i uređaja, d. n.	121	5,06	110	90,91
29 Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	52	2,17	37	71,15
30 Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	57	2,38	53	92,98
31 Proizvodnja namještaja	97	4,06	96	98,97
32 Ostala prerađivačka industrija	16	0,67	12	75,00
33 Popravak i instaliranje strojeva i opreme	71	2,97	59	83,10

Prema veličini poslodavca, najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (31,80%), što je prikazano u Tablici 3.36.

Tablica 3.36. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
0 (0 zaposlenih)	0	2	0	0	2	0,09
1 (1-9 zaposlenih)	0	45	10	3	58	2,70
2 (10-49 zaposlenih)	2	216	36	10	264	12,29
3 (50-249 zaposlenih)	5	627	46	4	682	31,75
4 (250-499 zaposlenih)	5	435	16	3	459	21,37
5 (500 i više zaposlenih)	7	652	21	3	683	31,80
Sveukupno	19	1 977	129	23	2 148	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.3.3. Radni okoliš i radni proces u prerađivačkoj industriji

Tablica 3.37. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda na **mjestu rada** (N=2 148), najviše ozljeda dogodilo se u *industrijskoj zoni* (81,94%), preciznije u *proizvodnoj zoni, tvornici i radionici* (67,23%).

Tablica 3.37. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	52	2,42
010 - Industrijska zona - nespecificirano	1 760	81,94
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	1 444	67,23
012 - Remontni zavod, servisna radionica	60	2,79
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar istovar	191	8,89
019 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 010	65	3,03
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	69	3,21
021 - Gradilište - izgradnja objekta	45	2,09
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	11	0,51
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	4	0,19
025 - Gradilište - na ili iznad vode	2	0,09
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	7	0,33
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo – nespecificirano	20	0,93
031 - Stočarsko područje	5	0,23
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	10	0,47
034 - Šumarsko područje	3	0,14
035 - Ribogojilište, ribarenje, uzgoj vodenih kultura (ne na brodovima)	1	0,05
039 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 030 nespomenute ranije	1	0,05
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	119	5,54
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	20	0,93
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, jaslice i dječji vrtić	2	0,09
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	66	3,07
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	25	1,16
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	6	0,28
050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	4	0,19
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	3	0,14
059 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 050 nespomenute ranije	1	0,05
060 - Javni prostor - nespecificirano	101	4,70

061 - Prostor trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonica stadiona ili aerodroma)	36	1,68
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna – pri. ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	55	2,56
063 - Zone uz javna mjesta s ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletišta aviona, ivičnjaci motornih cesta)	5	0,23
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	5	0,23
070 - Kućanstvo nespecificirano	7	0,33
072 - Zajednički dijelovi zgrade, podrum/potkrovlje, okućnica	6	0,28
079 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 070 nespomenute ranije	1	0,05
080 - Sportski teren - nespecificirano	2	0,09
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	2	0,09
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta – nespecificirane	6	0,28
091 - Uzvišeno - na fiksnom nivou (krov, terasa, ...)	2	0,09
092 - Uzvišeno - jarbol, pylon, viseća platforma	3	0,14
099 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 090 nespomenute ranije	1	0,05
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta nespecificirano	3	0,14
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	3	0,14
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta - nespecificirano	5	0,23
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	5	0,23

Tablica 3.38. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u prerađivačkoj industriji obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=2 148), najviše ozljeda dogodilo se u grupi *izrada, prerada, obrada i skladištenje* (51,02%), preciznije *izrada, prerada i obrada* (39,39%).

Tablica 3.38. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	55	2,56
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste –nespecificirano	1 096	51,02
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	846	39,39
12 - Skladištenje - sve vrste	234	10,89
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	16	0,74
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje –nespecificirano	38	1,77
21 - Iskopavanje	2	0,09
22 - Novogradnja - visokogradnja	19	0,88
23 - Novogradnja - niskogradnja	1	0,05
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada – svi tipovi konstrukcija	10	0,47
25 - Rušenje - svi tipovi konstrukcija	1	0,05
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	5	0,23
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	15	0,70
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	10	0,47
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	3	0,14
34 - Šumarstvo	1	0,05

35 - Uzgoj ribe	1	0,05
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost –nespecificirano	33	1,54
41 - Javne usluge, njega, pomoć	1	0,05
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	5	0,23
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	27	1,26
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nspecificirano	711	33,10
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	420	19,55
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	106	4,93
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	136	6,33
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	19	0,88
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme – s ili bez opreme za nadzor	27	1,26
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nspomenute ranije	3	0,14
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti –nespecificirano	199	9,26
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	196	9,12
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	2	0,09
69 - Ostale vrste radnog procesa grupe 60 nspomenute ranije	1	0,05
99 - Ostale vrste radnog procesa nspomenute ranije u klasifikaciji	1	0,05

3.1.3.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u prerađivačkoj industriji

Tablica 3.39. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio izvedeci tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=2 148) u prerađivačkoj industriji, najčešća specifična aktivnost je *kretanja* (N=450), a materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su *zgrade, građevine, površine* (N=224).

Tablica 3.39. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost *									Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	67	0	0	0	1	1	12	0	1	82
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nspecificirano	0	0	0	0	13	4	224	1	0	242
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nspecificirano	0	0	0	0	3	5	117	0	0	125
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nspecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1

04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	18	15	2	0	0	35
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	2	0	0	13	6	1	0	0	22
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	1	246	0	15	2	1	0	0	265
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	1	104	0	2	4	0	0	0	111
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	1	4	0	4	2	0	0	0	11
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	1	1	3	1	1	3	0	0	10
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	312	4	2	38	3	12	0	0	371
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	33	4	45	64	98	36	0	0	280
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	1	55	7	1	20	0	0	84
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	2	0	0	4
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	2	2	0	157	282	3	0	0	446
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	6	0	0	0	0	6
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	1	0	0	13	5	15	0	0	34
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	0	4	1	0	1	6
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	5	6	0	0	0	11
Sveukupno	67	354	366	105	362	441	450	1	2	2 148

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana

Tablica 3.40. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=2 148) u prerađivačkoj industriji, najčešći poremećaj radnog procesa je uzrokovan *gubitkom kontrole nad strojem, prijevoznim sredstvom opremom, ručnim alatom, predmetom ili životinjom* (N=671), od čega je najveći broj ozljeda povezan sa *ručnim alatom bez pogona* (N=177).

Tablica 3.40. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada *										
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	Ukupno (N)
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	69	0	0	0	1	1	7	14	1	6	99
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	3	5	100	26	120	1	0	255
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	22	2	75	11	29	0	0	139
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	8	1	0	0	0	9
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	6	5	13	5	6	6	0	0	41
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	3	0	4	4	1	11	4	0	0	27
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	1	10	177	1	14	7	2	0	212
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	2	0	3	70	1	8	1	3	0	88
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	1	4	0	4	0	0	0	9
09.00 - Strojovi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	5	1	2	1	1	0	10
10.00 - Strojovi i oprema - nepokretni - nespecificirano	1	1	8	6	137	6	102	5	2	2	270
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	1	2	2	60	66	35	53	27	29	1	276
12.00 - Cestovna vozila - nespecific.	0	0	1	2	9	8	3	3	51	0	77
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	4
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	1	0	5	178	169	12	103	52	3	1	524
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	1	16	1	1	2	5	1	0	0	27
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	3	0	0	0	5
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska	0	0	0	7	3	5	11	3	5	0	34

oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu – nespeci.											
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića -nespecificirano	0	0	0	0	1	1	1	3	10	0	16
19.00 - Glomazni otpad – nespecifi.	0	0	0	2	1	2	5	1	0	0	11
20.00 - Prirodni fenomeni – nespeci.	0	0	1	3	0	2	1	1	0	0	8
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	2	4	1	0	0	0	7
Sveukupno	72	9	40	308	671	272	380	278	108	10	2 148

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji

Tablica 3.41. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika i povezano materijalno sredstvo. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=2 148) u prerađivačkoj industriji, najviše ozljeda dogodilo se pri kontaktu s oštrim, šiljatim i grubim materijalnim sredstvom (N=715). Najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad i prašina (N=217).

Tablica 3.41. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Kontakt - način ozljeđivanja *										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	68	2	0	3	0	5	0	282	0	5	365
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	244	8	7	9	4	0	0	272
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	41	2	8	5	1	0	0	57
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	6	0	2	0	0	0	0	8
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	1	0	0	13	11	3	0	0	0	28

05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	1	0	0	6	5	11	0	0	0	23
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	1	0	0	6	169	3	0	0	0	179
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	5	0	0	4	43	3	0	0	0	55
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	0	1	7	0	0	0	0	8
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	1	5	2	0	0	0	8
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	1	3	0	3	7	113	52	0	0	1	180
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	1	0	13	49	49	86	1	0	0	199
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	42	2	9	1	0	0	55
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	9	0	8	272	217	112	0	0	0	618
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	45	1	0	1	0	0	0	0	0	47
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	3	1	1	0	0	0	5
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	1	3	15	3	1	1	0	24
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	1	0	2	0	0	5	0	8
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	1	3	0	0	0	0	4
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Sveukupno	69	81	21	351	459	715	360	360	86	105	2 148

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano, 99 - Ostale vrste kontakta - načina ozljede nespomenute u ovoj klasifikaciji

3.1.3.5. Težina i vrsta ozljede te ozlijeđeni dio tijela u prerađivačkoj industriji

U tablici 3.42. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u prerađivačkoj industriji prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=2 148), najviše je lakih ozljeda (93,72%).

Tablica 3.42. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 - laka	19	1 866	109	19	2 013	93,72
2 - teška	0	105	18	4	127	5,91
4 - smrtna	0	3	0	0	3	0,14
Nema podataka	0	3	2	0	5	0,23
Sveukupno	19	1 977	129	23	2 148	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

Tablica 3.43. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u prerađivačkoj industriji prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda **na mjestu rada** (N=2 310) javljaju se *rane i površinske ozljede* (48,44%).

Tablica 3.43. Ozljede na mjestu rada u prerađivačkoj industriji prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	43	2,00
010 - Rane i površinske ozljede	1 014	47,21
011 - Površinske ozljede	410	19,09
012 - Otvorene rane	252	11,73
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	352	16,39
020 - Prijelomi kostiju	296	13,78
021 - Zatvoreni prijelom	88	4,10
022 - Otvoreni prijelom	8	0,37
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	200	9,31
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	389	18,11
031 - Iščašenja	33	1,54
032 - Uganuća i nategnuća	133	6,19
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	223	10,38

040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	33	1,54
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	52	2,42
051 - Potresi	6	0,28
052 - Unutarnje ozljede	24	1,12
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	22	1,02
060 - Opekline i smrzotine	51	2,37
061 - Termalne opekline	26	1,21
062 - Kemijske (korozivne) opekline	8	0,37
063 - Smrzotine	2	0,09
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	15	0,70
070 - Trovanja i infekcije	4	0,19
072 - Akutne infekcije	2	0,09
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	2	0,09
090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	2	0,09
091 - Akutni gubitak sluha	1	0,05
099 - Ostali akutni učinci zvuka, vibracija i tlaka	1	0,05
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	3	0,14
101 - Vrućina i toplotni udar	1	0,05
102 - Učinci zračenja (netoplinskog)	2	0,09
110 - Šok	5	0,23
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	4	0,19
119 - Druge vrste šoka	1	0,05
120 - Višestruke ozljede	38	1,77
999 - Ostale spe. ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	218	10,15

Tablica 3.44. prikazuje najčešće ozljeđivani dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** (N=2 148) u prerađivačkoj industriji. To su najčešće *gornji ekstremiteti* (50,00%) u čijem udjelu *prsti* čine 29,10%.

Tablica 3.44. *Ozljede na mjestu rada u prerađivačkoj industriji prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	37	1,72
10 - Glava	226	10,52
11 – Glava, mozak i moždani živci i žile	44	2,05
12 - Područje lica	38	1,77
13 - Oko (oči)	70	3,26
15 - Zubi	5	0,23
18 - Glava, ozlijeđena na više mjesta	3	0,14
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti ranije	66	3,07
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	26	1,21
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	13	0,61
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti ranije	13	0,61
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	57	2,65
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	40	1,86

39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti ranije	17	0,79
40 - Trup i organi	62	2,89
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	22	1,02
42 - Područje prsa uključujući organe	13	0,61
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	12	0,56
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	5	0,23
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije	10	0,47
50 - Gornji ekstremiteti	1 074	50,00
51 - Rame i nadlaktica	56	2,61
52 - Lakat i podlaktica	143	6,66
53 - Šaka	169	7,87
54 - Prst (prsti)	625	29,10
55 - Ručni zglob-zapešće	46	2,14
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	3	0,14
59 - Gornji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije	32	1,49
60 - Donji ekstremiteti	581	27,05
61 - Kuk i natkoljenica	10	0,47
62 - Koljeno i potkoljenica	202	9,40
63 - Gležanj	136	6,33
64 - Stopalo	128	5,96
65 - Nožni prst (prsti)	32	1,49
68 - Donji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	10	0,47
69 - Donji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije	63	2,93
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	54	2,51
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	5	0,23
78 - Višestruke ozljede tijela	49	2,28
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu spomenuti ranije	31	1,44

3.1.4. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti E – Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša za 2022. godinu

Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=10 817) za koje je HZJZ dobio podatke, u ovoj se djelatnosti ozlijedilo **465** radnika, od čega 422 (90,75%) **na mjestu rada**, a 43 (9,25%) **na putu**.

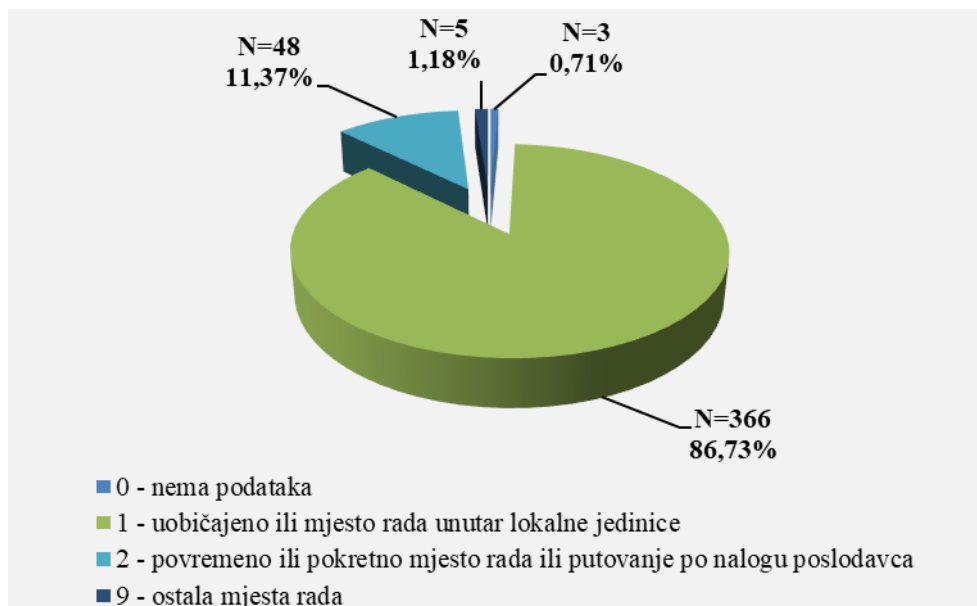
U Tablici 3.45. prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Za dvije ozljeda na mjestu rada i pet ozljeda na putu nema podataka o županiji u kojoj su se dogodile.

Tablica 3.45. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	43	40	93,02	3	6,98
HR032 Ličko-senjska županija	5	5	100,00	0	0,00
HR033 Zadarska županija	15	15	100,00	0	0,00

HR034 Šibensko-kninska županija	8	6	75,00	2	25,00
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	21	18	85,71	3	14,29
HR036 Istarska županija	31	29	93,55	2	6,45
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	6	6	100,00	0	0,00
HR041 Grad Zagreb	124	109	87,90	15	12,10
HR042 Zagrebačka županija	41	35	85,37	6	14,63
HR043 Krapinsko-zagorska županija	12	10	83,33	2	16,67
HR044 Varaždinska županija	12	12	100,00	0	0,00
HR045 Koprivničko-križevačka županija	12	12	100,00	0	0,00
HR046 Međimurska županija	11	11	100,00	0	0,00
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	11	11	100,00	0	0,00
HR048 Virovitičko-podravska županija	6	6	100,00	0	0,00
HR049 Požeško-slavonska županija	3	2	66,67	1	33,33
HR04A Brodsko-posavska županija	14	13	92,86	1	7,14
HR04B Osječko-baranjska županija	31	30	96,77	1	3,23
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	21	20	95,24	1	4,76
HR04D Karlovačka županija	9	9	100,00	0	0,00
HR04E Sisačko-moslavačka županija	22	21	95,45	1	4,55

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=422), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (86,73%), što je prikazano na Slici 3.10.

Slika 3.10. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.4.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (N=465), ozlijeđeno je 87,10% muškaraca i 12,04% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=405), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 92,59%, a **na putu** 7,41%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=56), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 83,93%, a **na putu** 16,07%. Za četiri ozljede na putu nije poznat spol ozlijeđenih radnika.

U *Tablici 3.46.* prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka. Obzirom na ukupan broj ozljeda (N=465) u ovoj djelatnosti, **na mjestu rada** najviše su se ozljeđivali radnici starosne skupine 51-60 (27,74%).

Tablica 3.46. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
< 18	5	1,08	3	0,65
18 - 30	79	16,99	15	3,23
31 - 40	119	25,59	76	16,34
41 - 50	139	29,89	107	23,01
51 - 60	107	23,01	129	27,74
60 +	16	3,44	92	19,78
Sveukupno	465	100,00	422	90,75

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu (*tablica 3.47.*), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=422), 99,76 % ozlijeđenih su iz grupe *radnik*.

Tablica 3.47. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
300 - radnik	3	365	48	5	421	99,76	
400 - obiteljski radnik	0	1	0	0	1	0,24	
Sveukupno	3	366	48	5	422	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U *tablici 3.48.* prikazan je broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanjima na kojima su radili radnici ozlijeđeni u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša. Uzimajući u obzir ozljede **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=422), najviše ozlijeđenih je u *jednostavnim zanimanjima* (52,61%).

Tablica 3.48. Broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (sukladno NKZ 10)

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	
	N	%
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	1	0,24
12 Administrativni i komercijalni direktori/administrativne i komercijalne direktorice	1	0,24
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	7	1,66
21 Znanstvenici/znanstvenice,, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	5	1,18
22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje	1	0,24
25 Stručnjaci/stručnjakinje za informacijsku i komunikacijsku tehnologiju	1	0,24
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	5	1,18
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	4	0,95
35 Tehničari/tehničarke informacijske i komunikacijske tehnologije te podrške korisnicima	1	0,24
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	14	3,32
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	2	0,47
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	2	0,47
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	5	1,18
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	5	1,18
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	14	3,32
51 Uslužna zanimanja	11	2,61
52 Trgovačka zanimanja	1	0,24
54 Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	2	0,47
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	26	6,16
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	26	6,16
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	67	15,88
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	29	6,87
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	23	5,45
73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	2	0,47
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monter/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	7	1,66
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	6	1,42
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	66	15,64
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	6	1,42
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	60	14,22
9 Jednostavna zanimanja	222	52,61
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	4	0,95
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	9	2,13
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	3	0,71
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	206	48,82

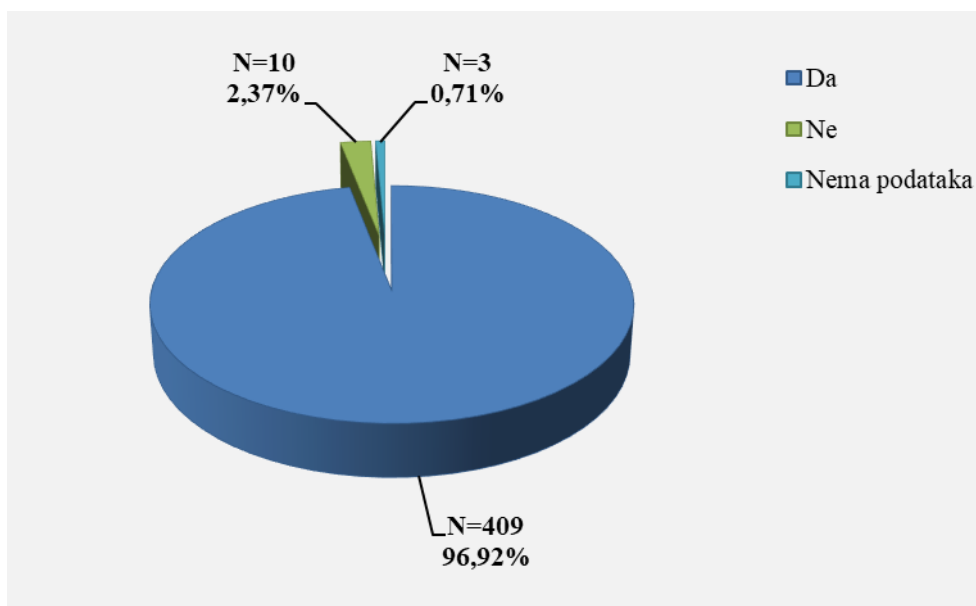
Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u *djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša* u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u tablici 3.49. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=422) prema NKZ 10, njih 355 obuhvaćeno je analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka 38 *Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala* (N=268). Od zanimanja najčešće su se ozljeđivali *čistači ulica i srodna zanimanja* (N=206).

Tablica 3.49. *Ozljede na radu u po odjeljcima u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)*

NKD područje E -odjeljci	NKZ 10 -zanimanja s najviše ozlijeđenih u opskrbi vodom						Ukupno
	51	61	71	83	93	96	
36 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	1	0	35	18	3	27	84
37 Uklanjanje otpadnih voda	0	0	0	0	0	1	1
38 Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala	21	28	5	44	21	187	306
39 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom	0	0	0	1	0	1	2
Ukupno	22	28	40	63	24	216	393

*Oznaka: 51 Uslužna zanimanja, 61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište, 71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara, 72 Tokari/tokarice, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, građevinarstvu, proizvodnji i prometu, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

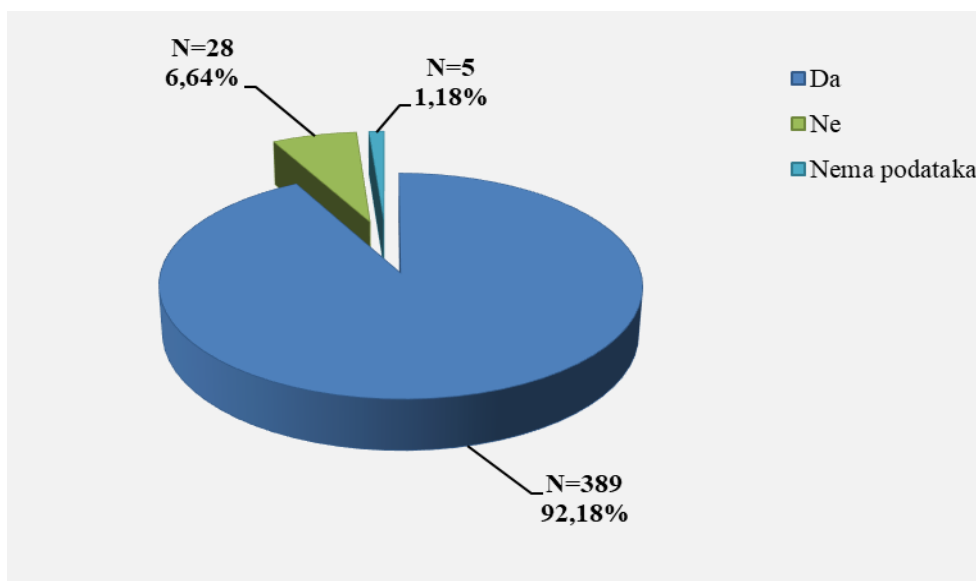
U *djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša* od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=422), njih 96,92% bilo je osposobljeno za rad na siguran način (Slika 3.11.).

Slika 3.11. *Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)*

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=422) u *djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša*, za 92,18% je utvrđeno da su

koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.12.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.12. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)
3.1.4.2. Odjeljci i veličina poslodavca u djelatnosti opskrbe vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *E - Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša*, prikazani su u tablici 3.50. Najviše ozljeda **na mjestu rada** bilo je u odjeljku 38 *Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala* (N=312). Uspoređujući odnose ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedinog odjeljaka, najviše ozljeda na mjestu rada dogodilo se u odjeljku 38 *Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala* 90,17%.

Tablica 3.50. Ozljede na radu u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

E Opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša – odjeljci	Ukupno		Na mjestu rada unutar odjeljka	
	N	%	N	%
36 Skupljanje, pročišćavanje i opskrba vodom	107	23,01	102	95,33
37 Uklanjanje otpadnih voda	5	1,08	2	40,00
38 Skupljanje otpada, djelatnosti obrade i zbrinjavanja otpada; uporaba materijala	346	74,41	312	90,17
39 Djelatnosti sanacije okoliša te ostale djelatnosti gospodarenja otpadom	7	1,51	6	85,71

Prema veličini poslodavca najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca koji zapošljavaju između 50 i 249 radnika (39,01%), što je prikazano u tablici 3.51.

Tablica 3.51. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 (1-9 zaposlenih)	0	6	1	0	7	1,66
2 (10-49 zaposlenih)	0	38	2	1	41	9,72

3 (50-249 zaposlenih)	0	161	25	4	190	45,02
4 (250-499 zaposlenih)	0	35	13	0	48	11,37
5 (500 i više zaposlenih)	3	126	7	0	136	32,23
Sveukupno	3	366	48	5	422	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.4.3. Radni okoliš i radni proces u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Tablica 3.52. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=422), najviše ozljeda dogodilo se *na javnom prostoru* (50,71%), preciznije na *prostoru trajno otvorenom za javni promet* (25,36 %).

Tablica 3.52. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	8	1,90
010 - Industrijska zona - nespecificirano	120	28,44
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	17	4,03
012 - Remontni zavod, servisna radionica	9	2,13
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	72	17,06
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	22	5,21
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	19	4,50
021 - Gradilište - izgradnja objekta	8	1,90
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	3	0,71
023 - Kamenolom, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)	4	0,95
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	4	0,95
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	21	4,98
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	1	0,24
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	1	0,24
034 - Šumarsko područje	2	0,47
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	16	3,79
039 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 030 nespomenute ranije	1	0,24
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	21	4,98
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	12	2,84
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, jaslice i dječji vrtić	1	0,24
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju fakultet, jaslice i dječji vrtić	2	0,47
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	2	0,47
049 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 040 nespomenute ranije	4	0,95

050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	1	0,24
051 - Zdravstvena ustanova, privatna bolnica, bolnica, ustanova za njegu bolesnika, starački dom	1	0,24
060 – Javni prostor - nespecificirano	214	50,71
061 - Prostor trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	107	25,36
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	30	7,11
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletišta aviona, ivičnjaci motornih cesta)	7	1,66
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	70	16,59
070 - Kućanstvo nespecificirano	6	1,42
071 - Privatna kuća ili stan	2	0,47
072 - Zajednički dijelovi zgrade, podrum/potkrovlje, okućnica	4	0,95
080 - Sportski teren - nespecificirano	3	0,71
082 - Otvoreni sportski teren - igralište, otvoreni bazen, skijalište,	3	0,71
100 - Podzemni radovi osim gradilišta - nespecificirano	6	1,42
103 - Podzemlje - kanalizacija	6	1,42
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta - nespecificirano	1	0,24
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila (brodovi, čamci, teglenice) i platformi	1	0,24
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta - nespecificirano	2	0,47
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	1	0,24
129 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 120 nespomenute ranije	1	0,24

Tablica 3.53. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u opskrbi vodom; uklanjanju otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=422), najviše ozljeda dogodilo se pri obavljanju *ostalih poslova povezanih sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40* (59,95%), preciznije prilikom *zbrinjavanja otpada svih vrsta* (35,78%).

Tablica 3.53. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	8	1,90
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste -nespecificirano	28	6,64
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	7	1,66
12 - Skladištenje - sve vrste	20	4,74
19 - Ostale vrste radnog procesa grupe 10 nespomenute ranije	1	0,24
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	9	2,13
21 - Iskopavanje	1	0,24
22 - Novogradnja - visokogradnja	1	0,24
23 - Novogradnja - niskogradnja	1	0,24
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	4	0,95
25 - Rušenje - svi tipovi konstrukcija	1	0,24
29 - Ostale vrste radnog procesa grupe 20 nespomenute ranije	1	0,24

30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	23	5,45
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	21	4,98
34 - Šumarstvo	2	0,47
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	19	4,50
41 - Javne usluge, njega, pomoć	13	3,08
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	3	0,71
49 - Ostale vrste radnog procesa grupe 40 nespomenute ranije	3	0,71
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	253	59,95
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	32	7,58
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	27	6,40
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	35	8,29
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	151	35,78
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - s ili bez opreme za nadzor	6	1,42
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	2	0,47
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	82	19,43
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	81	19,19
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	1	0,24

3.1.4.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

Tablica 3.54. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio izvodeći tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=422) u opskrbi vodom; uklanjanju otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, najčešća specifična aktivnost je *kretanje* (N=134), a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su *zgrade, građevine, površine - na površini zemlje* (N=63).

Tablica 3.54. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost*							Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	10	0	0	0	0	0	0	10
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	63	65
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	2	1	13	16
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	7	7
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	3	3	0	6

05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	1	1	0	2
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	36	0	0	1	0	37
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	16	0	1	0	0	17
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	2	0	2	0	0	4
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	2	8	1	2	0	5	18
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	6	0	0	1	1	3	11
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	3	0	1	31	40	4	79
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	41	5	0	38	84
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	0	5	20	0	25
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	1	3
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	1	3	0	4
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	11	22	0	33
Sveukupno	10	11	62	43	67	95	134	422

*Oznaka: 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano

Tablica 3.55. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=422) u opskrbi vodom; uklanjanju otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša, najčešći poremećaj radnog procesa je *pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem* (N=88) od čega je najveći broj ozljeda (N=48) povezano sa *zgradama, građevinama, površinama na površini zemlje*.

Tablica 3.55. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada*										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	12	0	0	0	0	0	4	3	0	0	19
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	2	1	40	7	48	0	0	98
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	2	0	11	3	4	0	0	20

03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	6	1	4	0	0	11
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	3
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	1	18	0	2	2	0	0	23
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	0	10	0	1	0	0	0	11
08.00 - Ručni alat - bez tehničkih podataka o pogonu - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	1	4	1	3	0	0	0	9
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	2	2	3	0	0	0	7
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	1	1	12	12	3	17	14	3	0	63
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	6	15	9	3	29	0	63
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	1	17	10	0	2	6	0	0	36
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	2
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	4	1	6	0	11	0	22
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	4	10	1	3	2	0	0	20
20.00 - Prirodne pojave - nespecificirano	0	0	1	2	1	3	2	0	0	0	9
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	3
Sveukupno	12	2	3	45	79	85	64	88	43	1	422

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute u ovoj klasifikaciji

Tablica 3.56. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika i povezano materijalno sredstvo. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=422) u *djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša*, najviše ozljeda dogodilo se radi kontakta s *oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom* (N=96). U 18 slučajeva materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su *prijenosni, transportni i skladišni sustavi*.

Tablica 3.56. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Način ozljeđivanja*										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	11	0	0	0	0	1	0	86	0	1	99
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	75	4	5	1	0	0	0	85
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	10	1	0	2	0	0	0	13
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	5	0	2	0	0	0	0	7
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	3
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	0	0	16	1	0	0	0	17
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	0	2	6	0	0	0	0	8
09.00 - Strojovi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	6	0	0	0	0	6
10.00 - Strojovi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	6
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	0	16	18	13	1	0	0	48
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	1	23	10	5	0	0	0	39
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	1	28	16	5	1	0	0	51
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	3	1	0	2	0	0	0	0	0	6
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	3
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	3	4	0	0	11	0	18
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	5	8	0	0	0	0	13
Sveukupno	11	3	1	92	86	96	31	88	12	2	422

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano, 99 – ostali načini ozljeđivanja nespomenuti u ovoj klasifikaciji

3.1.4.5. Težina i vrsta ozljede te ozlijeđeni dio tijela u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša

U tablici 3.57. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=422), najviše je lakih ozljeda (93,36%).

Tablica 3.57. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 - laka	2	343	44	5	394	93,36
2 - teška	1	23	3	0	27	6,40
4 - smrtna	0	0	1	0	1	0,24
Sveukupno	3	366	48	5	422	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

Tablica 3.58. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda **na mjestu rada** (N=422) javljaju se *rane i površinske ozljede* (43,13%).

Tablica 3.58. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	9	2,13
010 - Rane i površinske ozljede	182	43,13
011 - Površinske ozljede	80	18,96

012 - Otvorene rane	34	8,06
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	68	16,11
020 - Prijelomi kostiju	53	12,56
021 - Zatvoreni prijelom	16	3,79
022 - Otvoreni prijelom	1	0,24
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	36	8,53
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	129	30,57
031 - Iščašenja	7	1,66
032 - Uganuća i nategnuća	47	11,14
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	75	17,77
040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	2	0,47
050 - Nagnječčenja / potres mozga i unutarnje ozljede	11	2,61
051 - Potres mozga i ozljede mozga	2	0,47
052 - Unutarnje ozljede organa	6	1,42
059 - Ostale unutarnje ozljede	3	0,71
060 - Opekline i smrzotine	1	0,24
069 - Ostale vrste opekline i smrzotina	1	0,24
070 - Trovanja i infekcije	2	0,47
072 - Akutne infekcije	1	0,24
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	1	0,24
110 - Šok	2	0,47
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	1	0,24
119 - Druge vrste šoka	1	0,24
120 - Višestruke ozljede	8	1,90
999 - Ostale specifične ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	23	5,45

Tablica 3.59. prikazuje najčešće ozljeđivani dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša (N=422). To su najčešće donji ekstremiteti (36,26%), u čijem udjelu koljeno i potkoljenica čine 13,51%.

Tablica 3.59. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	8	1,90
10 - Glava	53	12,56
11 - Glava mozak i moždani živci i žile	3	0,71
12 - Područje lica	4	0,95
13 - Oko (oči)	16	3,79
18 - Glava, ozlijeđene na više mjesta	2	0,47
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti u prethodnoj podjeli	28	6,64
20 - Vrat, vratna kralježnica i ledna moždina	10	2,37
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	5	1,18
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti u prethodnoj podjeli	5	1,18

30 - Leđa, kralježnica i ledna moždina osim vratnog dijela	20	4,74
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	8	1,90
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti u prethodnoj podjeli	12	2,84
40 - Trup i organi	14	3,32
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	6	1,42
42 - Područje prsa uključujući organe	1	0,24
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	2	0,47
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti u prethodnoj podjeli	5	1,18
50 - Gornji ekstremiteti	148	35,07
51 - Rame i nadlaktica	17	4,03
52 - Lakat i podlaktica	15	3,55
53 - Šaka	25	5,92
54 - Prst (prsti)	77	18,25
55 - Ručni zglob-zapešće	10	2,37
59 - Gornji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti u prethodnoj podjeli	4	0,95
60 - Donji ekstremiteti	153	36,26
61 - Kuk i natkoljenica	8	1,90
62 - Koljeno i potkoljenica	57	13,51
63 - Gležanj	53	12,56
64 - Stopalo	17	4,03
65 - Nožni prst (prsti)	5	1,18
68 - Donji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	4	0,95
69 - Donji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti u prethodnoj podjeli	9	2,13
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	15	3,55
78 - Višestruke ozljede tijela	15	3,55
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	1	0,24

3.1.5. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti H - Prijevoz i skladištenje za 2022. godinu

Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti H - Prijevoz i skladištenje. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=10 817) za koje je HZJZ dobio podatke, u ovoj djelatnosti ozlijedila su se 694 radnika, od čega 606 (87,32%) **na mjestu rada**, a 88 (12,68%) **na putu**.

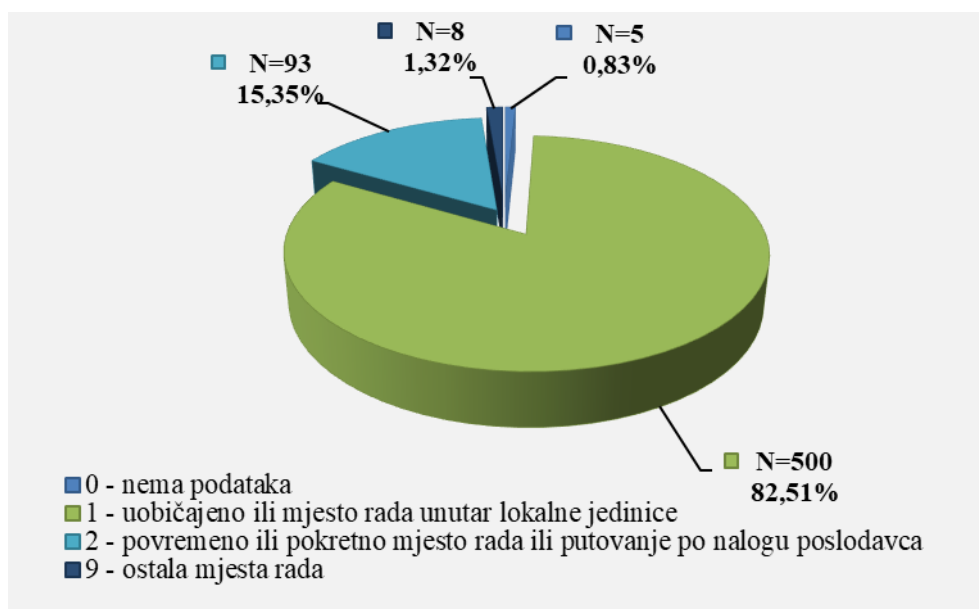
U Tablici 3.60. prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Uspoređujući odnose ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u Gradu Zagrebu od ukupnog broja ozljeda (N=199), **na mjestu rada** dogodilo se 75,38% ozljeda, što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. Za 29 ozljeda nema podataka o županiji u kojoj su se dogodile, ali je poznato da se 27 njih dogodilo na mjestu rada, a na putu dvije.

Tablica 3.60. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	84	78	92,86	6	7,14
HR032 Ličko-senjska županija	2	2	100,00	0	0,00
HR033 Zadarska županija	16	16	100,00	0	0,00

HR034 Šibensko-kninska županija	4	4	100,00	0	0,00
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	68	59	86,76	9	13,24
HR036 Istarska županija	26	24	92,31	2	7,69
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	21	21	100,00	0	0,00
HR041 Grad Zagreb	199	150	75,38	49	24,62
HR042 Zagrebačka županija	71	60	84,51	11	15,49
HR043 Krapinsko-zagorska županija	10	9	90,00	1	10,00
HR044 Varaždinska županija	22	20	90,91	2	9,09
HR045 Koprivničko-križevačka županija	12	12	100,00	0	0,00
HR046 Međimurska županija	9	9	100,00	0	0,00
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	9	9	100,00	0	0,00
HR048 Virovitičko-podravska županija	8	8	100,00	0	0,00
HR049 Požeško-slavonska županija	9	9	100,00	0	0,00
HR04A Brodsko-posavska županija	20	20	100,00	0	0,00
HR04B Osječko-baranjska županija	31	28	90,32	3	9,68
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	18	18	100,00	0	0,00
HR04D Karlovačka županija	12	12	100,00	0	0,00
HR04E Sisačko-moslavačka županija	14	11	78,57	3	21,43

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=606), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (82,51%), što je prikazano na Slici 3.13.

Slika 3.13. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.5.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti prijevoza i skladištenja

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti prijevoza i skladištenja (N=694), ozlijeđeno je 80,84% muškaraca i 18,88% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=561), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 90,55%, a **na putu** 9,45%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=131), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 74,81%, a **na putu** 25,19%. Za dvije osobe ozlijeđene na putu nema podataka o spolu.

U *Tablici 3.61.* prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama i mjestu nastanka. Obzirom na ukupan broj ozljeda (N=694) u djelatnosti prijevoza i skladištenja, **na mjestu rada** najviše su se ozljeđivali radnici starosne skupine 51-60 (21,76%).

Tablica 3.61. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
< 18	5	0,72	5	0,72
18 - 30	132	19,02	115	16,57
31 - 40	171	24,64	148	21,33
41 - 50	164	23,63	149	21,47
51 - 60	179	25,79	151	21,76
60 +	43	6,20	38	5,48
Sveukupno	694	100,00	606	87,32

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu radnika (*Tablica 3.62.*), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=678), najviše je iz grupe *radnik* (98,67%)

Tablica 3.62. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
100 - samozaposleni	0	0	3	0	3	0,50
300 - radnik	5	497	89	8	599	98,84
400 - obiteljski radnik	0	1	0	0	1	0,17
900 - ostalo	0	1	0	0	1	0,17
Nema podataka	0	1	1	0	2	0,33
Sveukupno	5	500	93	8	606	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U *tablici 3.63.* prikazan je broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanjima na kojima su radnici ozlijeđeni u djelatnosti prijevoza i skladištenja. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=606), najviše ozlijeđenih zaposleno je u zanimanjima *rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda* i iznosi 34,16%. Podataka o zanimanju nema za jednu ozljedu na mjestu rada.

Tablica 3.63. Broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u djelatnosti prijevoza i skladištenja (sukladno NKZ 10)

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	
	N	%
1 Zakonodavci/zakonodavke, dužnosnici/dužnosnice i direktori/direktorice	2	0,33
12 Administrativni i komercijalni direktori/administrativne i komercijalne direktorice	1	0,17
14 Direktori/direktorice u turizmu, ugostiteljstvu, trgovini na malo i drugim uslužnim djelatnostima	1	0,17
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	5	0,83
21 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	3	0,50
22 Zdravstveni stručnjaci/zdravstvene stručnjakinje	1	0,17
24 Stručnjaci/stručnjakinje za poslovanje i upravljanje	1	0,17
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	16	2,64
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	10	1,65
32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	1	0,17
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	5	0,83
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	197	32,51
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	1	0,17
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	19	3,14
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	36	5,94
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	141	23,27
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	30	4,95
51 Uslužna zanimanja	26	4,29
52 Trgovačka zanimanja	3	0,50
54 Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	1	0,17
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	1	0,17
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	1	0,17
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	51	8,42
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	7	1,16
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	30	4,95
73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	1	0,17
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monter/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	10	1,65
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	3	0,50
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	207	34,16
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	10	1,65
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	197	32,51
9 Jednostavna zanimanja	96	15,84
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	5	0,83
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	36	5,94
94 Pomagači/pomagačice u pripremi hrane	1	0,17
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	54	8,91

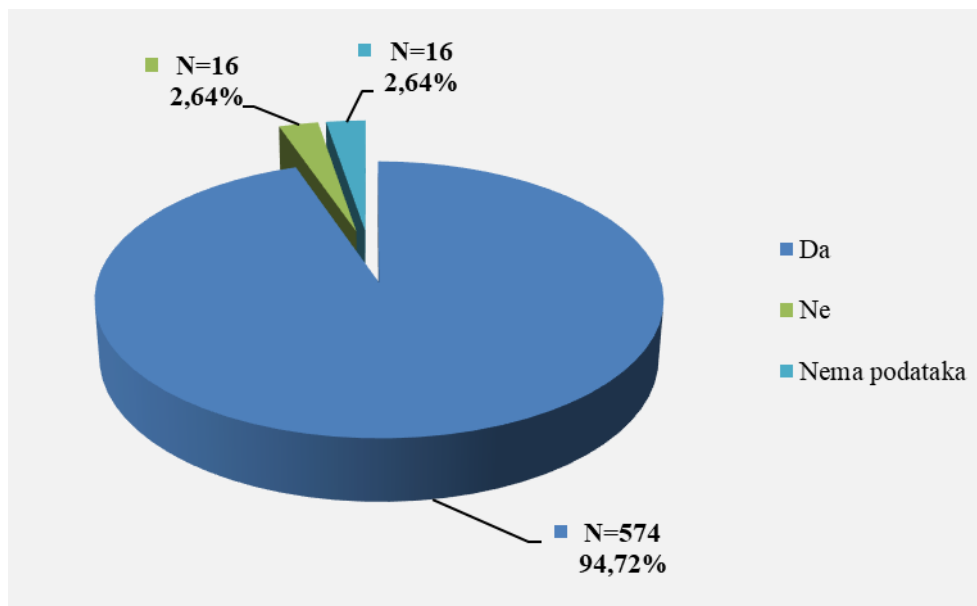
Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u djelatnosti prijevoz i skladištenje u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u *tablici 3.64*. Od ukupnog broja ozljeđenih radnika **na mjestu rada** (N=606) prema NKZ 10, njih 494 je obuhvaćeno analizom. Najviše su se ozljeđivali radnici iz odjeljka *49-kopneni prijevoz i cjevovodni transport* (N=221). Od zanimanja s najviše ozljeđenih u ovoj djelatnosti najčešći su *vozači, strojovođe prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva* (N=197).

Tablica 3.64. Ozljede na radu u djelatnosti prijevoza i skladištenja po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozljeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)

NKD područje H - odjeljci	NKZ 10 -zanimanja s najviše ozljeđenih u prijevozu i skladištenju*						Ukupno (N)
	43	44	72	83	93	96	
49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	5	4	23	156	9	24	221
50 Vodeni prijevoz	0	0	0	7	0	1	8
51 Zračni prijevoz	0	0	0	0	0	1	1
52 Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	16	3	7	27	24	21	98
53 Poštanske i kurirske djelatnosti	15	134	0	7	3	7	166
Sveukupno	36	141	30	197	36	54	494

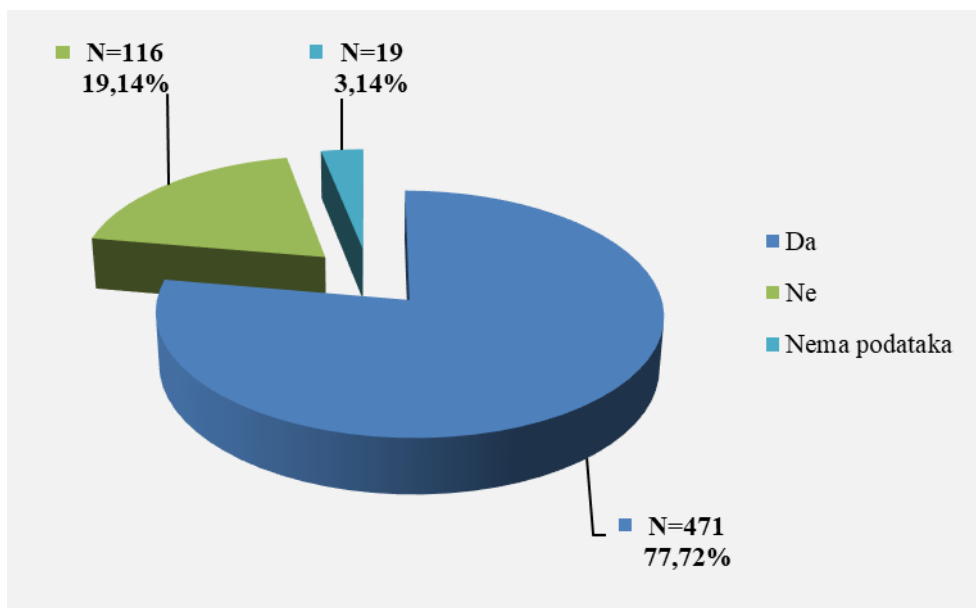
*Oznaka: 43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija, 44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice, 72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U djelatnosti prijevoz i skladištenje od ukupnog broja radnika ozljeđenih **na mjestu rada** (N=606), njih 94,72% bilo je osposobljeno za rad na siguran način (*Slika 3.14.*).

Slika 3.14. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja radnika ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=606) u djelatnosti prijevoza i skladištenja, za 77,72% utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.15.), ali nije poznato je li korištena OZO povezna s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.15. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.5.2. Odjeljci i veličina poslodavca u djelatnosti prijevoza i skladištenja

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *H – prijevoz i skladištenje* i mjestu nastanka, prikazani su u tablici 3.65. Najviše ozljeda **na mjestu rada** bilo je u odjeljku *49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport* (N=256). Uspoređujući odnose ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedinog odjeljaka, najviše ozljeda **na mjestu rada** (87,32%) spram onih na putu dogodilo se u *poštanske i kurirske djelatnosti*.

Tablica 3.65. Ozljede na radu u djelatnosti prijevoza i skladištenja prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

H Prijevoz i skladištenje, odjeljci	Ukupno		Na mjestu rada unutar odjeljka	
	N	%	N	%
49 Kopneni prijevoz i cjevovodni transport	302	43,52	256	84,77
50 Vodeni prijevoz	16	2,31	14	87,50
51 Zračni prijevoz	10	1,44	7	70,00
52 Skladištenje i prateće djelatnosti u prijevozu	157	22,62	139	88,54
53 Poštanske i kurirske djelatnosti	209	30,12	190	90,91

Prema veličini poslodavca najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (60,73%), što je prikazano u Tablici 3.66.

Tablica 3.66. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
0 (0 zaposlenih)	0	1	0	0	1	0,17	
1 (1-9 zaposlenih)	0	18	15	1	34	5,61	
2 (10-49 zaposlenih)	0	31	23	4	58	9,57	
3 (50-249 zaposlenih)	0	60	27	1	88	14,52	
4 (250-499 zaposlenih)	0	51	4	2	57	9,41	
5 (500 i više zaposlenih)	5	339	24	0	368	60,73	
Sveukupno	5	500	93	8	606	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.5.3. Radni okoliš i radni proces u djelatnosti prijevoza i skladištenja

Tablica 3.67. pokazuje da se najveći broj ozljeda **na mjestu rada** obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=606), najviše se ozljeda dogodilo na *javnom prostoru* (45,38%), preciznije u *transportnim sredstvima - cestovnim ili tračnim - privatnim ili javnim* (24,75%).

Tablica 3.67. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš
000 - Nema podataka
010 - Industrijska zona - nespecificirano
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica
012 - Remontni zavod, servisna radionica
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar
019 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 010
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano
021 - Gradilište - izgradnja objekta
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta
023 - Površinski kamenolomi, rudnik, površinski kop, rov (uključujući rudnike i kamenolome)
025 - Gradilište - na ili iznad vode
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi
034 - Šumarsko područje
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.
042 - Obrazovna ustanova, osnovna škola, srednja škola, viša škola, fakultet, jaslice i dječji vrtić
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)

044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvora. stadion, velesajam, itd.)
049 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 040
060 - Javni prostor - nespecificirano
061 – Javni prostor trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)
063 - Zone uz javna mjesta s ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, uzletište aviona, ivičnjaci motornih cesta)
069 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 060
070 - Kućanstvo nespecificirano
071 - Privatna kuća ili stan
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suterena, okućnica
079 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 070 nespomenute ranije
080 - Sportski teren - nespecificirano
081 - Zatvoreni sportski teren - sportska dvorana, teretana, zatvoreni bazen
089 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 080 nespomenute ranije
090 - Radni okoliš na visini osim gradilišta - nespecificirano
093 - U zraku - paluba zrakoplova
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta - nespecificirano
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi
112 - Jezero, rijeka, pristanište - paluba svih vrsta plovila (brodovi, čamci, teglenice) i platformi

Tablica 3.68. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti prijevoza i skladištenja obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=606), najviše ozljeda dogodilo se u grupi *pokretnih, sportskih i umjetničkih aktivnosti* (41,25%) preciznije, prilikom *kretanja, uključujući kretanje transportnim sredstvima* (40,92%).

Tablica 3.68. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se dogodila ozljeda (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	20	3,30
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste -nespecificirano	133	21,95
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	10	1,65
12 - Skladištenje - sve vrste	123	20,30
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	10	1,65
21 - Iskopavanje	3	0,50
22 - Novogradnja - visokogradnja	2	0,33
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	4	0,66
25 - Rušenje - svi tipovi konstrukcija	1	0,17
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	3	0,50
31 - Poljoprivreda - obrada zemlje	1	0,17
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	1	0,17
34 - Šumarstvo	1	0,17
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	63	10,40

41 - Javne usluge, njega, pomoć	41	6,77
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	14	2,31
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	8	1,32
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	127	20,96
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	72	11,88
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	23	3,80
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	13	2,15
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	2	0,33
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - s ili bez opreme za nadzor	17	2,81
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	250	41,25
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	248	40,92
62 - Sportska, umjetnička aktivnost	1	0,17
69 - Ostale vrste radnog procesa unutar grupe 60	1	0,17

3.1.5.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u djelatnosti prijevoza i skladištenja

Tablica 3.69. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio izvodeći tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=606) u djelatnosti prijevoza i skladištenja, najčešća specifična aktivnost je *kretanje* (N=245), a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su *zgrade, građevine, površine - na površini zemlje* (N=94).

Tablica 3.69. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost *								Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	24	0	0	0	0	0	1	0	25
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	3	0	94	0	97
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	42	0	44
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	7	0	7
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	1	2	0	0	3
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	2	1	0	0	3
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	20	0	3	1	0	0	24
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	8	0	0	0	0	0	8

09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	1	0	0	0	3	0	4
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	2	0	0	2	0	0	0	4
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	6	1	15	14	19	5	0	60
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	106	6	4	53	0	169
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	1	0	32	2	1	25	0	61
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	0	20	46	1	0	67
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	1
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	8	3	14	0	25
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	1	2
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Sveukupno	24	9	30	153	66	78	245	1	606

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana), 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji

Tablica 3.70. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=606) u djelatnosti prijevoza i skladištenja, najčešći poremećaj radnog procesa je šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje (N=126), od čega je najveći broj ozljeda (N=66) povezan sa cestovnim vozilima.

Tablica 3.70. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada *										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	23	0	0	0	0	0	2	2	0	2	29
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	3	0	43	6	65	0	0	117
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	3	0	21	3	14	0	0	41
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje	0	0	0	1	0	7	1	2	0	0	11

(unutarnje i vanjske) - nspecificirano											
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nspecificirano	0	0	0	1	2	0	1	2	0	0	6
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nspecificirani	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	3
06.00 - Ručni alat bez pogona - nspecificirano	0	0	0	0	10	0	1	1	0	0	12
07.00 - Ručni alat, mehanički - nspecificirano	0	0	0	1	5	0	0	0	0	0	6
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nspecificirano	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nspecificirano	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	3
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nspecificirano	0	0	0	13	19	8	14	6	2	0	62
12.00 - Cestovna vozila - nspecificirano	0	0	0	0	33	21	5	6	66	0	131
13.00 - Ostala transportna vozila - nspecificirano	0	0	0	0	0	4	3	3	4	0	14
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nspecificirano	0	0	1	21	7	5	13	18	0	0	65
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nspecificirano	0	1	4	2	0	1	0	0	1	0	9
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nspecificirano	0	0	0	3	3	4	5	1	6	0	22
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nspecificirano	0	0	0	0	14	1	0	0	47	0	62
19.00 - Glomazni otpad - nspecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
20.00 - Prirodni fenomeni - nspecificirano	0	0	0	1	1	4	0	0	0	0	6
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	3	1	0	0	0	4
Sveukupno	23	3	5	49	99	122	56	121	126	2	606

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nspecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nspecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nspecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nspecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nspecificirano, 70 - Pokretanje tijela sa ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nspecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nspecificirano, 99 - Ostala odstupanja nespomenute ranije u klasifikaciji

Tablica 3.71. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=606) u djelatnosti prijevoza i skladištenja, najviše ozljeda (N=180) se dogodilo pri *horizontalnom ili vertikalnom udaru sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu)*. U 140 slučajeva materijalna sredstva povezana s ovim kontaktom su zgrade, građevine, površine u razini zemlje.

Tablica 3.71. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Način ozljeđivanja *										Ukupno (N)
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	22	0	0	1	0	1	0	149	0	1	174
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	140	1	1	1	0	0	0	143
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	12	0	0	0	0	0	0	12
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	10	0	0	0	0	0	0	10
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	3	0	2	0	0	0	0	5
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	2
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	0	1	9	0	0	0	0	10
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	4
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	1	9	13	21	0	0	0	44
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	5	56	5	7	0	0	0	73
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	2	0	3	0	0	0	0	5
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	1	0	1	36	12	14	0	1	0	65
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	6	2	0	0	0	0	0	0	0	8

17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	2	1	3	2	3	0	0	11
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	2	0	0	0	5	29	0	36
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Sveukupno	22	9	2	180	104	55	46	157	30	1	606

*Oznaka:00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni sudar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano

3.1.5.5. Težina i vrsta ozljede na radu te ozlijeđeni dio tijela u djelatnosti prijevoza i skladištenja

U tablici 3.72. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti prijevoza i skladištenja prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=606), najviše je lakih ozljeda (90,10%).

Tablica 3.72. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 - laka	4	459	77	6	546	90,10
2 - teška	1	39	16	2	58	9,57
Nema podataka	0	2	0	0	2	0,33
Sveukupno	5	500	93	8	606	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca

3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

Tablica 3.73. prikazuje broj ozljeda **na mjestu rada** prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda na **mjestu rada** (N=606) u prijevozu i skladištenju javljaju se *iščašenja, uganuća i nategnuća* (32,01%).

Tablica 3.73 Ozljede na mjestu rada u djelatnosti prijevoza i skladištenja prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	28	4,62
010 - Rane i površinske ozljede	161	26,57
011 - Površinske ozljede	58	9,57
012 - Otvorene rane	24	3,96
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	79	13,04
020 - Prijelomi kostiju	101	16,67
021 - Zatvoreni prijelom	33	5,45
022 - Otvoreni prijelom	1	0,17
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	67	11,06
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	194	32,01
031 - Iščašenja	12	1,98
032 - Uganuća i nategnuća	71	11,72
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i istegnuća	111	18,32
040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	2	0,33
050 - Nagnječčenja / potres mozga i unutarnje ozljede	13	2,15
051 - Potresi	1	0,17
052 - Unutarnje ozljede	7	1,16
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	5	0,83
060 - Opekline i smrzotine	4	0,66
061 - Termalne opekline	3	0,50
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	1	0,17
070 - Trovanja i infekcije	1	0,17
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	1	0,17
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	1	0,17
103 -Učinci snižene temperature	1	0,17
110 - Šok	41	6,77
111 - Šok zbog agresivnosti i prijetnji	18	2,97
112 - Traumatski šok	10	1,65
119 - Druge vrste šoka	13	2,15
120 - Višestruke ozljede	17	2,81
999 - Ostale specifične ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	43	7,10

Tablica 3.74. prikazuje najčešće ozljeđivani dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti prijevoza i skladištenja (N=606). To su najčešće *donji ekstremiteti* (37,13%) u čijem udjelu *koljeno i potkoljenica* čine 15,35%.

Tablica 3.74. Ozljeđe na mjestu rada u djelatnosti prijevoza i skladištenja prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	29	4,79
10 - Glava	57	9,41
11 - Glava mozak i moždani živci i žile	9	1,49
12 - Područje lica	4	0,66
13 - Oko (oči)	9	1,49
14 - Uho (uši)	2	0,33
18 - Glava, ozlijeđene na više mjesta	3	0,50
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti ranije	30	4,95
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	26	4,29
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	14	2,31
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti ranije	12	1,98
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	26	4,29
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	10	1,65
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti ranije	16	2,64
40 - Trup i organi	19	3,14
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	13	2,15
42 - Područje prsa uključujući organe	3	0,50
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	2	0,33
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije	1	0,17
50 - Gornji ekstremiteti	153	25,25
51 - Rame i nadlaktica	16	2,64
52 - Lakat i podlaktica	32	5,28
53 - Šaka	28	4,62
54 - Prst (prsti)	57	9,41
55 - Ručni zglob-zapešće	17	2,81
59 - Gornji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije	3	0,50
60 - Donji ekstremiteti	225	37,13
61 - Kuk i natkoljenica	2	0,33
62 - Koljeno i potkoljenica	93	15,35
63 - Gležanj	75	12,38
64 - Stopalo	27	4,46
65 - Nožni prst (prsti)	4	0,66
68 - Donji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	12	1,98
69 - Donji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti ranije	12	1,98
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	47	7,76
71 - Cijelo tijelo (sustavne posljedice)	12	1,98
78 - Višestruke ozljede tijela	35	5,78
99 - Ozljeđe drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	24	3,96

3.1.6. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti D – Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija za 2023. godinu

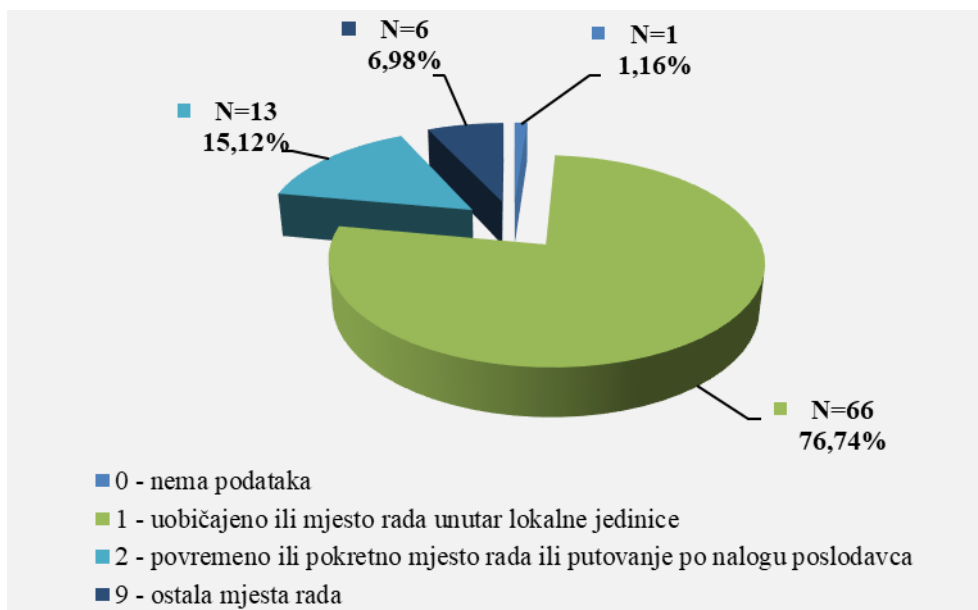
Ovdje će se analizirati podaci o ozljedama na radu u djelatnosti D – opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=10 817) za koje je HZJZ dobio podatke, u ovoj djelatnosti ozlijedila su se **104** radnika, od čega 86 (82,69%) **na mjestu rada**, a 18 (17,31%) **na putu**.

U Tablici 3.75. prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Podaci o županiji nisu dostupni za četiri ozljede na mjestu rada i jednu na putu.

Tablica 3.75. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	8	7	87,50	1	12,50
HR032 Ličko-senjska županija	1	1	100,00	0	0,00
HR033 Zadarska županija	1	1	100,00	0	0,00
HR034 Šibensko-kninska županija	3	3	100,00	0	0,00
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	6	3	50,00	3	50,00
HR036 Istarska županija	4	4	100,00	0	0,00
HR037 Dubrovačko-neretvanska županija	3	3	100,00	0	0,00
HR041 Grad Zagreb	22	14	63,64	8	36,36
HR042 Zagrebačka županija	10	10	100,00	0	0,00
HR043 Krapinsko-zagorska županija	2	1	50,00	1	50,00
HR044 Varaždinska županija	4	3	75,00	1	25,00
HR045 Koprivničko-križevačka županija	1	1	100,00	0	0,00
HR046 Međimurska županija	3	2	66,67	1	33,33
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	2	2	100,00	0	0,00
HR048 Virovitičko-podravska županija	6	6	100,00	0	0,00
HR049 Požeško-slavonska županija	2	2	100,00	0	0,00
HR04A Brodsko-posavska županija	2	2	100,00	0	0,00
HR04B Osječko-baranjska županija	6	4	66,67	2	33,33
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	5	5	100,00	0	0,00
HR04D Karlovačka županija	4	4	100,00	0	0,00
HR04E Sisačko-moslavačka županija	4	4	100,00	0	0,00

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=86), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (76,74%), što je prikazano na Slici 3.16.

Slika 3.16. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.6.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacijom 81,41% radnika su muškarci, a 18,27% žene. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=85), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 89,41%, a **na putu** 10,59%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=19), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 52,63%, a **na putu** 47,37%.

U *Tablici 3.76.* prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama i mjestu nastanka. Obzirom na ukupan broj ozljeda (N=104) u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, **na mjestu rada** najviše su se ozljeđivali radnici starosne skupine 41-50 (21,15%).

Tablica 3.76. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
18 - 30	21	20,19	18	17,31
31 - 40	26	25,00	21	20,19
41 - 50	28	26,92	22	21,15
51 - 60	22	21,15	18	17,31
60 +	7	6,73	7	6,73
Sveukupno	104	100,00	86	82,69

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu radnika (*Tablica 3.77.*), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=86) većina je iz grupe *radnik* (98,84%).

Tablica 3.77. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
000 - nepoznato	0	0	1	0	1	1,16
300 - radnik	1	66	12	6	85	98,84
Sveukupno	1	66	13	6	86	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U tablici 3.78. prikazan je broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanjima na kojima su radili radnici ozlijeđeni u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija. Uzimajući u obzir broj ozljeda **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=86), najviše ozlijeđenih je u *zanimanjima u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji* (54,65%).

Tablica 3.78. Broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (sukladno NKZ 10)

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	
	N	%
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	5	5,81
21 Znanstvenici/znanstvenice,, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	4	4,65
26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	1	1,16
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	19	22,09
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	13	15,12
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	5	5,81
35 Tehničari/tehničarke informacijske i komunikacijske tehnologije te podrške korisnicima	1	1,16
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	5	5,81
41 Službenici/službenice na općim uredskim poslovima i srodna zanimanja	1	1,16
42 Službenici/službenice za poslovanje sa strankama	1	1,16
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	1	1,16
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	2	2,33
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	1	1,16
54 Djelatnici/djelatnice za zaštitu osoba i imovine	1	1,16
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	47	54,65
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	5	5,81
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	3	3,49
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monter/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/servisierke elektronike	37	43,02
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	2	2,33
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	3	3,49
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	1	1,16
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	2	2,33
9 Jednostavna zanimanja	6	6,98

96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	6	6,98
---	---	------

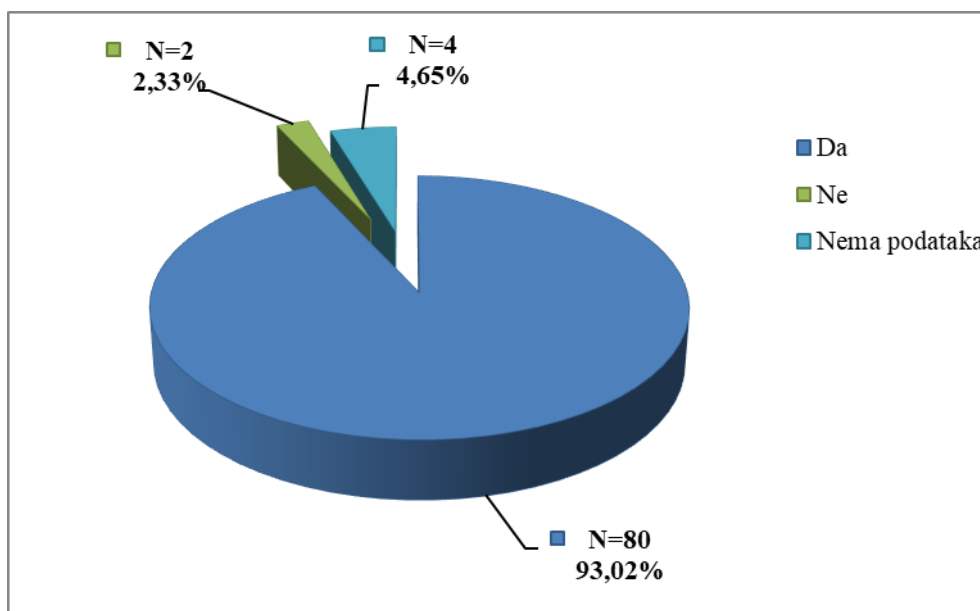
Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u tablici 3.79. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=107) prema NKZ 10, njih 85 obuhvaćeno je analizom. Najčešće su se ozljeđivali radnici zanimanja 74 – *elektromehaničari i monter, mehaničari i serviseri elektronike* (N=43).

Tablica 3.79. Ozljede na radu u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)

NKD područje D - odjeljci	NKZ 10 - zanimanja s najviše ozlijeđenih u opskrbi električnom energijom*						Ukupno (N)
	21	31	33	71	74	96	
35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	4	13	5	5	37	6	70
Sveukupno	4	13	5	5	37	6	70

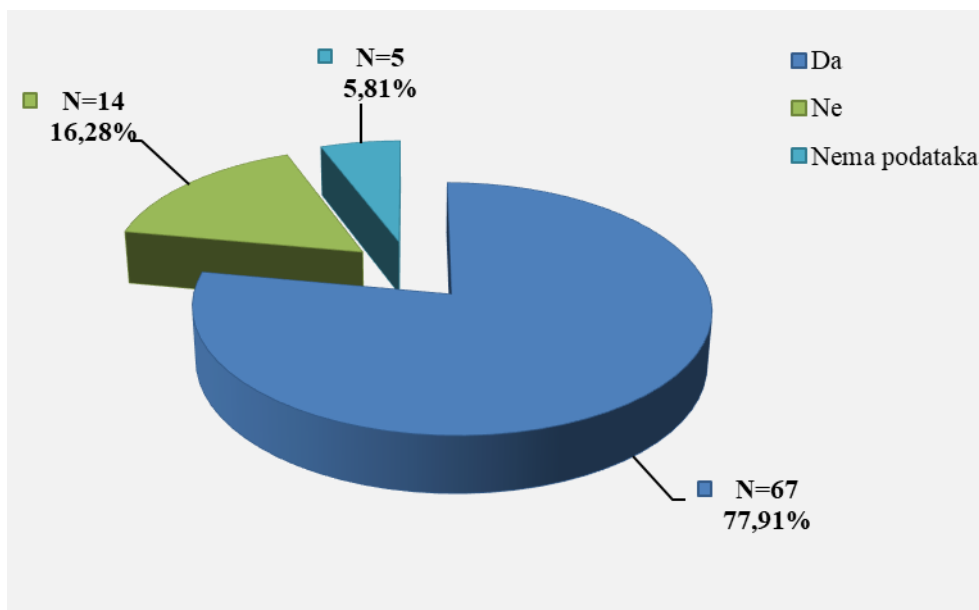
*Oznaka: 21 Znanstvenici/znanstvenice, 31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja, 33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje, 71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara 74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monter/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=86), 93,02% radnika osposobljeno je za rad na siguran način (Slika 3.17.).

Slika 3.17. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=86) u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija za 77,91% radnika navedeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.18.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.18. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.6.2. Odjeljci i veličina poslodavca u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti *D* - djelatnost opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija prikazani su u tablici 3.80.

Tablica 3.80. Ozljede na radu u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

D Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija - odjeljci	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
35 Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	104	100,00	86	100,00
Sveukupno	104	100,00	86	100,00

Prema veličini poslodavca, najviše ozljeda **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (71,96%), što je prikazano u Tablici 3.81.

Tablica 3.81. Broj ozljeda na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 (1-9 zaposlenih)	0	1	1	0	2	2,33
2 (10-49 zaposlenih)	0	4	2	0	6	6,98
3 (50-249 zaposlenih)	0	7	1	1	9	10,47
4 (250-499 zaposlenih)	0	6	1	0	7	8,14
5 (500 i više zaposlenih)	1	48	8	5	62	72,09
Sveukupno	1	66	13	6	86	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.6.3. Radni okoliš i radni proces u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

Tablica 3.82. pokazuje da se najveći broj ozljeda na mjestu rada obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=86), najviše ozljeda dogodilo se na *javnom prostoru* (34,88%), i to najviše u zonama uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe (željezničke tračnice, uzletišta aviona, ivičnjaci motornih cesta) (17,44%).

Tablica 3.82. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	3	3,49
010 - Industrijska zona - nespecificirano	20	23,26
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	2	2,33
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	5	5,81
019 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 010 nespomenute ranije	13	15,12
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	11	12,79
021 - Gradilište - izgradnja objekta	4	4,65
022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	3	3,49
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	4	4,65
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	4	4,65
034 - Šumarsko područje	4	4,65
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	10	11,63
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	8	9,30
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	2	2,33
060 - Javni prostor - nespecificirano	30	34,88
061 - Prostore trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	9	10,47
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	5	5,81
063 - Zone uz javna mjesta s ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe (željezničke tračnice, uzletišta aviona, ivičnjaci motornih cesta)	15	17,44
069 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 060 nespomenute ranije	1	1,16
070 - Kućanstvo nespecificirano	8	9,30
071 - Privatna kuća ili stan	2	2,33
072 - Zajednički dijelovi zgrade, suteran, okućnica	6	6,98

Tablica 3.83. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=86), najviše ozljeda dogodilo se u grupi *ostalih poslova povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40* (48,84%), preciznije na *održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje* (17,44%).

Tablica 3.83. Broj ozljeda na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	3	3,49
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste - nespecificirano	7	8,14
11 - Proizvodnja, prerada, obrada - sve vrste	1	1,16
12 - Skladištenje - sve vrste	6	6,98
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	4	4,65
21 - Iskopavanje	1	1,16
22 - Novogradnja - visokogradnja	1	1,16
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	2	2,33
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	5	5,81
41 - Javne usluge, njega, pomoć	4	4,65
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	1	1,16
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	42	48,84
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	14	16,28
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	15	17,44
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	7	8,14
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - s ili bez opreme za nadzor	6	6,98
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	25	29,07
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	25	29,07

3.1.6.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

Tablica 3.84. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio obavljajući tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda na mjestu rada u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija (N=86), to je najčešće kretanje (N=43), a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (N=24).

Tablica 3.84. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost*							Ukupno (N)
	0	10	20	30	40	50	60	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	5	0	0	0	0	0	0	5
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	24	24

02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	12	14
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	2	2
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	2	0	1	3
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	1	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	8	0	0	0	0	8
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	6	0	1	1	0	8
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	1	0	0	1	0	0	2
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	1	0	0	2	3	0	6
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	6	0	0	3	9
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	1	3
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	1
Sveukupno	5	2	14	6	9	7	43	86

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano

Tablica 3.85. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=86) u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, najčešći poremećaj radnoga procesa je *pokliznuće - spoticanje i padanje - sad osobe* (N=22) od čega je najveći broj ozljeda povezano sa zgradama, građevinama, površinama - na površini zemlje (N=8).

Tablica 3.85. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada*									Ukupno (N)
	0	10	20	30	40	50	60	70	80	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	4	0	0	0	0	0	0	0	0	4
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	0	0	8	1	13	0	22
02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	3	1	7	0	2	0	13
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	2	0	2	0	4
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	2	0	0	1	0	1	0	0	4

06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	2	0	0	3
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	0	5	0	0	1	0	6
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	1	1	0	4
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	1	5	7
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	1	1	3	1	0	0	6
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	3	0	2	0	1	6
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Sveukupno	4	2	1	8	14	22	9	20	6	86

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje - nespecificirano

Tablica 3.86. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika i povezano materijalno sredstvo. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=86) u djelatnosti opskrbe električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, najviše ozljeda (N=25) dogodilo se pri *horizontalnom ili vertikalnom udarom sa stacionarnim predmetom* a najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom jesu *zgrade, građevine, površine - na površini zemlje* (N=20)

Tablica 3.86. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Način ozljeđivanja*								Ukupno (N)
	0	10	30	40	50	60	70	80	
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	4	0	0	0	0	0	20	0	24
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	20	1	1	0	0	0	22
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	3	2	0	1	0	0	6
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	2	0	0	0	0	0	2

05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	2	0	1	1	0	0	0	4
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	1
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	0	4	1	0	0	5
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	0	0	0	3	0	0	3
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	5	0	0	0	0	5
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	1	0	0	2	1	0	0	4
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	2	0	1	0	0	0	0	3
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	1	1	0	0	4	6
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Sveukupno	4	5	25	12	10	6	20	4	86

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificirano

3.1.6.5. Težina i vrsta ozljede na radu te ozlijeđeni dio tijela u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija

U tablici 3.87. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=86), najviše je lakih ozljeda (95,35%).

Tablica 3.87. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					Ukupno	
	0	1	2	9	Ukupno		
					N	%	
1 - laka	1	63	13	5	82	95,35	
2 - teška	0	3	0	1	4	4,65	
Sveukupno	1	66	13	6	86	100,00	

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine

2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba
4 - smrtna	Smrt

Tablica 3.88. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda **na mjestu rada** (N=86) javljaju se *iščašenja, uganuća i nategnuća* (39,53%).

Tablica 3.88. *Ozljede na mjestu rada u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)*

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	6	6,98
010 - Rane i površinske ozljede	28	32,56
011 - Površinske ozljede	11	12,79
012 - Otvorene rane	4	4,65
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	13	15,12
020 - Prijelomi kostiju	10	11,63
021 - Zatvoreni prijelom	3	3,49
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	7	8,14
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	34	39,53
031 - Iščašenja	2	2,33
032 - Uganuća i nategnuća	9	10,47
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i nategnuća	23	26,74
040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela)	1	1,16
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	2	2,33
052 - Unutarnje ozljede	1	1,16
059 - Ostale unutarnje ozljede	1	1,16
060 - Opekline i smrzotine	4	4,65
061 - Termalne opekline	2	2,33
069 - Ostale vrste opeklina i smrzotina	2	2,33
120 - Višestruke ozljede	1	1,16
999 - Ostale spe. ozljede nespomenute u prethodnoj podjeli	5	5,81

Tablica 3.89. prikazuje najčešće ozlijeđeni dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** (N=86) u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija. To su najčešće *donji ekstremiteti* (45,35%) u čijem udjelu *gležanj* čini 20,93%.

Tablica 3.89. *Ozljede na mjestu rada u djelatnosti opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija, prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	4	4,65
10 - Glava	11	12,79

11 - Glava, mozak i moždani živci i žile	1	1,16
12 - Područje lica	1	1,16
13 - Oko (oči)	3	3,49
14 - Uho(uši)	1	1,16
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti u prethodnoj podjeli	5	5,81
20 - Vrat, vratna kralježnica i ledna moždina	4	4,65
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	1	1,16
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti u prethodnoj podjeli	3	3,49
30 - Leđa, kralježnica i ledna moždina osim vratnog dijela	1	1,16
39 - Leđa, ostali dijelovi nespomenuti u prethodnoj podjeli	1	1,16
40 - Trup i organi, nespecificirano	4	4,65
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	3	3,49
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	1	1,16
50 - Gornji ekstremiteti	19	22,09
51 - Rame i nadlaktica	3	3,49
52 - Lakat i podlaktica	3	3,49
53 - Šaka	2	2,33
54 - Prst (prsti)	9	10,47
55 - Ručni zglob-zapešće	2	2,33
60 - Donji ekstremiteti	39	45,35
62 - Koljeno i potkoljenica	13	15,12
63 - Gležanj	18	20,93
64 - Stopalo	4	4,65
65 - Nožni prst (prsti)	1	1,16
69 - Donji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti u prethodnoj podjeli	3	3,49
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	4	4,65
78 - Višestruke ozljede tijela	4	4,65
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu spomenuti u prethodnoj podjeli	3	3,49

3.1.7. Analiza ozljeda na radu u djelatnosti A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo za 2023. godinu

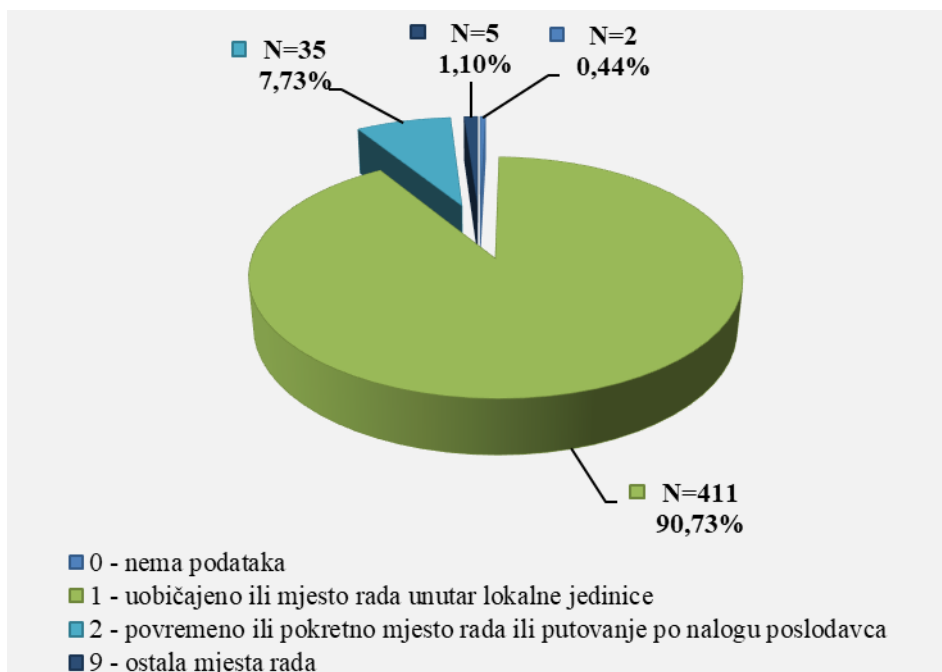
Ovdje će se analizirati ozljede na radu u djelatnosti A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo. Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=10 817) za koje je HZJZ dobio podatke, u ovoj se djelatnosti ozlijedilo **467** radnika, od čega 453 (97,00%) **na mjestu rada**, a 14 (3,00%) **na putu**.

U *Tablici 3.90.* prikazan je ukupan broj ozljeda te broj ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedine županije. Uspoređujući odnose ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, u dvanaest županija sve su se ozljede dogodile **na mjestu rada**. Za pet ozljeda ne mjestu rada i dvije ozljede na putu nema podataka o županiji u kojoj su se dogodile.

Tablica 3.90. Broj ozljeda na radu po županijama (sukladno ESAW metodologiji)

Županija	Ukupno (N)	Na mjestu rada u županiji		Na putu u županiji	
		N	%	N	%
HR031 Primorsko-goranska županija	14	14	100,00	0	0,00
HR032 Ličko-senjska županija	6	6	100,00	0	0,00
HR033 Zadarska županija	33	31	93,94	2	6,06
HR034 Šibensko-kninska županija	3	2	66,67	1	33,33
HR035 Splitsko-dalmatinska županija	23	21	91,30	2	8,70
HR036 Istarska županija	10	9	90,00	1	10,00
HR041 Grad Zagreb	8	7	87,50	1	12,50
HR042 Zagrebačka županija	9	9	100,00	0	0,00
HR043 Krapinsko-zagorska županija	2	2	100,00	0	0,00
HR044 Varaždinska županija	21	18	85,71	3	14,29
HR045 Koprivničko-križevačka županija	9	8	88,89	1	11,11
HR046 Međimurska županija	1	1	100,00	0	0,00
HR047 Bjelovarsko-bilogorska županija	27	27	100,00	0	0,00
HR048 Virovitičko-podravska županija	24	24	100,00	0	0,00
HR049 Požeško-slavonska županija	31	30	96,77	1	3,23
HR04A Brodsko-posavska županija	27	27	100,00	0	0,00
HR04B Osječko-baranjska županija	138	138	100,00	0	0,00
HR04C Vukovarsko-srijemska županija	32	32	100,00	0	0,00
HR04D Karlovačka županija	21	21	100,00	0	0,00
HR04E Sisačko-moslavačka županija	21	21	100,00	0	0,00

Prema ESAW metodologiji ozljede **na mjestu rada** dijele se na ozljede na *uobičajenom mjestu rada ili mjestu rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (oznaka „1“), na *povremenom ili pokretnom mjestu rada ili putovanju po nalogu poslodavca* (oznaka „2“) te *ostala mjesta rada* koja se ne mogu svrstati ni u jednu od navedenih grupa (oznaka „9“). Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=453), najviše ozljeda dogodilo se na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca* (90,73%), što je prikazano na Slici 3.19.

Slika 3.19. Broj ozljeda na mjestu rada (sukladno ESAW metodologiji)

3.1.7.1. Karakteristike ozlijeđenih radnika u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (N=453), ozlijeđeno je 58,87% muškaraca i 16,29% žena. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=365), **na mjestu rada** ozlijeđeno se njih 97,81%, a **na putu** 2,19%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=101), **na mjestu rada** ozlijeđeno se njih 94,06%, a **na putu** 5,94%. Za jednu ozljedu na mjestu rada nema podataka o spolu ozlijeđenog radnika.

U Tablici 3.91. prikazan je broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka. Obzirom na ukupan broj ozljeda (N=467) u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, **na mjestu rada** najviše su se ozlijeđivali radnici starosne skupine 31-40 (25,27%).

Tablica 3.91. Broj ozljeda na radu prema dobnim skupinama radnika i mjestu nastanka

Starost radnika	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
18 - 30	118	25,27	117	25,05
31 - 40	122	26,12	118	25,27
41 - 50	112	23,98	108	23,13
51 - 60	95	20,34	90	19,27
60 +	20	4,28	20	4,28
Sveukupno	467	100,00	453	97,00

Prema osnovi osiguranja, odnosno, zaposleničkom statusu (Tablica 3.92.), od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=453), najviše je iz grupe *radnik* (96,47%).

Tablica 3.92. Broj ozljeda na mjestu rada prema osnovi osiguranja (sukladno ESAW metodologiji)

Osnova osiguranja	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
000 - nepoznato	0	5	0	0	5	1,10
100 - samozaposleni	0	7	2	0	9	1,99
300 - radnik	2	398	33	4	437	96,47
400 - obiteljski radnik	0	1	0	0	1	0,22
900 - ostalo	0	0	0	1	1	0,22
Sveukupno	2	411	35	5	453	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

U tablici 3.93. prikazan je broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanjima na kojima su radili radnici ozlijeđeni u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Uzimajući u obzir ozljede **na mjestu rada** u ovoj djelatnosti (N=453), najviše ozlijeđenih radnika je iz *jednostavnih zanimanja* (36,64%). Zanimanje ozlijeđenih radnika nije poznato za četiri ozljede na mjestu rada.

Tablica 3.93. Broj ozljeda na mjestu rada prema zanimanju ozlijeđenih radnika u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (sukladno NKZ 10)

NKZ 10 - rod/vrsta	Na mjestu rada	
	N	%
2 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	5	1,10
21 Znanstvenici/znanstvenice, inženjeri/inženjerke i stručnjaci/stručnjakinje	4	0,88
26 Pravni stručnjaci/pravne stručnjakinje, stručnjaci/stručnjakinje za društvene znanosti i kulturu	1	0,22
3 Tehničari/tehničarke i stručni suradnici/stručne suradnice	33	7,28
31 Tehničari/tehničarke tehničko-tehnoloških zanimanja	27	5,96
32 Tehničari/tehničarke i pomoćnici/pomoćnice u zdravstvu	4	0,88
33 Stručni suradnici/stručne suradnice za poslovanje i upravljanje	2	0,44
4 Administrativni službenici/administrativne službenice	4	0,88
43 Službenici/službenice na obračunskim poslovima i na poslovima materijalnih evidencija	3	0,66
44 Ostali administrativni službenici/ostale administrativne službenice	1	0,22
5 Uslužna i trgovačka zanimanja	9	1,99
51 Uslužna zanimanja	3	0,66
52 Trgovačka zanimanja	6	1,32
6 Poljoprivrednici/poljoprivrednice, šumari/šumarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje	92	20,31
61 Poljoprivredni radnici/poljoprivredne radnice orijentirane na tržište	25	5,52
62 Šumari/šumarke, ribari/ribarke i lovci/lovkinje	57	12,58
63 Ratari/ratarke, ribari/ribarke, lovci/lovkinje, sakupljači plodova/sakupljačice plodova za vlastite potrebe	10	2,21
7 Zanimanja u obrtu i pojedinačnoj proizvodnji	63	13,91
71 Građevinari/građevinarke i srodna zanimanja, osim električara	1	0,22
72 Tokari/tokarice, kovinotokari/kovinotokarice, strojarski mehaničari/strojarske mehaničarke i srodna zanimanja	20	4,42

73 Zanatski radnici/zanatske radnice, tiskari/tiskarice	1	0,22
74 Elektromehaničari/elektromehaničarke i monter/monterke, mehaničari/mehaničarke i serviseri/serviserke elektronike	7	1,55
75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja	34	7,51
8 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, industrijski proizvođači/industrijske proizvođačice i sastavljači/sastavljačice proizvoda	77	17,00
81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima	40	8,83
83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva	37	8,17
9 Jednostavna zanimanja	166	36,64
91 Čistači/čistačice, perači/peračice, kućne pomoćnice i srodna zanimanja	1	0,22
92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja	107	23,62
93 Jednostavna zanimanja u rudarstvu, građevinarstvu, proizvodnji i prometu	5	1,10
96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja	53	11,70

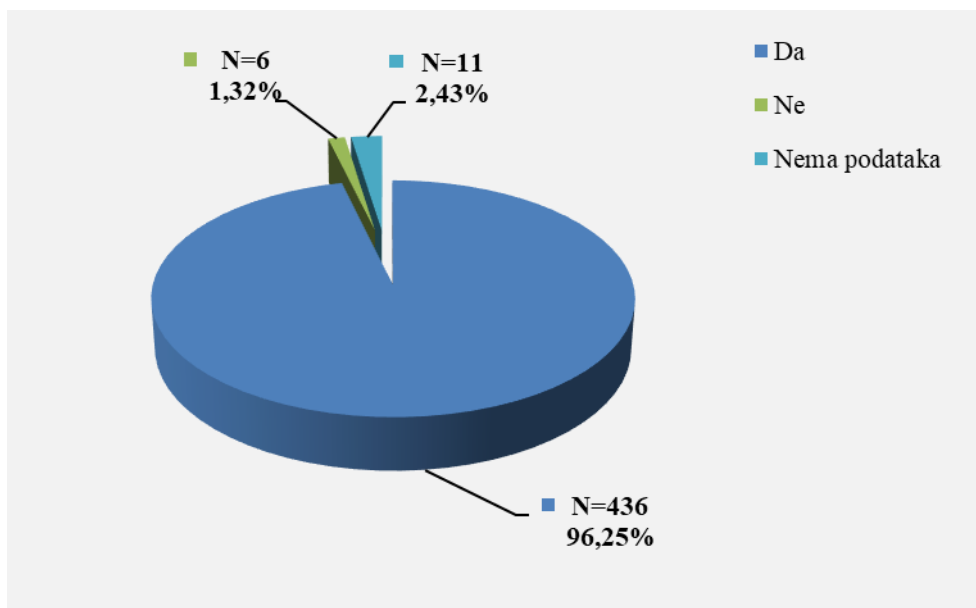
Šest najčešćih zanimanja radnika koji su se ozljeđivali u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u odnosu na odjeljke u ovoj djelatnosti prikazani su u tablici 3.94. Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=453) prema NKZ 10, njih 328 obuhvaćeno je analizom. Najveći broj ozljeda imaju radnici iz odjeljka *02 Šumarstvo i sječa drva* (N=150). Od zanimanja najčešće su se ozljeđivali radnici u *jednostavnim poljoprivrednim, šumarskim i ribarskim zanimanjima* (N=107).

Tablica 3.94. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva po odjeljcima i zanimanjima s najviše ozlijeđenih (sukladno NKZ 10 i NKD 2007)

NKD područje A - odjeljci	NKZ 10 -zanimanja s najviše ozlijeđenih u poljoprivredi*						Ukupno (N)
	62	75	81	83	92	96	
01 Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	6	29	9	10	45	46	145
02 Šumarstvo i sječa drva	48	3	30	25	37	7	150
03 Ribarstvo	3	2	1	2	25	0	33
Sveukupno	57	34	40	37	107	53	328

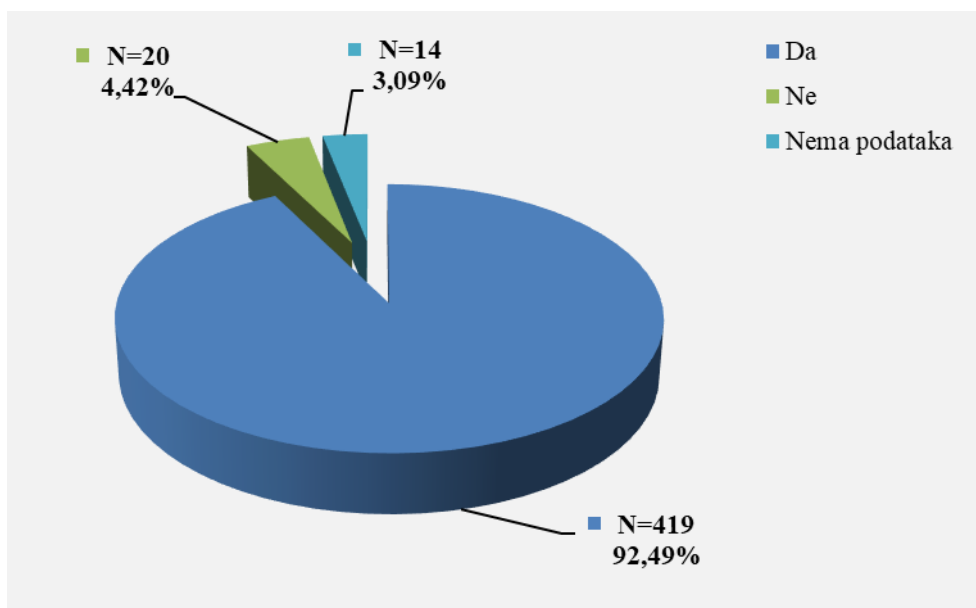
*Oznaka: 62 Šumari/šumarke, ribari/ribarke i lovci/lovkinje, 75 Prerađivači/prerađivačice hrane, drva, proizvođači/proizvođačice odjeće i ostala obrtnička i srodna zanimanja, 81 Rukovatelji/rukovateljice postrojenjima i strojevima, 83 Vozači/vozačice, strojovođe/strojovotkinje prijevoznih sredstava i pokretnih strojeva, 92 Jednostavna poljoprivredna, šumarska i ribarska zanimanja, 96 Čistači/čistačice ulica i srodna zanimanja

U djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva od ukupnog broja ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=453), njih 96,25% bilo je osposobljeno za rad na siguran način (Slika 3.20.).

Slika 3.20. Osposobljenost radnika za rad na siguran način (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika **na mjestu rada** (N=453) u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva za 92,49% utvrđeno je da su koristili osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede (Slika 3.21.), ali nije poznato je li korištena OZO povezana s ozljedom ozlijeđenog dijela tijela.

Slika 3.21. Korištenje OZO u vrijeme nastanka ozljede (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

3.1.7.2. Odjeljci i veličina poslodavca u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Podaci o broju ozljeda na radu prema odjeljcima djelatnosti A – Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo i mjestu nastanka, prikazani su u *tablici 3.95*. Najviše ozljeda **na mjestu rada** bilo je u odjeljku *biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima* (N=231). Uspoređujući odnose ozljeda na mjestu rada i na putu unutar pojedinog odjeljaka, najviše ozljeda na mjestu rada spram onih na putu dogodilo se u *šumarstvu i sječi drva* (97,89%) .

Tablica 3.95. Ozljeđe na radu u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema mjestu nastanka (sukladno NKD 2007)

A Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	Ukupno		Na mjestu rada	
	N	%	N	%
01 Biljna i stočarska proizvodnja, lovstvo i uslužne djelatnosti povezane s njima	239	51,18	231	96,65
02 Šumarstvo i sječa drva	190	40,69	186	97,89
03 Ribarstvo	38	8,14	36	94,74

Prema veličini poslodavca, najviše ozljeđa **na mjestu rada** dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (60,49%), što je prikazano u Tablici 3.96.

Tablica 3.96. Broj ozljeđa na mjestu radu prema veličini poslodavca (sukladno ESAW metodologiji)

Veličina poslodavca	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
0 (0 zaposlenih)	0	0	1	0	1	0,22
1 (1-9 zaposlenih)	0	24	3	0	27	5,96
2 (10-49 zaposlenih)	0	41	3	2	46	10,15
3 (50-249 zaposlenih)	1	73	4	2	80	17,66
4 (250-499 zaposlenih)	1	23	1	0	25	5,52
5 (500 i više zaposlenih)	0	250	23	1	274	60,49
Sveukupno	2	411	35	5	453	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

3.1.7.3. Radni okoliš i radni proces u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Tablica 3.97. pokazuje da se najveći broj ozljeđa na mjestu rada obzirom na radni okoliš. Od ukupnog broja ozljeđa **na mjestu rada** (N=453), najviše ozljeđa dogodio se u *poljodjelstvu, stočarstvu, ribarstvu i šumarstvu* (57,40%), preciznije na *šumarskom području* (31,79%).

Tablica 3.97. Broj ozljeđa na mjestu radu prema radnom okolišu gdje se ozljeđa dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni okoliš	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nema podataka	13	2,87
010 - Industrijska zona - nespecificirano	116	25,61
011 - Proizvodna zona, tvornica, radionica	83	18,32
012 - Remontni zavod, servisna radionica	5	1,10
013 - Zona koja se primarno koristi za skladištenje, utovar i istovar	22	4,86
019 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 010	6	1,32
020 - Gradilište, graditeljstvo, površinski kamenolomi, rudnik - nespecificirano	7	1,55
021 - Gradilište - izgradnja objekta	2	0,44

022 - Gradilište - rušenje, renoviranje, održavanje objekta	3	0,66
029 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 020 nespomenute ranije	2	0,44
030 - Poljodjelstvo, stočarstvo, ribarstvo, šumarstvo - nespecificirano	260	57,40
031 - Stočarsko područje	59	13,02
032 - Poljodjelsko područje - zemljani usjevi	21	4,64
033 - Poljodjelsko Područje - uzgoj kultura na drvetu ili žbunju	21	4,64
034 - Šumarsko područje	144	31,79
035 - Ribogojilište, ribarenje, uzgoj vodenih kultura (ne na brodovima)	13	2,87
036 - Vrt, park, botanički vrt, zoološki vrt	1	0,22
039 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 030 nespomenute ranije	1	0,22
040 - Područje tercijarnih aktivnosti, ured, zabavni park, razno - nespecificirano	9	1,99
041 - Ured, soba za sastanke, knjižnica i sl.	2	0,44
043 - Maloprodajni i veleprodajni objekti (uključujući uličnu prodaju)	5	1,10
044 - Restoran, rekreacijski objekt, privremeni smještaj (uključujući muzej, dvorana stadion, velesajam, itd.)	2	0,44
050 - Zdravstvena ustanova - nespecificirano	1	0,22
059 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 050 nespomenute ranije	1	0,22
060 - Javni prostor - nespecificirano	36	7,95
061 - Prostor trajno otvoren za javni promet (ceste, sporedne ceste, parkirališta, čekaonice stadiona ili aerodroma)	7	1,55
062 - Transportna sredstva - cestovna ili tračna - privatna ili javna (sve vrste vlakova, autobusa, automobila, itd.)	23	5,08
063 - Zone uz javna mjesta sa ograničenjem pristupa na samo ovlaštene osobe: željezničke tračnice, pista, ivičnjaci motornih cesta)	1	0,22
069 - Ostale vrste radnog okoliša unutar grupe 060	5	1,10
070 - Kućanstvo nespecificirano	3	0,66
072 - Zajednički dijelovi zgrade, podrum/potkrovlje, okućnica	2	0,44
079 - Ostale vrste radnog okoliša grupe 070 nespomenute ranije	1	0,22
110 - Radni okoliš na vodi ili iznad vode osim gradilišta - nespecificirano	5	1,10
111 - More ili ocean - paluba svih vrsta plovila i platformi	5	1,10
120 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka osim gradilišta - nespecificirano	3	0,66
122 - Radni okoliš u uvjetima povišenog tlaka - komora	3	0,66

Tablica 3.98. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni izvodio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=453), najviše ozljeda se dogodilo u grupi *poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe i rad sa živim životinjama* (45,70%) preciznije u *šumarstvu* (27,59%).

Tablica 3.98. Broj ozljeda na mjestu rada prema radnom procesu pri kojem se ozljeda dogodila (sukladno ESAW metodologiji)

Radni proces prema grupama	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Nema podataka	13	2,87
10 - Izrada, prerada, obrada, skladištenje - sve vrste -nespecificirano	74	16,34
11 - Izrada, prerada, obrada - sve vrste	43	9,49
12 - Skladištenje - sve vrste	31	6,84
20 - Iskopavanje, izgradnja, renoviranje, rušenje - nespecificirano	5	1,10

21 - Iskopavanje	2	0,44
23 - Novogradnja - niskogradnja	1	0,22
24 - Renoviranje, proširivanje, održavanje zgrada - svi tipovi konstrukcija	2	0,44
30 - Poljoprivreda, šumarstvo, hortikultura, uzgoj ribe, rad sa živim životinjama - nespecificirano	207	45,70
31 - Poljoprivreda - obrada zemlje	4	0,88
32 - Poljoprivreda - s biljkama, hortikultura	23	5,08
33 - Poljoprivreda - sa životinjama	46	10,15
34 - Šumarstvo	125	27,59
35 - Uzgoj ribe	8	1,77
39 - Ostale vrste radnog procesa grupe 30 nespomenute ranije	1	0,22
40 - Uslužne djelatnosti, intelektualna djelatnost - nespecificirano	8	1,77
42 - Intelektualni rad - poduka, nastava, obrada podataka, uredski posao, organiziranje, rukovođenje	2	0,44
43 - Komercijalna aktivnost - kupovanje, prodaja i slične uslužne djelatnosti	6	1,32
50 - Ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40 – nespecificirano	99	21,85
51 - Podešavanje, priprema, postavljanje, rastavljanje, rasklapanje	41	9,05
52 - Održavanje, popravak, poboljšavanje, podešavanje	16	3,53
53 - Čišćenje radnih zona i strojeva - ručno ili strojno	28	6,18
54 - Zbrinjavanje otpada svih vrsta	4	0,88
55 - Nadzor, inspekcija proizvodnih postupaka, radnih zona, sredstava za transport, opreme - s ili bez opreme za nadzor	8	1,77
59 - Ostale vrste radnog procesa grupe 50 nespomenute ranije	2	0,44
60 - Pokretne, sportske, umjetničke aktivnosti - nespecificirano	47	10,38
61 - Kretanje, uključujući kretanje transportnim sredstvima	47	10,38

3.1.7.4. Specifična radna aktivnost, poremećaj u radnom procesu, kontakt - način nastanka ozljede i materijalna sredstva povezana s navedenim aktivnostima, poremećajima i kontaktima u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

Tablica 3.99. prikazuje najčešću specifičnu aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio obavljajući tu aktivnost. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=600) djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, najčešća specifična aktivnost je najčešće *rad s ručnim alatom* (N=196), a materijalno sredstvo povezano s ovom specifičnom aktivnosti su *ručni alat, mehanički* (N=99).

Tablica 3.99. Povezanost specifične radne aktivnosti i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva specifične aktivnosti	Specifična aktivnost*									
	00	10	20	30	40	50	60	70	99	Ukupno (N)
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	13	0	0	0	0	0	0	0	0	13
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	1	0	5	0	90	0	0	96

02.00 - Zgrade, građevine, površine -iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	3	1	9	0	0	13
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	0	3	2	0	0	0	5
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	2	2	0	0	0	4
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	1	45	0	3	0	0	0	0	49
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	56	0	0	5	0	0	0	61
09.00 - Strojvi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	3	1	5	3	0	13	0	0	25
10.00 - Strojvi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	19	0	0	8	1	1	0	0	29
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	3	0	5	24	16	2	0	0	50
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	23	1	0	6	0	0	30
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	3	0	0	3
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	1	0	12	26	0	0	0	39
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	0	0	0	3	0	0	0	0	3
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	0	3	3	2	0	0	8
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	0	5	11	0	1	2	19
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	0	3	0	0	0	3
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Sveukupno	13	26	104	33	77	70	127	1	2	453

*Oznaka: 00 - Nema podataka , 10 - Rukovanje strojem – nespecificirano, 20 - Rad s ručnim alatom – nespecificirano, 30 - Vožnja/boravak na prijevoznom sredstvu ili opremi kojom se rukuje – nespecificirano, 40 - Rukovanje predmetima- nespecificirano, 50 - Ručno nošenje – nespecificirano, 60 - Kretanje – nespecificirano, 70 - Prisutnost – nespecificirana, 99 - Ostale vrste specifične tjelesne aktivnosti nespomenute u ovoj klasifikaciji

Tablica 3.100. prikazuje najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika i materijalno sredstvo koje je ozlijeđeni koristio u vrijeme ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=453) u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, najčešći poremećaj radog procesa uzrokovan je *gubitkom kontrole nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom ili, životinjom* (N=134), od čega je najviše ozljeda povezano s *ručnim alatom bez pogona* (N=32)

Tablica 3.100. Povezanost poremećaja radnog procesa i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva poremećaja	Poremećaj rada*										
	00	10	20	30	40	50	60	70	80	99	Ukupno (N)
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	14	0	0	0	0	0	1	2	0	2	19
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	0	1	1	54	6	27	0	0	89
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	0	2	0	10	1	3	0	0	16
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	0	0	0	4	0	5	0	0	9
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	1	0	0	1	4	2	0	0	8
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	0	2	32	0	3	0	1	0	38
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	4	25	0	2	0	0	0	31
09.00 - Strojovi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	0	7	3	5	2	0	1	18
10.00 - Strojovi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	12	0	5	0	0	0	17
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	1	4	9	4	9	2	4	0	33
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	9	5	2	1	10	0	27
13.00 - Ostala transportna vozila - nespecificirano	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	1	27	8	3	3	3	0	0	45
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	2	1	1	0	3	0	0	0	0	7
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1

17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	0	1	2	0	1	0	0	0	4
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	0	25	26	8	6	0	16	0	81
19.00 - Glomazni otpad - nespecificirano	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
20.00 - Prirodni fenomeni - nespecificirano	0	0	0	0	1	3	0	1	0	0	5
99.99 - Ostala materijalna sredstva nespomenuta u ovoj klasifikaciji	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Sveukupno	14	2	4	67	134	99	48	50	32	3	453

*Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Poremećaj zbog električnih problema, eksplozije, požara – nespecificirano, 20 - Poremećaj zbog prelijevanja, prevrtanja, curenja, otjecanja, isparavanja, zračenja, 30 - Lomljenje, prsnuće, rascjepanje, iskliznuće, pad, rušenje materijalnog sredstva – nespecificirano, 40 - Gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) - nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom – nespecificirano, 50 - Pokliznuće - Spoticanje i padanje - Pad osobe – nespecificirano, 60 - Pokretanje tijela bez fizičkog naprezanja (općenito vodi ka vanjskim ozljedama) – nespecificirano, 70 - Pokretanje tijela s ili pod fizičkim naprezanjem (općenito dovodi do unutarnjih ozljeda – nespecificirano, 80 - Šok, strah, nasilje, agresija, prijetnje – nespecificirano)

Tablica 3.101. prikazuje najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika i radnika i povezano materijalno sredstvo. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=453) u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, najviše ozljeda dogodilo se radi **horizontalnog ili vertikalnog udara sa stacionarnim predmetom** (N=113). Najčešće materijalno sredstvo povezano s ovim kontaktom su **zgrade, građevine, površine - na površini zemlje** (N=93).

Tablica 3.101. Povezanost kontakta - načina ozljeđivanja i materijalnih sredstava (sukladno ESAW metodologiji)

Materijalna sredstva načina ozljeđivanja	Način ozljeđivanja*									
	00	10	30	40	50	60	70	80	99	Ukupno (N)
00.00 - Nema materijalnog sredstva ili ne postoje podaci o tome	14	0	0	0	0	0	50	0	2	66
01.00 - Zgrade, građevine, površine - na površini zemlje (unutarnje ili vanjske, nepomične ili pomične, privremene ili stalne) - nespecificirano	0	0	93	1	3	1	1	0	0	99
02.00 - Zgrade, građevine, površine - iznad nivoa zemlje (unutarnje ili vanjske) - nespecificirano	0	0	4	1	2	0	0	0	0	7
03.00 - Zgrade, građevine, površine - ispod nivoa zemlje (unutarnje i vanjske) - nespecificirano	0	0	10	0	0	0	0	0	0	10
04.00 - Sustavi za opskrbu i distribuciju sredstava, cjevovodi - nespecificirano	0	0	0	1	5	0	0	0	0	6
05.00 - Agregati, sustavi za prijenos i skladištenje energije - nespecificirani	0	0	2	0	1	1	0	0	0	4

06.00 - Ručni alat bez pogona - nespecificirano	0	0	1	1	35	0	0	1	0	38
07.00 - Ručni alat, mehanički - nespecificirano	0	0	0	2	15	0	0	0	0	17
09.00 - Strojevi i oprema - prijenosni ili pokretni - nespecificirano	0	0	0	1	3	2	0	0	0	6
10.00 - Strojevi i oprema - nepokretni - nespecificirano	0	0	0	0	9	3	0	0	0	12
11.00 - Prijenosni, transportni i skladišni sustavi - nespecificirano	0	0	1	4	7	19	0	0	0	31
12.00 - Cestovna vozila - nespecificirano	0	0	0	12	2	1	0	0	0	15
14.00 - Sredstva, predmeti, proizvodi, dijelovi strojeva, otpad, prašine - nespecificirano	0	0	0	33	8	8	0	0	0	49
15.00 - Kemijske, eksplozivne, radioaktivne, biološke tvari - nespecificirano	0	5	0	1	1	0	0	0	0	7
16.00 - Sigurnosna sredstva i oprema - nespecificirano	0	0	0	0	1	1	0	0	0	2
17.00 - Uredska oprema, osobna oprema, sportska oprema, oružje, oprema za rad u kućanstvu - nespecificirano	0	0	1	0	1	1	0	0	0	3
18.00 - Živi organizmi i ljudska bića - nespecificirano	0	0	1	42	5	6	0	27	0	81
Sveukupno	14	5	113	99	98	43	51	28	2	453

Oznaka: 00 - Nema podataka, 10 - Kontakt s visokim naponom, toplinom, opasnim tvarima – nespecificirano, 30 - Horizontalni ili vertikalni udar sa stacionarnim predmetom (žrtva je u pokretu) – nespecificirano, 40 - Udarac, objekta u gibanju, sudar s istim – nespecificirano, 50 - Kontakt s oštrim, šiljatim, grubim materijalnim sredstvom – nespecificirano, 60 - Uklještenje, nagnječenje i sl. – nespecificirano, 70 - Fizički ili psihički stres – nespecificirano, 80 - Ugriz, udarac i sl. (čovjek ili životinja) – nespecificiran

3.1.7.5. Težina i vrsta ozljede na radu te ozlijeđeni dio tijela u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva

U tablici 3.102. prikazani su podaci o broju ozljeda **na mjestu rada** u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema težini ozljede. Od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=600), najviše je lakih ozljeda (92,83%).

Tablica 3.102. Težina ozljeda na mjestu rada (sukladno obrascu Prijava o ozljedi na radu)

Težina ozljeda**	Na mjestu rada*					
	0	1	2	9	Ukupno	
					N	%
1 - laka	2	389	31	4	426	94,04
2 - teška	0	20	3	1	24	5,30
Nema podataka	0	2	1	0	3	0,66
Sveukupno	2	411	35	5	453	100,00

*Oznaka: 0 – nema podataka; 1 – uobičajeno mjesto rada ili mjesto rada unutar uobičajene lokalne jedinice poslodavca; 2 – povremeno ili pokretno mjesto rada ili putovanje po nalogu poslodavca; 9 – ostala mjesta rada koja se ne mogu svrstati pod 1 ili 2

**Težina ozljeda	Ozljeda
1 - laka	Nema opasnosti za život, beznačajno ili lako oštećenje organa, funkcija održana ili privremeno neznatno smanjena, radna sposobnost održana - ogrebotine, manje modrice, nagnječenja, posjekotine
2 - teška	Potencijalna ili stvarna opasnost za život, značajno ili trajno oštećenje ili uništenje organa, privremena ili trajna nesposobnost za rad, unakaženije - amputacija, veća nagnječenja ili zgnječenje organa, višestruke ozljede, prijelomi, oštećenja velikih žila i živaca
3 - skupna	Ozljeda dviju i više osoba

Tablica 3.103. prikazuje broj ozljeda na mjestu rada u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema vrsti ozljede. Kao najčešća fizička posljedica ozljeda **na mjestu rada** (N=453) javljaju se **rane i površinske ozljede** (45,92%).

Tablica 3.103. Ozljede na mjestu rada u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema vrsti (sukladno ESAW metodologiji)

Vrsta ozljede	Na mjestu rada	
	N	%
000 - Nepoznata ozljeda	15	3,31
010 - Rane i površinske ozljede	208	45,92
011 - Površinske ozljede	97	21,41
012 - Otvorene rane	38	8,39
019 - Ostale vrste rana i površinskih ozljeda	73	16,11
020 - Prijelomi kostiju	63	13,91
021 - Zatvoreni prijelom	21	4,64
022 - Otvoreni prijelom	1	0,22
029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	41	9,05
030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća	85	18,76
031 - Iščašenja	7	1,55
032 - Uganuća i nategnuća	26	5,74
039 - Ostale vrste iščašenja, uganuća i istegnuća	52	11,48
040 - Traumatske amputa. (gubitak dijela tijela)	5	1,10
050 - Nagnječenja / potres mozga i unutarnje ozljede	21	4,64
051 - Potres mozga i ozljede mozga	1	0,22
052 - Unutarnje ozljede	11	2,43
059 - Ostale vrste potresa i unutarnjih ozljeda	9	1,99
060 - Opekline i smrzotine	3	0,66
061 - Termalne opekline	2	0,44
069 - Ostale vrste opekline i smrzotina	1	0,22
070 - Trovanja i infekcije	1	0,22
079 - Ostale vrste trovanja i infekcija	1	0,22
100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	1	0,22
109 - Ostali učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	1	0,22

110 - Šok	1	0,22
119 - Druge vrste šoka	1	0,22
120 - Višestruke ozljede	5	1,10
999 - Ostale spe. ozljeda nspomenute u prethodnoj podjeli	45	9,93

Tablica 3.104. prikazuje najčešće ozljeđivani dio tijela kod ozljeda **na mjestu rada** (N=453) u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. To su najčešće *gornji ekstremiteti* (35,98%) u čijem udjelu *prsti* čine 17,88%.

Tablica 3.104. *Ozljede na mjestu rada u djelatnosti poljoprivrede, šumarstva i ribarstva prema ozlijeđenom dijelu tijela (sukladno ESAW metodologiji)*

Ozlijeđeni dio tijela	Na mjestu rada	
	N	%
00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano	14	3,09
10 - Glava	63	13,91
11 - Glava, mozak i moždani živci i žile	19	4,19
12 - Područje lica	8	1,77
13 - Oko (oči)	17	3,75
14 - Uho (uši)	2	0,44
18 - Glava, ozlijeđene na više mjesta	3	0,66
19 - Glava, drugi dijelovi ne spomenuti u prethodnoj podjeli	14	3,09
20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina	15	3,31
21 - Vrat, uključujući vratnu kralježnicu	9	1,99
29 - Vrat, ostali dijelovi ne spomenuti u prethodnoj podjeli	6	1,32
30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela	13	2,87
31 - Leđa, uključujući kralježnicu	7	1,55
39 - Leđa, ostali dijelovi nspomenuti u prethodnoj podjeli	6	1,32
40 - Trup i organi	21	4,64
41 - Prsni koš, rebra uključujući zglobove i lopatice	5	1,10
42 - Područje prsa uključujući organe	7	1,55
43 - Zdjelica, područje trbuha uključujući organe	3	0,66
48 - Trup, ozlijeđen na više mjesta	2	0,44
49 - Trup, ostali dijelovi koji nisu spomenuti u prethodnoj podjeli	4	0,88
50 - Gornji ekstremiteti	163	35,98
51 - Rame i nadlaktica	20	4,42
52 - Lakat i podlaktica	29	6,40
53 - Šaka	19	4,19
54 - Prst (prsti)	81	17,88
55 - Ručni zglob-zapešće	6	1,32
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	3	0,66
59 - Gornji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti u prethodnoj podjeli	5	1,10
60 - Donji ekstremiteti	140	30,91
61 - Kuk i nadkoljenica	1	0,22
62 - Koljeno i podkoljenica	55	12,14
63 - Gležanj	29	6,40

64 - Stopalo	24	5,30
65 - Nožni prst (prsti)	7	1,55
68 - Donji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	6	1,32
69 - Donji ekstremiteti, ostali dijelovi koji nisu spomenuti u prethodnoj podjeli	18	3,97
70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno	20	4,42
78 - Višestruke ozljede tijela	20	4,42
99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti	4	0,88

3.1.8. Analiza ozljeda na radu – medicinski pokazatelji

U tablici 3.105. prikazana je analiza ozljeda na radu šifriranim po dijagnoza prema MKB-10 klasifikaciji.

Od ukupnog broja ozljeda na mjestu radu njih 89,53% su traumatske ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka pod MKB dijagnozama svrstane u skupinu S00-T14, slijede sa 3,41%, ozljede svrstane po šiframa od T15 do T98. Na trećem mjestu su Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (MOO-M99) zastupljeni u 2,43% slučajeva, a potom slijede Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99) s 1,72%. Za 1,42% ozljeda nema podataka o dijagnozama ozljede.

Tablica 3.105. Ozljede na mjestu rada po šiframa dijagnoza prema MKB – 10 klasifikaciji

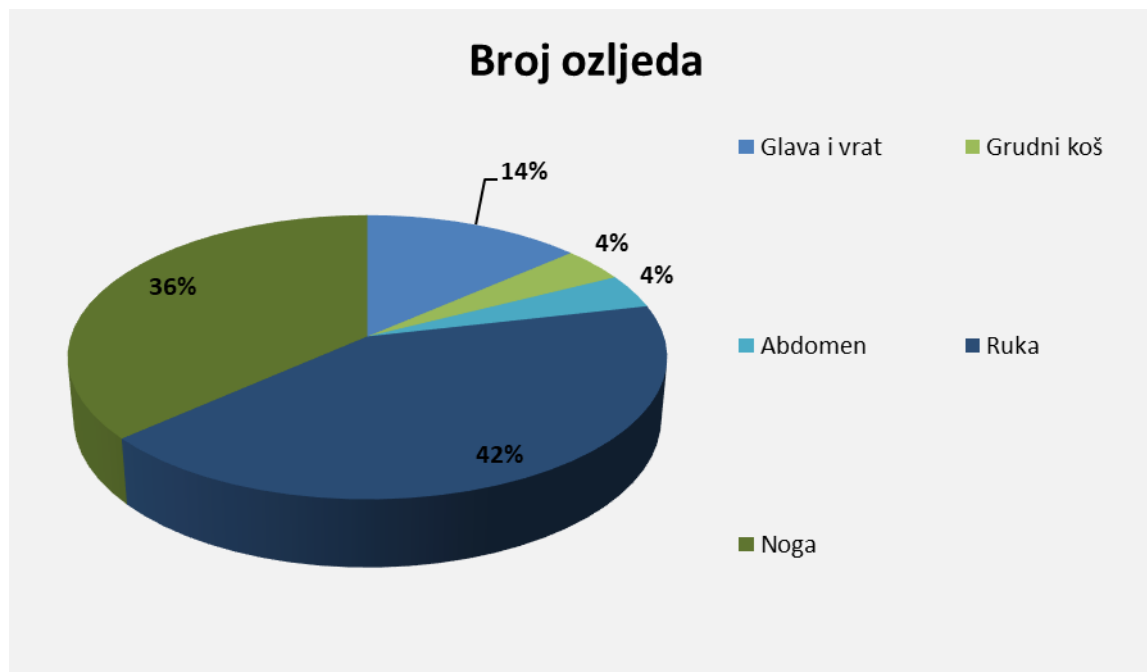
Dijagnoze	Broj ozljeda na mjestu rada	Broj ozljeda u %
Duševni poremećaji i poremećaji ponašanja (F00-F99)	156	1,72%
Bolesti živčanog sustava (G00-G99)	10	0,11%
Bolesti oka i očnih adneksa (H00-H59)	28	0,31%
Bolesti uha i mastoidnog nastavka (H60-H95)	1	0,01%
Bolesti cirkulacijskog sustava (I00-I99)	21	0,23%
Bolesti dišnog sustava (J00-J99)	4	0,04%
Bolesti probavnog sustava (K00-K93)	16	0,18%
Bolesti kože i potkožnog tkiva (L00-L99)	17	0,19%
Bolesti mišićno-koštanog sustava i vezivnog tkiva (MOO-M99)	220	2,43%
Bolesti genitourinarnog sustava (N00-N99)	3	0,03%
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nesvrstani drugamo (R00-R99)	30	0,33%
Ozljede, otrovanja i ostale posljedice vanjskih uzroka (S00-T14)	8117	89,53%
T15-T98	309	3,41%
Ostale dijagnoze	5	0,06%
Nema podataka	129	1,42%
Ukupno	9066	100,00%

U Tablici 3.106. detaljnije su razrađene ozljede sa šiframa dijagnoza prema MKB - 10 od S00 do T98 - Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom. Najčešće su ozljede ručnog zgloba i šake (26,23%), slijede ozljede nožnog zgloba (gležnja) i stopala (16,23%), te ozljede koljena i potkoljenice s 12,81%.

Tablica 3.106. Dijagnoza S00 – T98 Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom

Dijagnoza S00-T14	Broj ozljeda na mjestu rada	Broj ozljeda u %
S00-S09 - Glava	804	8,57%
S10-S19 - Vrat	292	3,11%
S20-S29 - Grudni koš	318	3,39%
S30-S39 - Abdomen, donji dio leđa, ledna moždina i zdjelica	315	3,36%
S40-S49 - Rame i nadlaktica	382	4,07%
S50-S59 - Lakat i podlaktica	557	5,94%
S60-S69 - Ručni zglob i šaka	2460	26,23%
S70-S79 - Bok (kuk) i bedro	232	2,47%
S80-S89 - Koljeno i potkoljenica	1201	12,81%
S90-S99 - Nožni zglob (gležanj) i stopalo	1522	16,23%
T00-T07 - Ozljede koje zahvaćaju više dijelova tijela	14	0,15%
T08-T14 - Nespecificirana mjesta tijela ili udova	20	0,21%
T15-T98 - Otrovanje i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom	308	3,28%
Ukupno	8425	89,85%

Iz Slike 3.22. vidljivo je da je najveći postotak ozljeda u skupini *Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom (S00-T98)* čine ozljede ruke (44%), slijede ozljede noge (36%) i ozljede glave i vrata (13%). Ozljede grudnog koša i abdomena su podjednako zastupljene sa 4%.

Slika 3.22. Ozljede na mjestu rada prema najčešće zastupljenoj skupini dijagnoze S00 – T98 (Ozljede, trovanja i određene druge posljedice s vanjskim uzrokom)

Iz Tablice 3.107. vidljivo je da su prema gospodarskoj djelatnosti, izražene u apsolutnom broju i postotku najčešće među ozljedama na mjestu rada ozljede u prerađivačkoj industriji 2148 (23,69%) svih ozljeda na mjestu rada, slijedi trgovina na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla sa 1271 (14,01 %), potom djelatnost zdravstvene i socijalne skrbi sa 787 (8,68%) od ukupnog broja ozljeda, zatim građevinarstvo s 738 (8,14%), te na petom mjestu po broju ozljeda se nalazi djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane 616 ozljeda (6,79%).

U prerađivačkoj industriji najviše su zastupljene rane i površinske ozljede (010), slijede iščašenja, uganuća i nategnuća (030) a nakon toga prijelomi kostiju (020).

Ista je distribucija ozljeda i u trgovini na veliko i malo dok djelatnost građevinarstva najviše su najviše zastupljene rane i površinske ozljede (010), zatim prijelomi kostiju (020) i iščašenja, uganuća i nategnuća (030). U djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi najčešća su uganuća i istegnuća (030), potom rane i površinske ozljede (010) i prijelomi kostiju (020) (Slika 3.23).

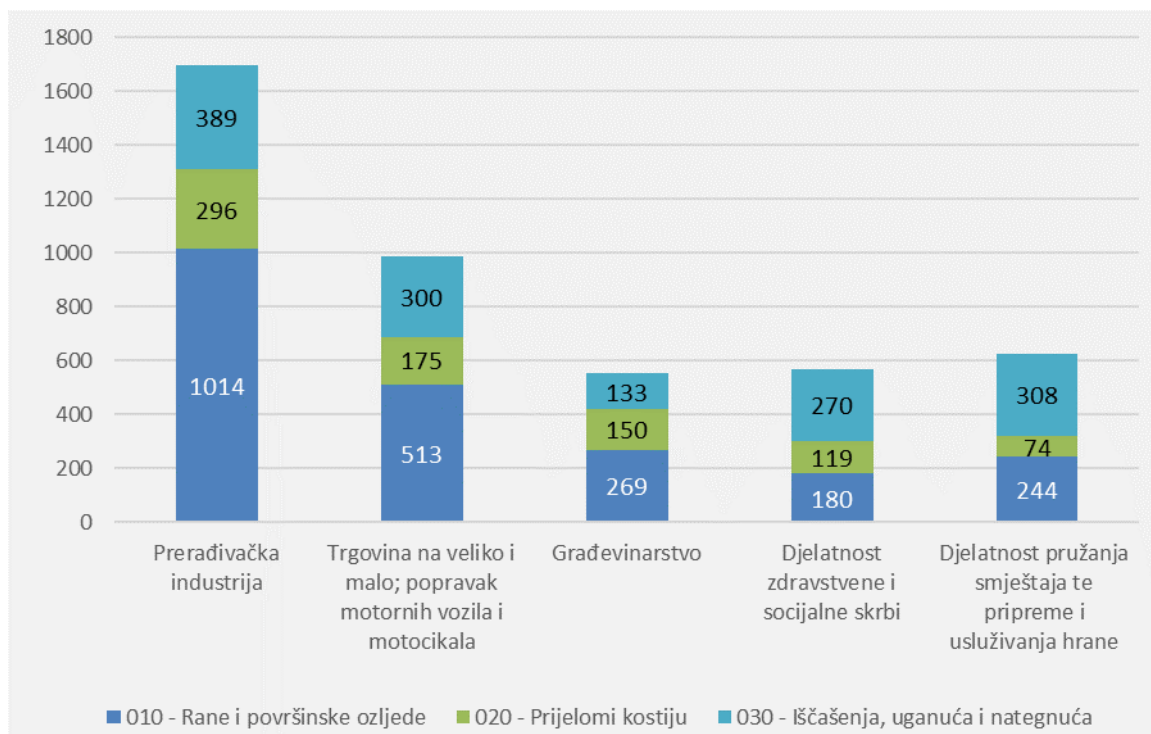
Tablica 3.107. Ozljeđe na mjestu rada prema gospodarskoj djelatnosti i vrsti ozljeđe

Gospodarska djelatnost (NKD - 2007)	Vrsta ozljeđe*															Ukupno
	0	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	110	120	999	Nema podataka	
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	9	208	63	85	5	21	3	1	0	0	1	1	5	45	6	453
B RUDARSTVO I VAĐENJE	0	2	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	28	1014	296	389	33	52	51	4	0	2	3	5	38	218	15	2148
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1	28	10	34	1	2	4	0	0	0	0	0	1	5	0	86
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	6	182	53	129	2	11	1	2	0	0	0	2	8	23	3	422
F GRAĐEVINARSTVO	17	269	150	133	8	12	8	1	0	0	1	2	27	94	16	738
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	34	513	175	300	8	34	19	7	1	2	0	34	21	115	8	1271
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	23	161	101	194	2	13	4	1	0	0	1	41	17	43	5	606
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	14	244	74	153	0	14	47	0	0	1	0	4	15	45	5	616
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	2	15	8	28	0	2	0	0	0	0	0	1	2	10	1	69
K FINANIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	0	48	20	30	0	4	4	0	0	0	0	12	10	21	0	149
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	1	16	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	28
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	8	101	45	58	0	9	6	0	0	0	0	7	8	31	1	274
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	21	76	36	50	1	4	4	0	0	0	0	2	10	22	4	230
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	15	95	92	247	1	11	8	2	0	2	0	9	23	75	9	589
P OBRAZOVANJE	11	78	90	146	0	6	8	0	0	1	0	4	12	34	6	396
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	6	180	119	270	1	25	22	1	0	0	0	37	26	93	7	787

R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	3	32	18	44	1	4	1	1	0	0	1	6	1	5	0	117
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	7	12	6	14	1	1	0	0	0	0	0	1	3	6	2	53
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJA PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	0	0	3	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	5
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Nepoznato	4	1	4	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	18
Ukupni zbroj	212	3275	1372	2314	65	226	190	20	1	8	7	169	227	890	90	9066

Oznaka*: 000 - Nepoznata ozljeda, 010 - Rane i površinske ozljede, 020 - Prijelomi kostiju, 030 - Iščašenja, uganuća i nategnuća, 040 - Traumatske amputacije (gubitak dijela tijela), 050 - Potres mozga i unutarnje ozljede, 060 - Opekline i smrzotine, 070 - Trovanja i infekcije, 080 - Utapanje i gušenje, 090 - Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka, 100 - Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja, 110 – Šok, 120 - Višestruke ozljede, 999 - Ostale specifične ozljede nespomenute u prethodnim podjelama

Slika 3.23. Ozljede na mjestu rada prema gospodarskoj djelatnosti i vrsti ozljede

S obzirom na ozlijeđeni dio tijela, u prerađivačkoj industriji najčešće su ozljede gornjih ekstremiteta (50%) a tu dinamiku slijedi djelatnost trgovine na veliko i malo (40,83%) te građevinarstvo (34,55%) dok su u djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi najčešće ozljede donjih ekstremiteta (35,19%).

Tablica 3.108. Ozljede na mjestu rada prema gospodarskoj djelatnosti i ozlijeđenom dijelu tijela

Gospodarska djelatnost (NKD -2007)	Ozlijeđeni dio tijela*										Ukupno
	0	10	20	30	40	50	60	70	99	Nema podataka	
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	7	63	15	13	21	163	140	20	4	7	453
B RUDARSTVO I VAĐENJE	0	2	0	0	0	4	2	0	0	0	8
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	26	226	26	57	62	1074	581	54	31	11	2148
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1	11	4	1	4	19	39	4	3	0	86
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	4	53	10	20	14	148	153	15	1	4	422
F GRAĐEVINARSTVO	14	83	16	31	36	255	206	40	42	15	738
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIM VOZILA I MOTOCIKALA	44	117	28	61	26	519	387	54	30	5	1271
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	25	57	26	26	19	153	225	47	24	4	606
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	18	40	9	21	19	288	182	22	10	7	616
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	2	4	9	3	1	18	22	10	0	0	69
K FINANIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	6	14	7	4	2	58	36	19	3	0	149
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	1	2	1	0	2	12	6	2	2	0	28
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	10	25	7	7	6	114	72	26	5	2	274
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	22	16	8	9	9	79	63	14	7	3	230
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	15	39	33	27	19	133	251	43	20	9	589
P OBRAZOVANJE	11	37	11	20	13	110	160	20	10	4	396
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	22	61	31	46	20	260	277	43	20	7	787
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	8	15	2	8	3	27	46	5	2	1	117
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	6	6	3	3	2	10	17	2	2	2	53
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJA PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	0	1	0	0	1	0	2	1	0	0	5
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	2	0	0	0	0	1	0	0	0	0	3

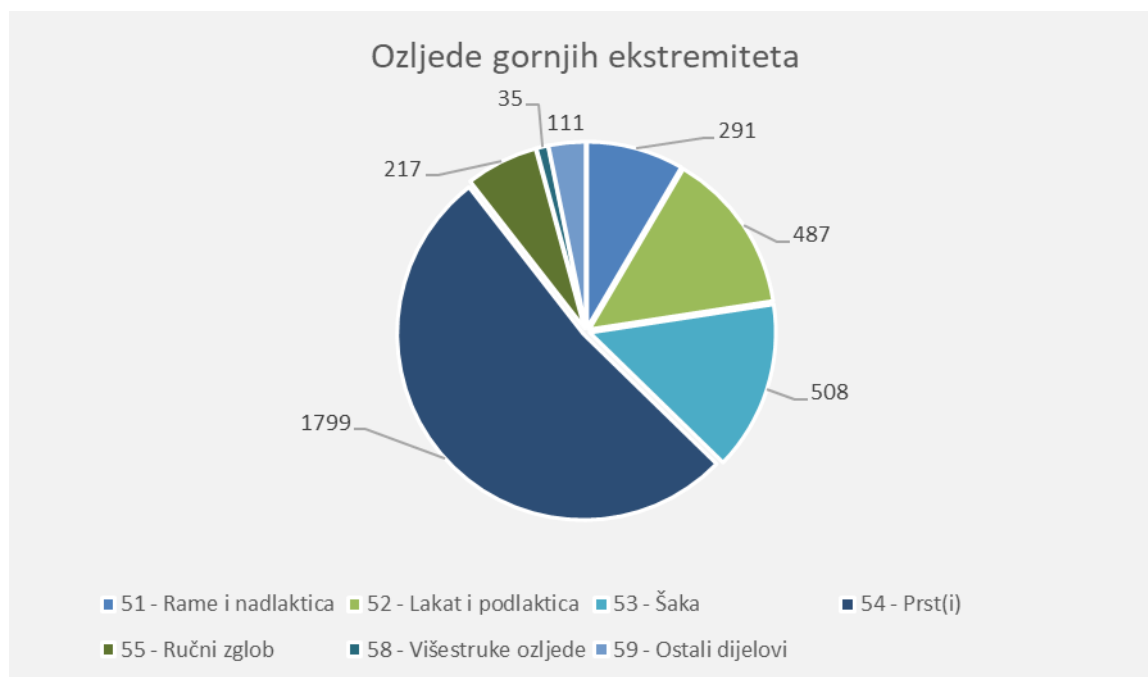
Nema podataka	4	0	2	0	0	3	6	0	1	2	18
Ukupni zbroj	248	872	248	357	279	3448	2873	441	217	83	9066

Oznaka*:00 - Ozlijeđeni dio tijela, nespecificirano, 10 - Glava, 20 - Vrat, vratna kralježnica i leđna moždina, 30 - Leđa, kralježnica i leđna moždina osim vratnog dijela, 40 - Trup i organ, 50 - Gornji ekstremiteti,60 - Donji ekstremiteti,70 - Cijelo tijelo višestruko ozlijeđeno,99 - Ozljede drugih dijelova tijela, koji nisu ranije spomenuti

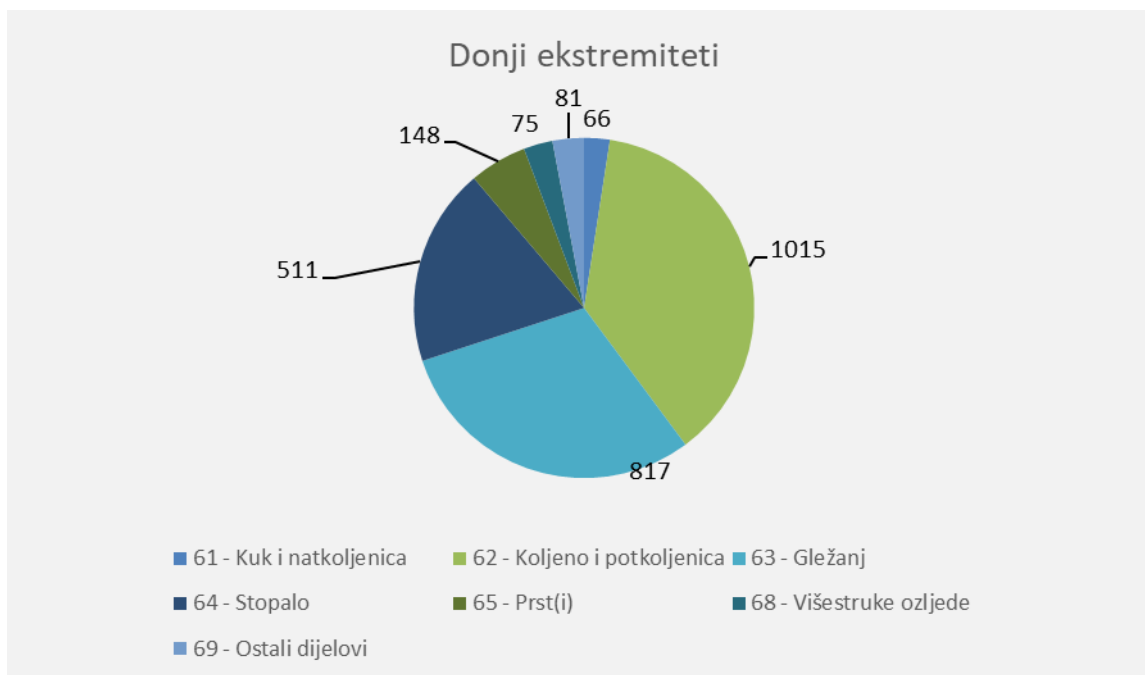
Iz Tablice 3.109. vidi se da se na gornjim ekstremitetima najčešće ozljeđuju prsti (52,18%), a potom šaka (14,73%), a na trećem mjestu je lakat i podlaktica (14,12%) . Na donjim ekstremitetima se najčešće ozljeđuje koljeno (35,33%), slijedi gležanj (28,4%) i stopalo (17,78%). Slike 3.24. i 3.25. vizualno prikazuju distribuciju učestalosti za gornje i za donje ekstremitete.

Tablica 3.109. Ukupne ozljede na mjestu rada za gornje i donje ekstremitete

<i>Ukupne ozljede na mjestu rada za gornje i donje ekstremitete</i>	N
50 - Gornji ekstremiteti	3448
51 - Rame i nadlaktica	291
52 - Lakat i podlaktica	487
53 - Šaka	508
54 - Prst (prsti)	1799
55 - Ručni zglob-zapešće	217
58 - Gornji ekstremiteti, ozlijeđeni na više mjesta	35
59 - Gornji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	111
60 - Donji ekstremiteti	2873
61 - Kuk i nadkoljenica	66
62 - Koljeno i podkoljenica	1015
63 - Gležanj	817
64 - Stopalo	511
65 - Nožni prst (prsti)	148
68 - Donji ekstremiteti,ozlijeđeni na više mjesta	75
69 - Donji ekstremiteti,ostali dijelovi koji nisu spomenuti gore	241

Slika 3.24. Raspodjela učestalosti ozljeda gornjih ekstremiteta po dijelovima tijela

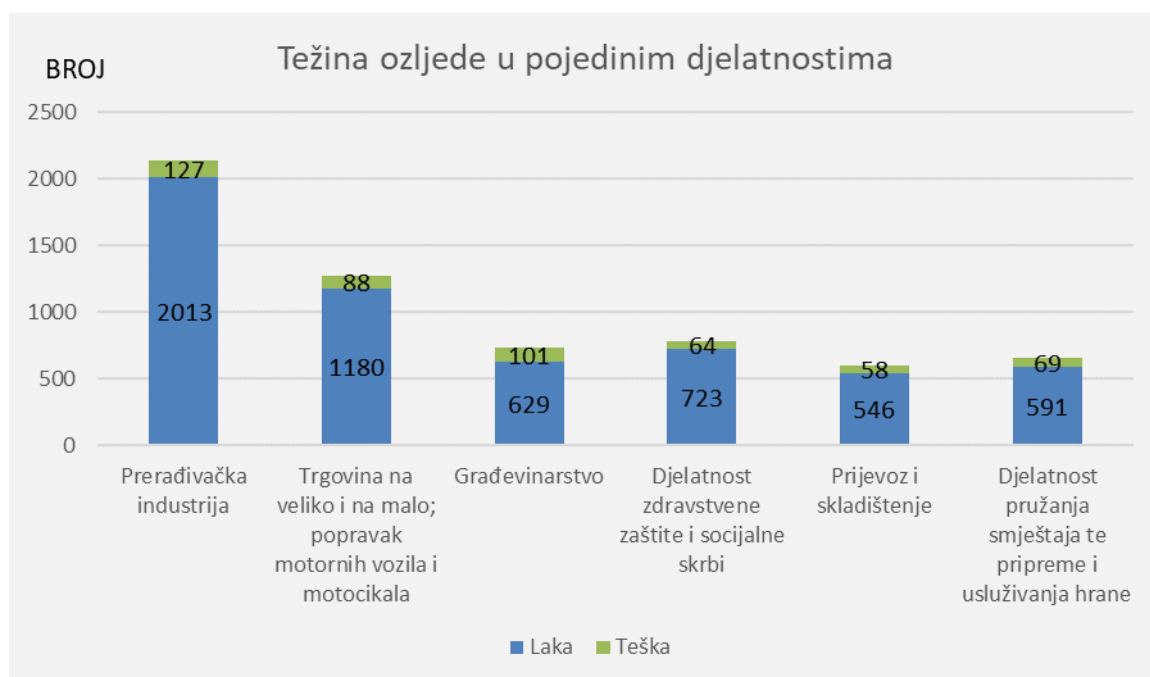
Slika 3.25. Raspodjela učestalosti ozljeda donjih ekstremiteta po dijelovima tijela

U tablici 3.110. prikazan je udio ozljeda prema težini ozljede. Vidljivo je da je udio lakih ozljeda najveći u djelatnosti prerađivačke industrije (24,14%). Slijede trgovina na veliko i malo (14,15%), djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (8,67%), građevinarstvo (7,54%) i djelatnost pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (7,08%). Teške ozljede najčešće su u prerađivačkoj industriji (18,56%) potom u građevinarstvu (14,76%). Slijede trgovina na veliko i malo (12,86%), djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (9,06%) i prijevoz i skladištenje (8,48%). Slika 3.26. prikazuje grafički prikaz raspodjele težine ozljeda za gore navedene djelatnosti.

Tablica 3.110. Težina ozljeda na mjestu rada prema gospodarskim djelatnostima

Gospodarska djelatnost (NKD -2007)	Težina ozljede				
	1 - laka	2 - teška	4 - smrtna	Nema podataka	Ukupno
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	426	24	0	3	453
B RUDARSTVO I VAĐENJE	8	0	0	0	8
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	2013	127	3	5	2148
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	82	4	0	0	86
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	394	27	1	0	422
F GRAĐEVINARSTVO	629	101	4	4	738
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	1180	88	0	3	1271
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	546	58	0	2	606
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	591	23	0	2	616
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	64	4	1	0	69

K FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	142	6	0	1	149
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	24	4	0	0	28
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	259	15	0	0	274
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	205	20	2	3	230
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO SOCIJALNO OSIGURANJE	535	49	0	5	589
P OBRAZOVANJE	352	43	0	1	396
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	723	62	0	2	787
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	107	10	0	0	117
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	41	11	0	1	53
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJA PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	2	3	0	0	5
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	3	0	0	0	3
Nema podataka	13	5	0	0	18
Ukupno	8339	684	11	32	9066

Slika 3.26. Težina ozljeda na mjestu rada za prvih pet gospodarskih djelatnosti s najvećim brojem ozljeda

U Tablici 3.111. prikazana je stopa za teške ozljede na mjestu rada na 1000 zaposlenih u pojedinim djelatnostima (prosječna zaposlenost za 2023. godinu). Najveću stopu teških ozljeda ima opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom (0,93), građevinarstvo (0,86) i poslovanje

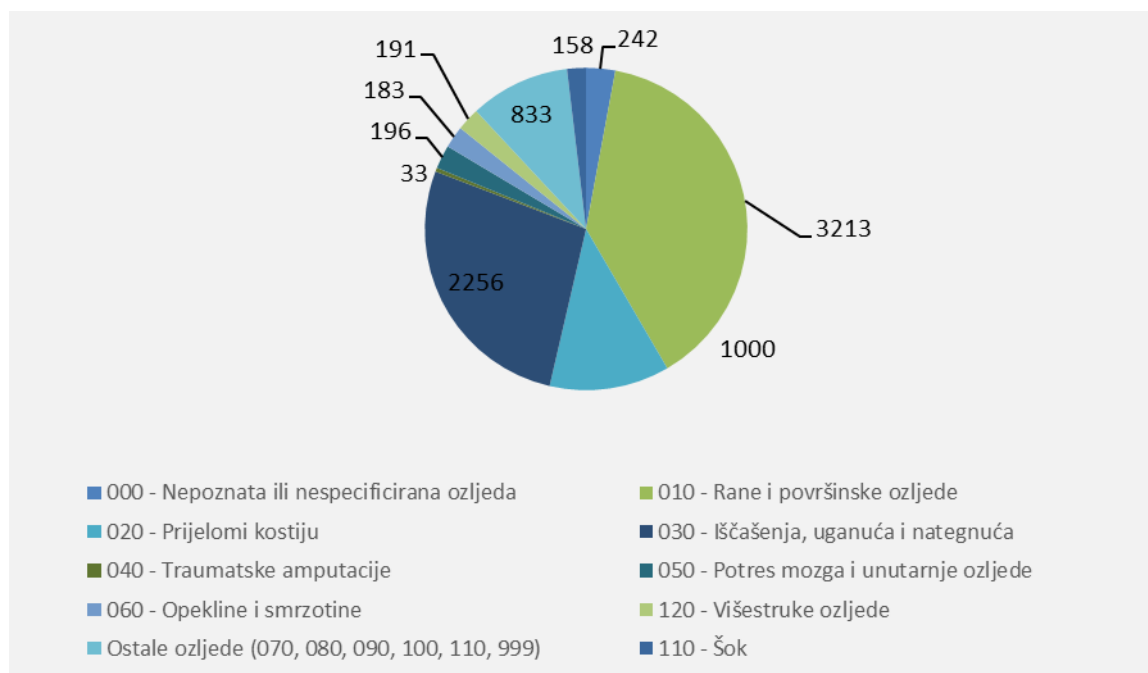
nekretninama (0,67). Potom slijede prijevoz i skladištenje (0,58) i djelatnost zdravstvene zaštite i socijalne skrbi (0,53).

Tablica 3.111. Postotak i stopa teških tjelesnih ozljeda na mjestu rada

Gospodarska djelatnost (NKD-2007)	Ukupan broj ozljeda na mjestu rada	Teške tjelesne ozljede na mjestu rada	% teških ozljeda na mjestu rada	Prosječna zaposlenost za 2022 godinu	Stopa za teške tjelesne ozljede na mjestu rada na 1000 zaposlenih
A POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	453	24	5,30%	76000	0,32
B RUDARSTVO I VAĐENJE	8	0	0,00%	7000	0,00
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	2148	127	5,91%	278000	0,46
D OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	86	4	4,65%	11000	0,36
E OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	422	27	6,40%	29000	0,93
F GRAĐEVINARSTVO	738	101	13,69%	117000	0,86
G TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	1271	88	6,92%	225000	0,39
H PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	606	58	9,57%	100000	0,58
I DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	616	23	3,73%	93000	0,25
J INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	69	4	5,80%	59000	0,07
K FINANCIJSKE DJELATNOSTI I DJELATNOSTI OSIGURANJA	149	6	4,03%	28000	0,21
L POSLOVANJE NEKRETNINAMA	28	4	14,29%	6000	0,67
M STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	274	15	5,47%	79000	0,19
N ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	230	20	8,70%	42000	0,48
O JAVNA UPRAVA I OBRANA; OBVEZNO	589	49	8,32%	116000	0,42

SOCIJALNO OSIGURANJE					
P OBRAZOVANJE	396	43	10,86%	137000	0,31
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	787	62	7,88%	118000	0,53
R UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	117	10	8,55%	28000	0,36
S OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	53	11	20,75%	39000	0,28
T DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KAO POSLODAVACA; DJELATNOSTI KUĆANSTAVA KOJA PROIZVODE RAZLIČITU ROBU I OBAVLJAJU RAZLIČITE USLUGE ZA VLASTITE POTREBE	5	3	60,00%	0	0,00
U DJELATNOSTI IZVAN TERITORIJALNIH ORGANIZACIJA I TIJELA	3	0	0,00%	0	0,00
Nepoznato	18	5	27,78%	0	0,00
Ukupni zbroj	9066	684	7,54%	1598000	0,43

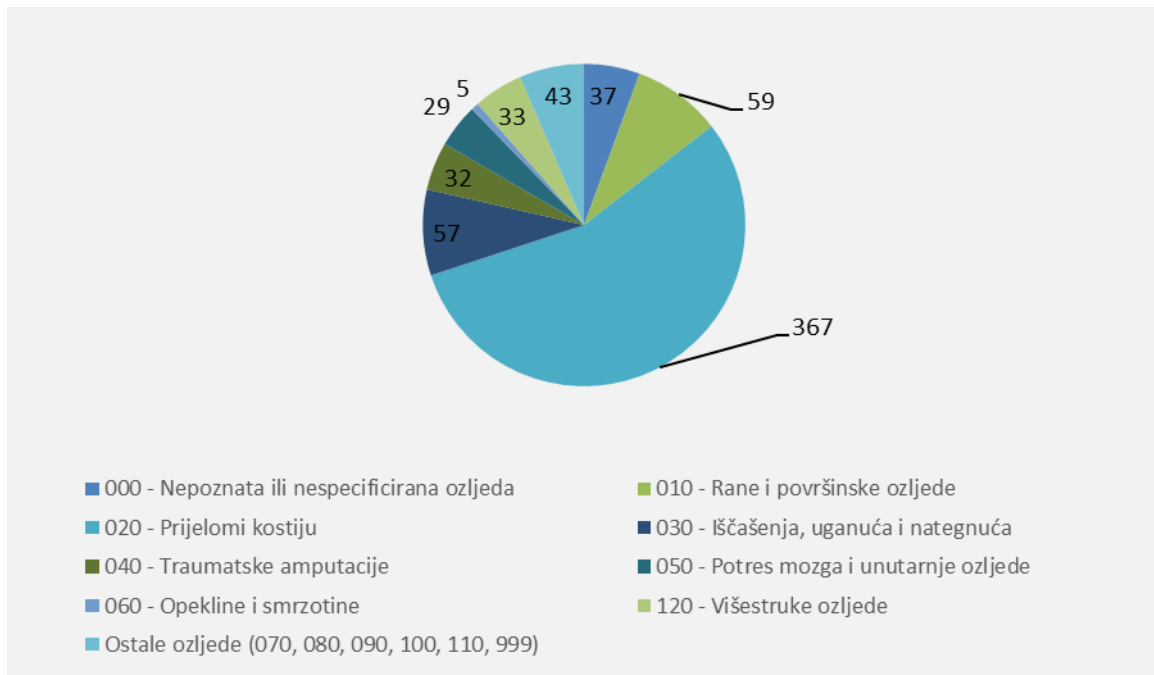
Iz Slike 3.27. vidljivo je da najveći broj lakih ozljeda spada u kategoriju rane i površinske ozljede 3213 (38,53%), zatim iščašenja, uganuća i istegnuća 2256 (27,05%), a potom slijede prijelomi kostiju 1000 (11,99%) te ostale ozljede 992 (10%).

Slika 3.27. Vrsta ozljede prema kategoriji 2 – laka ozljeda

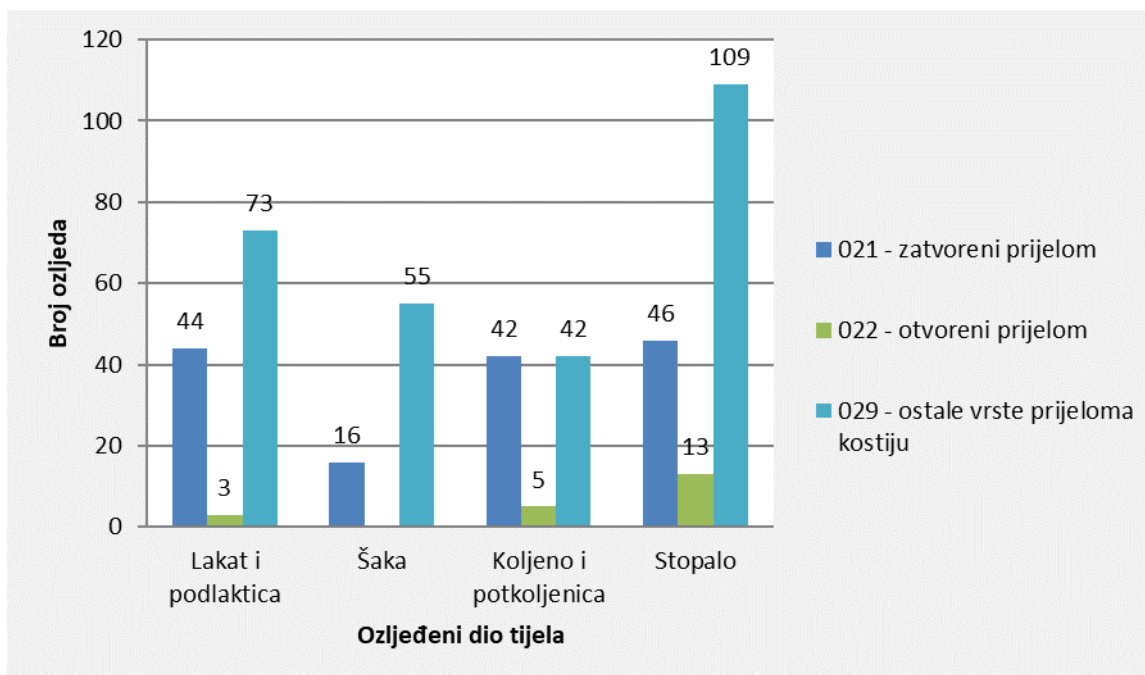

Iz Slike 3.28. vidljivo je da najveći broj teških ozljeda spada u kategoriju prijeloma kostiju 367 (53,65%), a potom slijede rane i površinske ozljede 59 (8,62%) te iščašenja, uganuća i istegnuća 57 (8,33%).

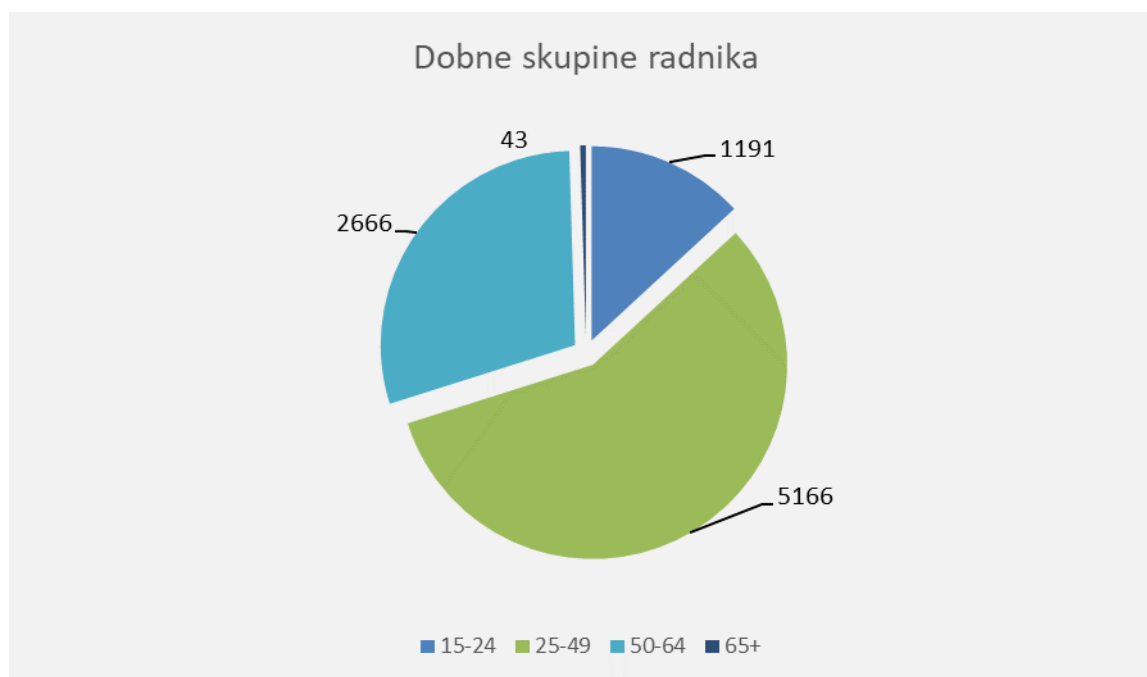
Slika 3.28. Vrsta ozljede prema kategoriji 2 – teška ozljeda

Slika 3.29. prikazuje distribuciju i učestalost prijeloma po vrsti prijeloma. Prema smjernici za klasifikaciju vrste ozljede prema ESAW za šifru 029 – ostale vrste prijeloma nema posebnog objašnjenja niti se upućuje koje bi to mogle biti ozljede prema MKB-10 klasifikaciji dok se šifre 021 – zatvoreni prijelom i 022 – otvoreni prijelom definiraju i MKB-10 klasifikacijom (na način da se dodavanjem 0 iza glavne šifre označava zatvoreni, a 1 otvoreni prijelom određenog dijela tijela). Vjerojatno zbog ovakvog označavanja je došlo i do distribucije prikazane na Slici 3.29. gdje u svim navedenim dijelovima tijela su najčešće ostale vrste prijeloma. Slijede zatvoreni prijelomi dok su otvoreni prijelomi rjeđi. Kod zatvorenih prijeloma najzastupljeniji su prijelomi lakta i podlaktice dok su kod otvorenih najčešći otvoreni prijelomi koljena i potkoljenice.

Slika 3.29. Učestalost vrsta prijeloma po najčešće zastupljenim dijelovima tijela

Sljedeća analiza ozljeda na radu (slika 3.30.) je pokazala da su najčešće ozljeđuju radnici u dobi od 25-49 godina (56,98%), potom slijede radnici u dobi od 50-54 (29,41%) i radnici od 15-24 (13,13%).

Slika 3.30. Zastupljenost ozljeda na mjestu rada po dobnim skupinama

U tablici 3.112. prikazana je distribucija težine ozljede na radu po dobnim skupinama iz koje je vidljivo da u dobnoj skupini od 15-24 godina lake ozljede čine 95,47% svih ozljeda u toj dobnoj skupini, a teške ozljede 4,36%, zatim slijede dobna skupina od 25-49 godina sa 92,64% za lake i 6,83% za teške, dobna skupina od 50-64 godina sa 89,42% za lake i 10,09% za teške dok je za dobnu skupinu 65+ vidljiv najmanji postotak lakih ozljeda sa 74,41% te 29,41% za teške ozljede. Ukupni broj smrtnih ozljeda je 11.

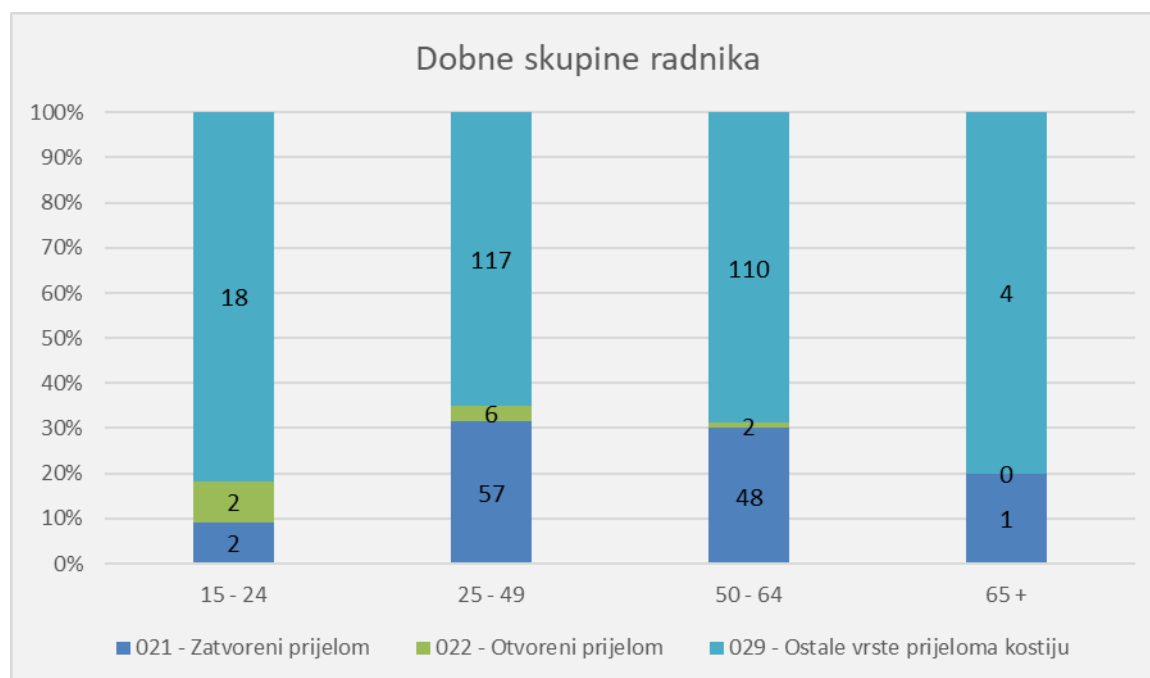
Tablica 3.112. Težina ozljede na mjestu rada po dobnim skupinama

Težina ozljede	Skupine godina					Ukupno
	15 - 24	25 - 49	50 - 64	65 +	Nema podataka	
1 - laka	1137	4786	2384	32	24	8339
2 - teška	52	353	269	10	5	684
3 - smrtna	0	7	4	0	0	11
Nema podataka	2	20	9	1	5	32
Ukupno	1191	5166	2666	43	34	9066

Iz Tablice 3.113. koja prikazuje vrste prijeloma raspoređene po dobnim skupinama ponovno je vidljivo da je najveći broj prijeloma u svim dobnim skupinama upisan pod *Ostale vrste prijeloma kostiju*, no iz Slike 3.31. vidljivo je da je raspodjela svih vrsta prijeloma ujednačena između dobnih skupina, izuzev dobne skupine 65+.

Tablica 3.113. Vrste prijeloma kostiju po dobnim skupinama

Skupine godina	Teške ONR sa prijelomima			Ukupni zbroj
	021 - Zatvoreni prijelom	022 - Otvoreni prijelom	029 - Ostale vrste prijeloma kostiju	
15 - 24	2	2	18	2
25 - 49	57	6	117	180
50 - 64	48	2	1210	160
65 +	1	0	4	5
Ukupni zbroj	108	10	249	367

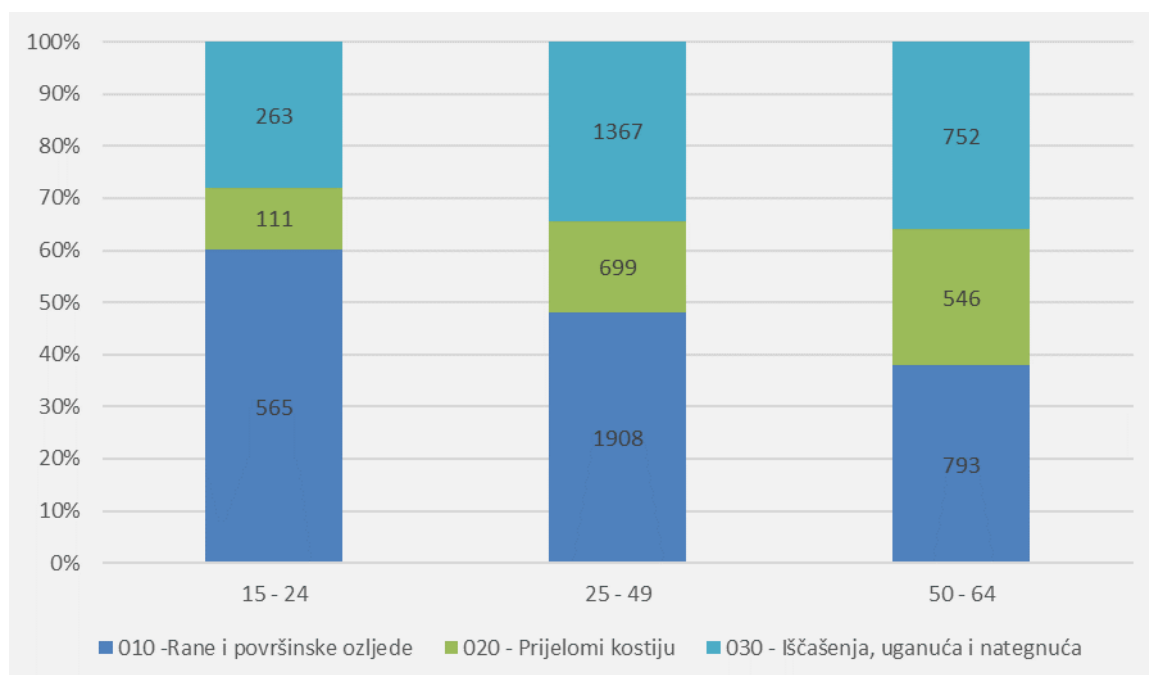
Slika 3.31. Raspodjela vrsta prijeloma po dobnim skupinama

Tablica 3.114. prikazuje vrstu ozljede po dobnim skupinama. Iz Tablice 3.114. i Slike 3.32. (koja prikazuje 3 najčešće vrste ozljeda) vidljivo je da su u dobnoj skupini od 15-24 najčešće rane i površinske

ozljede sa zastupljenosti od 47,44% dok su najrjeđe u dobnoj skupini od 65+, 20,93%. Iščašenja, uganuća i nategnuća su najčešća u dobnoj skupini od 25-49 godina s 26,46%, dok su najrjeđa u najstarijoj dobnoj skupini sa 11,62%. Prijelomi kostiju su češće zastupljeni u dobi iznad 65 godina i to s 37,21% te s 20,48% u dobnoj skupini od 50-65 godine. Najmanja zastupljenost prijeloma nalazi se u najmlađoj dobnoj skupini sa 9,32%.

Tablica 3.114. Vrsta ozljede po dobnim skupinama

Vrsta ozljede	Dobne skupine				
	15-24	25-49	50-64	65 +	UKUPNO
000- Nepoznata ili nespecificirana ozljeda	22	122	65	3	212
010 – Rane i površinske ozljede	565	1908	793	9	3275
020 – Prijelomi kostiju	111	699	546	16	1372
030 – Iščašenja, uganuća i nategnuća	263	1367	679	5	2314
040 – Traumatske amputacije	5	37	23	0	65
050 – Potres mozga i unutarnje ozljede	21	123	82	0	226
060 – Opekline i smrzotine	36	101	52	1	190
070 – Trovanja i infekcije	1	14	5	0	20
080 – Utapanje i gušenje	0	1	0	0	1
090 – Djelovanje zvuka, vibracija i tlaka	3	4	1	0	8
100 – Učinci toplinskih ekstrema, svjetla i zračenja	2	2	3	0	7
110 – Šok	12	98	58	1	169
120 – Višestruke ozljede	24	112	88	3	227
999 – Ostale specifične ozljede nespomenute u prethodnim podjelama	118	531	237	4	890
Nema podataka	8	47	34	1	90
UKUPNO	1191	5166	2666	43	9066

Slika 3.32. Zastupljenost tri najčešće vrste ozljeda po dobnim skupinama

3.1.9. Zaključak analize ozljeda na radu

Hrvatskom zavodu javno zdravstvo do 20. listopada 2023. g. HZZO je dostavio podatke za **10 817** ozljeda na radu prijavljenu u 2022. godini. Podaci su analizirani prema mjestu ozljeđivanja, karakteristikama radnika koji su ozlijeđeni i to prema spolu, dobi, osnovi osiguranja, zanimanju, osposobljenosti za rad na siguran način, korištenju osobne zaštitne opreme u vrijeme nastanka ozljede, zatim prema djelatnosti i veličini poslodavca kod kojeg je zaposlen ozlijeđeni radnik, prema poslu koji je obavljan i prostoru u kojem je obavljan posao kada se radnik ozlijedio, prema specifičnoj aktivnosti i poremećaju koji je doveo do ozljede, načinu nastanka ozljede i materijalnim sredstvima koja su pri tom korištena ili sudjelovala u ozljedi te prema vrsti ozljede i ozlijeđenom dijelu tijela

- Od ukupnog broja ozljeda na radu (N=10 817), **na mjestu rada** dogodilo se 9 066 (83,81%) ozljeda, a **na putu** 1 751 (16,19%) ozljeda.
- Uspoređujući odnose između ozljeda na mjestu rada i onih na putu unutar pojedine županije, vidljivo je kako se u *Gradu Zagrebu*, od ukupnog broja ozljeda (N=2 476), na mjestu rada dogodilo 72,66% ozljeda, što je najmanji udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu među svim županijama. Najveći udio ozljeda na mjestu rada spram onih na putu je u *Bjelovarsko-bilogorskoj županiji*, gdje od ukupnog broja ozljeda u toj županiji (N=238), 97,90% čine ozljede na mjestu rada.
- Od ukupnog broja ozlijeđenih radnika (N=10 817), 57,43% su muškarci, a 41,76% žene. Od ukupnog broja ozlijeđenih muškaraca (N=6 212), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 91,23%, a **na putu** 8,77%. Od ukupnog broja ozlijeđenih žena (N=4 517), **na mjestu rada** ozlijedilo se njih 75,09%, a **na putu** 24,91%, dok za 81 ozljedu nema podataka o spolu ozlijeđenih radnika. Podaci ukazuju na to da se muškarci češće ozljeđuju na mjestu rada u odnosu na žene, dok se žene češće ozljeđuju pri dolasku ili odlasku s mjesta rada.
- Analiza ozljeda **na mjestu rada** (N=9 066) pokazuje da se najviše ozljeda dogodilo na *uobičajenom mjestu rada ili unutar uobičajene jedinice poslodavca* (86,59%).
- Prema osnovi osiguranja najviše ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=9 066) je iz grupe *radnik* (98,35%).
- Prema zanimanju, sukladno NKZ-10, najveći broj radnika ozlijeđenih **na mjestu rada** (N=9 066) je iz roda *9 Jednostavna zanimanja* (N=2 118). Uvidom u podatke o stopi ozljeda na mjestu rada na 1000 zaposlenih, vidljivo kako je i stopa najviša u rodu *9 - Jednostavna zanimanja* (16,68).
- Od ukupnog broja radnika ozlijeđenih na mjestu rada (N=9 066), njih 94,34% osposobljeno je za rad na siguran način, a 82,06% je koristilo osobnu zaštitnu opremu u vrijeme nastanka ozljede, no nije poznato je li korištena oprema povezana s ozlijeđenim dijelom tijela.
- Stopa **ukupnog broja** ozljeda (N=10 817) na 1000 zaposlenih za sve djelatnosti iznosi 7,05 dok stopa ozljeda **na mjestu rada** (N=9 066) na 1000 zaposlenih za sve djelatnosti iznosi 5,94.
- Iz **ukupnog broja** ozljeda i broja ozljeda **na mjestu rada**, te **stope** na 1 000 zaposlenih na ukupan broj ozljeda i na broj ozljeda na mjestu rada, može se zaključiti da se najveći broj ozljeda dogodio u *prerađivačkoj industriji (oznaka područja: C)*. Istovremeno, najviša stopa ozljeda na 1 000 zaposlenih je u *djelatnosti opskrba vodom; uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnost sanacije (oznaka područja: E)*.
- Prema veličini poslodavca, najviše ozljeda na mjestu rada dogodilo se kod poslodavaca s više od 500 zaposlenih (42,96%).
- Obzirom na radni okoliš odnosno radni prostor gdje se osoba ozlijedila, od ukupnog broja ozljeda **na mjestu rada** (N=9 066), najviše ozljeda dogodilo se u *industrijskoj zoni* (35,89%) preciznije u *proizvodnoj zoni, tvornici, radionici* (20,58%).
- Obzirom na radni proces koji je ozlijeđeni provodio u vrijeme ozljede na mjestu rada (N=9 066), najviše ozljeda dogodilo se pri izvršavanju poslova pod grupom - *ostali poslovi povezani sa zadacima u grupama 10, 20, 30 i 40* (32,08%), a unutar te grupe 15,93% ozljeda dogodilo se *prilikom podešavanja, pripreme, postavljanja, rastavljanja i rasklapanja*.

- Najčešća specifična aktivnost koju je radnik izvodio u trenutku ozljede na mjestu rada je *kretanje* i to kod 3 023 ozljeda, a materijalno sredstvo povezano s tom aktivnosti u 1 695 ozljeda su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje*.
- Najčešći poremećaj koji je doveo do ozljede radnika na mjestu rada *gubitak kontrole (djelomični ili potpuni) nad strojem, prijevoznim sredstvom, opremom, ručnim alatom, predmetom, životinjom* kod 1 965 ozljeda, a materijalno sredstvo povezano s tim poremećajem u 556 slučajeva je *ručni alat bez pogona*.
- Najčešći kontakt – način ozljeđivanja koji je doveo do ozljede radnika na mjestu rada je *horizontalni ili vertikalni udar s nepokretnim predmetom (žrtva je u pokretu)* kod 2 189 ozljeda, a materijalno sredstvo povezano s navedenim kontaktom kod 1 719 ozljeda su *zgrade, građevine, površine na površini zemlje*.
- Prema vrsti ozljede na mjestu rada (N=9 066), najviše je *rana i površinskih ozljeda* (36,12%).
- Na mjestu rada (N=9 066), najčešće ozljeđivani dio tijela su *gornji ekstremiteti* (38,03%) u čijem udjelu *prsti* čine 19,84%

Od početka 2013. godine na snazi je obrazac prijave ozljede na radu koji sadrži podatke o ozljedi na radu sukladne metodologiji Europske statistike ozljeda na radu (ESAW metodologija) jer je Republika Hrvatska od početka punopravnog članstva u EU obvezna dostavljati podatke o ozljedama na radu u obliku koji je sukladan ESAW metodologiji. Uspoređujući dobivene podatke iz analize ozljeda na radu za 2022. godinu u odnosu na ozljede na radu u 2014., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019., 2020., 2021. i 2023. godini nisu uočene veće razlike u samim podacima. Nakon vidljivog pada broja ozljeda na radu u 2020. i 2021. što se može pripisati smanjenoj gospodarskoj aktivnosti zbog provođenja mjera u sprječavanju širenja zaraze virusa SARS-CoV-2., u 2022. i 2023. godini zamijećen je porast broja ozljeda na radu što možemo pripisati povratku uobičajenim gospodarskim aktivnostima. Pozitivno je što je u 2023. godini zamijećen mali pad stope ozljeda na 1000 zaposlenih u usporedbi s godinom prije. Iz ove analize se može se uočiti kako je najčešća aktivnost koju je ozlijeđeni obavljao u trenutku ozljeđivanja na mjestu rada *kretanje*, koje je u velikom broju slučajeva dovelo do padova u razini te da je najčešći način ozljeđivanja *horizontalni ili vertikalni udar u nepokretni predmet, odnosno površinu*.

Općenito gledajući podatke prikupljene iz obrasca prijave ozljede na radu može se zaključiti da poslodavci ne ispunjavaju precizno podatke o ozljedi na radu pogotovo u opisnom dijelu prijave ozljede na radu što otežava utvrđivanje stvarnih činjenica kako je došlo do ozljede. Preciznije popunjeni obrasci pomogli bi da analiza ozljeda na radu pokaže jasniju sliku poremećaja koji su doveli do ozljede, a što bi pomoglo kod poduzimanja mjera za smanjenje broja ozljeda na radu.

4.

EVIDENCIJA OZLJEDA OŠTRIM PREDMETIMA U DJELATNOSTI ZDRAVSTVA

4.1. Evidencija i statistička analiza ekspozicijskih incidenata

Direktiva Vijeća 2010/32/EU od 10. svibnja 2010. godine o provođenju Okvirnog sporazuma o sprječavanju ozljeda oštrim predmetima u bolničkom sektoru i zdravstvu uvedena je u zakonodavstvo Republike Hrvatske (RH) putem Pravilnika o načinu provođenja mjera zaštite radi sprječavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima (NN 84/13, 17/17).

Novi Pravilnik o načinu provođenja i mjerama zaštite radi sprječavanja nastanka ozljeda oštrim predmetima (NN 39/2020) je stupio na snagu u travnju 2020. godine.

Navedenim Pravilnikom se utvrđuju mjere zaštite zdravlja radnika u zdravstvu koji rade na poslovima gdje postoji opasnost od ozljeda oštrim predmetima te izlaganja drugim vrstama ekspozicijskih incidenata kao što su ugrizi i tzv. incidenti bez oštrice. Osim spomenutih mjera zaštite zdravlja radnika, Pravilnikom je također utvrđeno kako poslodavac mora prijaviti svaki navedeni incident slanjem obrasca s informacijama o svakom ekspozicijskom incidentu. Incidenti se prijavljuju na Obrascima za prijavu ozljeda oštrim predmetom (Prilog I i Prilog II) koji su sastavni dio Pravilnika (NN 39/2020). Obrasci se mogu popuniti i elektronski, putem poveznice koja se nalazi na stranici Službe za medicinu rada HZJZ-a. Poslodavac je obavezan popunjeni obrazac iz Priloga I. ovoga Pravilnika dostaviti elektroničkim putem Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo te u svojoj evidenciji imati popunjene obrasce iz Priloga I. i Priloga II. ovoga Pravilnika.

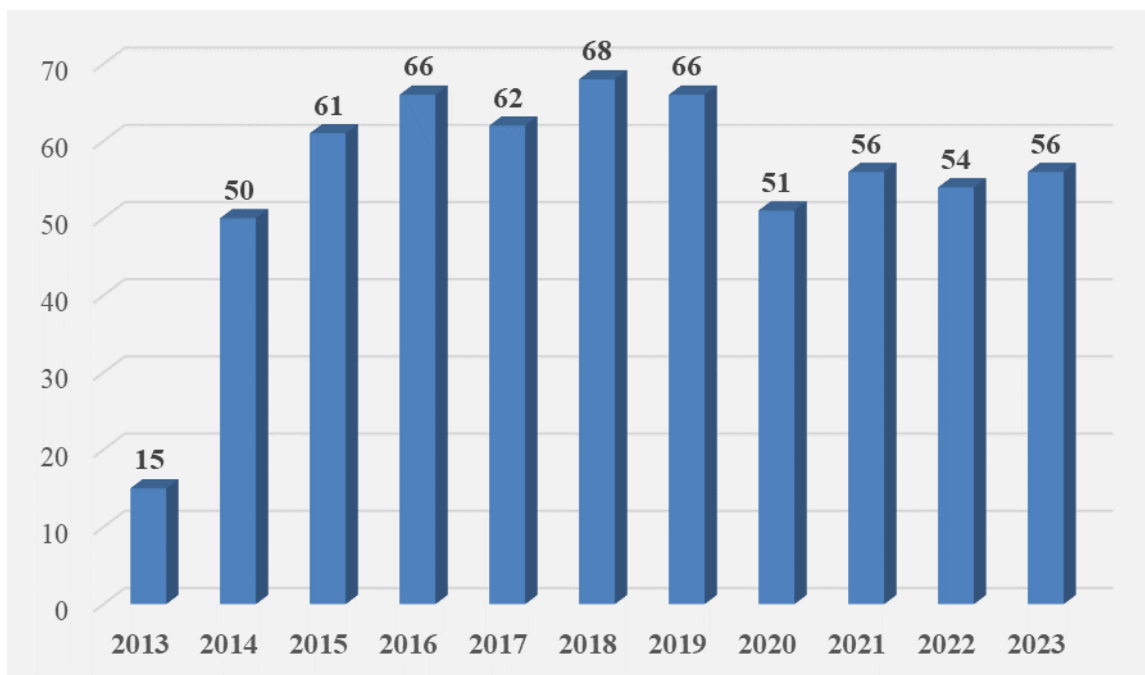
HZJZ je obavezan dostaviti elektroničkim putem mjesečno zbirno izvješće o svim ubodnim incidentima tj. ozljedama oštrim predmetima ili drugim vrstama ekspozicijskih incidenata, Ministarstvu zdravstva i nadležnom osiguravatelju.

Podatci iz zaprimljenih obrazaca (Prilog I) se u Službi za medicinu rada HZJZ-a evidentiraju i analiziraju. Evidencija obuhvaća podatke o poslodavcu, ozlijeđenom radniku, incidentu i radnom procesu pri kojem je došlo do ozljede, načinu ozljeđivanja i težini ozljede oštrim predmetom.

4.1.1. Učestalost ekspozicijskih incidenata

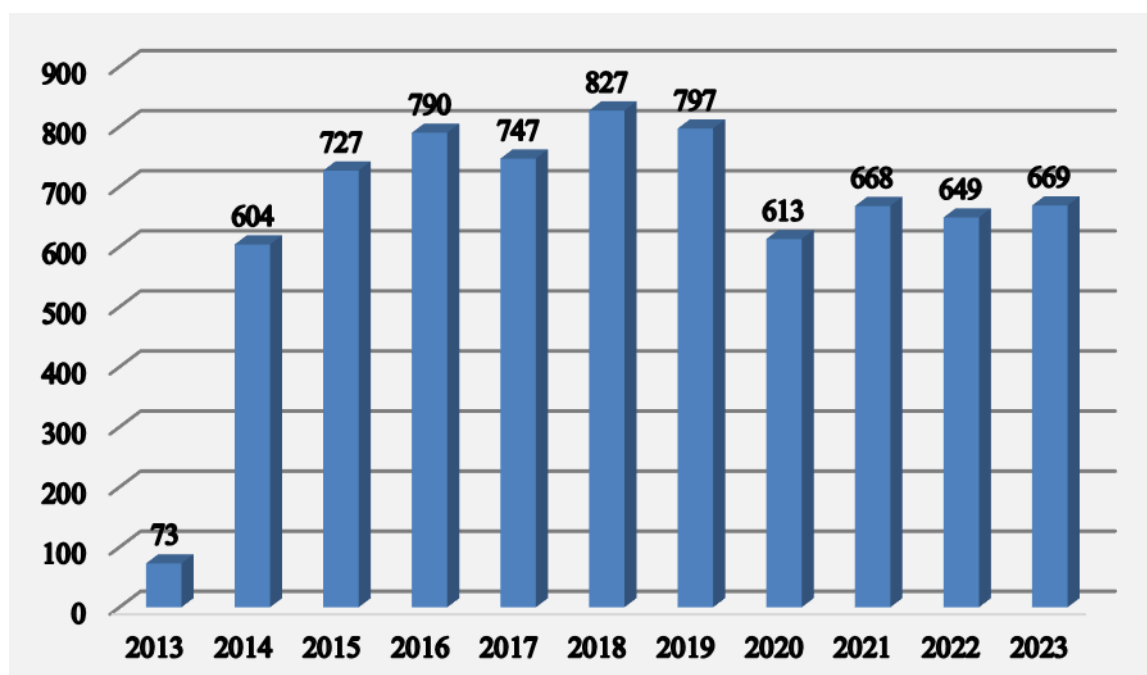
Obveza prijavljivanja incidenata stupila je na snagu 1. srpnja 2013. godine, a prve prijave su u Službi za medicinu rada HZJZ-a počele stizati u kolovozu 2013. godine te je do kraja godine stizalo prosječno 15 prijava mjesečno. Broj prijava se postupno povećavao te se tijekom 2014. godine popeo na 50-tak mjesečno. Od 2015. – 2023. godine prosjek mjesečnih prijava je oko 55 mjesečno što je prikazano na Slici 4.1.

Slika 4.1. Prosječni broj prijava mjesečno po godinama (razdoblje kolovoz 2013.- prosinac 2023.)

Od kolovoza do prosinca 2013. godine u Službi za medicinu rada HZJZ-a su zaprimljene sveukupno 73 prijave incidenata. Sveukupni broj prijava incidenata u 2014. godini popeo se je na 604 prijave da bi se u godinama od 2015.-2023. broj zaprimljenih prijava kretao oko 721 godišnje. Slika 4.2. prikazuje broj prijavljenih incidenata godišnje za razdoblje od kolovoza 2013. do prosinca 2023. godine.

Slika 4.2. Broj prijavljenih incidenata godišnje (razdoblje kolovoz 2013.- prosinac 2022.)

Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2023. godine u evidenciju ozljeda oštrim predmetima i ostalih ekspozijskih incidenata uneseni su podaci o 669 ozljeda.

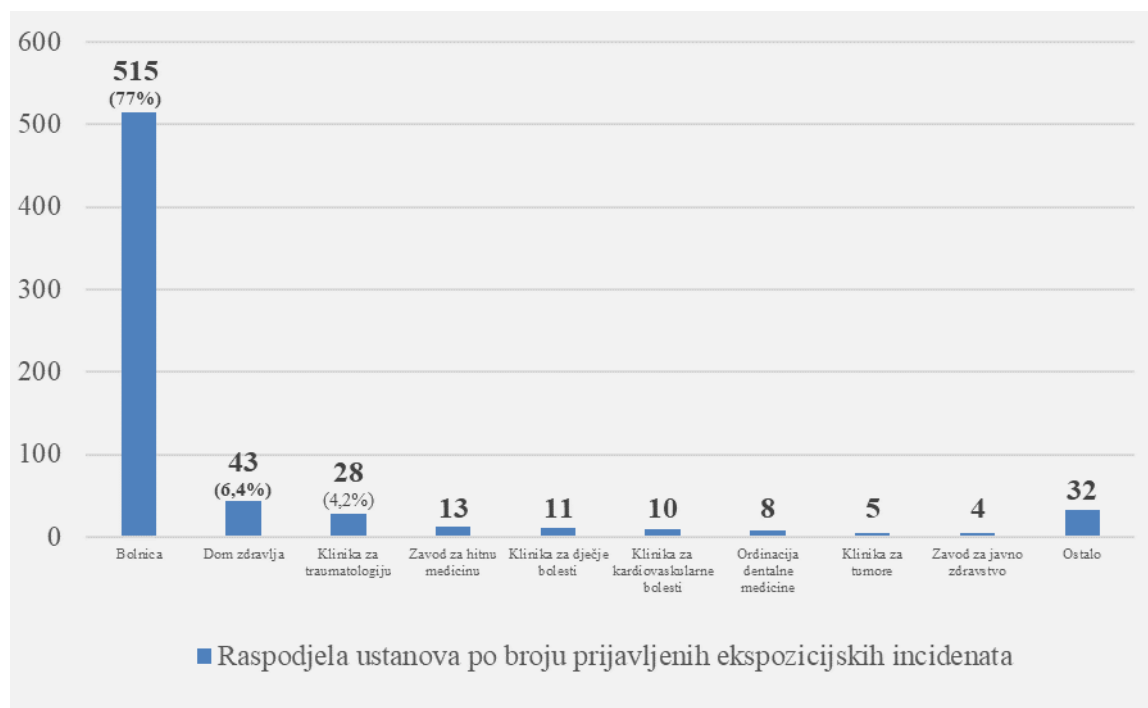
U nastavku je prikazana analiza tih podataka s obzirom na ustanovu i mjesto gdje se incident dogodio, zanimanje i spol ozlijeđenog radnika te vrstu ozljede /ekspozijskog incidenta.

4.1.2. Analiza podataka po ustanovama u kojima se dogodio ekspozicijski incident

Analiza podataka koji pokazuju u kojim je ustanovama u Republici Hrvatskoj došlo do ozljeda oštrim predmetima ili drugih vrsta ekspozicijskih incidenata, ukazuje da je daleko najveći broj incidenata zabilježen u bolnicama, čak 515 (77%) od ukupnog broja prijavljenih incidenata. Slijede Domovi zdravlja s 43 (6,4%) te Klinika za traumatologiju s 28 (4,2%) prijavljenih incidenata od ukupnog broja zaprimljenih prijava ozljeda oštrim predmetima ili drugih vrsta ekspozicijskih incidenata.

Tablica 4.1. Broj incidenata po ustanovama u 2023. god.

Ustanova u kojoj se dogodila ozljeda oštrim predmetom /ekspozicijski incident	Broj incidenata
Bolnica	515
Dom zdravlja	43
Klinika za traumatologiju	28
Ostalo	21
Zavod za hitnu medicinu	13
Klinika za dječje bolesti	11
Klinika za kardiovaskularne bolesti	10
Ordinacija dentalne medicine	8
Klinika za tumore	5
Zavod za javno zdravstvo	4
Klinika za plućne bolesti	2
Dom za odrasle osobe	2
Medicinsko-biokemijski laboratorij	2
Stomatološki fakultet	2
Poliklinika	2
Klinika za ženske bolesti i porode	1
UKUPNO (u 2023.godini)	669

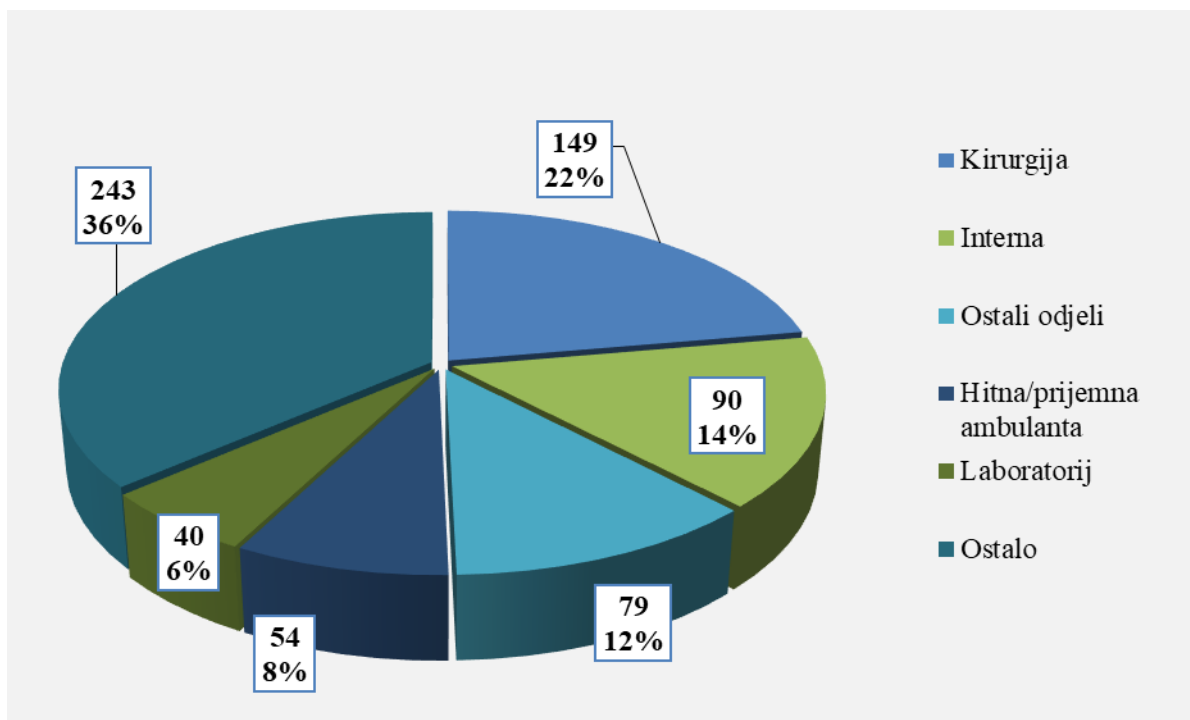
Slika 4.3. Raspodjela ustanova po broju prijavljenih ekspozicijskih incidenata u 2022. g.

4.1.3. Analiza podataka prema mjestu nastanka ekspozicijskog incidenta

Analiza podataka koji pokazuju na kojim odjelima odnosno službama unutar zdravstvene ustanove je došlo do ozljeda oštrim predmetima ili drugih vrsta ekspozicijskih incidenata, ukazuje da je najveći broj incidenata zabilježen na odjelu kirurgije, 149 (22%). Slijedi odjel interne medicine sa 104 (15%) prijavljenih incidenata. Na trećem mjestu po broju prijave su ostali odjeli sa 79 (12 %), a nakon njih slijedi hitna/prijemna ambulanta s 54 (8%) zabilježenih incidenata od ukupnog broja zaprimljenih prijave ekspozicijskih incidenata tijekom 2023. godine.

Tablica 4.2. Broj ekspozicijskih incidenata prema mjestu nastanka u 2023.g

Mjesto nastanka incidenta	Broj incidenata
Kirurgija	149
Interna medicina	104
Ostali odjeli	79
Hitna/prijemna ambulanta	54
Laboratorij	40
Jedinica intenzivnog liječenja	39
Dentalna medicina	26
Ginekologija/Porodništvo	21
Obiteljska medicina	15
Psihijatrija	15
Pedijatrija	13
Transfuziologija	13
Neurologija	12
Radiologija	11
Anesteziologija	9
Onkologija	8
Pulmologija	8
Zavod za hitnu medicinu	7
Dijaliza	5
Infektologija	5
Nuklearna medicina	5
Oftalmologija	5
Palijativa	5
Patologija	5
Nije navedeno	4
Citologija	3
Kardiologija	3
ORL	3
Urologija	2
Ljekarna	1

Slika 4.4. Raspodjela broja prijavljenih ekspozicijskih incidenata u 2022. g. prema mjestu nastanka incidenta unutar zdravstvene ustanove

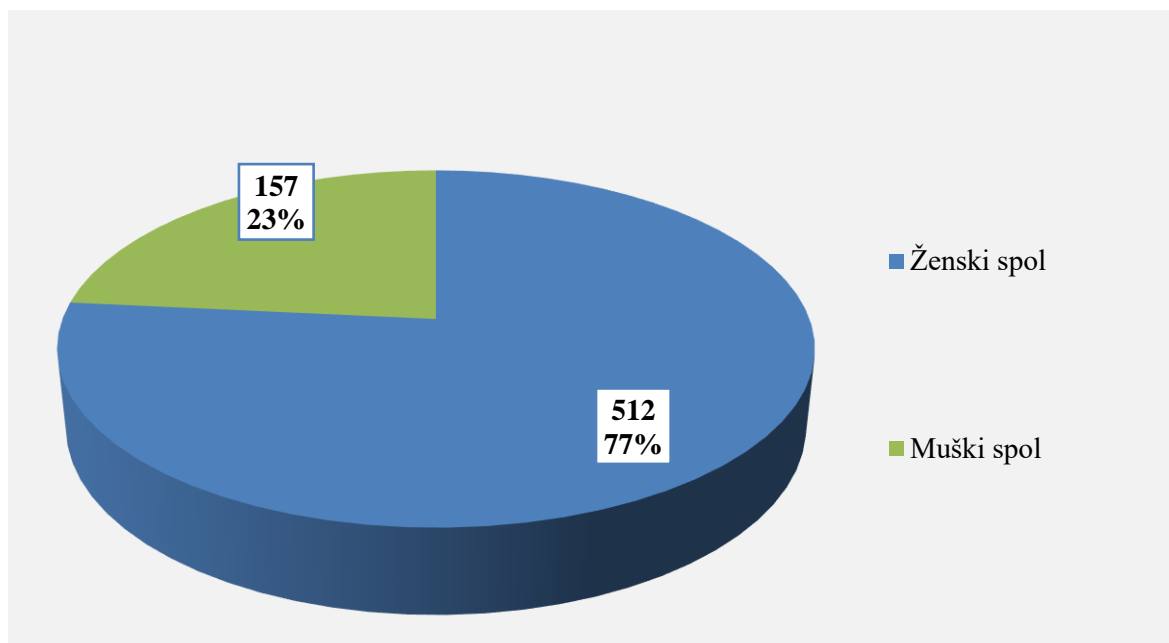
4.1.4. Analiza podataka prema zanimanju ozlijeđenih radnika

Analiza podataka koji pokazuju kojeg zanimanja je zdravstveni djelatnik koji je doživio ozljedu oštrim predmetima ili drugu vrstu ekspozicijskog incidenta, ukazuje da je gotovo polovica od ukupnog broja incidenata, njih 310 (46%) zabilježena kod medicinskih sestara/tehničara, a gotovo četvrtina od ukupnog broja incidenata, 151 (23%) zabilježena je kod liječnika. Slijede ostala zanimanja sa 66 (10%) zabilježenih incidenata te laboratorijski tehničari s 42 (6%) zabilježenih incidenata od ukupnog broja zaprimljenih prijava ubodnih/ekspozicijskih incidenata tijekom 2023. godine.

Tablica 4.3. Broj ekspozicijskih incidenata prema zanimanju ozlijeđenog radnika u 2023. g

Zanimanje ozlijeđenog radnika	Broj incidenata
Medicinska sestra/ tehničar	310
Doktor medicine	151
Ostalo	66
Laboratorijski tehničar	42
Učenik/student	37
Doktor dentalne medicine	12
Nije navedeno zanimanje	12
Primalja	11
Inženjer medicinske radiologije	6
Spremačica/ čistačica	6
Dentalni tehničar	4
Njegovateljica	4
Bacc.med.lab.dijagnostike	2
Fizioterapeut	2
Pomoćni djelatnik u zdravstvu	2
Farmaceutski tehničar	1
Vozač	1

Slika 4.6. Raspodjela broja prijavljenih ekspozicijskih incidenata u 2023. g. prema spolu ozlijeđenog radnika

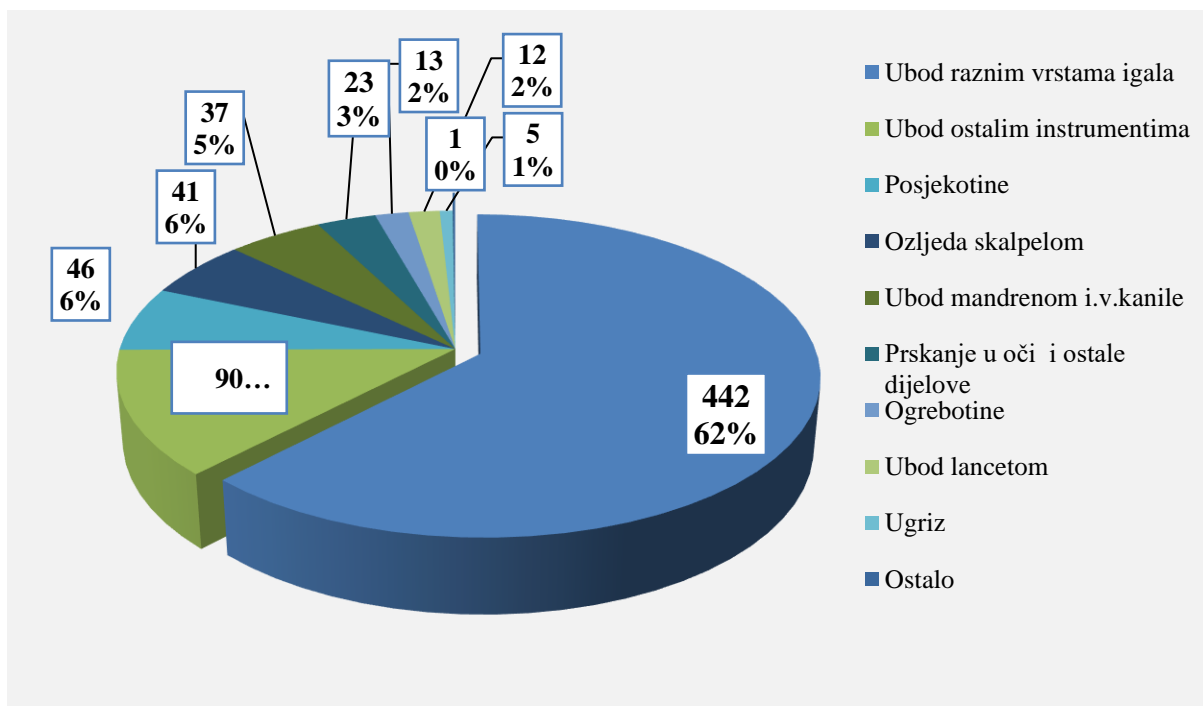
4.1.6. Analiza podataka prema vrsti incidenta

Prilikom prijave vrste incidenta, u nekim obrascima su pojedini incidenti upisani u više ponuđenih rubrika te je to razlog što je broj incidenata po vrsti nešto veći od broja prijavljenih incidenata u 2023. godini. U tablici je navedeno 710 vrste incidenata. Analiza podataka, koji pokazuju koju vrstu incidenta je zdravstveni djelatnik doživio, ukazuje da je više od polovice ukupnog broja incidenata, njih 442 (62%) bilo prijavljeno kao ubodi raznim vrstama igala. Slijede ubodi ostalih instrumenata kojih je bilo 90 (13%) zabilježenih incidenata, zatim posjekotine 46 (6,5%) te ozljeda skalpelom 41 (6%) od ukupnog broja zaprimljenih prijava ubodnih/ekspozicijskih incidenata tijekom 2023. godine.

Tablica 4.4. Broj ekspozicijskih incidenata prema vrsti incidenta u 2023. g.

Vrsta ekspozicijskog incidenta	Broj incidenata
Ubodi raznim vrstama igala	442
Ubod ostalih instrumenata	90
Posjekotine	46
Ozljeda skalpelom	41
Ubod mandrenom i.v. kanile	37
Prskanje u oči i ostale dijelove	23
Ogrebotine	13
Ubod lancetom	12
Ugriz	5
Ostalo (nije navedeno)	1

*Neki incidenti su ubilježeni u više rubrika pod vrstom ozljede

Slika 4.7. Raspodjela broja prijavljenih ekspozicijskih incidenata u 2023. g. prema vrsti nastalog incidenta

4.1.7. Zaključak

Ozljede oštrim predmetima („ubodni incidenti“) kao i ostali vidovi ekspozicijskih incidenata, vrlo rijetko za posljedicu imaju značajniju ozljedu pa se stoga veliki broj takvih ozljeda niti ne prijavljuje. Međutim, posljedično mogu rezultirati pojavom jedne od tzv. krvlju prenosivih bolesti. Do tih bolesti može doći u slučaju incidenata pri kojima je radnik izložen zaraženoj krvi ili tjelesnoj tekućini u kojoj se nalazi zaražena krv. Postoji veliki broj patogena koji mogu izazvati infekciju tim tzv. krvlju prenosivim bolestima, ali najspominjaniji i najopasniji su virusi HIV-a te hepatitisa B i C. Prijavljivanje ozljeda oštrim predmetima („ubodnih incidenata“) kao i ostalih vidova ekspozicijskih incidenata od izuzetne je važnosti kako bi se u slučaju razvoja bolesti mogao povezati nastali incident s posljedičnom bolesti. Podatak o prijavljenom incidentu ključan je u postupku priznavanja profesionalne bolesti kao posljedice doživljene ozljede oštrim predmetima („ubodnog incidenta“) ili nekog od ostalih vidova ekspozicijskih incidenata.

Analiza podataka zaprimljenih u Službu za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu HZJZ-a putem popunjenih obrazaca prijave ozljeda oštrim predmetima (Prilog I), ukazuje na potrebu uvođenja sigurnijih mjera zaštite koje su raspoložive na tržištu. Na to osobito ukazuje podatak kako je 62% incidenata nastalo ubodom iglom. Dokazano je da primjena igala s integriranim zaštitnim mehanizmom znakovito smanjuje broj ozljeda iglom u radnika u zdravstvu, osobito u medicinskih sestara i doktora medicine. Znakovit je izraziti pad broja ozljeda zabilježenih u spremačica/čistačica što ukazuje na vjerojatno pozitivne učinke edukacije o prikladnom uklanjanju i odlaganju oštrih predmeta. Naime, ukoliko se oštri predmeti, prvenstveno upotrijebljene igle, ne odlažu na ispravan način u adekvatne i kvalitetne posude/spremnike za odlaganje upotrijebljenih oštrih predmeta, prilikom uklanjanja i bacanja često dolazi do ozljeđivanja kako medicinskog osoblja tako i spremačica/čistačica. Zamjetan je porast broja incidenata u laboratorijskih tehničara i

učenika/studenata što može ukazivati na nedostatnu edukaciju odnosno neiskustvo korištenja oštih predmeta u djelatnosti zdravstva.

Iz svega navedenog je razvidno kako je od iznimne važnosti provođenje primjerene edukacije zaposlenika i poslodavaca. Potrebno je u suradnji s poslodavcima omogućiti široku primjenu opreme s integriranim zaštitnim mehanizmima te specijalne spremnike/posude za odlaganje upotrijebljenih oštih predmeta i igala kako bi se u što većoj mjeri izbjeglo ozljeđivanje tijekom i nakon korištenja oštih predmeta u djelatnosti zdravstva.

5.

ZDRAVSTVENI NADZOR I PRAĆENJE IZLOŽENOSTI SPECIFIČNIH GRUPACIJA RADNIKA U RH

5.1. Evidencija podataka o radnicima zaposlenim na radnim mjestima članova posade pomorskih brodova i brodova unutarnje plovidbe

Zdravstveni pregledi pomoraca obavljaju se prema Pravilniku o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti (NN 93/07) i Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti NN (107/14), te prema Pravilniku o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade plovila unutarnje plovidbe (NN 4/16).

Registar pomoraca za 2023. godinu napravljen je u Službi za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

U skladu s člankom 9. Pravilnika o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti (NN 93/07, 107/14), liječničke preglede članova posade obavlja ovlaštenu specijalist medicine rada, daje ocjenu zdravstvene sposobnosti, potpisuje svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti i izvješćuje pregledanu osobu o ustanovljenim bolestima, bolesnim stanjima i ostalim čimbenicima koji utječu na njezino stanje zdravlja i obavljanje poslova i dužnosti člana posade. Kako bi stekao ovlaštenje, specijalist medicine rada mora pohađati i uspješno završiti tečaj iz pomorske medicine prema programu i sadržaju Tečaja iz pomorske medicine za ovlaštene specijaliste medicine rada.

Tečaj iz pomorske medicine traje 25 sati, Služba za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo ili udruga koju Hrvatski zavod za javno zdravstvo ovlasti, organizira i provodi tečaj iz pomorske medicine. Tečaj iz pomorske medicine uključuje provjeru znanja nakon završenog tečaja, nakon čega se izdaje Potvrda o završenom

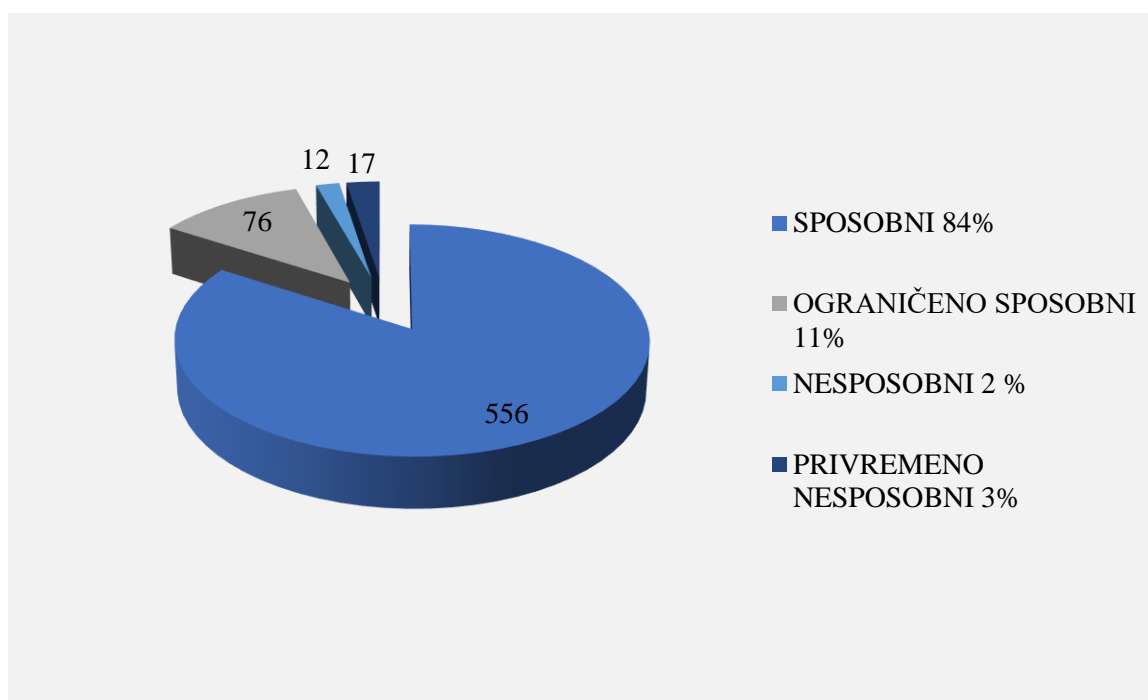
tečaju iz pomorske medicine. Zadnji tečaj iz pomorske medicine održan u razdoblju od 25. do 27. studenog 2022. godine u Službi za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i pohađalo ga je 24 sudionika.

Tablica 5.1. Broj zdravstvenih pregleda pomoraca u privatnoj zdravstvenoj zaštiti i ocjene zdravstvene sposobnosti po županijama iz kojih su u proteklom razdoblju (2023.) dostavljeni podaci Službi za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Republika Hrvatska	Ukupan broj pregledanih	Sposobni	Ograničeno sposoban	Nesposobni	Privremeno nesposobni	Ocjena nije dana
	661	556	76	12	17	0

Tijekom 2023. godine u Službi za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, dostavljeni su podatci o ukupno pregledanom 661 pomorcu u Republici Hrvatskoj.

Slika 5.1. prikazuje da je od ukupno izvršenih 661 pregleda pomoraca njih 556 (84%) ocijenjeno sposobnima, dok je 76 (11%) ocijenjeno ograničeno sposobnim, nesposobnim je ocijenjeno 12 (2%) te privremeno nesposobnim 17 (3%). Razlozi ocjene ograničeno sposoban su: nošenje naočala-leća, vremensko ograničenje te ostalo.

Slika 5.1. Ocjena zdravstvene sposobnosti pomoraca pregledanih u 2023. godini.

Članak 37. Pravilnika o utvrđivanju uvjeta zdravstvene sposobnosti članova posade pomorskih brodova, brodica i jahti (NN 93/07, 107/14) predviđa mogućnost pisanog prigovora na uručenu svjedodžbu o zdravstvenoj sposobnosti.

5.2. Evidencija i statistička analiza podataka o radnicima koji rade kao čuvari i zaštitari u privatnoj zaštiti

Zdravstveni pregledi čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti obavljaju se prema Pravilniku o načinu određivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti (NN38/04) i Izmjeni Pravilnika o načinu određivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti (NN 38/04, 106/04, NN38/08, NN 16/11).

Registar čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti za 2023. godine je napravljen u Službi za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Pregledi su obavljani u specijalističkim ordinacijama medicine rada koje zadovoljavaju kriterije iz Pravilnika o načinu određivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti.

Tablica 5.2. Broj zdravstvenih pregleda čuvara i zaštitara u privatnoj zdravstvenoj zaštiti i ocjene zdravstvene sposobnosti iz kojih su u proteklom razdoblju (2023.) dostavljeni podaci Službi za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Republika Hrvatska	Ukupan broj pregledanih	Sposobni	Nesposobni	Ograničeno sposobni	Privremeno nesposobni	Ocjena nije dana
	141	125 (89%)	3 (2%)	10 (7%)	2 (1%)	1 (1%)

Službi za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo su tijekom 2023. godine, dostavljeni podatci o zdravstvenim pregledima 141 zaštitara u Republici Hrvatskoj.

Iz tablice 7.2 je vidljivo da je na 141 pregled, za koje su dostavljeni podatci, sposobnima ocijenjeno 125 (89%) radnika, 10 (7%) ih je ograničeno sposobnih, 3 (2%) je ocijenjeno nesposobnima, 2 (1%) privremeno nesposobnima, a 1 ocjena nije dana.

5.3. Praćenje izloženosti karcinogenima, mutagenima i reproduktivno toksičnim kemikalijama

Karcinogene, mutagene i reproduktivno toksične kemikalije (u nastavku: KMR kemikalije) imaju štetni učinak na ljudsko zdravlje pa je potrebno utvrditi njihovu prisutnost na radnom mjestu i poduzeti odgovarajuće mjere zaštite. Pravilnik o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima (NN 91/2018, 1/2021, 148/23) utvrđene su obveze poslodavca u pogledu zaštite zdravlja i sigurnosti radnika od rizika pri radu s KMR kemikalijama uključujući i prevenciju tih rizika. Sukladno Uredbi EZ 1272/2008 (tzv. CLP Uredba) oznake upozorenja za karcinogene (1.A, 1.B i 2. kategorije) su H350 i H351, za mutagene (1.A, 1.B i 2. kategorije) su oznake H340 i H341, a za reproduktivnu toksičnost (1.A, 1.B i 2. kategorije) H360 i H361.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Služba za medicinu rada, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu (u nastavku: Služba) vodi evidenciju radnika (za koje je dobila podatke) izloženih KMR kemikalijama. I tijekom 2023. godine Služba je nastavila provoditi radnje u cilju dobivanja podataka o poslodavcima koji u svom radu koriste KMR kemikalije odnosno radnicima izloženim tim kemikalijama, a u svrhu vođenja „Evidencije radnika izloženih karcinogenim, mutagenim i reproduktivno toksičnim kemikalijama“.

Izvor podataka za evidenciju radnika izloženih KMR kemikalijama

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti (NN br. 100/18, 147/20, 119/22 i 156/22, 33/23) propisano je da Zavod, pored ostalih poslova, vodi evidenciju radnika izloženih pojedinim štetnostima, opasnostima i naporima u slučajevima kada to nalažu propisi iz područja sigurnosti na radu. U Pravilniku o zaštiti radnika od

izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima (NN 91/2018, 1/21, 148/23) (u daljem tekstu: Pravilnik) koji je donesen temeljem Zakona o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 94/18, 96/18) propisno je da poslodavci koji u svom radu koriste opasne kemikalije o tome moraju voditi evidenciju, a na zahtjev preslike istih dostavljaju zavodu nadležnom za zaštitu zdravlja na radu. Također, propisano je da ako poslodavac prekida obavljanje djelatnosti, dužan je tijelu nadležnom za poslove inspekcije rada i tijelu nadležnom za zaštitu zdravlja na radu, najkasnije s danom prekida obavljanja djelatnosti, dostaviti isprave i podatke o izloženosti radnika. Poslodavac na zahtjev zavoda nadležnog za zaštitu zdravlja na radu dostavlja podatke o djelatnosti i postupcima koje obavlja, uključujući i razloge za upotrebu KMR kemikalija, pojedinačnim godišnjim količinama KMR kemikalija, proizvedenih i/ili korištenih, broju radnika izloženih KMR kemikalijama, poduzetim preventivnim tehničkim i zdravstvenim mjerama, vrsti osobne zaštitne opreme koja se koristi, prirodi, stupnju i trajanju izloženosti te slučajevima zamjene KMR kemikalija. Poslodavac temeljem Pravilnika treba voditi evidenciju o zdravstvenoj sposobnosti za rad radnika i o rezultatima mjerenja koncentracija opasnih kemikalija na mjestima rada značajne za izloženost radnika.

Do kraja 2023. g. Služba je dobila podatke od sedam (7) poslodavaca za ukupno osamdeset jednog (81) radnika izloženih KMR kemikalijama. Dostavljeni su podaci sukladno gore navedenom Pravilniku.

Raspodjela prispjelih podataka prema županijama prikazana je u Tablica 5.3.

Tablica 5.3. Broj radnika izloženih KMR kemikalijama po županijama

Županije	Ukupno	Udio %
Grad Zagreb	3	3,7
Sisačko-moslavačka	42	51,2
Varaždinska	1	1,2
Osječko-baranjska županija	8	9,8
Splitsko dalmatinska županija	11	13,4
Primorsko goranska	17	20,7
Ukupno radnika	82	100,0

Dob i spol radnika izloženih KMR kemikalijama

U evidenciji radnika izloženih KMR kemikalijama za 2023. godinu upisano je osamdeset jedan (81) radnik. U Tablici 5.4 Tablica 5.. naveden je broj izloženih radnika prema spolu (67.1 % muškaraca, 32.9 % žena) i prema starosti radnika.

Tablica 5.4. Broj radnika izloženih KMR kemikalijama prema spolu i starosti

Starost radnika	M	Ž	Ukupno
18-29	10	6	16
30-39	16	5	21
40-49	11	10	21
50-59	16	5	21
60+	2	1	3
Ukupno	55	27	82

Gospodarska djelatnost poslodavca, zanimanje i poslovi koje obavljaju izloženi radnici

U Tablica i 5.5. naveden je broj radnika izloženih KMR kemikalijama prema gospodarskoj djelatnosti poslodavaca. Najviše radnika izloženih KMR kemikalijama je u zdravstvene zaštite (prema NKD 2007).

Tablica 5.5.. Broj izloženih radnika prema djelatnostima poslodavca

Djelatnosti prema NKD 2007	Ukupno
C PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	30
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	17
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	12
32 Ostala prerađivačka industrija	3
G TRGOVINA NA VELIKO, OSIM TRGOVINE MOTORNIM VOZILIMA I MOTOCIKLIMA	
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	1
F GRAĐEVINARSTVO	
42 Gradnja građevina niskogradnje	11
Q DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	8
Ukupno	82

U Tablica 5. naveden je broj radnika razvrstan prema djelatnostima i županijama dok je u Tablici 5.7. naveden popis poslova na kojima rade radnici izloženi KMR kemikalijama.

Tablica 5.6. Broj izloženih radnika prema djelatnosti poslodavca razvrstanih po županijama (HR025 Osječko-baranjska županija; HR031 Primorsko-goranska županija, HR035 Splitsko-dalmatinska županija; HR044 – Varaždinska županija; HR050 Grad Zagreb; HR04E – Sisačko-moslavačka županija)

Djelatnost prema NKD 2007	Županije						Ukupno
	HR025	HR031	HR035	HR044	HR050	HR04E	
20 Proizvodnja kemikalija i kemijskih proizvoda	0	0	0	0	0	30	30
21 Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih pripravaka	0	17	0	0	0	0	17
26 Proizvodnja računala te elektroničkih i optičkih proizvoda	0	0	0	0	0	12	12
32 Ostala prerađivačka industrija	0	0	0	0	3	0	3
42 Gradnja građevina niskogradnje	0	0	11	0	0	0	11
46 Trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima	0	0	0	1	0	0	1
86 Djelatnosti zdravstvene zaštite	8	0	0	0	0	0	8
Ukupno	8	17	11	1	3	42	82

Tablica 5.7. Popis poslova na kojima su radnici izloženi KMR kemikalijama

Poslovi pri kojima je radnik izložen KMR kemikalijama	Ukupan broj radnika
poslovi u laboratoriju	20
rukovanje tehnološkom opremom na postrojenju	49
rukovanje i skladištenje kemikalija	1
poslovi horizontalne signalizacije	12

Ukupno radnika	82
-----------------------	-----------

Vrste KMR kemikalijama kojima su radnici izloženi, način i duljina izloženosti

Popis KMR kemikalijama kojima su radnici izloženi nalazi se u Tablici 5.8.. dok Tablica 5.9. Tablica prikazuje način na koji su radnici izloženi (preko kože i/ili udisanjem).

Najveći broj radnika, njih pedeset (50) u svom radu koristi samo jednu KMR kemikaliju, dvije KMR kemikalije koristilo je osam (8) radnika, četiri KMR kemikalije koristio je jedan (1) radnik, pet KMR kemikalija koristilo je devet (9) radnika, a čak sedam KMR kemikalija u svom radu koristilo je dvanaest (12) radnika tijekom 2023. godine.

Tablica 5.10. pokazuje dnevnu izloženost radnika koji rade s KMR kemikalijama. Svi izloženi radnici obavili su liječnički pregled kod specijaliste medicine rada (i sporta) prije početka rada na radnim mjestima na kojima koriste KMR kemikalije, a liječničke preglede obavljaju i periodično.

Tablica 5.8.. Popis KMR kemikalija kojima su radnici izloženi

Naziv KMR kemikalije	Broj izloženih radnika	Naziv KMR kemikalije	Broj izloženih radnika
1,2 - benzendiol	6	kositrov (II) sulfat	12
2-butanon oksim	11	kromov (VI) oksid	3
4-kloranilin	11	metronidazol	6
arsenov trioksid	11	N, N - dimetilformamid	1
benzen	1	nikal	12
diklormetan	8	niklov (II) klorid	12
fenilhidrazin klorid	9	niklov (II) sulfat	12
formaldehid	12	nikal aluminijska legura	9
formamid	1	niklov bis(sulfamidat)	12
hidrazin	17	tiourea	12
kalijev metavanadat	13	Toxi tubes A	8
Ukupno broj KMR kemikalija kojima su radnici izloženi: 22			

Tablica 5.9. Način na koji su radnici izloženi KMR kemikalijama

Način izloženosti	Ukupno radnika
Preko kože	63
Udisanjem	45

Tablica 5.10. Dnevna izloženost radnika

Dnevna izloženost	Broj radnika
do 1 sat	0
od 1 do 4 sata	0
od 4 do 8 sati	15
samo u slučaju incidenta	48
Ukupno radnika	46

Zaključak

Hrvatski zavod za javno zdravstvo, Služba za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu je, sukladno svojim obvezama iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Pravilniku o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima, ustrojio evidenciju radnika izloženih KMR kemikalijama. U protekloj godini Služba je dobila podatke od sedam (7) hrvatskih poslodavaca za osamdeset jednog (81) radnika izloženih KMR kemikalijama.

Analiza dobivenih podataka pokazuje da više muškaraca radi s KMR kemikalijama (67.1%). Što se tiče dobne strukture, ukupno gledano najviše radnika izloženih KMR kemikalijama je starosti od 30 - 59 godina. Radnici mogu biti izloženi KMR kemikalijama putem kože i/ili dišnog sustava pa u radu, uz primjenu tehničkih mjera, ako je potrebno sukladno procjeni rizika, koriste i osobnu zaštitnu opremu. Najveći broj radnika njih četrdeset osam (48) izložen je KMR kemikalijama samo u slučaju incidenta, a gledano po djelatnosti najviše radnika koji rade s KMR kemikalijama zaposleno je u djelatnosti - prerađivačka industrija.

5.4 Evidencija podataka o radnicima pod velikim rizikom zbog izloženosti elektromagnetskim poljima na radu

Zdravstveni pregledi izloženih radnika, izloženih pripravnika, učenika i studenata koji se obučavaju za rad s izvorima ionizirajućih zračenja (u daljnjem tekstu: osobe za rad u području izloženosti), obavljaju se prema Pravilniku o zdravstvenim uvjetima izloženih radnika i osoba koje se obučavaju za rad u području izloženosti (NN 66/18, 36/22) (u daljnjem tekstu: Pravilnik).

Prema članku 20. Pravilnika, ovlaštene zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost medicine rada izvješćuju Službu za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo do 15. u mjesecu o zdravstvenim pregledima obavljenim tijekom prethodnog mjeseca koji potom vodi registar o izvršenim pregledima.

Tablica 5.11. *Broj zdravstvenih pregleda za rad u području izloženosti ionizirajućem zračenju i ocjene zdravstvene sposobnosti po županijama iz kojih su u proteklom razdoblju (tijekom 2023. godine) dostavljeni podaci Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo:*

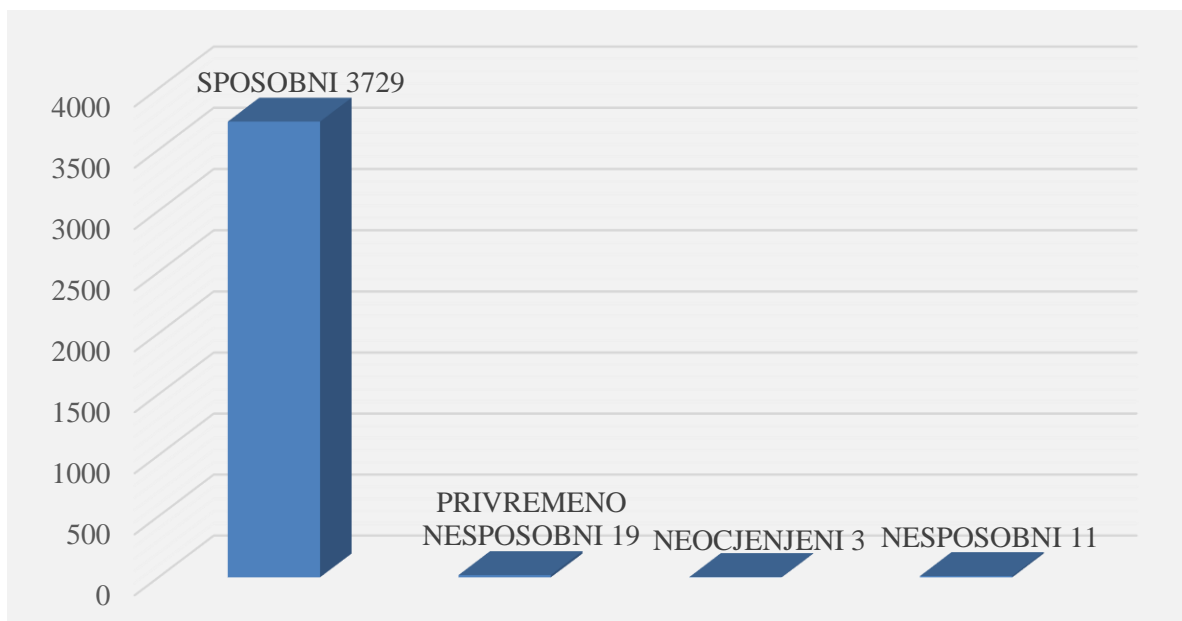
Županija	Sposobni	Nesposobni	Privremeno nesposobni	Ocjena nije dana	Ukupan broj pregledanih
Brodsko-posavska	147		1		148
Grad Zagreb	2342	7	14	2	2365
Istarska	5				5
Karlovačka	150				150
Koprivničko-križevačka	54	1		1	56
Krapinsko-zagorska	65				65
Ličko-senjska	33				33
Međimurska	12				12
Osječko-baranjska	7				7
Požeško-slavonska	21				21
Primorsko-goranska	452	2	3		457
Sisačko-moslavačka	17				17
Splitsko-dalmatinska	21				21
Šibensko-kninska	18				18
Varaždinska	154	1	1		156
Vukovarsko-srijemska	171				171
Zadarska	24				24
Zagrebačka	36				36
Ukupni zbroj	3729	11	19	3	3762

Podaci o broju pregleda osoba u području izloženosti dostavljeni su iz 18 županija uključujući i Grad Zagreb. Najveći broj dostavljenih podataka o obavljenim pregledima odnosi se na Grad Zagreb 2365 (62,87%), Primorsko-goransku županiju 457 (12,15%), Vukovarsko-srijemsku županiju 171 (4,55%), Varaždinsku županiju 156 (4,15%), Karlovačku županiju 150 (3,99%) i Brodsku posavsku županiju 148 (3,93%). (vidjeti Tablicu 5.11.)

Navedenih 6 županija čini čak 91,63% ukupnog broja prijavljenih pregleda.

Iz Bjelovarsko-bilogorske, Dubrovačko-neretvanske i Virovitičko-podravске županije nisu dostavljeni podaci.

Slika 5.2. Raspodjela ocjena zdravstvene sposobnosti radnika pregledanih za rad u području izloženosti 2023. godine

Iz slike 5.2 vidljivo je da je na 3762 pregleda koji su ukupno izvršeni sposobnima ocijenjeno 3729 (99,12%) radnika, privremeno nesposobnih je 19 (0,51%), 11 radnika (0,29%) ocijenjeno nesposobnima, te 3 radnika nije ocijenjeno (0,08%).

U Republici Hrvatskoj 2023. godine licencu za zdravstvene preglede radnika za rad u području izloženosti posjedovalo je 73 ustanove/ordinacija, a ukupni broj specijalista medicine rada s važećom licencom je 117.

Tablica 5.12. Ustanove i ordinacije licencirane za preglede za rad u području izloženosti ionizirajućem zračenju i ocjene zdravstvene sposobnosti

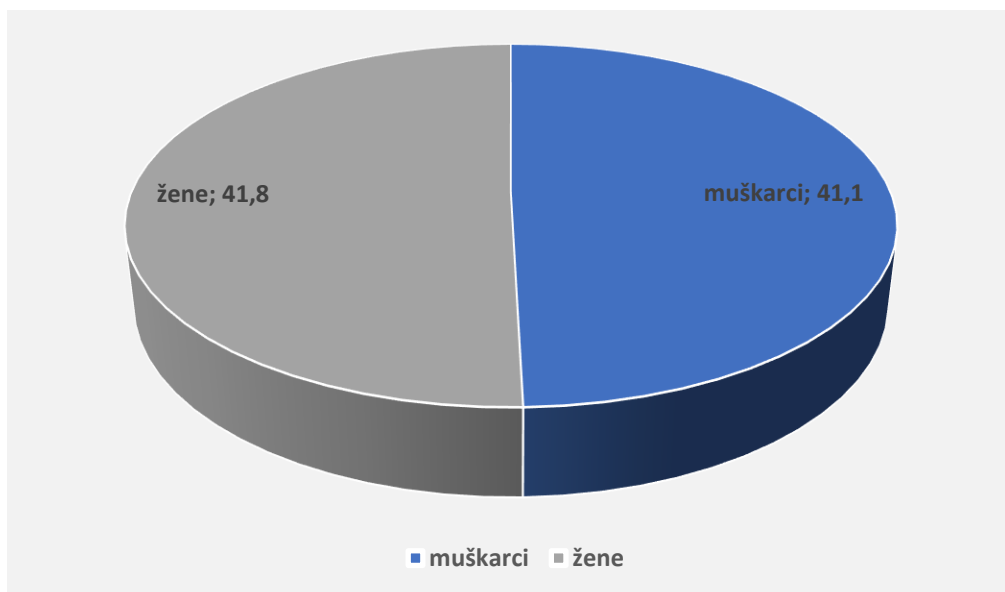
Ustanova	Adresa ustanove
1. DZ Kutina	Kutina, A. G. Matoša 42
2. DZ MUP-a	Zagreb, Šarengradska 3
3. DZ Osijek	Osijek, Prolaz Josipa Leovića 4
4. DZ Požeško-slavonske županije	Požega, Ul. Matije Gupca 10
5. DZ Primorsko-goranske županije – ordinacija dr. Lalić Hrvoje	Rijeka, Ive Marinkovića 11
6. DZ Slavonski Brod	Slavonski brod, Trg Hrvatskog proljeća 3
7. DZ Splitsko dalmatinske županije	Kaštel Sućurac, Kneza Trpimira 1.
8. DZ Splitsko-dalmatinske županije – ordinacija dr. Ercegović Edisa	Split, A.G.Matoša 2
9. DZ Vukovar	Vukovar, Sajmište 1
10. DZ Zagrebačke županije, Ordinacija Samobor	Samobor, Gajeva 37
11. DZ Zagreb-centar, Ordinacija Martićeva	Zagreb, Martićeva 63a
12. DZ Zagreb-centar, Ordinacija Siget	Zagreb, Av. Većeslava Holjevca 22
13. DZ Zagreb-centar, Ordinacija Kruge	Zagreb, Kruge 44
14. DZ Zagreb-centar, Ordinacija Kumičićeva	Zagreb, Kumičićeva 5
15. DZ Zagreb-centar, Ordinacija G. Ninskog	Zagreb, Grgura Ninskog 3

Ustanova	Adresa ustanove
16. DZ Zagreb-istok, Ordinacija Sesvete	Zagreb, Ninska 10
17. DZ Zagreb-zapad	Zagreb, Baštijanova 52
18. DZ Zagreb-zapad	Zagreb, Prilaz baruna Filipovića 11
19. DZ Zagreb-zapad	Zagreb, Zvonigradska 9
20. DZ Zagreb-zapad, Ordinacija Susedgrad	Zagreb, Vrabečak 4
21. Dom zdravlja Đakovo	Đakovo, Petra Preradovića 2
22. Dom zdravlja Gospić	Gospić, Kralja Petra Krešimira 17
23. Dom zdravlja Ogulin	Ogulin, B. Frankopana 14
24. Istarski domovi zdravlja	Labin, Sv. Mikule 2
25. Ordinacija medicine rada dr. Ercegović Željka	Split, Šoltanska 20
26. Ustanova za zdravstvenu skrb u medicini rada dr. Tudor-Pavlić	Rijeka, Dolac 3/I
27. Ordinacija medicine rada, dr. Ambrušić Đuro	Vinkovci, Kralja Zvonimira 53
28. Ustanova za zdravstvenu skrb Benedikt	Split, Istarska 3
29. Privatna specijalistička ordinacija med.rada i športa Blažić Helena	Pula, I. Cankara 7
30. Privatna specijalistička ordinacija za medicinu rada dr. Kandžija Ante	Pula, Mate Balote 7
31. 62. Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta Medris	Rijeka, Prolaz M.K. Kozulić 1
32. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Čivrag-Banjac Stela	Zabok, Trg D. Domjanića 6
33. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Dobrić-Ilić Branka	Oroslavje, Stjepana Radića 6a
34. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Eremić-Heitzler Zdravka	Zagreb, Runjaninova 4
35. Ustanova za zdravstvenu skrb Protego	Koprivnica, Tarašćice 13
36. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Horvat Jadranka	Varaždin, Zagrebačka 94
37. Ustanova za zdravstvenu skrb Meditera	Zagreb, Ilica 129
38. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Miletić-Kancelir Vesna	Rovinj, Istarska bb
39. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Pedić Nadislav	Zadar, I. Mažuranća 28 b
40. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Strikić	Karlovac, Dr. A. Štampara 3
41. Dom zdravlja Županja	Županja, Dr. F. Račkog 32
42. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Trkulja Gordana	Karlovac, Kralja Tomislava 10
43. Ustanova za zdravstvenu skrb Intermed	Kutina, A. Šenoe 1
44. Ustanova za zdravstvenu skrb BONIFARM ZDRAVLJE	Zagreb, Laginjina 16
45. Ustanova za zdravstvenu skrb dr. Špiranović za med. rada i sporta	Osijek, S. Radića 54.
46. Ustanova za zdravstvenu skrb Ercegović	Split, Ulica slobode 37
47. Ustanova za zdravstvenu skrb Intermed – ordinacija Požega	Požega, Matije Gupca 21
48. Ustanova za zdravstvenu skrb Kristofor	Šibenik, Stjepana Radića 137a
49. Ustanova za zdravstvenu skrb Medikol	Zagreb, Dragutina Mandla 7
50. Ustanova za zdravstvenu skrb Medikol	Čakovec, F. Prešerna bb
51. Ustanova za zdravstvenu skrb MEDIRAD PRIMUM, Podružnica Zagreb	Zagreb, Koledovčina 1

Ustanova	Adresa ustanove
52. Ustanova za zdravstvenu skrb Prima nova	Zagreb, Nemetova 2
53. Ustanova za zdravstvenu skrb Opus Medicus za medicinu rada i sporta	Zagreb, Iberov trg 10
54. Ustanova za zdravstvenu skrb PP	Split, Matice Hrvatske 68
55. Ustanova za zdravstvenu skrb Pro vita-medicina rada	Rijeka, Trpimirova 2
56. Ustanova za zdravstvenu skrb Profozić	Zagreb, Trnjanska cesta 59
57. Ustanova za zdravstvenu skrb Smartmedic	Pula, Nikole Tesle 9
58. Ustanova za zdravstvenu skrb Periodika	Zagreb, Ulica grada Vukovara 284
59. Ustanova za zdravstvenu skrb Vaš pregled za medicinu rada i sporta	Zagreb, Trpinjska ulica 9
60. Ustanova za zdravstvenu skrb za djelatnost medicine rada Turjak-Osijek	Osijek, J. J. Strossmayera 163
61. Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada Dr. Mijač	Split, Put Firula 55
62. Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta Medris	Matulji, Dalmatinskih brigada 30 b
63. Ustanova za zdravstvenu skrb Zeus za medicinu rada	Vinkovci, H.D.Genschera 16,
64. Zdravstvena ustanova za medicinu rada "Dr. Wagner"	Split, Domovinskog rata 47
65. Zdravstvena ustanova za medicinu rada Rijeka	Rijeka, Verdijeva 8/1
66. Ustanova za zdravstvenu skrb Adria	Rijeka, Riva 16
67. DZ Čakovec	Čakovec, Ivana Gorana Kovačića 1e
68. DZ bjelovarsko-bilogorske županije	Bjelovar, Josipa Jelačića 13
69. Ustanova za zdravstvenu skrb za djelatnost medicine rada i sporta dr. Fani	Zadar, Novogradiška 2
70. Ustanova za zdravstvenu skrb Pejковиć	Zagreb, Bartula Kašića 6
71. Ustanova za zdravstvenu skrb Artemida	Zagreb, Savezne Republike Njemačke 10
72. Specijalistička ordinacija medicine rada dr. Almenka Balenović, dr. med. spec. med. rada i sporta	Ivanić Grad, Omladinska 25
73. Ustanova za zdravstvenu skrb Findri-Guštek	Sesvete, Ninska 5a
74. Specijalistička ordinacija medicine rada i sporta Josip Filaković	Vinkovci, Ulica kralja Zvonimira 53
75. Ustanova za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta Medra	Slavonski Brod, Naselje Slavonija I 1/1
76. Specijalistička ordinacija medicine rada i sporta Lucijana Krželj, dr.med.	Trogir, Kardinala A.Stepinca 17
77. Ustanova za zdravstvenu skrb i medicinu rada i sporta Vivamed	Zagreb, Ulica Mije Krešića 32

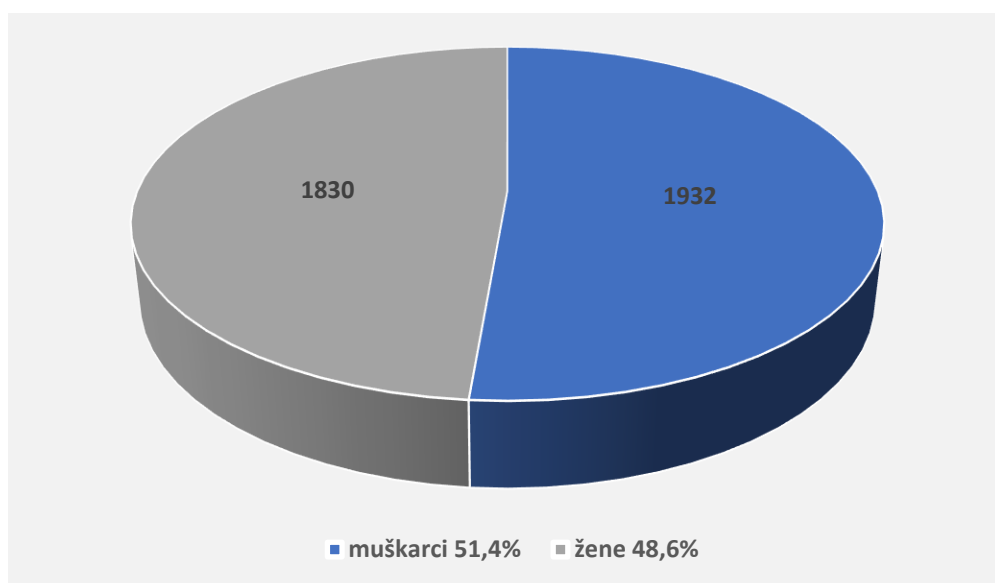
Prosječna životna dob pregledanih osoba bila je 41,4 godine.

Prosječna životna dob pregledanih muških radnika bila je 41,1 godina dok je prosječna dob pregledanih ženskih radnika također iznosila 41,8. (Slika 5.3..)

Slika 5.3. Prosječna životna dob pregledanih radnika i radnica

Na zdravstvenom pregledu za rad u području izloženosti zračenju, od ukupno pregledanih 3762 radnika, njih 1932 (51,4%) su osobe muškog spola dok je 1830 (48,6 %) ženskog spola. (Slika 5.4.)

Slika 5.4. Zastupljenost pregledanih radnika prema spolu

Najveći broj radnika koji rade u području izloženosti zračenju zaposlen je u zdravstvenoj djelatnosti, njih 2993 (79,56 %)

- doktori medicine
- doktori stomatologije
- medicinske sestre

- inženjeri i tehničari
- i drugi

Na osnovi do sada prikupljenih podataka u Službi za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavodu za javno zdravstvo razvidno je da:

- prema članku 20. Pravilnika ovlaštene zdravstvene ustanove koje obavljaju djelatnost medicine rada, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada te privatne ordinacije medicine rada za obavljanje zdravstvenih pregleda osoba za rad u području izloženosti o ocjeni zdravstvene sposobnosti za rad u području izloženosti izvješćuju Hrvatski zavod za javno zdravstvo koji potom vodi registar o izvršenim pregledima. Sve ovlaštene zdravstvene ustanove i privatne ordinacije medicine rada ne provode odredbe iz članka 20. Pravilnika.
- Iz Bjelovarsko-bilogorske, Dubrovačko-neretvanske i Virovitičko-podravske županije nisu dostavljeni podaci.

Potrebno je osigurati uvjete i omogućiti prikupljanje podataka o izloženosti ionizirajućem zračenju kojemu su osobe pregledane za rad u području izloženosti bile izložene u dijagnostičkim i terapijskim postupcima (kumulativni efekt).

6.

KOORDINIRANJE I STRUČNI NADZOR ORDINACIJA MEDICINE RADA

Provođenje stručnog nadzora nad liječnicima koji obavljaju djelatnost medicine rada provodi se na temelju odredbe članka 131. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN br. 100/18, 125/19, 147/20) i Pravilnika o stručnom nadzoru u djelatnosti medicine rada (NN br. 106/04) a sukladno Pravilniku o stručnom nadzoru (NN br. 6/11). U 2023. godini obavljani su sljedeći nadzori:

- 1. veljače 2023. godine obavljen je izvanredni stručni nadzor u ordinaciji medicine rada Ustanove za zdravstvenu skrb P. P., u kojoj djelatnost obavlja Tajana Ivanović Biočić, dr. med., specijalistica medicine rada i sporta (Gordana Tenžera Taslak, dr. med., specijalistica medicine rada i sporta). U nadzoru su sudjelovali Tanja Lelas, Tamara Radošević i Tomislav Francetić.
- 28. veljače 2023. godine obavljen je redovni nadzor u ordinaciji medicine rada Doma zdravlja Osječko – baranjske županije, rada u kojoj djelatnost obavlja Ivana Druško, dr. med., specijalistica medicine rada i sporta. U nadzoru su sudjelovali Tanja Lelas, Tomislav Francetić i Tamara Radošević.
- 14. ožujka 2023. godine obavljen je izvanredni stručni nadzor u ordinaciji medicine rada Ustanove za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta Medris – Rijeka, u kojoj djelatnost obavlja Sara Pušić, dr. med., specijalistica medicine rada i sporta. U nadzoru su sudjelovali Tanja Lelas, Tamara Radošević i Tomislav Francetić. U isto vrijeme obavljen je redovni i izvanredni stručni nadzor u ordinaciji medicine rada Ustanove za zdravstvenu skrb za medicinu rada i sporta Medris – Rijeka, u kojoj djelatnost obavlja Neven Varljen, dr. med., specijalist medicine rada i sporta i Antonio Šimundić, dr. med., specijalist medicine rada i sporta. Zaposlenim liječnicima UZS Medris objašnjene su greške te su educirani o pravilnom postupanju u skladu s Pravilnikom.
- 29. ožujka 2023. godine obavljen je izvanredni stručni nadzor u ordinaciji medicine rada Ustanove za zdravstvenu skrb Opus Medicus za medicinu rada i sporta u kojoj djelatnost obavljaju Dubravko Martinović, dr. med., specijalist medicine rada i sporta i Jasna Pejković, dr. med., specijalistica medicine rada. U nadzoru su sudjelovale Tanja Lelas, Tamara Radošević i Marina Mihalina Bolanča.
- 24. travnja 2023. godine obavljen je redovni i izvanredni stručni nadzor u ordinaciji medicine rada Doma zdravlja Požeško – slavonske županije, Medicina rada Pakrac, u kojoj djelatnost obavlja Ivan Beluškov, dr. med., specijalist medicine rada i sporta. U nadzoru su sudjelovali Tanja Lelas, Tamara Radošević i Marina Mihalina Bolanča. Naknadno dostavljena potvrda o pregledu i baždarenju audiometra i EKG-a.
- 21. srpnja 2023. godine obavljen je redovni stručni nadzor u ordinaciji medicine rada Zdravstvene ustanove za medicinu rada u kojoj djelatnost obavlja Dubravka Bošnjak, dr. med., specijalistica medicine rada i sporta. U nadzoru su sudjelovale Tanja Lelas i Tamara Radošević Kutičić.
- 2. listopada 2023. godine obavljen je kontrolni stručni nadzor u ordinaciji medicine rada Ustanove za zdravstvenu skrb P. P., u kojoj djelatnost obavlja Tajana Ivanović Biočić, dr. med., specijalistica medicine rada i sporta (Gordana Tenžera Taslak, dr. med., specijalistica medicine rada i sporta). U nadzoru je sudjelovala Tanja Lelas, a utvrđeno je da su nepravilnosti otklonjene
- 16. listopada 2023. godine obavljen je redovni i izvanredni stručni nadzor u Ordinaciji medicine rada Prima Nove zdravstvene ustanove za medicinu rada u kojoj djelatnost obavlja prof. dr. sc. Davor Plavec, dr. med., specijalist medicine rada i sporta. U nadzoru su sudjelovale Tanja Lelas, Tamara Radošević Kutičić i Katarina Zahariev Vukšinić.

7.

INFORMIRANJE I EDUKACIJA STRUČNE I OPĆE JAVNOSTI

Sa svrhom poboljšanja znanja, podizanja svijesti i unapređenja primjene mjera zaštite zdravlja radnika, Služba za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu HZJZ-a (u daljnjem tekstu Služba) kontinuirano provodi adekvatno informiranje svih sudionika u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu na nacionalnoj razini, uključujući specijaliste medicine rada, ostale liječnike, stručnjake sigurnosti, poslodavce, sindikate, radnike, državnu i javnu upravu te opću populaciju. Informiranje je bazirano na relevantnim podacima, koji se u Službi kontinuirano prikupljaju iz stručnih i znanstvenih publikacija, domaćih i međunarodnih skupova, internetskih stranica, EU i međunarodnih normativa i preporuka, te drugih dokumenata u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

Informiranje, koje provodi Služba u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, obuhvaća:

- pružanje informacija putem internetske stranice, uz stalno održavanje i unapređivanje stranice te osiguravanje novih i ažurnih informacija,
- praćenje i ažurno odgovaranje na upite stručne i opće javnosti, upućene u pisanom i elektroničkomobliku, te savjetovanje u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- komunikaciju s medijima s ciljem podizanja svijesti stručne i opće javnosti o ulozi i važnostiprimjene sustava zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.

7.1. Pružanje informacija putem internetske stranice

Internetska stranica Službe (<http://www.hzzsr.hr/>) se kontinuirano održava i ažurno nadopunjuje novim i aktualnim informacijama vezanim uz sve aspekte sigurnosti i zaštite zdravlja radnika. Redovito se na njoj objavljuju vijesti, informacije i stručni dokumenti sa svrhom edukacije i informiranja stručnjaka zaštite na radu te specijalista medicine rada/medicine rada i sporta.

U području ***zakonodavstva***, internetska stranica pruža:

- informacije o svim promjenama hrvatskog zakonodavstva u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, informacije o svim važećim zakonskim aktima u tom području, pristup zakonskim propisima koji su doneseni prije 1990. godine i nisu dostupni na drugim izvorima informacija,
- informacije i pristup europskim i međunarodnim direktivama, konvencijama i preporukama u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- informacije i pristup strateškim dokumentima Europske unije, Svjetske
- zdravstvene organizacije i Republike Hrvatske u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu,
- pregled aktualnih prava i obveza poslodavaca i radnika prema važećim zakonima.

Na internetskoj stranici je moguć uvid u organizacijsku strukturu i ***raspoređenost ordinacija medicine rada*** prema županijama RH, s detaljnim informacijama, koje obuhvaćaju ime, adresu i kontakt podatke ordinacije ili ustanove, ime zaposlenog specijaliste medicine rada, te sva posebna odobrenja koja pojedina ordinacija ima. Navedeni podaci se kontinuirano ažuriraju i nadopunjuju. Ovdje je također moguć uvid u postupak i dokumente koji se koriste pri redovitim preventivnim ***nadzorima ordinacija medicine rada***, a koje provode specijalisti medicine rada Službe u svrhu unaprjeđenja kvalitete rada u medicini rada.

Internetska stranica se također kontinuirano nadopunjuje sa ***stručnim pitanjima i mišljenjima*** u području zaštite zdravlja radnika, kao što su npr. Klasifikacija težine ozljede na radu, Tablica obveznog i preporučenog cijepljenja kod radnika, Procjena psihosocijalnih rizika na radu, Mišljenje o opsegu i dinamici preventivnih pregleda radnika izloženih citostaticima, radnika koji rade noću, vozača, čuvara i zaštitara, osoba koje drže i nose oružje, Mišljenje vezano uz preventivne preglede prema Zakonu o kemikalijama, Preporuka za prevenciju profesionalne ekspozicije zdravstvenih djelatnika infekcijama koje se prenose krvlju, Preporuke za HIV testiranje u ordinacijama medicine rada, Radna sposobnost oboljelih od hepatitisa B.

Internetska stranica pruža podatke i informacije o rizicima na radnom mjestu, procjeni razine rizika, sprječavanju rizika te podatke o zdravstvenim rizicima u gospodarstvu RH, koji su dobiveni istraživanjem koje je provela Služba za medicinu rada. Pojedini dijelovi stranice posvećeni su rizicima pri radu s opasnim tvarima, rizicima pri radu s karcinogenima i mutagenima, kao i pri radu s oštrim predmetima, zatim rizicima u poljoprivredi te psihosocijalnim rizicima. Također je na stranici dostupno upozorenje na toplinske valove u periodu od 15. svibnja do 15. rujna te na hladne valove u zimskom periodu (od 1. prosinca do 1. ožujka).

Na internetskoj stranici je posebna pažnja usmjerena na **osobnu zaštitnu opremu** te je u tom području obrađeno zakonodavstvo, norme, kriteriji odabira i podjela osobne zaštitne opreme. Opisana je osobna zaštitna oprema (OZO) za zaštitu glave, vrata, očiju i lica, OZO za zaštitu organa za disanje, OZO za zaštitu noge i stopala, zaštitna odjeća, oprema za zaštitu od pada s visine te OZO za zaštitu ruku (zaštitne rukavice). Za svaku vrstu osobne zaštitne opreme sastavljen je i objavljen dokument koji daje definicije, norme za odabir, oznake, svojstva, stupanj zaštite te primjere pojedine osobne zaštitne opreme. Osim toga, za zaštitu ruku na internetskoj stranici se može naći letak za uporabu rukavica pri radu s organskim otapalima kao i Smjernice za higijenu ruku u zdravstvenim ustanovama.

Radi što boljeg i učinkovitijeg prijenosa znanja na internetskoj stranici je postavljen video o stresu i psihosocijalnim rizicima na radnom mjestu, o sigurnosti na radu te o prevenciji zaraze HIV-om.

U području **profesionalnih bolesti i ozljeda na radu**, na internetskoj stranici moguće je naći sve preporuke, definicije i statističke kriterije Europske unije (EODS, ESAW), Međunarodne organizacije rada i Svjetske zdravstvene organizacije. Ujedno postoje izvješća Registra profesionalnih bolesti, Registra radnika oboljelih od bolesti izazvanih azbestom i Analize ozljeda na radu, koje Služba redovito provodi za područje cijele RH kao i analiza ozljeda oštrim predmetima u djelatnosti zdravstva u RH.

Internetska stranica daje niz informacija vezanih za postupanje i dobru praksu u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu u obliku smjernica, praktičnih alata te letaka, postera i kataloga.

Dostupne smjernice su:

- ISSA vodiči za procjenu rizika u malim i srednjim poduzećima (opći vodič, vodič za mala poduzeća, vodiči pri izloženosti opasnostima od kemikalija, buke, vibracija, električne energije, eksplozija, padova, opasnostima pri ručnom prenošenju tereta, pri radu sa strojevima i drugom radnom opremom, pri izloženosti psihičkom opterećenju),
- EU Vodiči dobre prakse pri izloženosti vibracijama (Vibracije koje se prenose na šake i ruke, Vibracije koje se prenose na cijelo tijelo, sa upitnicima za samoocjenjivanje),
- Smjernica za specijaliste medicine rada kod bolova u rukama, ramenima i vratu,
- Smjernice za uporabu Međunarodne klasifikacije radiograma pneumokonioza,
- Smjernica za rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura,
- Smjernica za rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura,
- Smjernica dobre prakse: Rad u hladnjačama,
- Smjernica dobre prakse: Rizici u poljoprivredi
- Smjernica dobre prakse: Rad u skućenim prostorima,
- Smjernica dobre prakse: Siguran rad u pilani
- Smjernica za siguran rad kod obrade drveta,
- Smjernica Covid 19 i mentalno zdravlje,
- Praktična smjernica za procjenu rizika na radu,
- Praktična smjernica za ocjenu rizika pri ručnom rukovanju teretom,
- Smjernica o uređivanju radnih mjesta na kojima se dugotrajno sjedi,
- Praktična smjernica za rad s karcinogenim i mutagenim tvarima,
- Praktična smjernica za opseg i vrstu zdravstvenog pregleda i tjelesne pripremljenosti vatrogasaca,
- Praktična smjernica za provođenje medicinskih pregleda radnika kod kojih zbog uvjeta rada postoji veća mogućnost oštećenja zdravlja,
- Smjernica: Pristup profesionalnim bolestima kože u medicini rada

- Praktična smjernica za poslodavce: Zdravlje i sigurnost na radu svačija su stvar
- Deklaracija o karcinomu i radu
- Strateški okvir EU-a za zdravlje i sigurnost na radu za razdoblje od 2021. do 2027.
- Očuvanje mentalnog zdravlja na radnom mjestu za vrijeme pandemije COVID-19

Praktični alati služe za bolje upravljanje postupcima, olakšanje i pojednostavljenje rada u praksi. U tu svrhu na stranici su dostupni sljedeći obrasci i dokumenti:

- Alat za ocjenjivanje opterećenja pri ručnom prenošenju tereta,
- Kontrolna lista za smetnje radnika,
- Izvješće o zdravstvenom pregledu za rad s računalom,
- Smjernice za obilazak radnog mjesta
- Osnovna kontrolna lista za obilazak radnog mjesta,
- Kontrolna lista za obilazak radnog mjesta u uredu,
- Kontrolna lista za obilazak radnog mjesta s računalom,
- Kontrolne liste za obilazak radnog mjesta u zdravstvenoj djelatnosti (doktor medicine, stomatolog, fizioterapeut, medicinska sestra, osoblje u laboratoriju, stomatološki tehničar)
- Upitnik za procjenu psihosocijalnih rizika
- Upitnik za procjenu zdravstvenog stanja radnika koji rade noću
- Upitnik za samo ocjenjivanje-vibracije (VIBRISKS): za cijelo tijelo; za ruke i šake
- Obrazac RA-1 uputnica za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti radnika
- Obrazac NR-1 uputnica za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti radnika koji rade noću
- ILO Međunarodna klasifikacija radiograma pneumokonioza:
  - Obrazac za očitavanje prema potpunoj klasifikaciji
  - Obrazac za očitavanje prema skraćenoj klasifikaciji
- Obrazac evidencije osobnih zaštitnih sredstava i radne opreme
- Obrazac za prijavu radnika izloženih biološkim agensima na radu
- Obrazac za prijavu radnika izloženih karcinogenima i mutagenima
- Prijava ozljeda oštrim predmetima: (Prilog I i Prilog II)

Letci i posteri služe da u vizualno jasnom i sažetom obliku ukažu radnicima i drugim osobama na neke opasnosti i rizike na radu i upute ih kako zaštititi zdravlje. Neki od letaka su dostupni i na engleskom jeziku. Na stranici su dostupni sljedeći **letci** izrađeni u Službi:

- Savjeti za mlade radnike,
- Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura,
- Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura,
- Križbolja – najčešća tegoba današnjeg radnika,
- Nosite teret? Čuvajte svoje zdravlje!
- Osobna zaštitna oprema za zaštitu od pada s visine,
- Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave,
- Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala,
- Osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje,
- Osobna zaštitna oprema – zaštitna odjeća,
- Čuvajte svoje ruke,
- 10 savjeta za sigurnu uporabu rukavica pri radu s organskim otapalima,
- Ruke su vaš najvažniji alat,
- Sigurno rukovanje, skladištenje i zbrinjavanje goriva, maziva i ulja,
- Siguran rad s poljoprivrednim strojevima i uređajima,
- Siguran rad s traktorom,
- EWA letak „Raditi i zdrav biti, na poslu ne piti“,
- HIV/AIDS preventivni program za radnike migrante.
- IZAZOV: STRES NA RADU – Prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta

Na stranici su dostupni i sljedeći **posteri**:

- Multidisciplinarni stručni tim za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu,
- Svrha citogenetskih testova u zaštiti zdravlja radnika koji rade s karcinogenim i mutagenim tvarima,
- Zaštitna odjeća,
- Uporaba zaštitnih rukavica u praksi,
- Politika zaštite zdravlja i sigurnosti na radu Europske Unije,
- Zaštitne rukavice i alergije na lateks,
- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu dišnih organa u proizvodnji namještaja,
- Osobna zaštitna oprema u poljoprivredi,
- Norme za upravljanje rizicima,
- Smjernice za istraživanje nesreća na radu,
- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu sluha,
- Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura,
- Rad na otvorenom u uvjetima visokih temperatura,
- Rizici i mjere zaštite na radu u poljoprivredi
- Rad u skućenom prostoru – štetnosti i opasnosti po zdravlje radnika
- Izuzimanje fiksnih naprava iz sustava osobne zaštitne opreme za zaštitu od pada s visine
- Profesionalne bolesti i privremena nesposobnost za rad
- Učestalost pušenja i konzumacije alkohola kod smjenskih radnika
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program građevinski tehničar,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program grafički tehničar,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program kemijskog tehničara,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program poljoprivrednog tehničara,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program šumarski tehničar,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program stolara,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program ugostiteljskih zanimanja,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program uslužnih zanimanja,
- Mjere zaštite u praktičnoj nastavi za obrazovni program strojarskih i elektro zanimanja,
- Workability in cochlear implantees,
- Equi Health Project: Public and Occupational Health Training of Workers Dealing with Migrants,
- Recognition procedure and analysis of occupational diseases in the Republic of Croatia,
- Croatian accession to the European Union – Implementation of Directive 2010/32/EU.

Na stranici su dostupni i sljedeći **katalozi**:

- Jedinstveni katalog obuče za zdravstvenu djelatnost
- Katalog osobne zaštitne opreme

Na internetskoj stranici postoje brojne **poveznice**, tj. **internetske adrese** važnih ustanova u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu u Hrvatskoj, Europi i svijetu te adrese najpoznatijih baza podataka. Također su dostupni izvještaji projekata u kojima su zaposlenici Službe aktivno sudjelovali uz moguću uvid u dokumente i rezultate tih projekata. To su **MATRA projekti** „Osnaživanje Hrvatskog zavoda za medicinu rada“ i „Jačanje Hrvatskog zavoda za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u području sigurnosti na radu“, **IPA projekt** „Zdravlje i sigurnost na radu“, **EWA projekt** „Europsko radno mjesto i alkohol“, **ISCH COST Action TD1206 (StanDerm)** - Development and Implementation of European Standards on Prevention of Occupational Skin Diseases, projekt HZZZSR-a "Primjena mjera i informiranost učenika o zaštiti na radu u srednjim strukovnim školama", projekt HZZZSR-a "Razvoj modela za istraživanje nesreća i incidenata na radu", projekt „Promicanje zdravlja i sigurnosti na radu“.

7.2. Izrada e-novina

U Službi za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu se izrađuju e-novine kao sažetak važnih informacija o stručnim temama iz područja zaštite zdravlja i sigurnosti na radu popraćene i zakonskim propisima iz navedenih područja. E-novine se izrađuju u elektroničkom obliku, a upućuju se osobama i tvrtkama koje su iskazale interes putem forme za kontakt na internetskoj stranici Službe ili putem adrese e-pošte. U skupini kontakata najvećim su dijelom zastupljene privatne i pravne osobe u RH zainteresirane za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, ali ih ima i iz zemalja sličnog jezičnog područja. E-novine je moguće vidjeti i na internetskoj stranici Službe – <http://medicinarada.hzjz.hr/index.php/nase-e-novine>.

Tijekom 2023. godine, zbog tehničkih poteškoća i preraspodjele djelatnika na poslove i zadatke vezane uz pandemiju, nije odaslano ni jedno izdanje e-novina. Ukupan broj vanjskih pretplatnika na e-novine do kraja prosinca 2023. godine je 1270. Sljedeća tablica prikazuje broj pretplatnika po mjesecima 2023. godine.

Značajnom smanjenju broja pretplatnika doprinijela je Uredba o zaštiti osobnih podataka (GDPR uredba). Naime, stupanjem na snagu ove Uredbe sve smo pretplatnike e-novina morali ukloniti s liste primatelja te obnoviti postupak zaprimanja privole rukovanja osobnim podacima primatelja e-novina koji je usklađen s Uredbom. S druge strane, povećali smo ostale naše aktivnosti koje doprinose boljem i potpunijem informiranju specijalista medicine rada /i sporta, stručnjaka zaštite na radu, radnika i ostale opće i stručne javnosti.

Tablica 7.1. Broj pretplatnika na e-novine

Mjesec	Broj novih pretplatnika na e-novine	Ukupan broj pretplatnika na e-novine
Siječanj	0	1258
Veljača	0	1258
Ožujak	0	1258
Travanj	0	1258
Svibanj	0	1258
Lipanj	0	1258
Srpanj	0	1258
Kolovoz	0	1258
Rujan	0	1258
Listopad	0	1237
Studeni	0	1270
Prosinac	0	1270

7.3. Odgovori na e-upite stručne i opće javnosti

Stručnjaci, kao i druge osobe, redovito putem internetske stranice postavljaju pitanja vezana uz zaštitu zdravlja i sigurnost na radu. U Službi za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu se ovi upiti prate i ažurno se na njih odgovara u elektroničkom ili pisanom obliku u vrlo kratkom roku, tj. najčešće istog dana. Upiti i odgovori pohranjeni su u elektroničkom obliku.

Tijekom razdoblja siječanj - prosinac 2023. godine odgovoreno je na ukupno 245 upita zaprimljenih elektroničkim putem. U tablici je prikazana struktura upita prema mjesecima u kojima je postavljen e-upit.

Tablica 7.2. Broj e-upita po mjesecima

Mjesec	Broj e-upita
Siječanj	9
Veljača	20
Ožujak	23
Travanj	15
Svibanj	24
Lipanj	21
Srpanj	16
Kolovoz	22
Rujan	13
Listopad	32
Studen	27
Prosinac	23
Ukupno	245

Izravnim telefonskim komuniciranjem sa specijalistima medicine rada i stručnjacima u zaštiti na radu kontinuirano se daju upute o primjeni doktrina medicine rada i zaštite na radu, te se rješavaju konkretni problemi vezani uz zaštitu zdravlja i sigurnost radnika na radnom mjestu. Tijekom razdoblja siječanj – prosinac 2023. godine obavljeno je 749 konzultacija. Ovisno o vrsti upita, poziv se upućuje specijalistu medicine rada odnosno stručnjaku zaštite na radu koji se bavi tim područjem. Upiti se najčešće odnose na problematiku ocjene zdravstvene i radne sposobnosti, zdravstvenih pregleda, drugostupanjskog postupka ocjenjivanja radne sposobnosti, postupka priznavanja profesionalnih bolesti, održavanja tečajeva i seminara Službe i sl.

7.4. Komunikacija s medijima

Informiranje opće i stručne javnosti odvijalo se putem medija, izjavama i sudjelovanjem u emisijama te uspostavom telefonske linije 113 za pomoć građanima.

Sudjelovanje u radio i televizijskim emisijama:

- On line gostovanje u emisiji na HRT 3 vezano uz Ozljeđe na radu u Repulici Hrvatskoj, Tamara Radošević Kutičić, 13. studenog 2023. godine

7.5. Edukacija stručne i opće javnosti

U Službi za medicinu rada i sporta, prevenciju invalidnosti i psihosocijalne rizike na radnom mjestu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ) se stalno prate suvremeni trendovi i saznanja u području zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu, a te nove i aktualne spoznaje se prenose na stručnjake i pružatelje usluga u zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu putem izobrazbe i informiranja svih sudionika. Kontinuirana izobrazba, koja se provodi u Službi, obuhvaća izobrazbu specijalizanata u okviru specijalizacije iz medicine rada i sporta, dodatno usavršavanje specijalista medicine rada, stručnjaka zaštite na radu, izobrazbu radnika i svih dionika u području zaštite zdravlja i sigurnosti na radu i prenošenje znanja putem aktivnog sudjelovanja zaposlenika Službe u radu znanstvenih i stručnih skupova.

Služba za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo sudjeluje kao partner u projektu „Unaprjeđenje mentalnog zdravlja vulnerabilnih skupina. Razumijevanje problema mentalnog zdravlja i poznavanje mehanizama za zaštitu mentalnog zdravlja na radnom mjestu te edukacija povjerljivih savjetnika i povjerenika za zaštitu na radu, ključno je za unaprjeđenje mentalnog zdravlja na radnom mjestu. Predloženi projekt uključuje provedbu aktivnosti kao što su pružanje psihosocijalne pomoći za osobe koje su bile izložene pojačanom stresu, negativnim ponašanjima i zlostavljanju na radnom mjestu te radionice na temu stresa na radnom mjestu, komunikacijskih vještina u radnom okruženju te bliskih

tema prema ukazanim potrebama u sklopu (pandemija COVID-19). Projektom se nastoji ostvariti pozitivan utjecaj kroz prevenciju stresa i psihosocijalnih rizika na radnom mjestu, odnosno smanjiti negativni ishodi kod radnika koji imaju simptome stresa.

Služba za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo izradila je smjernicu za radnike i poslodavce „Očuvanje mentalnog zdravlja na radnom mjestu za vrijeme pandemije COVID-19“ s posebnim naglaskom na očuvanje mentalnog zdravlja i dobrobiti radnika u neizvjesnim vremenima kao što je COVID-19 kriza. Smjernicom se nastoje istaknuti ključni elementi pri upravljanju stresom na radu, identifikaciji novih psihosocijalnih rizika i drugih faktora koji mogu utjecati na mentalno zdravlje u kontekstu pandemije virusa COVID-19.

U Službi se redovito organiziraju stručni sastanci za zaposlenike, pri čemu se prorađuju i analiziraju aktualni problemi u struci te usuglašavaju stavovi i kriteriji.

Stručni sastanci Službe tijekom razdoblja siječanj-prosinac 2023.:

- Utjecaj zaštitne opreme na razvoj profesionalnih zaraznih bolesti
- Nova saznanja o utjecaju plinskih i dizelskih para u nastanku profesionalnih bolesti
- Rad na računalu i sindromi prenaprezanja – novija saznanja
- Trudne radnice – koji su stvarni rizici od zaraze?
- Rak dojke i ionizirajuće zračenje
- Povezanost između izloženosti vibracijama i raka štitnjače
- Najčešće bolesti dimnjačara
- Preventivni sportski pregledi
- Psihosocijalni čimbenici povezani s poremećajima mišićno-koštanog sustava kod radnika
- TBC kao profesionalna bolest?
- PTSP kao posljedica ozljede na radu
- Oštećenja ramena kao profesionalne bolesti prenaprezanja
- Posljedice legioneloze kao profesionalne bolesti
- Najčešći sindromi prenaprezanja kod automehaničara
- Ocjena radne sposobnosti-najnovije smjernice
- Tumor Merkelovih stanica
- Uloga psihologa u ordinaciji medicine rada
- Sindromi prenaprezanja kod automehaničara
- Revizija registra za citostatike i njegova transformacija u registar za citotoksične lijekove
- Whole body vibration syndrome
- Kako očitati digitalnu fotopletizmografiju?
- Prikaz slučaja – urtikarija na kamenu prašinu
- Prikaz slučaja – karcinom pluća uslijed izlaganja azbestu

Broj održanih stručnih sastanaka: 23

7.5.1. Edukativne aktivnosti u organizaciji Službe za medicinu rada HZJZ-a

Primjereno znanje je preduvjet dobrog razumijevanja i aktivnog djelovanja u pojedinim područjima. To se odnosi i na preventivne akcije i mjere zaštite zdravlja radnika. Stoga Služba za medicinu rada HZJZ-a provodi edukaciju sa svrhom podizanja znanja i kompetencija svih dionika u sustavu zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu.

Tijekom razdoblja siječanj-prosinac 2023. godine zaposlenici Službe za medicinu rada HZJZ-a su održali stručne seminare i tečajeve za stručnjake u zaštiti na radu i specijaliste medicine rada i sporta:

	Datum održavanja	Naziv stručnog seminara	Predavač/i	Mjesto održavanja	Broj sudionika
1.	08.02.2023..	Stres na radu – prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta	Helena Koren, mag.psihologije.	Specijalna bolnica za plućne bolesti	13
2.	07.11.2023.	Upravljanje stresom na radnom mjestu	Helena Koren, mag.psihologije.	Služba za medicinu rada	22
Broj sudionika stručnog seminara „Stres na radu – prevencijom psihosocijalnih rizika do zdravog radnog mjesta“					35
1.	25.10.2023.	Komunikacijske vještine u radnoj sredini	Petra Bekavac, mag.psih.	Služba za medicinu rada	19
2.	17.11.2023.	Komunikacijske vještine u radnoj sredini	Petra Bekavac, mag.psih.	Oktal Pharma	15
3.	05.12.2023.	Komunikacijske vještine u radnoj sredini	Petra Bekavac, mag.psih.	Služba za medicinu rada	18
Broj sudionika stručnog seminara „Komunikacijske vještine u radnoj sredini“					52
1.	14.11.2023.	Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	Marija Batak i Zlatko Šarić	Služba za medicinu rada	18
Broj sudionika stručnog seminara „Osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala „					18
1.	14.11.2023..	Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, očiju i lica	Marija Batak i Zlatko Šarić	Služba za medicinu rada	18
Broj sudionika stručnog seminara „Osobna zaštitna oprema za zaštitu glave, vrata, očiju i lica „					18
1.	28.11.2023.	Osobna zaštitna opremi za zaštitu organa za disanje	Andreja Cesar Slegovac i Dominik Oroz, dr.med.	Služba za medicinu rada	4
Broj sudionika stručnog seminara „Osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje “					4
1.	27.10.2023.	Maligne bolesti kao profesionalne bolesti u RH	razni	Hilton garden Inn, Zagreb	36

Broj sudionika stručnog seminara „maligne bolesti kao profesionalne bolesti u RH “					36
1.	22.11.2023.	Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura	Andreja Cesar Slegovac i Ana Balorda	Služba za medicinu rada	6
Broj sudionika stručnog seminara „Rad na otvorenom u uvjetima niskih temperatura “					6
UKUPNI BROJ SUDIONIKA NA 10 ODRŽANIH STRUČNIH SEMINARA 2023. GODINE					169

Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja – Uvodni tečaj za specijaliste medicine rada održan je 19. i 20. 05.2023. u prostorijama Službe sa ukupno 16 polaznika.

Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja – Tečajevi obnove za specijaliste medicine rada održani su: 25.03.2023. u prostorijama Zavoda – 45 polaznika
30.03.2023. u prostorijama Zavoda – 29 polaznika
20.05.2023. u prostorijama Službe – 7 polaznika

7.5.2. Sudjelovanje u edukaciji u području medicine rada i sporta

U Službi za medicinu rada HZJZ se provodi specijalistički staž iz medicine rada i sporta prema Pravilniku o specijalističkom usavršavanju doktora medicine (NN 100/11, 133/11, 54/12, 49/13, 139/14, 116/15, 62/16, 69/16, 6/17) za slijedeći dio programa specijalističkog usavršavanja:

- organiziranje i provođenje dijela specijalističkog staža iz medicine rada u Službi za medicinu rada HZJZ za specijalizante zdravstvenih ustanova na razini RH, iz područja „Profesionalne bolesti, bolesti u svezi s radom i profesionalna toksikologija“: 9 specijalizanata (Kašnik Vuk Kristina, Martinis Marta, Župan Marija, Petrušić Rukavina Mirela, Končarević Ksenija, Plećaš Ana, Žaler Dora, Ivana Marić i Jelka Žnideršić
- sudjelovanje u nastavi za specijalizante medicine rada i sporta u okviru poslijediplomskog obrazovanja na Katedri za zdravstvenu ekologiju i medicinu rada i sporta Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu,
- Mirjana Ptičar glavni mentor 15 specijalizanata

7.6. Aktivno sudjelovanje u edukativnim aktivnostima u organizaciji drugih subjekata

7.6.1. Aktivno sudjelovanje na stručnim i znanstvenim skupovima

Tijekom razdoblja siječanj- prosinac 2023. godine zaposlenici Službe su aktivno sudjelovali u radu slijedećih skupova:

- Hrvatski olimpijski odbor i Zdravstvena komisija Hrvatskog olimpijskog odbora -Tečaj „Zdravstveni pregledi sportaša, Zagreb, 31. ožujka 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Republički sindikat zaposlenih u bankama, osiguravajućim društvima i drugim financijskim organizacijama Srbije RS BOFOS u suradnji s Europskim centrom za radnička pitanja (EZA), Beograd, Srbija, 1. – 4. ožujka, 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Sastanak u MRMS na temu Prijedloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima, 09.ožujak 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Edukacija o radu s opasnim tvarima, organizator: Hospira Zagreb d.o.o., a Pfizer company, 17.ožujak 2023., sudjelovale 2 zaposlenice

- Jednodnevno savjetovanje: Upravljanje kemikalijama 2023., organizator: eMarker d.o.o., 24.ožujak 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Tečaj obnove znanja „Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja“ – izobrazba za specijaliste medicine rada i sporta, organizator: Služba za medicinu rada, HZJZ, 25. i 30 ožujak 2023., sudjelovalo 3 zaposlenika
- Okrugli stol simpozij „Onečišćenje zraka, buka i arterijski tlak - globalni rizik (hipertenziologija okoliša 2) u Almeria centru, Zagreb, u organizaciji Hrvatske lige za hipertenziju, Hrvatskog društva za hipertenziju Hrvatskog liječničkog zbora i Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, 11-12 svibnja 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Seminar „Osobna zaštitna sredstva za zaštitu nogu i stopala“ i „Osobna zaštitna sredstva za zaštitu ruku“ održan povjerenicima radnika za zaštitu na radu u poduzeća Hrvatske autoceste d.o.o. u Hotelu Omorika u Crikvenici, 26 svibnja 2023., sudjelovalo 2 zaposlenika
- Održano predavanje „Nove obveze iz područja zaštite na radu – uključivanje reprotoksičnih tvari“ na Konferenciji Strategija održivosti EU u području kemikalija - prelazak na netoksični okoliš, Zagreb organizator Ministarstvo zdravstva 16 svibnja 2023., sudjelovale 2 zaposlenice
- Predavanje u sklopu uvodnog tečaja „Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja“ – izobrazba za specijaliste medicine rada“, organizator Sluzba za medicinu rada HZJZ, 20 svibnja 2023., sudjelovale 2 zaposlenice
- Predavanje na temu „Drugostupanjsko povjerenstvo-pregled rada“ u Društvu za medicinu rada - Zagrebačka podružnica, 24 svibnja 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- ZIRS Učilište, Udruga za promicanje zaštite, AUVA, Fakultet za kemiju i kemijsko inženjerstvo Sveučilišta u Ljubljani, X. Međunarodna konferencija zaštite na radu u regiji „Alpe – Jadran“; Mentalno zdravlje vulnerabilnih skupina – Projekt UMZVS kao primjer dobre prakse, Opatija, 1. – 2. lipnja 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- HKD Napredak i Europski centar za radnička pitanja (EZA), Problemi zapošljavanja mladih i društvenog života mladih radnika – Utjecaj i posljedice pandemije koronavirusa; Psihosocijalni efekti COVID-19 na radnu populaciju i mjere za izbjegavanje "lockdown generacije", Zagreb, 2. – 3. lipnja 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Gender differences in psychosocial risks exposure; Easom ljetna škola 2023: Teaching gender specific aspects in occupational medicine Catanija, Italija , 31. - 2. rujna 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Zdravstvena pismenost u području mentalnog zdravlja u sklopu projekta Napredak kroz zdravlje - promocija zdravstvene pismenosti na radnom mjestu, Udruga Mobbing, Zagreb, 24.listopad 2023. sudjelovala 1 zaposlenica
- U suradnji s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike uz pokroviteljstvo Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA) u sklopu FAST aktivnosti (Focal Point Assistance Package), organiziran je stručni skup „Maligne bolesti kao profesionalne bolesti u Republici Hrvatskoj“ , 27 listopada 2023. godine, sudjelovalo 6 zaposlenika
- Edukacija „Qualitative research training“ u organizaciji HZJZ u suradnji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, Zagreb, 10.-12 listopada 2023. , sudjelovala 1 zaposlenica
- Sudjelovanje na 5 kongresu zdravstvene kineziologije NZJZ Andrija Štampar u Zagrebu sa temom Kompetencije zdravstvenih kineziologa, 28 listopada , sudjelovao 1 zaposlenik
- Panel Stres na poslu/burnout, na konferenciji „Lov na tihog ubojicu- stres sveprisutni demon“, u organizaciji Hrvatske lige za hipertenziju, u Zagrebu, 9 studenog 2023. , sudjelovala 1 zaposlenica
- Okrugli stol Uloga psihologa u multidisciplinarnom pristupu zdravstvenoj zaštiti stanovništva koju obavlja Hrvatski zavod za javno zdravstvo na konferenciji hrvatskih psihologa "Uloga i doprinos psihologije u održivoj zajednici", u organizaciji Hrvatskog psihološkog društva, Zagreb, 8 – 11 studenoga 2023., sudjelovale 2 zaposlenice
- Razumijevanje stresa, u sklopu projekta Napredak kroz zdravlje - promocija zdravstvene pismenosti na radnom mjestu, Zagreb, 21 studeni 2023., sudjelovala 1 zaposlenica

- Predavanje i okrugli stol Post-Budapest road map - implementacija za klimatske promjene u organizaciji Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, Hrvatskog društva za zdravstvenu ekologiju, Hrvatskog društva za infektivne bolesti, Hrvatskog društva za kliničku mikrobiologiju i Veterinarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 28.-29. studeni 2023. sudjelovala 1 zaposlenica
- Vatrogasne intervencije i opasnosti za vatrogasce na reciklažnim dvorištima i odlagalištima otpada u organizaciji Udruge profesionalnih vatrogasaca Hrvatske, predavanje na temu "Profesionalne bolesti vatrogasaca" Zagreb, 6. prosinca 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- tradicionalna godišnja Nacionalna Konferencija zaštite na radu Znanjem do sigurnosti i zdravlja na radu u organizaciji ZIRS Učilišta i Znanstveno – stručnog časopisa Sigurnost, predavanje: „Prevenција i upravljanje rizicima za mišićno koštane poremećaje na izdvojenim mjestima rada“ Zagreb, 7. prosinca 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Sudjelovanje na online sastanku Tehničke ekspertne skupine “ Profesionalne bolesti povezane s azbestom” (Technical Expert Group asbestos related occupational diseases), 07. prosinca 2023. godine., sudjelovala 1 zaposlenica
- Strategije suočavanja sa stresom u sklopu projekta : Napredak kroz zdravlje - promocija zdravstvene pismenosti na radnom mjestu, Zagreb, 5. prosinac 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Psihosocijalni rizici i zdravlje: Sveobuhvatni pristup zdravlju i dobrobiti na radnom mjestu, na 23. Konferenciji zaštite na radu „Znanjem do sigurnosti i zdravlju na radu“, Zagreb, 8. prosinac 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Učinkovita komunikacija i upravljanje vremenom u sklopu projekta: Napredak kroz zdravlje - promocija zdravstvene pismenosti na radnom mjestu, Zagreb, 19. prosinca 2023., sudjelovala 1 zaposlenica

Prisustvovanje na stručnim i znanstvenim skupovima:

- Hrvatska udruga za zdravo radno mjesto, Stručni skup - zaštita zdravlja na radu: „Propisi, novosti, primjeri dobre prakse, Zagreb, 26. siječnja 2023., sudjelovalo 2 zaposlenika
- Hrvatski olimpijski odbor i Zdravstvena komisija Hrvatskog olimpijskog odbora -Tečaj „Zdravstveni pregledi sportaša“, Zagreb, 31. ožujka 2023., sudjelovalo 4 zaposlenika
- Predavanje „Opasne kemikalije“ za djelatnike koji rade s kemikalijama, HZJZ, predavač: Zdravko Lovrić, 14. ožujak 2023., sudjelovalo 2 zaposlenika
- Stručni Skup - Zaštita zdravlja na radu: Novosti, projekti, profesionalne bolesti, promet" organizator: Hrvatska udruga za zdravo radno mjesto, 16. ožujak 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Tečaj obnove znanja „Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja“ – izobrazba za specijaliste medicine rada i sporta, organizator: Služba za medicinu rada, HZJZ, 30.03.2023., sudjelovalo 3 zaposlenika
- Stručni skup „Prednosti i izazovi digitalizacije u području zaštite na radu“, organizator MRMS i Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA), 28. travnja 2023., sudjelovalo 2 zaposlenika
- Konferencija „Programi unije 2021. -2027. - mogućnosti financiranja i sinergija s programima kohezijska politike“, u Hotelu Sheraton, Zagreb, RH, u organizaciji Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije, 23. svibnja 2023., sudjelovalo 2 zaposlenika
- Webinar „Physical activity bootcamp“, u organizaciji Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD) i Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), 25. svibnja 2023., sudjelovala 1 zaposlenica
- Stručni skup „13. stručni skup „Gospodarenje otpadom novosti, primjeri dobre prakse“, organizator MRMS i Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA), 4. svibnja 2023., sudjelovalo 2 zaposlenika
- Predavanje u sklopu uvodnog tečaja „Primjena mjera zaštite od ionizirajućeg zračenja“ – izobrazba za specijaliste medicine rada“, organizator Služba za medicinu rada HZJZ, 20. svibnja 2023., sudjelovao 1 zaposlenik

- Međunarodni webinar „Mental Health and Work“ održan 1.lipnja 2023. on-line u organizaciji South East Europe Network on Workers' Health, sudjelovala 1 zaposlenica
- Stručni skup, Trening za liječenje ovisnosti o duhanu", organizatori: HZJZ i Europska mreža za prevenciju pušenja i konzumacije duhana., Lokacija; Rockefellerova 7, Zagreb. 12 lipnja 2023., sudjelovalo 2 zaposlenika
- -U suradnji s Ministarstvom rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike uz pokroviteljstvo Europske agencije za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA) u sklopu FAST aktivnosti (Focal Point Assistance Package), organiziran je stručni skup „Maligne bolesti kao profesionalne bolesti u Republici Hrvatskoj" , 27 listopada 2023. godine, sudjelovalo 6 zaposlenika
- Stručni skup „Kampanja za zdrava mjesta rada – Siguran i zdrav rad u digitalno doba“, organizator: MRMS, lokacija: CineStar Zagreb, 26 listopad 2023, sudjelovalo 3 zaposlenika
- Konferencija "Uspješne u sportu, uspješne u poslu" u organizaciji Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatske gospodarske komore, Zagreb 13 listopad 2023. sudjelovao 1 zaposlenik
- Zavod za istraživanje i razvoj sigurnosti d.o.o., 23. konferencija zaštite na radu »Znanjem do sigurnosti i zdravlja na radu«, »Prilagođavanje posla tehničkom napretku s ciljem smanjenja štetnog učinka na zdravlje radnika“, Zagreb, hotel Antunović, 7 prosinac 2023. , sudjelovao 1 zaposlenik
- Znanstveno-stručni skup „Uloga i važnost emocionalne inteligencije u obiteljskom, odgojno-obrazovnom i radnom kontekstu” u organizaciji Fakulteta hrvatskih studija, Zagreb, 7 prosinca 2023. sudjelovala 1 zaposlenica

Sudjelovanje u radu stručnih i znanstvenih časopisa i organizaciji skupova:

- Telework-related risk factors for musculoskeletal disorders. *Front Public Health.* 3;11:1155745. doi:10.3389/fpubh.2023.1155745. PMID: 37465175; PMCID: PMC10350503 Milaković M, Koren H, Bradvica-Kelava K, Bubaš M, Nakić J, Jeličić P, Bucić L, Bekavac B, Čvrljak J, Capak M.3 srpanj 2023 godine

8.

PROGRAMSKE AKTIVNOSTI I ISTRAŽIVANJA U SVRHU ZAŠTITE ZDRAVLJA RADNIKA I OČUVANJA RADNE SPOSOBNOSTI

U okviru preventivnog rada čiji je cilj zaštita i promicanje zdravlja na radnim mjestima, sprečavanje ozljeda i bolesti te očuvanje radne sposobnosti radnika kao i uključivanje radnika s izmijenjenom radnom sposobnošću u svijet rada, aktivno se provode programske aktivnosti i sudjeluje u kampanjama na nacionalnoj i EU razini. Svrha ovih aktivnosti je unapređenje kvalitete rada u cijelom području zaštite zdravlja radnika.

8.1. Izobrazbom do poboljšane zaštite zdravlja i sigurnosti na radu

Programskom aktivnosti poboljšana je informiranost i razina znanja o zaštiti zdravlja i sigurnosti na radu kako bi se doprinijelo stvaranju zdravog radnog okruženja kao preduvjeta za očuvanje zdravlja i radne sposobnosti radnika. Provedenim aktivnostima se ostvaruje povećana svijest o opasnostima, štetnostima i naporima na radu i njihovom utjecaju na zdravlje. Boljoj zaštiti zdravlja radnika doprinosi se izradom preporuka i alata za edukaciju i informiranje te kontinuiranim provođenjem edukativnih seminara i radionica na odabrane ključne teme.

U 2023. godini Služba za medicinu rada izradila je slijedeće dokumente, smjernice i priručnike: Izrada stručnih dokumenata, smjernica, priručnika

- Izrada priručnika Fiziologija rada u MPO-u: Metode i tehnike mjerenja u fiziologiji rada MPO-a
- Biomorfološka ispitivanja u MPO-u, Antropometrijska funkcionalna ispitivanja u MPO-u, Protokol pregleda u MPO-u.
- Izrada medicinskih indikacija i medicinskih kontraindikacija za medicinske rešetke u MPO-u
- Kontinuirani poslovi vezano za izradu monografije zanimanja u MPO-u
- Izrada indikacija zanimanja prema zahtjevima rada u određenom zanimanju
- Izrada materijala za praktikum MPO-a
- Rad na pripremi informatičke baze podataka i MS Excel tablica za informatičku obradu zanimanja za Monografiju
- Uređivanje materijala za brošuru/priručnik iz fiziologije rada.
- Izrađen je Karton radne sposobnosti i Profesiogram/ Karton zanimanja
- Uređivanje materijala za Letak o osobama s invaliditetom
- Izrađen tekst za brošuru MPO-a: Medicina prof. orijentacije i selekcije u praksi medicine rada
- Izrađen tekst za Letak o osobama s invaliditetom: Osobe s invaliditetom u MPO-u, zapošljivost osoba s invaliditetom
- Izrada biometrijskog profila zanimanja za monografiju
- Izrada protokola za utvrđivanje biomorfološkog profila ispitanika prema vrsti zanimanja za monografiju
- Rad na kvantifikaciji funkcionalnih slabosti kao medicinskih kontraindikacija za medicinske rešetke prema zahtjevima zanimanja
- Izrada liste institucija i stručnih subjekata za distribuciju brošure o MPO-u i letka
- Pripreme za izradu instrumenta medicinskih rešetki
- Radni sastanak i dogovor o načinu suradnje sa stručnjacima članovima HOK-a - stručne pomoći, te njihovog prijedloga o prioritetima vezano za aktualnu problematiku odabira i osposobljavanja
- Rad i uređivanje „ Metodologije ocjenjivanja i radne sposobnosti

8.2. Upravljanje stresom na radnom mjestu

Radni uvjeti i radno okruženje su sve češći stresni rizični čimbenici, koji mogu uzrokovati zdravstvene poremećaje i bolesti vezane uz rad. Zato se nastavljaju aktivnosti pod nazivom “Upravljanje stresom na radnom mjestu”, čija je svrha poboljšati upravljanje stresom na radu kako bi se doprinijelo stvaranju zdravog radnog mjesta kao preduvjeta za očuvanje zdravlja i dobrobiti radnika u radnom okruženju. Provedene aktivnosti projekta u 2023. godini:

- Interna edukacija „Stres povezan s radnim mjestom“ u Specijalnoj bolnici za plućne bolesti, Zagreb, 8.2.2023.
- Revidirani materijali vezano za procjenu psihosocijalnih rizika i upravljanje stresom na radnom mjestu (upitnik i edukativna knjižica)
- Otvoreno Savjetovalište za psihosocijalne rizike na radnom mjestu
- Održan sastanak s predstavnicima Nezavisnih hrvatskih sindikata na temu suradnje na području mentalnog zdravlja na radnom mjestu i predstavljanju Savjetovališta za psihosocijalne rizike, 14 studenog 2023.
- Održano predavanje Mentalno zdravlje na radnom mjestu: Od stigme do razumijevanja, za predstavnike Nezavisnih hrvatskih sindikata, 30 studenog 2023.
- Potpisan ugovor o suradnji između HZJZ-a i HZZ-a na provođenju istraživanja „Psihosocijalni uvjeti rada i mentalno zdravlje sezonskih radnika“
- U tijeku istraživanje „Psihosocijalni uvjeti rada i mentalno zdravlje sezonskih radnika“

8.3. Radni uvjeti i zdravlje

Odjel za prevenciju rizika u radnim uvjetima, Službe za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u sklopu programske aktivnosti i istraživanja u svrhu zaštite zdravlja radnika i očuvanja radne sposobnosti analizirao je, na temelju dostupnih procjena rizika, radne uvjete na radnim mjestima kod osam (8) hrvatskih poslodavaca, iz područja djelatnosti: kopneni prijevoz i cjevovodni transport, trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima, proizvodnja namještaja, izdavačke djelatnosti, poslovanje nekretninama te smještaj.

Analizirana su radna mjesta prema opasnostima, štetnostima i naporima te broj radnika na pojedinim radnim mjestima. Dodatno su izdvojena radna mjesta na kojima rade osobe s invaliditetom i žene te radnici koji rade na mjestima rada na kojima se staž osiguranja računa s povećanim trajanjem. Nažalost, nismo bili u mogućnosti posjetiti radna mjesta poslodavaca čije smo procjene rizika analizirali te se na terenu upoznati s rizicima na pojedinim radnim mjestima i opravdanosti odnosno neopravdanosti primjene određenih organizacijskih i tehničkih mjera, korištenja osobne zaštitne oprema te upućivanja radnika na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada ili posebnim propisima. Bilo bi zanimljivo analizirati broj ozljeda na radu kod poslodavaca čije smo procjene rizika analizirali te razloge bolovanja radnika zaposlenih na analiziranim radnim mjestima, u petogodišnjem razdoblju, na temelju čega bi se moglo zaključiti jesu li primijenjene mjere dovoljne za zaštitu zdravlja radnika na njihovim radnim mjestima.

8.3.1. „POSLODAVAC R“

Poslodavac „R“ je tvrtka iz područja djelatnosti kopneni prijevoz i cjevovodni transport. Prema podacima iz procjene rizika izrađene 2017. godine u tvrtki je zaposleno sto sedamdeset (170) radnika na trideset sedam (37) radnih mjesta. Od navedenog broja deset (10) radnika su žene, a ostalo muškarci. Nitko od zaposlenih radnika ne spada u skupinu osoba s invaliditetom. Devedeset osam (98) radnika (svi muškog spola) radi na poslovima na kojima se računa staž osiguranja s uvećanim trajanjem (tzv. beneficirani radni staž) sukladno Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN 115/18).

Opasnosti

Prema podacima iz procjene rizika određen broj radnika izložen je malom, srednjem ili velikom riziku od mehaničkih opasnosti, opasnosti od pada, od rada s električnom strujom, požara i eksplozije te termičkim opasnostima.

Mehaničke opasnosti

Radnici na analiziranim radnim mjestima izloženi su je malom, srednjem ili velikom riziku od opasnosti od alata, strojeva i opreme, sredstava za horizontalni prijenos, opasnostima od rukovanja predmetima te ostalim mehaničkim opasnostima (Tablica 8.3.1.).

Tablica 8.3.1.: Radnici izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

mehanička opasnost	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	0	124	10
strojevi i oprema	14	125	10
sredstva za horizontalni prijenos	14	141	0
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	0
rukovanje predmetima	0	2	10
ostale mehaničke opasnosti	110	27	0

Sukladno procjeni rizika poslodavac je poduzeo organizacijske i tehničke mjere (Tablica 8.3.2.).

Tablica 8.3.2.: Poduzete mjere za zaštitu od mehaničkih opasnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	155
organizacijska mjera - upute za rad, upute proizvođača	36
organizacijska mjera - postavljanje sigurnosnih znakova (obavijesti, informacije, upute)	24
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	118
tehnička mjera - osiguranje dovoljne osvjetljenosti	12

Od ukupnog broja radnika koji rade na poslovima na kojima postoji rizik od mehaničkih opasnosti dio njih je iz skupine žena i onih kojima se računa staž s uvećanim trajanjem radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem (Tablica 8.3.3.).

Tablica 8.3.3.: Radnici (žene i radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem) izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene			radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	0	0	0	0	98	0

strojevi i oprema	3	0	0	0	98	0
sredstva za horizontalni prijenos	3	1	0	0	98	0
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	0	0	0	0
rukovanje predmetima	0	0	0	0	0	0
ostale mehaničke opasnosti	2	0	0	98	0	0

Poslodavac je procijenio da određen broj radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada (Tablica 8.3.4.).

Tablica 8.3.4.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik od mehaničkih opasnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled		
	ukupno	žene	radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem
točka 1. rukovanje i upravljanje strojevima i uređajima na mehanizirani pogon na kojima se ne može primijeniti zaštita od mehaničkih opasnosti	21	0	0
točka 2. upravljanje i rukovanje samohodnim strojevima na mehanizirani pogon	17	0	0

Opasnosti od padova

Za dio radnika je procjenom opasnosti utvrđen mali, srednji ili veliki rizik opasnosti od njihovog pada ili pada predmeta na njihovim radnim mjestima (Tablica 8.4.).

Tablica 8.3.5.: Radnici izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

opasnost od padova	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
pad radnika i drugih osoba	42	126	2
pad predmeta	16	116	2

Poslodavac je, sukladno procjeni rizika, za radnike koji na radnom mjestu imaju rizik od pada poduzeo određene organizacijske i tehničke mjere te radnicima dodijelio osobnu zaštitnu opremu (Tablica 8.3.6.).

Tablica 8.3.6.: Poduzete mjere za zaštitu od opasnosti od pada

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - održavanje putova za kretanje čistim, suhim, prohodnim, dobro osvijetljenim, transportne puteve sukladno propisima	170
tehnička mjera -siguran pristup: povišenim mjestima (skele),ulazak u jame i otvore (ljestve); prekriveni (zaštićeni) otvori/kanali/rupe	170
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	3

Dio radnika iz skupine žena i onih kojima se računa staž s uvećanim trajanjem na svojim radnim mjestima ima rizik od opasnosti od pada (Tablica 8.3.7.)

Tablica 8.3.7.: Radnici (žene i radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem) izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene			radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
opasnost od pada						
pad radnika i drugih osoba	10	0	0	0	98	0
pad predmeta	2	0	0	0	98	0

Opasnosti od električne struje

Dio radnika u ovoj tvrtki izložen je malom, srednjem i velikom riziku od opasnosti od električne struje (Tablica 8.3.8.).

Tablica 8.3.8.: Radnici izloženi opasnosti od električne struje (prema veličini rizika)

električna struja	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otvoreni električni krug	20	7	0
ostale električne opasnosti	114	0	0

Nitko od radnika iz skupine žena na svojim radnim mjestima nema rizik od električne struje. Devedeset osam (98) radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem na svojim radnim mjestima ima mali rizik od ostalih električnih opasnosti.

Sukladno rizicima, poslodavac poduzima organizacijske i tehničke mjere na tim radnim mjestima (Tablica 8.3.9.).

Tablica 8.3.9.: Tablica 14.3.1.9.: Poduzete mjere za zaštitu od opasnosti od električne energije

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	114
organizacijska mjera - upute za rad, upute proizvođača	24
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	7

Poslodavac je procijenio da radnici koji na svojim mjestima imaju rizik od električne struje ne rade na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Opasnosti od požara i eksplozije

Neki radnici na svojim su radnim mjestima izloženi riziku od požara i eksplozije jer koriste eksplozivne i zapaljive tvari (Tablica 8.3.10.).

Tablica 8.3.10.: Radnici izloženi opasnosti od požara i eksplozije (prema veličini rizika)

opasnost od požara i eksplozije	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
eksplozivne tvari	118	7	1
zapaljive tvari	104	7	1

Na radnim mjestima gdje postoji rizik od požara i eksplozije radi devedeset osam (98) radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem izloženo je malom riziku od eksplozivnih tvari i malom riziku od zapaljivih tvari.

Tablica 8.3.11.: Poduzete mjere za zaštitu od opasnosti od požara i eksplozije

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	99
tehnička mjera - odvođenje s mjesta nastanka, digestor, lokalni odsis, dobra centralna ventilacija, upuhivanje zraka	13
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	14

Poslodavac je procijenio da određen broj radnika (među kojima nema žena i radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem) radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada (Tablica 8.3.12.).

Tablica 8.3.12.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik opasnosti od požara i eksplozije) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 4. - rukovanje kotlovskim postrojenjima, kompresorskim stanicama i drugim energetskim postrojenjima, stanicama i posudama s komprimiranim plinovima	9
točka 7. - rukovanje uređajima na postrojenjima za uskladištenje i preradu lako zapaljivih i eksplozivnih tekućina i plinova	1

Termičke opasnosti

Pet (5) radnika na svojim mjestima rada izloženo je malom riziku od vrućih i od hladnih tvari. Među ovim radnicima nema žena ni radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem.

Poslodavac je procijenio da je potrebno poduzeti organizacijske mjere (stručno usavršavanje, osposobljavanje, upute za rad, upute proizvođača) i dodijeliti ovim radnicima osobnu zaštitnu opremu za zaštitu ruku.

Štetnosti

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima, izložen je kemijskim, biološkim i fizikalnim štetnostima.

Kemijske štetnosti

Dio radnika (među kojima nema žena i radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem) izložen je na svojim radnim mjestima kemijskim štetnostima (Tablica 14.3.1.13.).

Tablica 8.313.: Radnici izloženi kemijskim štetnostima (prema veličini rizika)

kemijske štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otrovi	0	1	0
korozivi	10	0	0
nadražljivci	16	14	0
zagušljivci	5	14	1
senzibilizatori	3	2	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0

Poslodavac je procijenio da se rizik od kemijskih štetnosti može smanjiti provedbom organizacijskih i tehničkih mjera te korištenjem odgovarajuće osobne zaštitne opreme (Tablica 8.3.14.).

Tablica 14.3.1.14.: Poduzete mjere za zaštitu od kemijskih štetnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - STL, rad sukladno propisanim mjerama	32
tehnička mjera - osiguranje dovoljne osvjetljenosti	25
tehnička mjera - uporaba opreme za smanjenje opterećenja (npr. rudle, kolica i sl.)	8
tehnička mjera - odvođenje s mjesta nastanka, digestor, lokalni odsis, dobra centralna ventilacija, upuhivanje zraka	16
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	14
osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje	22
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	14

Poslodavac je procijenio da poslovi na kojima su radnici izloženi kemijskim štetnostima spadaju u poslove s posebnim uvjetima pa radnike upućuje na preglede sukladno točkama iz članak 3. Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada navedenim u tablici 8.3.15.

Tablica 8.3.15.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik kemijskih štetnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 24. poslovi pri kojima je radnik izložen nefibrogenim prašinama	5
točka 41. poslovi pri kojima je radnik izložen plinovitim nadražljivcima	8
točka 43. poslovi pri kojima je radnik ugljičnom monoksidu	8
točka 47. poslovi pri kojima je radnik izložen parama nafte i derivata	1
točka 48. poslovi pri kojima je radnik izložen halogenim derivatima ugljikovodika	2
točka 50. poslovi pri kojima je radnik izložen benzenu i drugim homolozima	3

Biološke štetnosti

Tri (3) radnika (među kojima nema žena i radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem) izloženo je srednjem riziku od zaraznog materijala, a poslodavac je procijenio da im je potrebno dodijeliti osobnu zaštitnu opremu za zaštitu ruku i za zaštitu organa za disanje.

Fizikalne štetnosti

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca izložen je riziku od fizikalnih štetnosti što je prikazano u Tablici 8.3.16.

Tablica 8.3.16.: Radnici izloženi fizikalnim štetnostima (prema veličini rizika)

fizikalne štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
buka	116	17	2
vibracije	98	0	2
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	0	5	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	5	0
osvijetljenost	131	0	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0

Svih devedeset osam (98) radnika koji na svojim radnim mjestima imaju mali rizik od vibracija su radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem. Od ukupnog broja radnika koji imaju mali rizik od nepovoljnih klimatskih i mikroklimatskih uvjeta te loše osvijetljenosti, njih dvije (2) su iz skupine žena.

Sukladno procjeni rizika poslodavac je proveo organizacijske i tehničke mjere te radnicima dodijelio odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu kako je navedeno u Tablici 8.3.17.

Tablica 8.3.17.: Poduzete mjere za zaštitu od fizikalnih štetnosti.

Mjera	Broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - ograničiti i kontrolirati izlaganje, dozimetri i sl.	36
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	98
organizacijska mjera - primjena mjera u skladu s Pravilnikom o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu (NN 073/2021), ergonomski stolci, raspored radnog mjesta, visina i udaljenost zaslona...	2
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	100
tehnička mjera - Ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	100
tehnička mjera - Osiguranje dovoljne osvijetljenosti	29

osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	2
osobna zaštitna oprema za zaštitu sluha	19
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	14
osobna zaštitna oprema za zaštitu	5

Procjenom rizika poslodavac je odredio da je dio radnika potrebno uputiti na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada. U tablici 14.3.1.18. su navedene točke iz članka 3. Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada po kojima se dio radnika (nitko nije iz skupine žena ni radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem) upućuje na pregled kod specijaliste medicine rada. Jedan radnik može ići na pregled prema više točaka Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada.

Tablica 8.3.18.: Upućivanje radnika na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 18. - rad u nepovoljnoj mikroklimi	10
točka 19. - rad u buci	17
točka 23. - poslovi pri kojima je radnik izložen neionizacijskom zračenju	5

Napori

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima je izložen statodinamičkim naporima, psihofiziološkim naporima te naporima vida i govora.

Statodinamički napori

Od ukupnog broja radnika koji su izloženi velikom riziku od statičkih napora, njih devedeset osam (98) spada u skupinu radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem. Istovremeno, od ukupnog broja radnika koji su izloženi malom riziku od statičkih napora, njih deset (10) čine žene.

Tablica 8.3.19.: Radnici izloženi statodinamičkim naporima (prema veličini rizika)

statodinamički napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statički: prisilan položaj tijela pri radu	27	29	98
dinamički: fizički rad	0	2	0

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da bi uvođenje nekih organizacijskih i tehničkih mjera moglo smanjiti rizike na radnom mjestu vezano na statodinamičke napore (Tablica 8.3.20.).

Tablica 8.3.20.: Poduzete mjere zbog izloženosti radnika statodinamičkim naporima

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	135
organizacijska mjera - primjena mjera u skladu s Pravilnik o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu (NN 073/2021), ergonomski stolci, raspored radnog mjesta, visina i udaljenost zaslona...	29
tehnička mjera - sustav odvođenja statičkog elektriciteta, dostupnost uređaja za gašenje požara	4

Ukupno sedam (7) radnika (među kojima nema žena ni radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem) poslodavac upućuje na pregled kod specijaliste rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada članak 3.točka 16. - poslovi koji zahtijevaju teško fizičko naprezanje.

Psihofiziološki naponi

Radnici zaposleni kod ovog poslodavca izloženi su riziku od psihofizioloških napora, a broj radnika i veličina rizika navedeni su u tablici 8.3.21.

Tablica 8.3.21.: Radnici izloženi psihofiziološkim naporima (prema veličini rizika)

psihofiziološki naponi	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
nepovoljni ritam rada	12	98	0
poremećen bioritam	0	98	4
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi	1	98	4
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	102	0
otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	22	117	0
maltretiranje	0	5	0
burnout	0	98	0
ostali psihofiziološki naponi	0	2	0

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da primjenom nekih organizacijskih može smanjiti rizike na radnom mjestu vezano na psihofiziološke napore (Tablica 8.3.22.).

Tablica 8.3.22.: Poduzete mjere zbog izloženosti radnika psihofiziološkim naporima

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	102
organizacijska mjera - preraspodjela radnih zadataka, promjena radnih aktivnosti	1
organizacijska mjera - pravilna distribucija radnog opterećenja, dovoljan broj radnika	9
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	133

Dio radnika izloženih psihofiziološkim naporima su žene i radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem, a veličina rizika i broj izloženih radnika iz ovih skupina prikazan je u Tablici 8.3.23.

Tablica 8.3.23. Radnici (žene i radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem) izloženi psihofiziološkim naporima, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene			radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
psihofiziološki napori						
nepovoljni ritam rada	3	0	0	0	98	0
poremećen bioritam	0	0	0	0	98	0
remećenje socijalnih potreba	0	0	0	0	0	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	0	0	0	0	98	0
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	0	0	0	0	0
otežan prijam informacija	0	0	0	0	0	0
radni zahtjevi	3	2	0	0	0	0
maltretiranje	0	0	0	0	0	0
burnout	0	0	0	0	0	0
ostali psihofiziološki napori	0	2	0	0	0	0

Poslodavac je procijenio da ukupno četiri (4) radnika (među kojima nema žena i radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem) upućuje na pregled kod specijaliste medicine rada sukladno

Pravilniku o načinu utvrđivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti čuvara i zaštitara u privatnoj zaštiti (NN 38/04, 106/04, 38/08 i 16/11).

Napori vida

Radnici zaposleni kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima su izloženi naporu vida, a veličina rizika i broj izloženih radnika je naveden u Tablici 8.3.24.

Tablica 8.3.24.: Radnici izloženi naporu vida (prema veličini rizika)

napor	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
napor vida	26	99	0

Ukupno sto dvadeset i četiri (124) radnika (od kojih mali rizik od napora vida ima deset (10) žena i devedeset osam (98) radnika kojima se računa staž s uvećanim trajanjem), a koji rade na poslovima na kojima imaju povećan rizik zbog napora vida, poslodavac upućuje na pregled vida kod nadležnog specijaliste medicine rada sukladno Pravilniku o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu (NN 073/2021).

Napor govora

Sukladno procjeni rizika, ukupno petnaest (15) radnika (od čega dvije (2) žene) zaposlenih kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima ima mali rizik od napora govora.

Tablica 8.3.25.: Ukupan broj radnika (uključujući žene i radnike kojima se računa staž s uvećanim trajanjem) izloženih opasnostima, štetnostima i naporima na radnim mjestima kod poslodavca R

opasnosti, štetnost ili rizik	ukupno	žene	radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem
MEHANIČKE OPASNOSTI			
alat	134	0	98
strojevi i oprema	149	3	98
sredstva za horizontalni prijenos	155	4	98
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	0
rukovanje predmetima	12	0	0
ostale mehaničke opasnosti	137	2	0
OPASNOSTI OD PADOVA			
pad radnika i drugih osoba	170	10	98
pad predmeta	134	2	98
ELEKTRIČNA STRUJA			
otvoreni električni krug	27	0	0
ostale električne opasnosti	114	0	98
POŽAR I EKSPLOZIJA			
eksplozivne tvari	126	0	98
zapaljive tvari	112	0	98
TERMIČKE OPASNOSTI			
vruće tvari	5	0	0
hladne tvari	5	0	0
KEMIJSKE ŠTETNOSTI			
otrovi	1	0	0
korozivi	10	0	0

nadražljivci	30	0	0
zagušljivci	20	0	0
senzibilizatori	5	0	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0
BIOLOŠKE ŠTETNOSTI			
zarazni materijal	3	0	0
zaraženi ljudi	0	0	0
zaražene životinje	0	0	0
opasne biljke	0	0	0
opasne životinje	0	0	0
FIZIKALNE ŠTETNOSTI			
buka	135	0	0
vibracije	100	0	98
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	5	2	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	5	0	0
osvijetljenost	131	2	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0
STATODINAMIČKI NAPORI			
statički: prisilan položaj tijela pri radu	154	10	98
dinamički: fizički rad	2	0	0
PSIHOFIZIOLOŠKI NAPORI			
nepovoljan ritam rada	110	3	98
poremećen bioritam	102	0	98
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	103	0	98
visoka vjerojatnost izvanrednih događaja	102	0	0
otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	139	5	0
maltretiranje	5	0	0
burnout	98	0	0
ostali psihofiziološki napori	0	2	0
NAPORI VIDA	125	10	98
NAPOR GOVORA	15	2	0

8.3.2. „POSLODAVAC S“

Poslodavac „S“ je tvrtka iz područja djelatnosti kopneni prijevoz i cjevovodni transport. Prema podacima iz procjene rizika izrađene 2022. godine u tvrtki je zaposleno trideset i tri (33) radnika na jedanaest (11) radnih mjesta. Od navedenog broja zaposlenih, kod ovog poslodavca nema žena, osoba s invaliditetom, ni radnika kojima bi se trebao računati staž osiguranja s uvećanim trajanjem (tzv. beneficirani radni staž) sukladno Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN 115/18).

Opasnosti

Prema podacima iz procjene rizika određen broj radnika izložen je manjem ili srednjem riziku od mehaničkih opasnosti, opasnosti od pada, od rada s električnom strujom, požara i eksplozije te termičkim opasnostima.

Mehaničke opasnosti

Radnici na analiziranim radnim mjestima izloženi su mehaničkim opasnostima prema Tablici 8.3.26.

Tablica 8.3.26.: Radnici izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

mehanička opasnost	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	2	3	0
strojevi i oprema	7	0	0
sredstva za horizontalni prijenos	3	30	0
sredstva za vertikalni prijenos	5	3	0
rukovanje predmetima	30	0	0
ostale mehaničke opasnosti	27	0	0

Sukladno procjeni rizika poslodavac je poduzeo organizacijske i tehničke mjere i dodijelio radnicima osobnu zaštitnu opremu (Tablica 8.3.27.). Ne koriste svi radnici svu osobnu zaštitnu opremu već sukladno rizicima na njihovim radnim mjestima neki koriste jednu, a neki više vrsta osobne zaštitne opreme.

Tablica 8.3.27.: Poduzete mjere za zaštitu od mehaničkih opasnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	29
organizacijska mjera - upute za rad, upute proizvođača	30
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	31
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	27
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	4
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	2

Poslodavac je procijenio da određen broj radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada (Tablica 8.3.28.).

Tablica 8.3.28.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik od mehaničkih opasnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 2. upravljanje i rukovanje samohodnim strojevima na mehanizirani pogon	3
točka 5. upravljanje dizalicama na mehanizirani pogon	1

Opasnosti od padova

Za dio radnika je procjenom rizika na njihovim radnim mjestima utvrđen rizik opasnosti od pada samog radnika ili pada predmeta na radnika (Tablica 8.3.29.).

Tablica 8.3.29.: Radnici izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

opasnost od padova	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
pad radnika i drugih osoba	30	0	1
pad predmeta	28	3	0

Poslodavac je, sukladno procjeni rizika, za radnike koji na radnom mjestu imaju rizik od pada poduzeo određene organizacijske i tehničke mjere te radnicima dodijelio osobnu zaštitnu opremu (Tablica 8.3.30.).

Tablica 8.3.30.: Poduzete mjere za zaštitu od opasnosti od pada

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - održavanje putova za kretanje čistim, suhim, prohodnim, dobro osvijetljenim, transportne puteve sukladno propisima	1
tehnička mjera - siguran pristup: povišenim mjestima (skele), ulazak u jame i otvore (ljestve); prekriveni (zaštićeni) otvori/kanali/rupe	1
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	2
osobna zaštitna oprema za zaštitu od pada s visine	1
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	2

Poslodavac je procjenom rizika utvrdio da jedan (1) radnik radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ga upućuje na liječnički pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 17. - poslovi koji se izvode na visini.

Opasnosti od električne struje

Poslodavac je utvrdio da je trideset jedan (31) radnik izložen malom riziku od električnih opasnosti – ostale električne opasnosti. Također, poslodavac je procjenom rizika utvrdio da niti jedan radnik ne radi na poslovima s posebnim uvjetima rada zbog opasnosti od električne struje.

Opasnosti od požara i eksplozije

Poslodavac je utvrdio da je trideset jedan (31) radnik izložen malom riziku od požara i eksplozije – zapaljive tvari. Također, poslodavac je procjenom rizika utvrdio da niti jedan radnik ne radi na poslovima s posebnim uvjetima rada zbog opasnosti od požare i eksplozije.

Termičke opasnosti

Samo jedan (1) radnik na svojem radnom mjestu ima mali rizik od termičkih opasnosti – vrućih tvari.

Štetnosti

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima, izložen je biološkim i fizikalnim štetnostima.

Kemijske štetnosti

Radnici zaposleni kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima nisu izloženi riziku od kemijskih štetnosti.

Biološke štetnosti

Samo jedan (1) radnik izložen je malom riziku od zaraženih ljudi.

Fizikalne štetnosti

Radnici su kod ovog poslodavca izloženi malom i srednjem riziku od fizikalnih štetnosti što je prikazano u Tablici 8.3.31.

Tablica 8.3.31.: Radnici izloženi fizikalnim štetnostima (prema veličini rizika)

fizikalne štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
buka	31	0	0
vibracije	3	27	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	27	2	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	28	2	0

osvijetljenost	31	0	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0

Sukladno procjeni rizika poslodavac provodi organizacijsku mjeru te je radnicima dodijelio odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu kako je navedeno u Tablici 8.3.32.

Tablica 8.3.32.: Poduzete mjere za zaštitu od fizikalnih štetnosti

Mjera	Broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	27
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	29
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	2
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	2

Poslodavac je procjenom rizika utvrdio da niti jedan radnik ne radi na poslovima s posebnim uvjetima rada zbog opasnosti od fizikalnih štetnosti.

Napori

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima je izložen statodinamičkim naporima, psihofiziološkim naporima te naporu vida.

Statodinamički napori

Tablica 8.3.33.: Radnici izloženi statodinamičkim naporima (prema veličini rizika)

statodinamički napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statički: prisilan položaj tijela pri radu	4	29	0
dinamički: fizički rad	32	1	0

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da bi uvođenje nekih organizacijskih i tehničkih mjera te dodjeljivanje osobne zaštitne opreme moglo smanjiti rizike na radnom mjestu vezano na statodinamičke napore (Tablica 8.3.34.).

Tablica 8.3.34.: Poduzete mjere zbog izloženosti radnika statodinamičkim naporima

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	29
tehnička mjera - uporaba opreme za smanjenje opterećenja (npr. rudle, kolica i sl.)	1
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	1

Poslodavac je procjenom rizika utvrdio da niti jedan radnik ne radi na poslovima s posebnim uvjetima rada zbog statodinamičkih napora.

Psihofiziološki napori

Radnici zaposleni kod ovog poslodavca izloženi su riziku od psihofizioloških napora, a broj radnika i veličina rizika navedeni su u tablici 8.3.35.

Tablica 8.3.35.: Radnici izloženi psihofiziološkim naporima (prema veličini rizika)

psihofiziološki napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
nepovoljni ritam rada	27	0	0
poremećen bioritam	0	0	0
remećenje socijalnih potreba	2	1	0
odgovornost za živote ljudi	3	28	0
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	0	0
otežan prijam informacija	2	0	0
radni zahtjevi	3	0	0
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki napori	0	0	0

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da primjenom organizacijske mjere - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore, može smanjiti rizik za dvadeset devet (29) radnika izloženih psihofiziološkim naporima.

Napor vida

Ukupno je trideset tri (33) radnika izloženo malom riziku od napora vida. Poslodavac je procijenio da se samo jedan (1) od tih radnika mora uputiti na pregled vida kod specijaliste medicine rada sukladno

Pravilniku o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu (NN 073/2021).

Napor govora

Ni jedan radnik zaposlen kod ovog poslodavca na svojem radnom mjestu nema napor govora.

Tablica 8.3.36.: Ukupan broj radnika izloženih opasnostima, štetnostima i naporima na radnim mjestima kod poslodavca S

opasnosti, štetnost ili rizik	ukupno	žene	osobe s invaliditetom / radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem
MEHANIČKE OPASNOSTI			
alat	5	0	0
strojevi i oprema	7	0	0
sredstva za horizontalni prijenos	33	0	0
sredstva za vertikalni prijenos	8	0	0
rukovanje predmetima	30	0	0
ostale mehaničke opasnosti	27	0	0
OPASNOSTI OD PADOVA			
pad radnika i drugih osoba	31	0	0
pad predmeta	31	0	0
ELEKTRIČNA STRUJA			
otvoreni električni krug	0	0	0
ostale električne opasnosti	31	0	0
POŽAR I EKSPLOZIJA			
eksplozivne tvari	0	0	0
zapaljive tvari	31	0	0
TERMIČKE OPASNOSTI			
vruće tvari	1	0	0
hladne tvari	0	0	0
KEMIJSKE ŠTETNOSTI			
otrovi	0	0	0
korozivi	0	0	0
nadražljivci	0	0	0
zagušljivci	0	0	0
senzibilizatori	0	0	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0
BIOLOŠKE ŠTETNOSTI			
zarazni materijal	0	0	0
zaraženi ljudi	1	0	0
zaražene životinje	0	0	0
opasne biljke	0	0	0
opasne životinje	0	0	0
FIZIKALNE ŠTETNOSTI			
buka	31	0	0
vibracije	30	0	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	29	0	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	30	0	0

osvijetljenost	31	0	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0
STATODINAMIČKI NAPORI			
statički: prisilan položaj tijela pri radu	33	0	0
dinamički: fizički rad	33	0	0
PSIHOFIZIOLOŠKI NAPORI			
nepovoljan ritam rada	27	0	0
poremećen bioritam	0	0	0
remećenje socijalnih potreba	3	0	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	31	0	0
visoka vjerojatnost izvanrednih događaja	0	0	0
otežan prijam informacija	2	0	0
radni zahtjevi	3	0	0
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki napori	0	0	0
NAPORI VIDA	33	0	0
NAPOR GOVORA	0	0	0

8.3.3. „POSLODAVAC T“

Poslodavac „T“ je tvrtka iz područja djelatnosti trgovina na veliko, osim trgovine motornim vozilima i motociklima. Prema podacima iz procjene rizika izrađene 2021. godine u tvrtki je zaposleno dvjesto sedamdeset i pet (275) radnika na dvadeset i jednom (21) radnom mjestu. Od navedenog broja sto dvadeset i četiri (124) su žene, a ostalo muškarci. Nitko od zaposlenih radnika ne spada u skupinu osoba s invaliditetom i ni jedan zaposleni radnik nema staž osiguranja s uvećanim trajanjem (tzv. beneficirani radni staž) sukladno Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN 115/18).

Opasnosti

Prema podacima iz procjene rizika određen broj radnika izložen je malom ili srednjem riziku od mehaničkih opasnosti, opasnosti od pada, od rada s električnom strujom te požara i eksplozije.

Mehaničke opasnosti

Radnici na analiziranim radnim mjestima izloženi riziku od opasnosti od alata i sredstava za horizontalni prijenos (Tablica 8.3.37.).

Tablica 8.3.37.: Radnici izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

mehanička opasnost	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	252	23	0
strojevi i oprema	0	0	0
sredstva za horizontalni prijenos	156	0	67
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	0

rukovanje predmetima	0	0	0
ostale mehaničke opasnosti	0	0	0

Sukladno procjeni rizika poslodavac je za dvjesto sedamdeset pet (275) radnika osigurao osobnu zaštitnu opremu za zaštitu ruku.

Poslodavac je procijenio da određen broj radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Tablici 8.3.38.

Tablica 8.3.38.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik od mehaničkih opasnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	ukupan broj radnika	broj žena
točka 1. Rukovanje i upravljanje strojevima i uređajima na mehanizirani pogon na kojima se ne može primijeniti zaštita od mehaničkih opasnosti	74	0
točka 2. Upravljanje i rukovanje samohodnim strojevima na mehanizirani pogon	115	2

Od ukupnog broja radnika koji rade na poslovima na kojima postoji rizik od mehaničkih opasnosti dio njih je iz skupine žena (Tablica 8.3.39.).

Tablica 8.3.39.: Radnici (skupina - žene) izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
mehanička opasnost			
alati	124	0	0
strojevi i oprema	0	0	0
sredstva za horizontalni prijenos	105	0	2
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	0
rukovanje predmetima	0	0	0
ostale mehaničke opasnosti	0	0	0

Opasnosti od padova

Za dio radnika je procjenom rizika na njihovim radnim mjestima utvrđen rizik opasnosti od pada samog radnika ili pada predmeta na radnika (Tablica 8.3.40.).

Tablica 8.3.40.: Radnici izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

opasnost od padova	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
pad radnika i drugih osoba	221	54	0
pad predmeta	0	0	0

Poslodavac je, sukladno procjeni rizika, za dvjesto sedamdeset pet (275) radnika, koji na radnom mjestu imaju rizik od pada, poduzeo organizacijsku mjeru – održavanje puteva za kretanje čistim, suhim, prohodnim, dobro osvijetljenim, održavanje transportnih putove sukladno propisima.

Sto dvadeset četiri (124) žene zaposlene kod ovog poslodavca imaju mali rizik od opasnosti od pada radnika i drugih osoba.

Opasnosti od električne struje

Tablica 8.3.41.: Radnici izloženi opasnosti od električne struje (prema veličini rizika)

električna struja	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otvoreni električni krug	0	0	0
ostale električne opasnosti	209	20	0

Sto dvadeset četiri (124) žene zaposlene kod ovog poslodavca imaju mali rizik od opasnosti električne struje.

Opasnosti od požara i eksplozije

Trideset dva (32) radnika na svojim radnim mjestima je izloženo malom riziku od požara i eksplozije jer rade s eksplozivnim i zapaljivim tvarima. Među ovim radnicima nema žena.

Termičke opasnosti

Ni jedan radnik zaposlen kod ovog poslodavca na svojem radnom mjestu nije izložen riziku od termičkih opasnosti.

Štetnosti

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima, izložen je biološkim i fizikalnim štetnostima.

Kemijske štetnosti

Ni jedan radnik zaposlen kod ovog poslodavca na svojem radnom mjestu nije izložen riziku od kemijskih štetnosti.

Biološke štetnosti

Dvjesto sedamdeset pet (275) radnika, od čega sto dvadeset i četiri (124) žene, je izloženo srednjem riziku od bioloških štetnosti – zaraženi ljudi, a poslodavac za svih dvjesto sedamdeset pet (275) radnika poduzima organizacijsku mjeru - upute za rad, upute proizvođača.

Fizikalne štetnosti

Radnici su kod ovog poslodavca izloženi riziku od fizikalnih štetnosti što je prikazano u Tablici 8.3.42.

Tablica 8.3.42.: Radnici izloženi fizikalnim štetnostima (prema veličini rizika)

fizikalne štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
buka	0	0	0
vibracije	0	0	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	0	54	67
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	240	0	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0

Od broja radnika navedenog u Tablici 8.3.42. dvije (2) žene su izložene srednjem riziku od nepovoljnih klimatskih i mikroklimatskih uvjeta, a sto dvadeset dvije (122) malom riziku od loše rasvjete.

Sukladno procjeni rizika poslodavac je za sto trinaest (113) radnika dodijelio odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu za zaštitu tijela.

Procjenom rizika poslodavac je odredio da je dio radnika potrebno uputiti na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada. U Tablici 8.3.43. su navedene točke po kojima dio radnika odlazi na pregled. Jedan radnik može ići na pregled prema više točaka Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada.

Tablica 8.3.43.: Upućivanje radnika na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	ukupan broj radnika	broj žena
točka 18. - rad u nepovoljnoj mikroklimi	121	2
točka 19. – rad u buci	112	0

Napori

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima je izložen statodinamičkim naporima, psihofiziološkim naporima te naporu vida.

Statodinamički naponi

Tablica 8.3.44.: Radnici izloženi statodinamičkim naporima (prema veličini rizika)

statodinamički naponi	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statički: prisilan položaj tijela pri radu	0	186	55
dinamički: fizički rad	0	160	67

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da bi uvođenje nekih organizacijskih i tehničkih mjera moglo smanjiti rizike na radnom mjestu vezano na statodinamičke napore (Tablica 8.3.45.).

Tablica 8.3.45.: Poduzete mjere zbog izloženosti radnika statodinamičkim naporima

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmone	275
organizacijska mjera - primjena mjera u skladu s Pravilnik o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu (NN 073/2021), ergonomski stolci, raspored radnog mjesta, visina i udaljenost zaslona...	6
tehnička mjera - uporaba opreme za smanjenje opterećenja (npr. rudle, kolica i sl.)	246

Radnici iz skupine žena također rade na poslovima na kojima postoji rizik od štetnog utjecaja statodinamičkih napora na zdravlje što je prikazano u Tablici 8.3.46.

Tablica 8.3.46.: Radnici (skupina - žene) izloženi statodinamičkim naporima, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statički: prisilan položaj tijela pri radu	0	122	2
dinamički: fizički rad	0	91	2

Poslodavac je procijenio da treba sto dvadeset jednog (121) radnika, od čega dvije (2) žene, uputiti na zdravstveni pregled kod specijaliste medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada točka 16. - poslovi koji zahtijevaju teško fizičko naprezanje.

Psihofiziološki naponi

Radnici zaposleni kod ovog poslodavca izloženi su riziku od psihofizioloških napora, a broj radnika i veličina rizika navedeni su u Tablici 8.3.47.

Tablica 8.3.47.: Radnici izloženi psihofiziološkim naporima (prema veličini rizika)

psihofiziološki naponi	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
nepovoljni ritam rada	20	31	12
poremećen bioritam	0	0	0
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi	0	21	3
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	0	0
otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	133	40	58
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki naponi	0	0	0

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da je potrebno primijeniti organizacijsku mjeru - stručno usavršavanje, osposobljavanje kako bi smanjio rizike na radnom mjestu vezano na psihofiziološke napore.

Dio radnika izloženih psihofiziološkim naporima su žene, a veličina rizika i broj izloženih radnika iz ovih skupina prikazan je u Tablici 8.3.48.

Tablica 8.3.48.. Radnici (skupina - žene) izloženi psihofiziološkim naporima, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
psihofiziološki naponi			
nepovoljni ritam rada	0	0	0
poremećen bioritam	0	0	0
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	0	12	0
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	0	0

otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	110	2	0
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki naponi	0	0	0

Poslodavac je procijenio da ni jedan radnik koji je izložen psihofiziološkim naporima ne radi na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Napor vida

Sedamdeset jedan (71) radnik, među kojima je trideset pet (35) žena, na svojim radnim mjestima je izložen srednjem riziku od napora, ali je poslodavac procijenio da oni ne rade na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Napor govora

Ni jedan radnik nije izložen naporu govora kod ovog poslodavca.

Tablica 8.3.49.: Ukupan broj radnika (uključujući žene i osobe s invaliditetom) izloženih opasnostima, štetnostima i naporima na radnim mjestima kod poslodavca T

opasnosti, štetnost ili rizik	ukupno	žene	osobe s invaliditetom / radnici kojima se računa staž s uvećanim trajanjem
MEHANIČKE OPASNOSTI			
alat	275	124	0
strojevi i oprema	0	0	0
sredstva za horizontalni prijenos	223	107	0
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	0
rukovanje predmetima	0	0	0
ostale mehaničke opasnosti	0	0	0
OPASNOSTI OD PADOVA			
pad radnika i drugih osoba	275	124	0
pad predmeta	0	0	0
ELEKTRIČNA STRUJA			
otvoreni električni krug	0	0	0
ostale električne opasnosti	229	124	0
POŽAR I EKSPLOZIJA			
eksplozivne tvari	32	0	0
zapaljive tvari	32	0	0
TERMIČKE OPASNOSTI			
vruće tvari	0	0	0
hladne tvari	0	0	0
KEMIJSKE ŠTETNOSTI			
otrovi	0	0	0
korozivi	0	0	0
nadražljivci	0	0	0
zagušljivci	0	0	0
senzibilizatori	0	0	0

fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0
BIOLOŠKE ŠTETNOSTI			
zarazni materijal	0	0	0
zaraženi ljudi	275	124	0
zaražene životinje	0	0	0
opasne biljke	0	0	0
opasne životinje	0	0	0
FIZIKALNE ŠTETNOSTI			
buka	0	0	0
vibracije	0	0	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	121	2	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	240	122	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0
STATODINAMIČKI NAPORI			
statički: prisilan položaj tijela pri radu	241	124	0
dinamički: fizički rad	227	93	0
PSIHOFIZIOLOŠKI NAPORI			
nepovoljan ritam rada	63	0	0
poremećen bioritam	0	0	0
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	24	12	0
visoka vjerojatnost izvanrednih događaja	0	0	0
otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	231	11	0
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki napori	0	0	0
NAPORI VIDA	71	35	0
NAPOR GOVORA	0	0	0

8.3.4. „POSLODAVAC U“

Poslodavac „U“ je tvrtka iz područja djelatnosti proizvodnje namještaja. Prema podacima iz procjene rizika izrađene 2023. godine u tvrtki je zaposleno sedamdeset i sedam (77) radnika na četrnaest (14) radnih mjesta. Od navedenog broja dvadeset i šest (26) su žene, a ostalo muškarci. Od ukupnog broja zaposlenih, sedam (7) radnika su osobe s invaliditetom i ni jedan zaposleni radnik nema staž osiguranja s uvećanim trajanjem (tzv. beneficirani radni staž) sukladno Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN 115/18).

Opasnosti

Prema podacima iz procjene rizika određen broj radnika izložen je manjem, srednjem ili velikom riziku od mehaničkih opasnosti, opasnosti od pada, od rada s električnom strujom te požara i eksplozije.

Mehaničke opasnosti

Radnici na analiziranim radnim mjestima izloženi su malom, srednjem ili velikom riziku od opasnosti od alata, strojeva i opreme, sredstava za horizontalni i vertikalni prijenos te opasnostima od rukovanja predmetima (Tablica 8.3.50.).

Tablica 8.3.50.: Radnici izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

mehanička opasnost	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	24	2	16
strojevi i oprema	0	11	22
sredstva za horizontalni prijenos	1	32	0
sredstva za vertikalni prijenos	1	3	0
rukovanje predmetima	0	0	30
ostale mehaničke opasnosti	0	0	0

Sukladno procjeni rizika poslodavac je poduzeo organizacijske i tehničke mjere te dodijelio radnicima osobnu zaštitnu opremu (Tablica 8.3.51.). Ne koriste svi radnici svu osobnu zaštitnu opremu već sukladno rizicima na njihovim radnim mjestima neki koriste jednu, a neki više vrsta osobne zaštitne opreme.

Tablica 8.3.51.: Poduzete mjere za zaštitu od mehaničkih opasnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	59
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	2
osobna zaštitna oprema za zaštitu očiju	46

osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	58
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	58

Poslodavac je procijenio da određen broj radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada (Tablica 8.3.52).

Tablica 8.3.52.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik od mehaničkih opasnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 1. rukovanje i upravljanje strojevima i uređajima na mehanizirani pogon na kojima se ne može primijeniti zaštita od mehaničkih opasnosti	28
točka 2. upravljanje i rukovanje samohodnim strojevima na mehanizirani pogon	6

Od ukupnog broja radnika koji rade na poslovima na kojima postoji rizik od mehaničkih opasnosti dio njih je iz skupine žena i osoba s invaliditetom (Tablica 8.3.53.).

Tablica 8.3.53.: Radnici (žene i osobe s invaliditetom invalidi) izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene			osobe s invaliditetom		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	13	0	1	2	0	1
strojevi i oprema	0	1	1	0	1	2
sredstva za horizontalni prijenos	1	2	0	1	3	0
sredstva za vertikalni prijenos	1	0	0	1	0	0
rukovanje predmetima	0	0	2	0	0	2
ostale mehaničke opasnosti	0	0	0	0	0	0

Od navedenog broja radnika, na poslovima s posebnim uvjetima rada rade tri (3) radnika za koje je poslodavac procijenio da ih je potrebno uputiti na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada članak 3. točka 1. - rukovanje i upravljanje strojevima i uređajima na mehanizirani pogon na kojima se ne može primijeniti zaštita od mehaničkih opasnosti.

Opasnosti od padova

Za dio radnika je procjenom rizika na njihovim radnim mjestima utvrđen rizik opasnosti od pada samog radnika ili pada predmeta na radnika (Tablica 8.3.54.).

Tablica 8.3.54.: Radnici izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

opasnost od padova	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
pad radnika i drugih osoba	24	17	5
pad predmeta	1	1	1

Poslodavac je, sukladno procjeni rizika, za radnike koji na radnom mjestu imaju rizik od pada, poduzeo određene organizacijsku mjeru te radnicima dodijelio osobnu zaštitnu opremu (Tablica 8.3.55.).

Tablica 8.3.55.: Poduzete mjere za zaštitu od opasnosti od pada

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - održavanje putova za kretanje čistim, suhim, prohodnim, dobro osvijetljenim, transportne puteve sukladno propisima	39
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	31

Radnice i osobe s invaliditetom koje rade kod ovog poslodavca također su na svojim radnim mjestima izloženi riziku od opasnosti od pada (Tablica 8.3.56.)

Tablica 8.3.56.: Radnici (žene i osobe s invaliditetom invalidi) izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene			osobe s invaliditetom		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
opasnost od pada						
pad radnika i drugih osoba	2	11	0	2	2	1
pad predmeta	1	1	0	0	1	0

Opasnosti od električne struje

Tablica 8.3.57.: Radnici izloženi opasnosti od električne struje (prema veličini rizika)

električna struja	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otvoreni električni krug	0	1	4
ostale električne opasnosti	48	16	1

Sukladno rizicima, poslodavac poduzima tehničku mjeru - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom za šezdeset četiri (64) radnika.

Na radnim mjestima gdje postoji rizik zbog izloženosti električnoj struji poslodavac je procijenio da jednog radnika (koji ne spada u skupinu žena ni osoba s invaliditetom) upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 10. - montaža, održavanje i ispitivanje električnih instalacija, uređaja i postrojenja napona većeg od 250 V i napona 220 V s posebnim zahtjevima.

Tablica 8.3.58: Radnici (žene i osoba s invaliditetom) izloženi opasnosti električne struje (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene			osobe s invaliditetom		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otvoreni električni krug	0	0	0	0	0	1
ostale električne opasnosti	15	10	0	3	2	0

Opasnosti od požara i eksplozije

Neki radnici na svojim su radnim mjestima izloženi malom i srednjem riziku od požara i eksplozije jer koriste zapaljive tvari (Tablica 8.3.59.).

Tablica 8.3.59.: Radnici izloženi opasnosti od požara i eksplozije (prema veličini rizika)

opasnost od požara i eksplozije	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
eksplozivne tvari	0	0	0
zapaljive tvari	16	59	0

Poslodavac je, sukladno procjeni rizika, za radnike koji na radnom mjestu imaju rizik požara i eksplozija poduzeo određene tehničke mjere. (Tablica 8.3.60.).

Tablica 8.3.60.: Poduzete mjere za zaštitu od požara i eksplozija

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
tehnička mjera - sustav odvođenja statičkog elektriciteta, dostupnost uređaja za gašenje požara	23
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	36

Dio radnika iz skupina žena i osoba s invaliditetom radi na poslovima na kojima je izložen opasnostima od požara i eksplozije (Tablica 8.3.61.).

Tablica 8.3.61.: Radnici (žene i osoba s invaliditetom) izloženi opasnosti od eksplozivnih i zapaljivih tvari (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene			osobe s invaliditetom		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
eksplozivne tvari	0	0	0	0	0	0
zapaljive tvari	10	15	0	1	4	0

Termičke opasnosti

Radnici zaposleni kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima nemaju rizike zbog termičkih opasnosti.

Štetnosti

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima, izložen je kemijskim, biološkim i fizikalnim štetnostima.

Kemijske štetnosti

Dio radnika izložen je na svojim radnim mjestima kemijskim štetnostima (Tablica 8.3.62.).

Tablica 8.3.62.: Radnici izloženi kemijskim štetnostima (prema veličini rizika)

kemijske štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otrovi	0	0	0
korozivi	1	0	0
nadražljivci	1	0	0
zagušljivci	0	0	0

senzibilizatori	8	43	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0

Poslodavac je procijenio da se rizik od kemijskih štetnosti može smanjiti korištenjem odgovarajuće osobne zaštitne opreme (Tablica 8.3.63.).

Tablica 8.3.63.: Poduzete mjere za zaštitu od kemijskih štetnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	1
osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje	23

Poslodavac je procijenio dvadeset i tri (23) radnika (od čega dvije (2) žene odnosno dvije (2) osobe s invaliditetom) radi na poslovima koji spadaju u poslove s posebnim uvjetima pa te radnike upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 18. – rad u nepovoljnoj mikroklimi.

Na ovim poslovima rade žene i osobe s invaliditetom čija brojnost na pojedinom radnom mjestu je prikazana u Tablici 8.3.64.

Tablica 8.3.64.: Radnici izloženi kemijskim štetnostima (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene			osobe s invaliditetom		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
kemijske štetnosti						
otrovi	0	0	0	0	0	0
korozivi	1	0	0	0	0	0
nadražljivci	1	0	0	0	0	0
zagušljivci	0	0	0	0	0	0
senzibilizatori	2	13	0	3	0	0
fibrogeni	0	0	0	0	0	0
mutageni	0	0	0	0	0	0
karcinogeni	0	0	0	0	0	0
teratogeni	0	0	0	0	0	0

Biološke štetnosti

Ukupno šest (6) radnika, od čega jedna (1) žena koje je ujedno i osoba s invaliditetom, je izloženo malom riziku od zaraznog materijala. Poslodavac im je dodijelio osobnu zaštitnu opremu za zaštitu ruku. Poslodavac je procijenio da nitko od ovih radnika ne radi na poslovima s posebnim uvjetima rada što se tiče izloženosti biološkim štetnostima.

Fizikalne štetnosti

Radnici su kod ovog poslodavca izloženi malom, srednjem i velikom riziku od fizikalnih štetnosti što je prikazano u Tablici 8.3.65.

Tablica 8.3.65.: Radnici izloženi fizikalnim štetnostima (prema veličini rizika)

fizikalne štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
buka	15	21	23
vibracije	0	2	23
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	48	12	1
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	32	40	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0

Sukladno procjeni rizika poslodavac provodi jednu tehničku mjeru, a radnicima je dodijelio odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu kako je navedeno u Tablici 8.3.66.

Tablica 8.3.66.: Poduzete mjere za zaštitu od fizikalnih štetnosti.

Mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
tehnička mjera - osiguranje dovoljne osvijetljenosti	73
osobna zaštitna oprema za zaštitu sluha	57
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	55

Procjenom rizika poslodavac je procijedio da je dio radnika potrebno uputiti na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada. U Tablici 8.3.67. su navedene točke iz

članka 3. Pravilnika prema kojima dio radnika odlazi na pregled. Jedan radnik može ići na pregled prema više točaka Pravilnika o poslovima s posebnim uvjetima rada.

Tablica 8.3.67.: Upućivanje radnika na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 18. - rad u nepovoljnoj mikroklimi	29
točka 19. – rad u buci	4

Radnici iz skupina žena i osoba s invaliditetom također rade na poslovima na kojima postoji rizik od štetnog utjecaja fizikalnih štetnosti na zdravlje što je prikazano u Tablici 8.3.68.

Tablica 8.3.68.: Radnici (žene i osobe s invaliditetom) izloženi fizikalnih štetnosti, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene			osobe s invaliditetom		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
buka	6	6	2	1	1	2
vibracije	0	0	2	0	0	2
promijenjeni tlak	0	0	0	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	10	6	0	5	0	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0	0	0	0
osvijetljenost	2	22	0	3	3	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0	0	0	0

Procjenom rizika poslodavac je procijenio da i radnici iz skupine žena i osoba s invaliditetom koji rade na ovim poslovima trebaju biti upućeni na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada.

Tablica 8.3.69.: Upućivanje radnika (žene i osobe s invaliditetom) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj žena koje poslodavac upućuje na pregled	broj osoba s invaliditetom koje poslodavac upućuje na pregled
točka 18. - rad u nepovoljnoj mikroklimi	29	3
točka 19. – rad u buci	0	1

Napori

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima je izložen statodinamičkim naporima, psihofiziološkim naporima te naporima vida i govora.

Statodinamički napori

Tablica 8.3.70.: Radnici izloženi statodinamičkim naporima (prema veličini rizika)

statodinamički napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statički: prisilan položaj tijela pri radu	2	59	16
dinamički: fizički rad	1	59	1

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da bi uvođenje nekih organizacijskih i tehničkih mjera te dodjeljivanje osobne zaštitne opreme moglo smanjiti rizike na radnom mjestu vezano na statodinamičke napore (Tablica 8.3.71.).

Tablica 8.3.71.: Poduzete mjere zbog izloženosti radnika statodinamičkim naporima

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	77
tehnička mjera - uporaba opreme za smanjenje opterećenja (npr. rudle, kolica i sl.)	42
osobna zaštitna oprema za zaštitu sluha	16

Radnici iz skupina žena i osoba s invaliditetom također rade na poslovima na kojima postoji rizik od štetnog utjecaja statodinamičkih napora na zdravlje što je prikazano u tablici (Tablica 8.3.72.).

Tablica 8.3.72.: Radnici (žene i osobe s invaliditetom) izloženi statodinamičkim naporima, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene			osobe s invaliditetom		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statički: prisilan položaj tijela pri radu	1	15	10	1	4	2
dinamički: fizički rad	1	15	0	1	4	0

Poslodavac je procijenio da dvadeset i osam (28) radnika (od čega dvije (2) žene odnosno tri (3) osobe s invaliditetom) radi na poslovima koji spadaju u poslove s posebnim uvjetima pa te radnike upućuje na

pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 16. – poslovi koji zahtijevaju teško fizičko naprezanje.

Psihofiziološki naponi

Ukupno trideset i devet (39) radnika, od čega dvanaest (12) žena i četiri (4) osobe s invaliditetom, zaposlenih kod ovog poslodavca izloženi su riziku od psihofizioloških napora i to konkretno srednjem riziku od radnih zahtjeva. Sukladno procjeni rizika poslodavac je procijenio da treba za sve radnike izložene psihofiziološkom naporu primijeniti organizacijsku mjeru - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmone.

Napor vida

Radnici zaposleni kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima su izloženi naporu vida, a veličina rizika i broj izloženih radnika je naveden u Tablici 8.3.73.

Tablica 8.3.73.: Radnici izloženi naporu vida (prema veličini rizika)

napor	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
napor vida	0	0	16

Od navedenog broja radnika, njih deset (10) spada u skupinu žena, a njih dvoje (2) u osobe s invaliditetom.

Poslodavac je procijenio da primjenom organizacijskih mjera (pauze, vježbe rasterećenja, dnevni i tjedni odmori, mjere u skladu s Pravilnikom o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu (NN 073/2021) npr. ergonomski stolci, raspored radnog mjesta, visina i udaljenost zaslona...) za svih šesnaest (16) radnika, rizik zbog napora vida može se rizik svesti na prihvatljivu razinu.

Ukupno svih šesnaest (16) radnika, a koji rade na poslovima na kojima imaju povećan rizik zbog napora vida, poslodavac upućuje na pregled vida kod nadležnog specijaliste medicine rada sukladno Pravilniku o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu (NN 073/2021).

Napor govora

Sukladno procjeni rizika kod ovog poslodavca ni jedan radnik nije izložen naporu govora na svojem radnom mjestu.

Tablica 8.3.74.: Ukupan broj radnika (uključujući žene i osobe s invaliditetom) izloženih opasnostima, štetnostima i naporima na radnim mjestima kod poslodavca U

opasnosti, štetnost ili rizik	ukupno	žene	osobe s invaliditetom
MEHANIČKE OPASNOSTI			
alat	42	14	3
strojevi i oprema	33	2	3
sredstva za horizontalni prijenos	33	3	4
sredstva za vertikalni prijenos	4	1	1
rukovanje predmetima	30	2	2

ostale mehaničke opasnosti	0	0	0
OPASNOSTI OD PADOVA			
pad radnika i drugih osoba	46	13	5
pad predmeta	3	2	1
ELEKTRIČNA STRUJA			
otvoreni električni krug	5	0	1
ostale električne opasnosti	65	25	5
POŽAR I EKSPLOZIJA			
eksplozivne tvari	0	0	0
zapaljive tvari	75	25	5
TERMIČKE OPASNOSTI			
vruće tvari	0	0	0
hladne tvari	0	0	0
KEMIJSKE ŠTETNOSTI			
otrovi	0	0	0
korozivi	1	1	0
nadražljivci	1	1	0
zagušljivci	0	0	0
senzibilizatori	51	15	3
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0
BIOLOŠKE ŠTETNOSTI			
zarazni materijal	6	1	1
zaraženi ljudi	0	0	0
zaražene životinje	0	0	0
opasne biljke	0	0	0
opasne životinje	0	0	0
FIZIKALNE ŠTETNOSTI			
buka	59	14	4
vibracije	25	2	2
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	61	16	5
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	72	24	6
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0
STATODINAMIČKI NAPORI			
statički: prisilan položaj tijela pri radu	77	26	7
dinamički: fizički rad	61	16	5
PSIHOFIZIOLOŠKI NAPORI			
nepovoljan ritam rada	0	0	0
poremećen bioritam	0	0	0
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	0	0	0
visoka vjerojatnost izvanrednih događaja	0	0	0
otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	39	12	4
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki napori	0	0	0
NAPORI VIDA	16	10	2
NAPOR GOVORA	0	0	0

8.3.5. „POSLODAVAC V“

Poslodavac „V“ je tvrtka iz područja izdavačke djelatnosti. Prema podacima iz procjene rizika izrađene 2023. godine u tvrtki je zaposleno četrsto dva (402) radnika na sto trideset i šest (136) radnih mjesta. Od navedenog broja dvjesto petnaest (215) su žene, a ostalo muškarci. Nitko od zaposlenih radnika ne spada u skupinu osoba s invaliditetom i ni jedan zaposleni radnik nema staž osiguranja s uvećanim trajanjem (tzv. beneficirani radni staž) sukladno Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN 115/18).

Opasnosti

Prema podacima iz procjene rizika određen broj radnika izložen je riziku od mehaničkih opasnosti, opasnosti od pada, od rada s električnom strujom, požara i eksplozije te termičkim opasnostima.

Mehaničke opasnosti

Radnici na analiziranim radnim mjestima izloženi su riziku od opasnosti od alata, strojeva i opreme, sredstava za horizontalni prijenos, opasnostima od rukovanja predmetima te ostalim mehaničkim opasnostima (Tablica 8.3.75.).

Tablica 8.3.75.: Radnici izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

mehanička opasnost	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	4	73	0
strojevi i oprema	1	3	29
sredstva za horizontalni prijenos	0	20	71
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	0
rukovanje predmetima	4	77	0
ostale mehaničke opasnosti	402	0	0

Sukladno procjeni rizika poslodavac je poduzeo organizacijske i tehničke mjere te dodijelio radnicima osobnu zaštitnu opremu (Tablica 8.3.76.).

Tablica 8.3.76.: Poduzete mjere za zaštitu od mehaničkih opasnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	402
organizacijska mjera - upute za rad, upute proizvođača	3
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	69
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	14
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	5

Od ukupnog broja radnika koji rade na poslovima na kojima postoji rizik od mehaničkih opasnosti dio njih je iz skupine žena i osoba s invaliditetom (Tablica 8.3.77.).

Tablica 8.3.77: Radnici (skupina - žene) izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	0	17	0
strojevi i oprema	0	0	16
sredstva za horizontalni prijenos	0	2	1
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	0
rukovanje predmetima	0	17	0
ostale mehaničke opasnosti	0	0	0

Poslodavac je procijenio da određen broj radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada (Tablica 8.3.78.).

Tablica 8.3.78.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik od mehaničkih opasnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	ukupan broj radnika	broj žena
točka 1. rukovanje i upravljanje strojevima i uređajima na mehanizirani pogon na kojima se ne može primijeniti zaštita od mehaničkih opasnosti	29	16
točka 2. upravljanje i rukovanje samohodnim strojevima na mehanizirani pogon	72	1
točka 4. rukovanje kotlovskim postrojenjima, kompresorskim stanicama i drugim energetske postrojenjima, stanicama i posudama s komprimiranim plinovima	3	0

Opasnosti od padova

Za dio radnika je procjenom rizika na njihovim radnim mjestima utvrđen rizik opasnosti od pada samog radnika ili pada predmeta na radnika (Tablica 8.3.79.).

Tablica 8.3.79.: Radnici izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

opasnost od padova	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
pad radnika i drugih osoba	357	8	37
pad predmeta	0	97	0

Poslodavac je, sukladno procjeni rizika, za radnike koji na radnom mjestu imaju rizik od pada poduzeo određene organizacijske i tehničke mjere te radnicima dodijelio osobnu zaštitnu opremu (Tablica 8.3.80.)

Tablica 8.3.80.: Poduzete mjere za zaštitu od opasnosti od pada

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - održavanje putova za kretanje čistim, suhim, prohodnim, dobro osvijetljenim, transportne puteve sukladno propisima	391
organizacijska mjera - postavljanje sigurnosnih znakova (obavijesti, informacije, upute)	58
organizacijska mjera - pravilna distribucija radnog opterećenja, dovoljan broj radnika	29
tehnička mjera - siguran pristup: povišenim mjestima (skele), ulazak u jame i otvore (ljestve); prekriveni (zaštićeni) otvori/kanali/rupe	49
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	3
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	5

Određen broj radnica koje rade kod ovog poslodavca imaju na svojim radnim mjestima mali ili srednji rizik od opasnosti od pada (Tablica 8.3.81.)

Tablica 8.3.81.: Radnici (žene i osoba s invaliditetom) izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
opasnost od pada			
pad radnika i drugih osoba	215	0	0
pad predmeta	0	17	0

Poslodavac je procjenom rizika utvrdio da trideset devet (39) radnika (među kojima nema žena) radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na liječnički pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3., točka 17. - poslovi koji se izvode na visini.

Opasnosti od električne struje

Tablica 8.3.82.: Radnici izloženi opasnosti od električne struje (prema veličini rizika)

električna struja	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otvoreni električni krug	0	0	0
ostale električne opasnosti	398	1	3

Sukladno rizicima, poslodavac poduzima tehničku mjeru - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom za tristo šezdeset jednog (361) radnika.

Ukupno dvjesto petnaest (215) radnica radi na poslovima na kojima ima mali rizik od ostalih električnih opasnosti.

Poslodavac je procijenio da deset (10) radnika, među kojima nema žena, radi na poslovima s posebnim uvjetima rada pa ih upućuje na pregled kod specijaliste medicine rada sukladno Pravilniku članak 3. točka 10. - montaža, održavanje i ispitivanje električnih instalacija, uređaja i postrojenja napona većeg od 250 V i napona 220 V s posebnim zahtjevima.

Opasnosti od požara i eksplozije

Neki radnici na svojim su radnim mjestima izloženi riziku od požara i eksplozije jer koriste eksplozivne i zapaljive tvari (Tablica 8.3.83.).

Tablica 8.3.83.: Radnici izloženi opasnosti od požara i eksplozije (prema veličini rizika)

opasnost od požara i eksplozije	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
eksplozivne tvari	2	3	0
zapaljive tvari	35	3	0

Od ukupnog broja radnika izloženih malom riziku od zapaljivih tvari (Tablica 8.3.83.), njih devetnaest (19) su žene.

Poslodavac je, sukladno procjeni rizika, za radnike koji na radnom mjestu imaju rizik požara i eksplozije poduzeo određene organizacijske i tehničke mjere (Tablica 8.3.84.)

Tablica 8.3.84.: Poduzete mjere za zaštitu od opasnosti od pada

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	3
organizacijska mjera - STL, rad sukladno propisanim mjerama	2
tehnička mjera - sustav odvođenja statičkog elektriciteta, dostupnost uređaja za gašenje požara	3
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	3

Termičke opasnosti

Ukupno je pet (5) radnika, od čega dvije (2) žene, izloženo malom riziku od vrućih tvari. Shodno rizicima, poslodavac poduzima organizacijske mjere te je osigurao osobnu zaštitnu opremu za izložene radnike kako je navedeno u Tablici 8.3.85.

Tablica 8.3.85: Poduzete mjere za zaštitu od opasnosti od pada

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - postavljanje sigurnosnih znakova (obavijesti, informacije, upute)	5
organizacijska mjera - ograničiti i kontrolirati izlaganje, dozimetri i sl.	3
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	3
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	3

Štetnosti

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima, izložen je kemijskim i fizikalnim štetnostima.

Kemijske štetnosti

Dio radnika izložen je na svojim radnim mjestima kemijskim štetnostima (Tablica 8.3.86.).

Tablica 8.3.86.: Radnici izloženi kemijskim štetnostima (prema veličini rizika)

kemijske štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otrovi	0	2	0
korozivi	0	7	29

nadražljivci	3	34	0
zagušljivci	3	0	0
senzibilizatori	0	0	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0

Poslodavac je procijenio da se rizik od kemijskih štetnosti može smanjiti primjenom organizacijskih i tehničkih mjera te korištenjem odgovarajuće osobne zaštitne opreme (Tablica 8.3.87.).

Tablica 8.3.87.: Poduzete mjere za zaštitu od kemijskih štetnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	3
organizacijska mjera - STL, rad sukladno propisanim mjerama	39
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	3
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	3

Na ovim poslovima rade žene čija brojnost na pojedinom radnom mjestu je prikazana u Tablici 8.3.88.

Tablica 8.3.88.: Radnici (skupina - žene) izloženi pojedinoj kemijskoj štetnosti (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
kemijska štetnost			
otrovi	0	0	0
korozivi	0	3	16
nadražljivci	0	19	0
zagušljivci	0	0	0
senzibilizatori	0	0	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0

teratogeni	0	0	0
	0	0	0

Poslodavac je procijenio da određen broj radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada kako je navedeno u Tablici 8.3.89.

Tablica 8.3.89.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik od kemijskih štetnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	ukupan broj radnika	broj žena
40. poslovi pri kojima je radnik izložen kiselinama i lužinama	31	16
48. poslovi pri kojima je radnik izložen halogenim derivatima ugljikovodika	31	16
50. poslovi pri kojima je radnik izložen benzenu i drugim homolozima	31	16

Biološke štetnosti

Radnici koji rade kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima nisu izloženi riziku od bioloških štetnosti.

Fizikalne štetnosti

Određen broj radnika koji rade kod ovog poslodavca izloženi su fizikalnim štetnostima kako je navedeno u Tablici 8.3.90.

Tablica 8.3.90.: Radnici izloženi fizikalnim štetnostima (prema veličini rizika)

fizikalne štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
buka	81	0	30
vibracije	86	0	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	21	0	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	0	0	0

ostale fizikalne štetnosti	3	0	0
----------------------------	---	---	---

Sukladno procjeni rizika poslodavac je poduzeo organizacijske i tehničke mjere te dodijelio radnicima odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu kako je navedeno u Tablici 8.3.91.

Tablica 8.3.91.: Poduzete mjere za zaštitu od fizikalnih štetnosti.

Mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - ograničiti i kontrolirati izlaganje, dozimetri i sl.	8
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	66
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	90
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	3
osobna zaštitna oprema za zaštitu sluha	70

Radnici iz skupina žena također rade na poslovima na kojima postoji rizik od štetnog utjecaja fizikalnih štetnosti na zdravlje što je prikazano u tablici (Tablica 8.3.92.).

Tablica 8.3.92.: Radnici (skupina - žene) izloženi fizikalnih štetnosti, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
fizikalne štetnosti			
buka	2	0	17
vibracije	3	0	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	0	0	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	0	0	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0

Procjenom rizika poslodavac je odredio da je dvadeset devet (29) radnika, od čega je šesnaest (16) žena, potrebno uputiti na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada članak 3. točka 19. – rad u buci.

Napori

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima je izložen statodinamičkim naporima, psihofiziološkim naporima te naporima vida.

Statodinamički napori

Tablica 8.3.93.: Radnici izloženi statodinamičkim naporima (prema veličini rizika)

statodinamički napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statički: prisilan položaj tijela pri radu	15	377	3
dinamički: fizički rad	4	243	14

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da bi uvođenje nekih organizacijskih i tehničkih mjera te dodjeljivanje osobne zaštitne opreme moglo smanjiti rizike na radnom mjestu vezano na statodinamičke napore (Tablica 8.3.94.).

Tablica 8.3.94.: Poduzete mjere zbog izloženosti radnika statodinamičkim naporima

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	333
Organizacijska mjera - preraspodjela radnih zadataka, promjena radnih aktivnosti	66
Organizacijska mjera - pravilna distribucija radnog opterećenja, dovoljan broj radnika	97
Organizacijska mjera - primjena mjera u skladu s Pravilnikom o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu (NN 073/2021), ergonomski stolci, raspored radnog mjesta, visina i udaljenost zaslona...	127
tehnička mjera -siguran pristup: povišenim mjestima (skele),ulazak u jame i otvore (ljestve); prekriveni (zaštićeni) otvori/kanali/rupe	116
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	151

Radnici iz skupina žena također rade na poslovima na kojima postoji rizik od štetnog utjecaja statodinamičkih napora na zdravlje što je prikazano u tablici (Tablica 8.3.95.).

Tablica 8.3.94.: Radnici (skupina - (žene) izloženi statodinamičkim naporima, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statodinamički napori			
statički: prisilan položaj tijela pri radu	2	213	0
dinamički: fizički rad	0	118	0

Poslodavac je procijenio da trideset i dva (32) radnika, među kojima trinaest (13) žena, radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na pregled kod nadležnog specijaliste medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada članak 3. točka 16. - poslovi koji zahtijevaju teško fizičko naprezanje.

Psihofiziološki napori

Radnici zaposleni kod ovog poslodavca izloženi su riziku od psihofizioloških napora, a broj radnika i veličina rizika navedeni su u tablici 8.3.95.

Tablica 8.3.95.: Radnici izloženi psihofiziološkim naporima (prema veličini rizika)

psihofiziološki napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
nepovoljni ritam rada	0	0	0
poremećen bioritam	0	0	0
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi	45	116	0
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	1	0
otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	302	0	0
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki napori	3	0	0

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da primjenom organizacijskih i tehničkih mjera može smanjiti rizike na radnom mjestu vezano na psihofiziološke napore (Tablica 8.3.96.).

Tablica 8.3.96.: Poduzete mjere zbog izloženosti radnika psihofiziološkim naporima

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	174
organizacijska mjera - preraspodjela radnih zadataka, promjena radnih aktivnosti	97
organizacijska mjera - stručno usavršavanje, osposobljavanje	5
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	1

Dio radnika izloženih psihofiziološkim naporima su žene, a veličina rizika i broj izloženih radnika iz ovih skupina prikazan je u Tablici 8.3.97.

Tablica 8.3.97. Radnici (skupina - žene) izloženi psihofiziološkim naporima, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
psihofiziološki napori			
nepovoljni ritam rada	0	0	0
poremećen bioritam	0	0	0
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	27	60	0
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	0	0
brzi i teški prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	186	0	0
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki napori	0	0	0

Poslodavac je procijenio da ni jedan radnik koji je izložen psihofiziološkim naporima ne radi na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Napor vida

Neki radnici zaposleni kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima su izloženi naporu vida, a veličina rizika i broj izloženih radnika je naveden u Tablici 8.3.98.

Tablica 8.3.98.: Radnici izloženi naporu vida (prema veličini rizika)

napor	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
napor vida	125	84	0

Poslodavac je procijenio da primjenom organizacijskih mjera (pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore) za trideset i sedam (37) radnika rizik zbog napora vida može se svesti na prihvatljivu razinu.

Dio radnika izloženih naporu vida su žene, a veličina rizika i broj izloženih radnika iz ovih skupina prikazan je u Tablici 8.3.99.

Tablica 8.3.99.: Radnice (skupina - žene) izloženi naporu vida, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
napor vida	74	55	0

Poslodavac je procijenio da radnici koji na svojim radnim mjestima imaju rizik od napora vida ne rade na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Napor govora

Sukladno procjeni rizika, ukupno petsto šezdeset jedan (561) radnik (od čega trideset i sedam (37) žena) zaposlen kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima ima rizik od napora govora.

Tablica 8.3.100.: Ukupan broj radnika (uključujući žene i osobe s invaliditetom) izloženih opasnostima, štetnostima i naporima na radnim mjestima kod poslodavca E

opasnosti, štetnost ili rizik	ukupno	žene	osobe s invaliditetom
MEHANIČKE OPASNOSTI			
alat	77	17	0
strojevi i oprema	33	16	0
sredstva za horizontalni prijenos	91	3	0
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	0
rukovanje predmetima	81	17	0
ostale mehaničke opasnosti	402	215	0
OPASNOSTI OD PADOVA			
pad radnika i drugih osoba	402	215	0
pad predmeta	97	17	0
ELEKTRIČNA STRUJA			
otvoreni električni krug	0	0	0
ostale električne opasnosti	402	215	0
POŽAR I EKSPLOZIJA			
eksplozivne tvari	5	0	0
zapaljive tvari	38	19	0
TERMIČKE OPASNOSTI			

vruće tvari	5	2	0
hladne tvari	0	0	0
KEMIJSKE ŠTETNOSTI			
otrovi	2	2	0
korozivi	36	19	0
nadražljivci	37	19	0
zagušljivci	3	0	0
senzibilizatori	0	0	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0
BIOLOŠKE ŠTETNOSTI			
zarazni materijal	0	0	0
zaraženi ljudi	0	0	0
zaražene životinje	0	0	0
opasne biljke	0	0	0
opasne životinje	0	0	0
FIZIKALNE ŠTETNOSTI			
buka	111	19	0
vibracije	86	3	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	21	0	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	0	0	0
ostale fizikalne štetnosti	3	0	0
STATODINAMIČKI NAPORI			
statički: prisilan položaj tijela pri radu	395	215	0
dinamički: fizički rad	261	118	0
PSIHOFIZIOLOŠKI NAPORI			
nepovoljan ritam rada	0	0	0
poremećen bioritam	0	0	0
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	161	87	0
visoka vjerojatnost izvanrednih događaja	1	0	0
otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	302	186	0
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki napori	3	0	0
NAPORI VIDA	209	129	0
NAPOR GOVORA	0	0	0

8.3.6. „POSLODAVAC Z“

Poslodavac „Z“ je tvrtka iz područja djelatnosti poslovanje nekretninama. Prema podacima iz procjene rizika izrađene 2023. godine u tvrtki je zaposleno dvjesto osamdeset osam (288) radnika na šezdeset jednom (61) radnom mjestu. Od navedenog broja pedeset dvije (52) su žene, a ostalo muškarci. Nitko od zaposlenih radnika ne spada u skupinu osoba s invaliditetom i ni jedan zaposleni radnik nema staž osiguranja s uvećanim trajanjem (tzv. beneficirani radni staž) sukladno Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN 115/18).

Opasnosti

Prema podacima iz procjene rizika određen broj radnika izložen je od mehaničkih opasnosti, opasnosti od pada, od rada s električnom strujom, požara i eksplozije te termičkim opasnostima.

Mehaničke opasnosti

Radnici, na analiziranim radnim mjestima, izloženi su riziku od opasnosti od alata, strojeva i opreme, sredstava za horizontalni i vertikalni prijenos, opasnostima od rukovanja predmetima te ostalim mehaničkim opasnostima (Tablica 8.3.101.).

Tablica 8.3.101.: Radnici izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

mehanička opasnost	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	0	105	0
strojevi i oprema	0	104	5
sredstva za horizontalni prijenos	1	35	10
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	5
rukovanje predmetima	0	123	10
ostale mehaničke opasnosti	0	123	10

Sukladno procjeni rizika poslodavac je poduzeo organizacijske i tehničke mjere te dodijelio radnicima osobnu zaštitnu opremu (Tablica 8.3.102.). Ne koriste svi radnici svu osobnu zaštitnu opremu već sukladno rizicima na njihovim radnim mjestima neki koriste jednu, a neki više vrsta osobne zaštitne opreme.

Tablica 8.3.102.: Poduzete mjere za zaštitu od mehaničkih opasnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pravilna distribucija radnog opterećenja, dovoljan broj radnika	10
tehnička mjera - Ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	152

osobna zaštitna oprema za zaštitu glave	112
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	5
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	128
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	128

Od ukupnog broja radnika koji rade na poslovima na kojima postoji rizik od mehaničkih opasnosti dio njih je iz skupine žena (Tablica 8.3.103.).

Tablica 8.3.103.: Radnici (skupina - žene) izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
mehanička opasnost			
alati	0	0	0
strojevi i oprema	0	0	0
sredstva za horizontalni prijenos	1	3	0
sredstva za vertikalni prijenos	0	0	0
rukovanje predmetima	0	18	0
ostale mehaničke opasnosti	0	18	0

Poslodavac je procijenio da određen broj radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada (Tablica 8.3.104.).

Tablica 8.3.104.: Upućivanje radnika, među kojima nema žena, a kod kojih postoji povećan rizik od mehaničkih opasnosti, na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 1. rukovanje i upravljanje strojevima i uređajima na mehanizirani pogon na kojima se ne može primijeniti zaštita od mehaničkih opasnosti	99
točka 2. upravljanje i rukovanje samohodnim strojevima na mehanizirani pogon	88
točka 4. rukovanje kotlovskim postrojenjima, kompresorskim stanicama i drugim energetske postrojenjima, stanicama i posudama s komprimiranim plinovima	16

Opasnosti od padova

Za dio radnika je procjenom rizika na njihovim radnim mjestima utvrđen rizik opasnosti od pada samog radnika ili pada predmeta na radnika (Tablica 8.3.105.).

Tablica 8.3.105.: Radnici izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

opasnost od padova	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
pad radnika i drugih osoba	41	81	0
pad predmeta	41	81	0

Poslodavac je, sukladno procjeni rizika, za radnike koji na radnom mjestu imaju rizik od pada poduzeo određene organizacijske i tehničke mjere te radnicima dodijelio osobnu zaštitnu opremu (Tablica 8.3.106.).

Tablica 8.3.106.: Poduzete mjere za zaštitu od opasnosti od pada

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - održavanje putova za kretanje čistim, suhim, prohodnim, dobro osvijetljenim, transportne puteve sukladno propisima	122
tehnička mjera - siguran pristup: povišenim mjestima (skele), ulazak u jame i otvore (ljestve); prekriveni (zaštićeni) otvori/kanali/rupe	118
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	32
osobna zaštitna oprema za zaštitu od pada s visine	11
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	1

Radnice koje rade kod ovog poslodavca imaju na svojim radnim mjestima mali ili srednji rizik od opasnosti od pada (Tablica 8.3.107.)

Tablica 8.3.107.: Radnici (skupina - žene) izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
pad radnika i drugih osoba	14	8	0
pad predmeta	14	8	0

Poslodavac je procjenom rizika utvrdio da sto osam (108) radnika (među kojima nema žena) radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na liječnički pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 17. - poslovi koji se izvode na visini.

Opasnosti od električne struje

Tablica 8.3.108.: Radnici izloženi opasnosti od električne struje (prema veličini rizika)

električna struja	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otvoreni električni krug	0	0	0
ostale električne opasnosti	219	38	0

Sukladno rizicima, poslodavac poduzima tehničku mjeru - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom na tim radnim mjestima za sto dvadeset tri (123) radnika.

Pedeset i dvije (52) radnice zaposlene kod ovog poslodavca izložene su malom i srednjem riziku od opasnosti koje može uzrokovati električna struja (Tablica 8.3.109.).

Tablica 8.3.109.: Radnici (skupina - žene) izloženi opasnosti električne struje (prema veličini rizika)

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
električna struja			
otvoreni električni krug	0	0	0
ostale električne opasnosti	51	1	0

Poslodavac je procjenom rizika utvrdio da tri (3) radnika, među kojima nema žena, radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na liječnički pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 10. - montaža, održavanje i ispitivanje električnih instalacija, uređaja i postrojenja napona većeg od 250 V i napona 220 V s posebnim zahtjevima.

Opasnosti od požara i eksplozije

Neki radnici na svojim su radnim mjestima izloženi riziku od požara i eksplozije jer koriste eksplozivne i zapaljive tvari (Tablica 8.3.110.).

Tablica 8.3.110.: Radnici izloženi opasnosti od požara i eksplozije (prema veličini rizika)

opasnost od požara i eksplozije	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
eksplozivne tvari	0	0	16
zapaljive tvari	251	0	16

Ukupno su pedeset dvije (52) radnice izložene malom riziku od zapaljivih tvari.

Poslodavac je procijenio da primjenom tehničkih mjera i dodjeljivanjem osobne zaštitne opreme na ovim mjestima može smanjiti rizik od požara i eksplozije (Tablica 8.3.111.).

Tablica 8.3.111.: Poduzete mjere za zaštitu od požara i eksplozije

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
tehnička mjera - sustav odvođenja statičkog elektriciteta, dostupnost uređaja za gašenje požara	16
tehnička mjera - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	16
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	16

Termičke opasnosti

Radnici, među kojima nema žena, su izloženi rizicima od termičkih opasnosti što je prikazano u Tablici 8.3.112.

Tablica 8.3.112.: Radnici izloženi termičkim opasnostima (prema veličini rizika)

termička opasnost	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
vruće tvari	0	0	0
hladne tvari	5	0	3

Poslodavac je procijenio da dodjeljivanjem osobne zaštitne opreme na ovim mjestima može smanjiti rizik od termičkih opasnosti (Tablica 8.3.113)

Tablica 8.3.113.: Poduzete mjere za zaštitu od termičkih opasnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	5
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	5

Štetnosti

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima, izložen je kemijskim, biološkim i fizikalnim štetnostima.

Kemijske štetnosti

Dio radnika izložen je na svojim radnim mjestima kemijskim štetnostima (Tablica 8.3.114.).

Tablica 8.3.114.: Radnici izloženi kemijskim štetnostima (prema veličini rizika)

kemijske štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otrovi	0	0	16
korozivi	1	0	16
nadražljivci	84	5	16
zagušljivci	0	0	16
senzibilizatori	0	0	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0

Od ukupnog broja radnika navedenog u Tablici 8.3.114. jedna (1) radnica je izložena malom riziku od koroziva, a njih devetnaest (19) je izloženo malom riziku od nadražljivaca.

Poslodavac je procijenio da se rizik od kemijskih štetnosti može smanjiti korištenjem odgovarajuće osobne zaštitne opreme (Tablica 8.3.115.).

Tablica 8.3.115.: Poduzete mjere za zaštitu od kemijskih štetnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	16
osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje	16
osobna zaštitna oprema za zaštitu očiju	16
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	16

Poslodavac je procijenio da šesnaest (16) radnika, među kojima nema žena, a koji su na svojim radnim mjestima izloženi kemijskim štetnostima, radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te radnike upućuje na preglede kod specijalista medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 41. - poslovi pri kojima je radnik izložen plinovitim nadražljivcima.

Biološke štetnosti

Ukupno je osamdeset tri (83) radnika, među kojima je osamnaest (18) žena na svojim radnim mjestima izloženo srednjem riziku od bioloških štetnosti. Poslodavac je procijenio da im je potrebno osigurati osobnu zaštitnu opremu za zaštitu ruku i osobnu zaštitnu opremu za zaštitu organa za disanje. Istovremeno, poslodavac je procijenio da ovi poslovi ne spadaju u poslove s posebnim uvjetima rada pa

radnike ne šalje na pregled kod specijaliste medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada.

Fizikalne štetnosti

Radnici su kod ovog poslodavca izloženi riziku od fizikalnih štetnosti što je prikazano u Tablici 8.3.116.

Tablica 8.3.116.: Radnici izloženi fizikalnim štetnostima (prema veličini rizika)

fizikalne štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
buka	0	16	5
vibracije	0	16	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	95	159	10
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	58	2	5
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0

Sukladno procjeni rizika poslodavac je za sedam (7) radnika primjenio tehničku mjeru - osiguranje dovoljne osvjetljenosti te je radnicima dodijelio odgovarajuću osobnu zaštitnu opremu kako je navedeno u Tablici 8.3.117.

Tablica 8.3.117.: Poduzete mjere za zaštitu od fizikalnih štetnosti.

Mjera	Broj radnika na koje se odnosi određena mjera
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	16
osobna zaštitna oprema za zaštitu sluha	21
osobna zaštitna oprema za zaštitu tijela	164
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	6

Radnici iz skupina žena također rade na poslovima na kojima postoji rizik od štetnog utjecaja fizikalnih štetnosti na zdravlje što je prikazano u tablici (Tablica 8.3.118.).

Tablica 8.3.118.: Radnici (skupina - žene) izloženi fizikalnih štetnosti, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
buka	0	0	0
vibracije	0	0	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	29	22	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	22	0	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0

Procjenom rizika poslodavac je odredio da je sto dvadeset i pet (125) radnika, od čega osamnaest (18) žena potrebno uputiti na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 18. - rad u nepovoljnoj mikroklimi.

Napori

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima je izložen statodinamičkim naporima, psihofiziološkim naporima te naporima vida i govora.

Statodinamički napori

Tablica 8.3.119.: Radnici izloženi statodinamičkim naporima (prema veličini rizika)

statodinamički napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statički: prisilan položaj tijela pri radu	91	152	10
dinamički: fizički rad	0	155	5

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da bi uvođenje nekih organizacijskih i tehničkih mjera te dodjeljivanje osobne zaštitne opreme moglo smanjiti rizike na radnom mjestu vezano na statodinamičke napore (Tablica 8.3.120.).

Tablica 8.3.120.: Poduzete mjere zbog izloženosti radnika statodinamičkim naporima

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	42
organizacijska mjera - pravilna distribucija radnog opterećenja, dovoljan broj radnika	123
tehnička mjera - uporaba opreme za smanjenje opterećenja (npr. rudle, kolica i sl.)	129
osobna zaštitna oprema za zaštitu ruku	35
osobna zaštitna oprema za zaštitu nogu i stopala	5

Radnici iz skupina žena također rade na poslovima na kojima postoji rizik od štetnog utjecaja statodinamičkih napora na zdravlje što je prikazano u Tablici 8.3.121.

Tablica 8.3.121.: Radnici (skupina - žene) izloženi statodinamičkim naporima, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statodinamički napori			
statički: prisilan položaj tijela pri radu	29	22	0
dinamički: fizički rad	0	22	0

Psihofiziološki napori

Radnici zaposleni kod ovog poslodavca izloženi su riziku od psihofizioloških napora, a broj radnika i veličina rizika navedeni su u Tablici 8.3.122.

Tablica 8.3.122.: Radnici izloženi psihofiziološkim naporima (prema veličini rizika)

psihofiziološki napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
nepovoljni ritam rada	0	39	5
poremećen bioritam	1	34	0
remećenje socijalnih potreba	0	13	0
odgovornost za živote ljudi	42	6	5
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	21	0
otežan prijam informacija	0	22	0

radni zahtjevi	103	57	5
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki naponi	0	0	0

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da primjenom nekih organizacijskih mjera može smanjiti rizike na radnom mjestu vezano na psihofiziološke napore (Tablica 8.3.123.).

Tablica 8.3.123.: Poduzete mjere zbog izloženosti radnika psihofiziološkim naporima

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	10
organizacijska mjera - preraspodjela radnih zadataka, promjena radnih aktivnosti	69

Dio radnika izloženih psihofiziološkim naporima su žene, a veličina rizika i broj izloženih radnika iz ovih skupina prikazan je u Tablici 8.3.124.

Tablica 8.3.124. Radnici (skupina - žene) izloženi psihofiziološkim naporima, prema veličini rizika.

izložena grupa	žene		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
psihofiziološki naponi			
nepovoljni ritam rada	0	0	0
poremećen bioritam	0	0	0
remecenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	13	0	0
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	0	0
otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	29	4	0
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki naponi	0	0	0

Poslodavac je procijenio da ni jedan radnik koji je izložen psihofiziološkim naporima ne radi na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Napor vida

Ukupno je sto osamdeset jedan (181) radnika, od čega trideset dvije (32) žene, izloženo malom naporu vida. Poslodavac je procijenio da nije potrebno primjenjivati organizacijske i tehničke mjere zbog izloženosti radnika naporu vida, a procijenio je i da ovi radnici ne rade na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Napor govora

Ukupno je sto šezdeset dva (162) radnika, od čega trideset jedna (31) žena, izloženo malom naporu govora. Poslodavac je procijenio da nije potrebno primjenjivati organizacijske i tehničke mjere zbog izloženosti radnika napora govora, a procijenio je i da ovi radnici ne rade na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Tablica 8.3.125.: Ukupan broj radnika (uključujući žene i osobe s invaliditetom) izloženih opasnostima, štetnostima i naporima na radnim mjestima kod poslodavca Z

opasnosti, štetnost ili rizik	ukupno	žene	osobe s invaliditetom
MEHANIČKE OPASNOSTI			
alat	105	0	0
strojevi i oprema	109	0	0
sredstva za horizontalni prijenos	46	4	0
sredstva za vertikalni prijenos	5	0	0
rukovanje predmetima	133	18	0
ostale mehaničke opasnosti	133	18	0
OPASNOSTI OD PADOVA			
pad radnika i drugih osoba	122	22	0
pad predmeta	122	22	0
ELEKTRIČNA STRUJA			
otvoreni električni krug	0	0	0
ostale električne opasnosti	257	52	0
POŽAR I EKSPLOZIJA			
eksplozivne tvari	16	0	0
zapaljive tvari	267	52	0
TERMIČKE OPASNOSTI			
vruće tvari	0	0	0
hladne tvari	8	0	0
KEMIJSKE ŠTETNOSTI			
otrovi	16	0	0
korozivi	17	1	0
nadražljivci	105	19	0
zagušljivci	16	0	0
senzibilizatori	0	0	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0
BIOLOŠKE ŠTETNOSTI			
zarazni materijal	83	18	0
zaraženi ljudi	83	18	0
zaražene životinje	0	0	0
opasne biljke	0	0	0

opasne životinje	0	0	0
FIZIKALNE ŠTETNOSTI			
buka	21	0	0
vibracije	16	0	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	264	51	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	65	22	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0
STATODINAMIČKI NAPORI			
statički: prisilan položaj tijela pri radu	253	51	0
dinamički: fizički rad	160	22	0
PSIHOFIZIOLOŠKI NAPORI			
nepovoljan ritam rada	44	0	0
poremećen bioritam	35	0	0
remećenje socijalnih potreba	13	0	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	52	13	0
visoka vjerojatnost izvanrednih događaja	21	0	0
otežan prijam informacija	22	0	0
radni zahtjevi	165	33	0
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki napori	0	0	0
NAPORI VIDA	181	32	0
NAPOR GOVORA	162	31	0

8.3.7. „POSLODAVAC X“

Poslodavac „X“ je tvrtka iz područja djelatnosti smještaj. Prema podacima iz procjene rizika izrađene 2021. godine u tvrtki je zaposleno sto četrdeset osam (149) radnika na dvadeset i devet (29) radnih mjesta. U ovoj procjeni rizika nije navedeno koliko od ukupnog broja radnika čine muškarci, a koliko žene, ali je navedeno da nitko od zaposlenih radnika ne spada u skupinu osoba s invaliditetom i ni jedan zaposleni radnik nema staž osiguranja s uvećanim trajanjem (tzv. beneficirani radni staž) sukladno Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN 115/18).

Opasnosti

Prema podacima iz procjene rizika određen broj radnika izložen je manjem, riziku od mehaničkih opasnosti, opasnosti od pada, od rada s električnom strujom, požara i eksplozije te termičkim opasnostima.

Mehaničke opasnosti

Radnici na analiziranim radnim mjestima izloženi su riziku od opasnosti od alata, strojeva i opreme, sredstava za horizontalni i vertikalni prijenos te opasnostima od rukovanja predmetima (Tablica 8.3.126.).

Tablica 8.3.126.: Radnici izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

mehanička opasnost	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	43	0	0
strojevi i oprema	42	0	0
sredstva za horizontalni prijenos	0	1	0
sredstva za vertikalni prijenos	4	0	0
rukovanje predmetima	106	0	0
ostale mehaničke opasnosti	0	0	0

Sukladno procjeni rizika poslodavac je poduzeo organizacijske i tehničke mjere (Tablica 8.3.127.).

Tablica 8.3.127.: Poduzete mjere za zaštitu od mehaničkih opasnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - pauze, vježbe rasterećenja, predvidjeti dnevne i tjedne odmore	1
tehnička mjera - Ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	6

Poslodavac je procijenio da određen broj radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada pa ih upućuje na preglede kod specijaliste medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada (Tablica 8.3.128.).

Tablica 8.3.128.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik od mehaničkih opasnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 1. Rukovanje i upravljanje strojevima i uređajima na mehanizirani pogon na kojima se ne može primijeniti zaštita od mehaničkih opasnosti	5
točka 4. Rukovanje kotlovskim postrojenjima, kompresorskim stanicama i drugim energetske postrojenjima, stanicama i posudama s komprimiranim plinovima	5

Opasnosti od padova

Za dio radnika je procjenom rizika na njihovim radnim mjestima utvrđen rizik opasnosti od pada radnika (Tablica 8.3.129.).

Tablica 8.3.129.: Radnici izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

opasnost od padova	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
pad radnika i drugih osoba	141	7	0
pad predmeta	0	0	0

Poslodavac je, sukladno procjeni rizika, za radnike koji na radnom mjestu imaju rizik od pada poduzeo tehničku mjeru - siguran pristup: povišenim mjestima (skele), ulazak u jame i otvore (ljestve); prekriveni (zaštićeni) otvori/kanaali/rupe za sedam (7) radnika.

Poslodavac je procjenom rizika utvrdio da šest (6) radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na liječnički pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 17. - poslovi koji se izvode na visini.

Opasnosti od električne struje

Poslodavac je procijenio da za sto četrdeset i pet (145) radnika postoji srednji rizik od otvorenog električnog kruga pa je poduzeo tehničku mjeru - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom te radnike.

Poslodavac je procjenom rizika utvrdio da šest (6) radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na liječnički pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3., točka 10. - montaža, održavanje i ispitivanje električnih instalacija, uređaja i postrojenja napona većeg od 250 V i napona 220 V s posebnim zahtjevima.

Opasnosti od požara i eksplozije

Poslodavac je procijenio da za trideset šest (36) radnika postoji srednji rizik od eksplozivnih i od zapaljivih tvari pa je za te radnike poduzeo tehničku mjeru - sustav odvođenja statičkog elektriciteta, dostupnost uređaja za gašenje požara.

Termičke opasnosti

Poslodavac je procijenio da za sto jedanaest (111) radnika postoji mali rizik od vrućih tvari, a istovremeno nije naveo da je potrebno provesti neku organizacijsku ili tehničku mjeru odnosno dodijeliti radnicima osobnu zaštitnu opremu.

Štetnosti

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima, izložen je kemijskim, biološkim i fizikalnim štetnostima.

Kemijske štetnosti

Dio radnika izložen je na svojim radnim mjestima kemijskim štetnostima (Tablica 8.3.130.).

Tablica 8.3.130.: Radnici izloženi kemijskim štetnostima (prema veličini rizika)

kemijske štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otrovi	0	7	0
korozivi	48	6	0
nadražljivci	48	7	0
zagušljivci	0	0	0
senzibilizatori	0	0	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0

Poslodavac je procijenio da se rizik od kemijskih štetnosti može smanjiti provedbom organizacijske mjere - stručno usavršavanje, osposobljavanje. Poslodavac je procijenio da poslovi na kojima su radnici izloženi kemijskim štetnostima spadaju u poslove s posebnim uvjetima te radnike upućuje na preglede kod specijalista medicine rada (Tablica 8.3.131.)

Tablica 8.3.131.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik od kemijskih štetnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 7. - rukovanje uređajima na postrojenjima za uskladištenje i preradu lako zapaljivih i eksplozivnih tekućina i plinova	5
točka 40. Poslovi pri kojima je radnik izložen kiselinama i lužinama	9
točka 41. Poslovi pri kojima je radnik izložen plinovitim nadražljivcima	9

Biološke štetnosti

Ukupno je dvadeset sedam (27) radnika izloženo srednjem riziku od bioloških štetnosti i to od zaraznog materijala i zaraženih ljudi. Poslodavac je procijenio da se rizik od bioloških štetnosti može smanjiti provedbom organizacijske mjere - stručno usavršavanje, osposobljavanje.

Poslodavac je procijenio da poslovi na kojima su radnici izloženi biološkim štetnostima ne spadaju u poslove s posebnim uvjetima.

Fizikalne štetnosti

Radnici su kod ovog poslodavca izloženi riziku od fizikalnih štetnosti što je prikazano u Tablici 8.3.132.

Tablica 8.3.132.: Radnici izloženi fizikalnim štetnostima (prema veličini rizika)

fizikalne štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
buka	7	0	0
vibracije	7	0	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	80	0	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	92	0	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0

Procjenom rizika poslodavac je odredio da je šest (6) radnika potrebno uputiti na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada članak 3. točka 18. - rad u nepovoljnoj mikroklimi.

Napori

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima je izložen statodinamičkim naporima, psihofiziološkim naporima te naporima vida i govora.

Statodinamički napori

Dio radnika kod ovog poslodavca izložen je malom riziku od statodinamičkih napora kako je navedeno u Tablici 8.3.133

Tablica 8.3.133.: Radnici izloženi statodinamičkim naporima (prema veličini rizika)

statodinamički napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statički: prisilan položaj tijela pri radu	135	0	0
dinamički: fizički rad	119	0	0

Procjenom rizika poslodavac je odredio da je sedam (7) radnika potrebno uputiti na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada članak 3. točka 16. - poslovi koji zahtijevaju teško fizičko naprezanje.

Psihofiziološki napori

Radnici zaposleni kod ovog poslodavca izloženi su riziku od psihofizioloških napora, a broj radnika i veličina rizika navedeni su u tablici 8.3.134.

Tablica 8.3.134.: Radnici izloženi psihofiziološkim naporima (prema veličini rizika)

psihofiziološki napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
nepovoljni ritam rada	145	0	0
poremećen bioritam	131	0	0
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi	48	0	0
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	0	0
otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	143	0	0
maltretiranje	0	0	0

burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki naponi	0	0	0

Poslodavac je procijenio da ni jedan radnik koji je izložen psihofiziološkim naporima ne radi na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Napor vida

Ukupno je trideset i tri (33) radnika izloženo malom naporu vida. Poslodavac je procijenio da nije potrebno primjenjivati organizacijske i tehničke mjere zbog izloženosti radnika naporu vida, a procijenio je i da ovi radnici ne rade na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Napor govora

Sukladno procjeni rizika radnici zaposleni kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima nemaju naporu govor.

Tablica 8.3.135.: Ukupan broj radnika izloženih opasnostima, štetnostima i naporima na radnim mjestima kod poslodavca X

opasnosti, štetnost ili rizik	ukupno
MEHANIČKE OPASNOSTI	
alat	43
strojevi i oprema	42
sredstva za horizontalni prijenos	1
sredstva za vertikalni prijenos	4
rukovanje predmetima	106
ostale mehaničke opasnosti	0
OPASNOSTI OD PADOVA	
pad radnika i drugih osoba	148
pad predmeta	0
ELEKTRIČNA STRUJA	
otvoreni električni krug	145
ostale električne opasnosti	0
POŽAR I EKSPLOZIJA	
eksplozivne tvari	36
zapaljive tvari	36
TERMIČKE OPASNOSTI	
vruće tvari	111
hladne tvari	0
KEMIJSKE ŠTETNOSTI	
otrovi	7
korozivi	54
nadražljivci	55
zagušljivci	0
senzibilizatori	0
fibrogeni	0
mutageni	0
karcinogeni	0
teratogeni	0
BIOLOŠKE ŠTETNOSTI	

zarazni materijal	27
zaraženi ljudi	27
zaražene životinje	0
opasne biljke	0
opasne životinje	0
FIZIKALNE ŠTETNOSTI	
buka	7
vibracije	7
promijenjeni tlak	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	80
ionizirajuće zračenje	0
neionizirajuće zračenje	0
osvijetljenost	92
ostale fizikalne štetnosti	0
STATODINAMIČKI NAPORI	
statički: prisilan položaj tijela pri radu	135
dinamički: fizički rad	119
PSIHOFIZIOLOŠKI NAPORI	
nepovoljan ritam rada	145
poremećen bioritam	131
remećenje socijalnih potreba	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	48
visoka vjerojatnost izvanrednih događaja	0
otežan prijam informacija	0
radni zahtjevi	143
maltretiranje	0
burnout	0
ostali psihofiziološki naponi	0
NAPORI VIDA	33
NAPOR GOVORA	0

8.3.8. „POSLODAVAC Y“

Poslodavac „Y“ je tvrtka iz područja djelatnosti smještaj. Prema podacima iz procjene rizika izrađene 2021. godine u tvrtki je zaposleno osamdeset dva (82) radnika na dvadeset pet (25) radnih mjesta. U ovoj procjeni rizika nije navedeno koliko od ukupnog broja radnika čine muškarci, a koliko žene, ali je navedeno da nitko od zaposlenih radnika ne spada u skupinu osoba s invaliditetom i ni jedan zaposleni radnik nema staž osiguranja s uvećanim trajanjem (tzv. beneficirani radni staž) sukladno Zakonu o stažu osiguranja s povećanim trajanjem (NN 115/18).

Opasnosti

Prema podacima iz procjene rizika određen broj radnika izložen riziku od mehaničkih opasnosti, opasnosti od pada, od rada s električnom strujom, požara i eksplozije te termičkim opasnostima.

Mehaničke opasnosti

Radnici na analiziranim radnim mjestima izloženi su riziku od opasnosti od alata, strojeva i opreme, sredstava za horizontalni i vertikalni prijenos te opasnostima od rukovanja predmetima (Tablica 8.3.136.).

Tablica 8.3.136.: Radnici izloženi pojedinoj mehaničkoj opasnosti (prema veličini rizika)

mehanička opasnost	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
alati	33	0	0
strojevi i oprema	24	0	0
sredstva za horizontalni prijenos	1	0	0
sredstva za vertikalni prijenos	2	0	0
rukovanje predmetima	64	0	0
ostale mehaničke opasnosti	0	0	0

Sukladno procjeni rizika poslodavac je poduzeo tehničke mjere (Tablica 8.3.137.).

Tablica 8.3.137.: Poduzete mjere za zaštitu od mehaničkih opasnosti

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
tehnička mjera - Ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom	4
tehnička mjera - uporaba opreme za smanjenje opterećenja (npr. rudle, kolica i sl.)	1

Poslodavac je procijenio da određen broj radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na pregled liječniku specijalisti medicine rada sukladno (Tablica 8.3.138.).

Tablica 8.3.138.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik od mehaničkih opasnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 1. rukovanje i upravljanje strojevima i uređajima na mehanizirani pogon na kojima se ne može primijeniti zaštita od mehaničkih opasnosti	2
točka 2. upravljanje i rukovanje samohodnim strojevima na mehanizirani pogon	3
točka 5. upravljanje dizalicama na mehanizirani pogon	3

Opasnosti od padova

Za dio radnika je procjenom rizika na njihovim radnim mjestima utvrđen rizik opasnosti od pada samog radnika ili pada predmeta na radnika (Tablica 8.3.139.).

Tablica 8.3.139.: Radnici izloženi opasnosti od pada (prema veličini rizika)

opasnost od padova	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
pad radnika i drugih osoba	78	4	0
pad predmeta	0	0	0

Poslodavac je, sukladno procjeni rizika, za radnike koji na radnom mjestu imaju rizik od pada poduzeo određene organizacijske i tehničke mjere (Tablica 8.3.140.).

Tablica 8.3.140: Poduzete mjere za zaštitu od opasnosti od pada

mjera	broj radnika na koje se odnosi određena mjera
organizacijska mjera - održavanje putova za kretanje čistim, suhim, prohodnim, dobro osvijetljenim, transportne puteve sukladno propisima	9
tehnička mjera - siguran pristup: povišenim mjestima (skele), ulazak u jame i otvore (ljestve); prekriveni (zaštićeni) otvori/kanali/rupe	4

Poslodavac je procijenio da sedamnaest (17) radnika treba uputiti na pregled kod specijaliste medicine rada sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 17. - poslovi koji se izvode na visini.

Opasnosti od električne struje

Poslodavac je procijenio da je osamdeset dva (82) radnika na svojim radnim mjestima izloženo srednjem riziku od otvorenog električnog kruga kruga pa je poduzeo tehničku mjeru - ispravnost radne opreme u skladu s važećom pravnom regulativom te radnike.

Poslodavac je procjenom rizika utvrdio da četiri (4) radnika radi na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na liječnički pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 10. - montaža, održavanje i ispitivanje električnih instalacija, uređaja i postrojenja napona većeg od 250 V i napona 220 V s posebnim zahtjevima.

Opasnosti od požara i eksplozije

Poslodavac je procijenio da za šesnaest (16) radnika postoji srednji rizik od eksplozivnih i od zapaljivih tvari na njihovim radnim mjestima pa je za te radnike poduzeo tehničku mjeru - sustav odvođenja statičkog elektriciteta, dostupnost uređaja za gašenje požara.

Poslodavac je procjenom rizika utvrdio da četiri (4) radnika rade na poslovima s posebnim uvjetima rada te ih upućuje na liječnički pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. točka 7. - rukovanje uređajima na postrojenjima za uskladištenje i preradu lako zapaljivih i eksplozivnih tekućina i plinova

Termičke opasnosti

Poslodavac je procijenio da za četrdeset devet (49) radnika postoji mali rizik od vrućih tvari na njihovim radnim mjestima, a istovremeno nije naveo da je potrebno provesti neku organizacijsku ili tehničku mjeru odnosno dodijeliti radnicima osobnu zaštitnu opremu.

Štetnosti

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca, na svojim radnim mjestima, izložen je kemijskim, biološkim i fizikalnim štetnostima.

Kemijske štetnosti

Dio radnika izložen je na svojim radnim mjestima kemijskim štetnostima (Tablica 8.3.141.).

Tablica 8.3.141.: Radnici izloženi kemijskim štetnostima (prema veličini rizika)

kemijske štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
otrovi	0	5	0
korozivi	34	0	0
nadražljivci	34	1	0
zagušljivci	0	0	0
senzibilizatori	0	0	0
fibrogeni	0	0	0
mutageni	0	0	0
karcinogeni	0	0	0
teratogeni	0	0	0

Poslodavac je procijenio da se rizik od kemijskih štetnosti može smanjiti provedbom organizacijske mjere – sigurnosno tehnički list dostupan na mjestu rada, rad sukladno propisanim mjerama.

Poslodavac je procijenio da poslovi na kojima su radnici izloženi kemijskim štetnostima spadaju u poslove s posebnim uvjetima te radnike upućuje na preglede kod specijalista medicine rada (Tablica 8.3.142.)

Tablica 8.3.142.: Upućivanje radnika (kod kojih postoji povećan rizik od kemijskih štetnosti) na pregled sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada

Pravilnik o poslovima s posebnim uvjetima rada, članak 3. ili poseban propis	broj radnika koje poslodavac upućuje na pregled
točka 40. poslovi pri kojima je radnik izložen kiselinama i lužinama	3
točka 41. poslovi pri kojima je radnik izložen plinovitim nadražljivcima	7

Bioške štetnosti

Dio radnika izložen je riziku od bioloških štetnosti što je prikazano u Tablici 8.3.143.

Tablica 8.3.143.: Radnici izloženi biološkim štetnostima (prema veličini rizika)

biološke štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
zarazni materijal	0	17	0
zaraženi ljudi	0	14	0
zaražene životinje	0	0	0
opasne biljke	0	0	0
opasne životinje	0	0	0

Poslodavac je procijenio da se rizik od bioloških štetnosti može smanjiti provedbom organizacijske mjere - stručno usavršavanje, osposobljavanje.

Poslodavac je procijenio da poslovi na kojima su radnici izloženi biološkim štetnostima ne spadaju u poslove s posebnim uvjetima.

Fizikalne štetnosti

Određen broj radnika kod ovog poslodavca je izložen riziku od fizikalnih štetnosti što je prikazano u Tablici 8.3.144.

Tablica 8.3.144.: Radnici izloženi fizikalnim štetnostima (prema veličini rizika)

fizikalne štetnosti	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
buka	4	0	0
vibracije	4	0	0
promijenjeni tlak	0	0	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	55	0	0
ionizirajuće zračenje	0	0	0
neionizirajuće zračenje	0	0	0
osvijetljenost	42	0	0
ostale fizikalne štetnosti	0	0	0

Poslodavac je procijenio da se rizik od fizikalnih štetnosti može smanjiti provedbom tehničke mjere - osiguranje dovoljne osvjetljenosti.

Procjenom rizika poslodavac je odredio da je sedam (7) radnika potrebno uputiti na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada članak 3. točka 18. - rad u nepovoljnoj mikroklimi.

Napori

Određen broj radnika zaposlen kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima je izložen statodinamičkim naporima, psihofiziološkim naporima te naporima vida i govora.

Statodinamički napori

Tablica 8.3.145.: Radnici izloženi statodinamičkim naporima (prema veličini rizika)

statodinamički napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
statički: prisilan položaj tijela pri radu	72	0	0
dinamički: fizički rad	30	0	0

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da bi uvođenje organizacijske mjere - pauze, vježbe rasterećenja, predviđanje dnevnih i tjednih odmora moglo smanjiti rizike na radnom mjestu vezano na statodinamičke napore.

Procjenom rizika poslodavac je odredio da šest (6) radnika potrebno uputiti na zdravstvene preglede sukladno Pravilniku o poslovima s posebnim uvjetima rada članak 3. točka 16. - poslovi koji zahtijevaju teško fizičko naprezanje.

Psihofiziološki napori

Određen broj radnika zaposlenih kod ovog poslodavca izložen je riziku od psihofizioloških napora, a broj radnika i veličina rizika navedeni su u tablici 8.3.146.

Tablica 8.3.146.: Radnici izloženi psihofiziološkim naporima (prema veličini rizika)

psihofiziološki napori	broj izloženih radnika prema veličini rizika		
	mali rizik	srednji rizik	veliki rizik
nepovoljni ritam rada	74	0	0
poremećen bioritam	73	0	0
remećenje socijalnih potreba	0	0	0
odgovornost za živote ljudi	21	0	0
visoka vjerojatnost izvanrednog događaja	0	0	0

otežan prijam informacija	0	0	0
radni zahtjevi	61	0	0
maltretiranje	0	0	0
burnout	0	0	0
ostali psihofiziološki naponi	0	0	0

Poslodavac je sukladno procjeni rizika procijenio da nije potrebno primijeniti organizacijske i tehničke mjere u svrhu smanjenja rizika na radnim mjestima vezano na psihofiziološke napore.

Poslodavac je procijenio da ni jedan radnik koji je izložen psihofiziološkim naporima ne radi na poslovima s posebnim uvjetima rada.

Napor vida

Ukupno je četrnaest (14) radnika izloženo malom naporu vida. Poslodavac je procijenio da nije potrebno primjenjivati organizacijske i tehničke mjere zbog izloženosti radnika naporu vida, a procijenio je i da oni ne obavljaju poslove s posebnim uvjetima rada.

Napor govora

Sukladno procjeni rizika radnici zaposleni kod ovog poslodavca na svojim radnim mjestima nemaju naporu govor.

Tablica 8.3.147.: Ukupan broj radnika izloženih opasnostima, štetnostima i naporima na radnim mjestima kod poslodavca Y

opasnosti, štetnost ili rizik	ukupno
MEHANIČKE OPASNOSTI	
alat	33
strojevi i oprema	24
sredstva za horizontalni prijenos	1
sredstva za vertikalni prijenos	2
rukovanje predmetima	64
ostale mehaničke opasnosti	0
OPASNOSTI OD PADOVA	
pad radnika i drugih osoba	82
pad predmeta	0
ELEKTRIČNA STRUJA	
otvoreni električni krug	82
ostale električne opasnosti	0
POŽAR I EKSPLOZIJA	
eksplozivne tvari	16
zapaljive tvari	16
TERMIČKE OPASNOSTI	
vruće tvari	49
hladne tvari	0
KEMIJSKE ŠTETNOSTI	
otrovi	5
korozivi	34
nadražljivci	35
zagušljivci	0

senzibilizatori	0
fibrogeni	0
mutageni	0
karcinogeni	0
teratogeni	0
BIOLOŠKE ŠTETNOSTI	
zarazni materijal	17
zaraženi ljudi	14
zaražene životinje	0
opasne biljke	0
opasne životinje	0
FIZIKALNE ŠTETNOSTI	
buka	4
vibracije	4
promijenjeni tlak	0
nepovoljni klimatski i mikroklimatski uvjeti	55
ionizirajuće zračenje	0
neionizirajuće zračenje	0
osvijetljenost	42
ostale fizikalne štetnosti	0
STATODINAMIČKI NAPORI	
statički: prisilan položaj tijela pri radu	72
dinamički: fizički rad	30
PSIHOFIZIOLOŠKI NAPORI	
nepovoljan ritam rada	74
poremećen bioritam	73
remećenje socijalnih potreba	0
odgovornost za živote ljudi i materijalna dobra	21
visoka vjerojatnost izvanrednih događaja	0
otežan prijam informacija	0
radni zahtjevi	61
maltretiranje	0
burnout	0
ostali psihofiziološki napori	0
NAPORI VIDA	14
NAPOR GOVORA	0

9.

PRUŽANJE STRUČNE POMOĆI U IZRADI STRATEŠKIH I ZAKONSKIH DOKUMENATA TE STRUČNIH MIŠLJENJA U PODRUČJU ZDRAVSTVENE ZAŠTITE RADNIKA

Temeljem članka 105. Zakona o zdravstvenoj zaštiti Služba za medicinu rada HZJZ-a daje stručna mišljenja temeljena na doktrini struke koja služe kao podloga pri izradi zdravstvenog i radnog zakonodavstva u dijelu koji se odnosi na zaštitu zdravlja i sigurnost na radu u Republici Hrvatskoj. U okviru navedenoga Služba za medicinu rada prati međunarodne propise i propise Europske unije kojima se uređuje zaštita zdravlja radno aktivne populacije i sigurnost radnika na radu te sudjeluje u izradi provedbenih propisa na traženje Ministarstva zdravstva i na traženje drugih tijela državne uprave.

Temeljem Zakona o zdravstvenoj zaštiti Služba za medicinu rada HZJZ-a planira, predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja radnika.

Služba za medicinu rada HZJZ-a dužna je ministru nadležnom za zdravstvo predložiti Plan i programa mjera specifične zdravstvene zaštite.

Služba za medicinu rada također sudjeluje po pozivu u izradi strateških planova i dokumenata u području svoje djelatnosti.

Sudjelovanje u izradi hrvatskog zakonodavstva, davanje stručnog mišljenja na prijedloge propisa na zahtjev Ministarstva zdravstva i drugih tijela državne uprave:

- Stručno mišljenje na Prijedlog stajališta RH za sastanak COREPER-a I - Uredba o strojevima 24. siječnja 2023. godine
- Stručno mišljenje na Pravilnik o zaštiti na radu radnika izloženih statodinamičkim, psihofiziološkim i drugim naporima na radu, 7. veljače 2023. godine
- Stručno mišljenje na prijedlog direktive o izmjeni Direktive Vijeća 98/24/EZ i Direktive 2004/37/EZ u pogledu dopuštenih graničnih vrijednosti za olovo i anorganske spojeve olova te za diizocijanate, 16. veljače 2023. godine
- Stručno mišljenje na upitnik Risk & Policy Analysts Ltd. UK - OELs6 consultation - impact of the proposed OELs and inclusion of welding fume, 01. ožujak 2023.
- Stručno mišljenje za Ministarstvo zdravstva na Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council amending Council Directive 98/24/EC and Directive 2004/37/EC of the European Parliament and of the Council, 13. ožujak 2023.
- Stručno mišljenje za Ministarstvo zdravstva na novi tekst Prijedloga Direktive o graničnim vrijednostima za olovo, 28. ožujak 2023.
- Stručno mišljenje za Ministarstvo zdravstva na mišljenje o prijedlogu Poljske na granične vrijednosti za olovo i diizocijanate, 29. ožujak 2023.
- Stručno mišljenje na prijedloge Pravilnika o zaštiti radnika od buke i Pravilnika o zaštiti radnika od vibracija, za MRMS 5. travnja 2023.
- Stručno mišljenje na Prijedlog Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti buci na radu, za MRMS 9. svibnja 2023.
- Stručno mišljenje na Prijedlog Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti vibracijama na radu, za MRMS 9. svibnja 2023.
- Stručno mišljenje na izmjene i dopune Direktive o zaštiti od azbesta 9. i 31. svibnja 2023.
- Stručno mišljenje na Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima i biološkim graničnim vrijednostima, za MRMS, 16. svibnja 2023.
- Stručno mišljenje na Prijedloge vezane uz stajališta RH za sastanak COREPER-a, za MRMS, 31. svibnja 2023.
- Stručno mišljenje na Prijedloge stajališta RH za sastanak COREPER-a (azbest na radu), 06. lipnja 2023
- Dano mišljenje na prijedlog poslanog dokumenta „Amending Directive as regards limit values for lead and diisocyanates (CAD/CMRD revision) (2023/0033 COD)“, za MRMS 02. listopada,
- Dano mišljenje na Prijedlog pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti vibracijama na radu, za MIZ 19. listopada
- Dano mišljenje na Prijedlog pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti buci na radu, za MIZ, 19. listopada

- Dano mišljenje na prijedloge Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima, za MIZ, 19 listopada 2023.
- Dano mišljenje o eventualnoj potpori pojedinih prijedloga Europskog Parlamenta, a koje se tiču Direktive o graničnim vrijednostima za olovo, MIZ 3 studenog 2023
- Dano mišljenje na Prijedlog Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o zaštiti radnika od izloženosti opasnim kemikalijama na radu, graničnim vrijednostima izloženosti i biološkim graničnim vrijednostima, za MRMS 17 studenog 2023.
- Očitovanje o nacrtu mišljenja o ažuriranoj obvezujućoj graničnoj vrijednosti profesionalne izloženosti EU-a (BOEL) za spojeve kroma VI za sjednicu Savjetodavnog odbora za sigurnost i zdravlje na radu (ACSH), za MIZ, 23 studeni 2023.

Sudjelovanje u radu stručnih skupina i povjerenstva Ministarstva zdravstva:

- Sudjelovanje u radu Povjerenstvo za pravilnik za vozače, 13. siječnja 2023. godine
- Sastanak Radne skupine za izradu izmjena i dopuna Pravilnika o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače -13. i 27. veljače 2023. godine
- Sastanak Radna skupina za vozače u Ministarstvu rada 07.i 24.ožujka.2023.
- Sastanak Radne skupine za izradu izmjena i dopuna Pravilnika o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače u Ministarstvu rada, 31.ožujak 2023.
- Sastanak Radne skupine za vozače u Ministarstvu rada, 05 travnja 2023.
- Sudjelovanje na radnoj skupini za izradu Nacrta prijedloga Pravilnika o mjerilima i načinu utvrđivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti za čuvare, zaštitare, zaštitare specijaliste, zaštitare tehničare i zaštitare IPU-e te načinu osnivanja, sastavu i načinu rada drugostupanjskog zdravstvenog povjerenstva u MIZ, 25. svibnja 2023.
- Sudjelovanje na radnoj skupini za izradu izmjena i dopuna Pravilnika o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače u MIZ, 26.svibnja 2023.
- Nacrt prijedloga Pravilnika za zdravstvene preglede vozača i kandidata za vozače, 17.srpanj 2023.
- Nacrt prijedloga Pravilnika o zdravstvenim pregledima sportaša – sastanak RS 30 kolovoza 2023.
- Nacrt prijedloga Plana i programa mjera zdravstvene zaštite za 2023 – 2026. g. – korekcije mjera po provedenom e-savjetovanju
- Nacrt prijedloga Pravilnika o zdravstvenim pregledima sportaša – korekcije završne verzije pravilnika
- Sastanak Povjerenstva za izradu Nacrta prijedloga Nacionalnog programa za prevenciju i rano otkrivanje melanoma, 23 listopada 2023.
- Sudjelovanje na radnoj skupini za izradu Nacrta prijedloga Pravilnika o mjerilima i načinu utvrđivanja opće i posebne zdravstvene sposobnosti za čuvare, zaštitare, zaštitare specijaliste, zaštitare tehničare i zaštitare IPU-e te načinu osnivanja, sastavu i načinu rada drugostupanjskog zdravstvenog povjerenstva u MIZ, 13. rujna 2023
- Sudjelovanje na elektronskoj sjednici povjerenstava u svrhu ovlašćivanja zdravstvene sposobnosti izloženih osoba, 18. rujna 2023. Zagreb

Stručna mišljenja o profesionalnim bolestima: izrađeno 1 887 stručnih mišljenja.

Stručna mišljenja i sudjelovanje u radu stručnih skupina i tijela Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike:

- kvota@hzjz.hr ukupno 74 upita
- Izdano 50 Mišljenja o izuzimanju iz ukupnog broja radnih mjesta
- Sastanak na temu konačnih prijedloga triju pravilnika zaštite na radu koji se odnose na zaštitu radnika od izloženosti opasnim kemikalijama te na zaštitu radnika od izloženosti buci i vibracijama, MRMS - 29. kolovoza 2023

Sudjelovanje u radu stručnih skupina i povjerenstva Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom:

- Sudjelovanje u radu stručnih skupina i povjerenstva Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom:
- Ponovni terenski izvid u poduzeće Prima d.o.o., Bjelovar, radi utvrđivanja otklonjenih neusklađenosti utvrđenih prilikom prvog izvida, 27. siječnja 2023. godine
- Terenski izvid u poduzeće Eloda d.o.o. u Zagrebu, 31. siječnja 2023. godine
- Ponovni terenski izvid u poduzeća Hrvatski kišobran d.o.o., Zaprešić, 7.veljača.2023.
- Ponovni terenski Eloda d.o.o., Zagreb, 22.veljača 2023.
- Održan online sastanak vezan uz obilask radnih mjesta za osobe s invaliditetom.10.ožujka 2023. s djelatnicima ZOSI-ja
- Terenski izvid s djelatnicima ZOSI-ja u tvrtku „FI-MA“, Nova Gradiška, vezano uz radna mjesta za osobe s invaliditetom. 16.ožujka. 2023
- U suradnji sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom izvršeni su terenski izvidi u svrhu donošenja mišljenja o ispunjavanju uvjeta za stjecanje, odnosno zadržavanje statusa integrativne radionice za zapošljavanje osoba s invaliditetom u poduzeću Visoka razina d.o.o., Zagreb ,01.ožujak 2023
- U suradnji sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom izvršeni su terenski izvidi u svrhu donošenja mišljenja o ispunjavanju uvjeta za stjecanje, odnosno zadržavanje statusa integrativne radionice za zapošljavanje osoba s invaliditetom u poduzeću Projekt zona d.o.o., Zagreb, 14.ožujak 2023.
- U suradnji sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom izvršeni su terenski izvidi u svrhu donošenja mišljenja o ispunjavanju uvjeta za stjecanje, odnosno zadržavanje statusa integrativne radionice za zapošljavanje osoba s invaliditetom u poduzeću Papiro centar d.o.o., Zagreb, 30.ožujka 2023
- U suradnji sa djelatnicima ZOSI-ja obavljen stručni nadzor integrativne radionice u tvrtki „MACAN“ d.o.o., Zagreb, vezano uz radna mjesta za osobe s invaliditetom ,28 travnja 2023.
- Obilazak radnih mjesta za osobe s invaliditetom u svrhu davanja mišljenja o ispunjavanju uvjeta za stjecanje statusa integrativne radionice za poslodavca „Meludo“ d.o.o. u Daruvaru, 16 svibnja 2023.
- Obilazak radnih i pomoćnih prostora poduzeća Luce Produkt d.o.o. u Varaždinu kako bi se utvrdila usklađenost poslovnog prostora s odredbama Pravilnika o zaštiti na radu za mjesta rada (NN 105/2020) radi davanja mišljenja o ispunjavanju uvjeta za stjecanje statusa integrativne radionice, 23 svibnja 2023.
- Online sastanak s djelatnicima ZOSI i CPR-a vezano uz tvrtku „Darkom“ d.o.o. iz Daruvara zbog zahtjeva za ostvarivanje prava na status zaštitne radionice, 04. listopad 2023
- U suradnji sa Zavodom za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom izvršen je terenski izvid u svrhu donošenja mišljenja o ispunjavanju uvjeta za stjecanje statusa integrativne radionice za zapošljavanje osoba s invaliditetom u poduzeću Vrsna d.o.o. u Sesvetama, 6. listopada 2023.
- Terenski izvid radnih mjesta za osobe s invaliditetom u svrhu provjere uvjeta rada te održavanja statusa integrativne radionice za poslodavca „Laslovo krojnica“ d.o.o. u Ernestinovu. 5 prosinac 2023
- Terenski izvid radnih mjesta za osobe s invaliditetom u svrhu provjere uvjeta rada te održavanja statusa integrativne radionice za poslodavca „Darkom“ d.o.o. iz Daruvara, 13 prosinca 2023.
- Terenski izvid radnih mjesta za osobe s invaliditetom u svrhu provjere uvjeta rada te održavanja statusa integrativne radionice za poslodavca Prima mobilis d.o.o., Garešnički Brestovac ,12 prosinac 2023.
- Terenski izvid radnih mjesta za osobe s invaliditetom u svrhu provjere uvjeta rada te održavanja statusa integrativne radionice za poslodavca, Prelog iz Velike ,19 prosinca 2023.

Stručna mišljenja i sudjelovanje u radu stručnih skupina i tijela Ministarstva pravosuđa:

- Aktivno sudjelovanje na sjednici Odbora za novčanu naknadu žrtvama kaznenih djela pri Ministarstvu pravosuđa u Zagrebu 28. rujna 2023.
- Sudjelovanje na Sjednici odbora za novčanu naknadu žrtvama kaznenih djela pri Ministarstvu pravosuđa i uprave, 21. prosinca 2023. godine

Suradnja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo na području zaštite zdravlja radnika sa HEP-Proizvodnjom d.o.o.:

- Održano predavanje na sastanku Središnjeg odbora zaštite na radu HEP Proizvodnje u TE-TO Sisak s nazivom „Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o radu – novosti“, 19. svibnja 2023.
- Aktivno sudjelovanje na sastanku Središnje radne skupine za ZNR i ZOP HEP-Proizvodnje d.o.o. u Senju, 15. i 16. studenog 2023.

10.

SURADNJA S MEĐUNARODNIM I NACIONALNIM USTANOVAMA I PROVOĐENJE PROJEKATA

EUROSTAT:

- Prijenos statističkih podataka o profesionalnim bolestima i ozljedama na radu: Tamara Radošević

JADECARE, Joint Action projekt, voditelj projekta Tanja Lelas:

- WP5 sastanak, 4. siječnja 2023.,
- WP5 sastanak, 01. veljača.2023.,
- WP5 - End 2nd PDSA Cycle+SQUIRE 2.0 – CIPH- on-line meeting, 16. veljača 2023.,
- WP8 on-line meeting , 01. ožujak.2023.,
- JADECARE- Sustainability meeting -28. ožujak.2023.,
- JACECARE- CFIR Focus group webinar Post-implementation methodology Webinar,- 21. ožujak.2023.,
- Sudjelovanje na radionici u sklopu projekta Jadecare „WP5 Workshop on implementation key learnings“, Bilbao, 3.- 4. svibnja 2023.
- On-line sudjelovanje na radionici WP-8, Thematic workshop in Odense, Denmark , 01.-02. lipnja 2023.
- On-line sastanak 3rd JADECARE Policy board meeting, 20. lipnja 2023.
- WP5 sastanak, 21. lipnja 2023.
- JADECARE 3rd Consortium Meeting and 3rd Stakeholder Forum, član projektnog tima, 26. rujna 2023. Budimpešta, Mađarska
- Jadecare „WP5 Meeting 6. rujna. online

Svjetska zdravstvena organizacija (WHO) i ILO:

- OCCUPATIONAL HEALTH SERVICES CONVENTION, 1985 (No. 161) - report for the period from 1 January 2016 to 31 December 2022

Europska komisija (EK)

- Povjerenstvo za vozačke dozvole pri Europskoj komisiji (neformalna sjednica): virtualni sastanak o medicinskoj samoprocjeni, 27. rujna 2023

Projekt mental health toolkit for human resources managers (MH4HRM) 2023-2026:

- Sastanak kojim je započelo provođenje projekta „Kick-off Meeting, Valencija, Španjolska, 12.-13. prosinca 2023., kao članovi projektnog tima sudjelovale dvije zaposlenice

11.

AKTIVNOSTI VEZANE ZA SUZBIJANJE COVID 19

Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske je, na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, a na temelju članka 2. stavka 4. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti („Narodne novine“, br. 79/07, 113/08, 43/09, 130717, 114/18) i članka 197. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Narodne novine“, br. 100/18, 125/19), 11. ožujka 2020. donijelo Odluku o proglašenju epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 na području čitave Republike Hrvatske.

Tijekom 2023. godine Služba za medicinu rada Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo provodila je brojne aktivnosti vezane za suzbijanje epidemije u sklopu kojih se provodila suradnja s ministarstvima, Stožerom civilne zaštite Republike Hrvatske, Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje, Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu te drugim javnozdravstvenim ustanovama i ostalim pravnim subjektima. Na međunarodnoj razini, provodila se suradnja s Europskom komisijom i veleposlanstvima stranih država u Republici Hrvatskoj i hrvatskih veleposlanstava u zemljama EU/EEA. Informiranje opće i stručne javnosti odvijalo se putem medija te održavanjem telefonske linije 113 za pomoć građanima koja je zbog povoljne epidemiološke situacije prestala s radom u prvoj polovici 2022. godine, zatim izradom i revizijom pisanih materijala kao što su odluke, letci, preporuke, smjernice i upute. Također, u okviru Službe za medicinu rada razvijeni su algoritmi za priznavanje profesionalnog COVID-19 te se provodilo utvrđivanje profesionalne etiologije bolesti. Za potrebe Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvatske i Stožera civilne zaštite, rađena su dnevna situacijska izvješća o stanju epidemije COVID-19 za, kao i priopćenja za web stranicu Stožera civilne zaštite i koronavirus.hr, uz svakodnevnu komunikaciju e-mailom s lokalnim stožerima civilne zaštite i izradu mjesečnih izvještaja o epidemiološkoj situaciji širenja COVID-19 u populaciji.

Informiranje javnosti

Informiranje opće i stručne javnosti odvijalo se putem medija, izjavama i sudjelovanjem u emisijama te uspostavom telefonske linije 113 za pomoć građanima.

Informiranje javnosti odvijalo se i putem elektroničke pošte, odgovaranjem na upite o potrebi nošenja maski za lice na radnim mjestima i u javnim prostorima, te na upite sindikata, poslodavaca i privatnih osoba vezano uz zaštitu zdravlja tijekom COVID-19 epidemije u RH.

Aktivnosti

Značajne aktivnosti provedene na ovom polju, a koje treba izdvojiti su evidencija dnevne situacije na terenu; ažuriranje podataka o oboljelima, prikupljanje, prikazivanje i izvještavanje specifičnih podataka vezanih uz epidemiju COVID-19. Nastavno na to, pratili su se izvori zaraze te širenje bolesti COVID-19 u radno aktivnoj populaciji te pripremala dnevna priopćenja za medije. Radi unapređenja sustava informiranja i dostupnosti podataka, radilo se na prijedlogu platforme za prikupljanje podataka i praćenje novozaraženih te prijedlogu unapređenja djelatnosti PZZ i BZZ tijekom epidemije COVID-19.

Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske – suradnja tijekom epidemije SARS-CoV-2:

- Kontinuirana suradnja do proglašenja završetka epidemije

Vlada Republike Hrvatske:

- Izrada izvješća za Ured premijera – ukupno 179 izvješća

Ministarstvo zdravstva RH:

- Izrada izvješća za Kabinet ministra – ukupno 195 izvješće

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova RH:

- Pisanje tjednih izvješća COVID-19 za Republiku Hrvatsku
- Odgovaranje na upite veleposlanstava stranih država u RH i hrvatskih veleposlanstava u zemljama EU/EEA

Ostale aktivnosti:

- Telefonski pozivi 21 ZZJZ- provjera i evidencija dnevne situacije na terenu: 214 poziva
- Telefonski pozivi prema bolnicama koje prijavljuju podatke o bolnički liječenim oboljelima i umrlima od COVID-19 radi provjere i korekcije podataka: 259
- Dnevno priopćenje za medije: 151 priopćenja
- Dnevna izvješća: 251 izvješća
- Priprema za medije (odgovori na pitanja): 2 odgovora
- Prikupljanje, prikazivanje i izvještavanje specifičnih podataka vezanih uz COVID-19 epidemiju u RH
- Odgovaranje na telefonske upite ZZJZ, CZ i tijela državne uprave: 37 poziva
- Priprema tjednog izvješća za VRH: 10 izvješća
- Izrada ostalih dokumenata za tijela državne uprave: 5 dokumenata
- Odgovaranje na specifične upite e-mailom vezane uz epidemiju COVID-19 na hrvatskom i više stranih jezika za koje je potrebno vršiti obradu podataka a često i prikupljanje podataka koje treba potom obraditi i temeljem kojih se pišu ili odgovori ili kratka izvješća: 10 odgovora
- Priprema za izvješćivanje MIZ prema VRH: 161 izvješća
- Praćenje širenja bolesti COVID-19 u radno aktivnoj populaciji: kontinuirano
- Praćenje ECDC, CDC i IHME mrežnih stranica te ostalih relevantnih izvora podataka: kontinuirano
- Praćenje stanja s oboljelima, umrlima i testiranima: kontinuirano
- Provedba cijepljenja protiv COVID-19 : 60
- Provedba brzih antigenskih i PCR testova: 72